

HET LEEFKLIMAAT IN DE BELGISCHE DETENTIEHUIZEN

EEN CASESTUDY IN HET DETENTIEHUIS VAN KORTRIJK

Aantal woorden: 17.034

Louise Decabooter

Studentennummer: 02105027

Promotor: Prof. dr. Ann De Buck; Commissaris: Prof. dr. Nena Decoster

Masterproef voorgelegd voor het behalen van de graad master in de Criminologische Wetenschappen

Academiejaar: 2023 - 2024

ABSTRACT

The living environment in correctional institutions is a crucial aspect in detainees' experience of detention, both during and after their incarceration. However, research shows that traditional prisons are not deficient in terms of their living environment, which in 2022 led, among other things, to the creation of small-scale detention houses in Belgium, focused on counseling and reintegration.

The aim of this research was thus to gain insight into the factors and determinants that (in)directly influence the living environment in prison, in order to then examine how detainees and staff members experience the living climate in a detention house, by mapping their subjective experiences and perceptions within the detention house of Kortrijk. For this purpose, the following research question was formulated: "How do detainees and staff members experience the daily living environment in a detention house, and in particular in the detention house of Kortrijk?". To achieve this objective, an exploratory-qualitative study was conducted, in which semi-structured interviews were conducted with 4 inmates and 3 staff members from the detention house of Kortrijk.

These interviews revealed that both staff and residents perceived the living environment in the detention house in a mostly positive way. These experiences are attributed to the small scale of the detention house, the role of detention supervisors and the normalizing approach. However, the residents also indicated that certain aspects within the detention house caused them to experience a lack of clarity, pressure, and uncertainty, which resulted in the fact that the living environment within the detention house cannot be considered completely positive.

Based on these results, and with a view to optimizing the living environment in Belgian detention houses, it is recommended to invest in the professionalization of detention supervisors, improve internal communication, and pay more attention to potential stress factors among residents. Finally, possible follow-up research could focus on specific and exceptional living climate factors within the detention house or include a broader quantitative study of the overall perception of the living climate, and the effects on re-integration that result from it.

Trefwoorden: Detentiehuis – Positief leefklimaat – Kwalitatieve interviews

Keywords: Detention house – Positive living environment – Qualitative interview

INHOUDSOPGAVE

ABSTRACT	II
INHOUDSOPGAVE	III
I. INLEIDING	1
1. <i>Probleemstelling</i>	1
2. <i>Onderzoeksplan</i>	2
3. <i>Opbouw</i>	3
II. THEORETISCH LUIK	4
1. <i>Methodologie literatuurstudie</i>	4
2. <i>Positief leefklimaat</i>	4
2.1. <i>Geschiedenis en onderzoek</i>	4
2.2. <i>Terminologie en definitie</i>	5
2.3. <i>Factoren en determinanten van een positief leefklimaat</i>	6
2.4. <i>De impact van een positief leefklimaat</i>	13
2.5. <i>Tussenbesluit</i>	14
III. METHODOLOGISCH LUIK	16
1. <i>Onderzoeksetting</i>	16
2. <i>Onderzoekstraditie</i>	16
2.1. <i>Constructivistische ontologie</i>	16
2.2. <i>Kwalitatief exploratief onderzoek</i>	17
2.3. <i>Kwalitatieve grondvorm: de gevalstudie</i>	17
3. <i>Dataverzameling</i>	18
3.1. <i>Dataverzamelingstechniek</i>	18
3.2. <i>Steekproeftrekking (deelnemers)</i>	18
3.3. <i>Dataverzameling</i>	21
3.4. <i>Data-analyse</i>	21
3.5. <i>Ethische aspecten</i>	22
3.6. <i>Beperkingen van het onderzoek</i>	24
IV. EMPIRISCH LUIK: DATA EN ANALYSE	25
1. <i>Factoren van het leefklimaat in het detentiehuis</i>	25
1.1. <i>De contacten in het detentiehuis</i>	25
1.2. <i>De contacten met de buitenwereld</i>	32
1.3. <i>Veiligheid en orde</i>	34
1.4. <i>Faciliteiten</i>	36
1.5. <i>Zinvolle dagbesteding</i>	39
1.6. <i>Autonomie</i>	41
2. <i>De determinanten van het leefklimaat in het detentiehuis</i>	43
2.1. <i>Gebouwelijke omgeving</i>	43
2.2. <i>Professionaliteit en samenstelling van het personeel</i>	44
2.3. <i>Samenstelling van de bewonerspopulatie</i>	46
V. DISCUSSIE EN AANBEVELINGEN	48
VI. CONCLUSIE	50
VII. PERSTEKST	51
VIII. BIBLIOGRAFIE	II

IX. BIJLAGEN	X
1. <i>Bijlage 1: Data Management Plan</i>	<i>X</i>
2. <i>Bijlage 2: Informatiebrief</i>	<i>XVIII</i>
2.1. Informatiebrief bewoners	<i>XVIII</i>
2.2. Informatiebrief personeelsleden	<i>XIX</i>
3. <i>Bijlage 3: Informed Consent.....</i>	<i>XX</i>
3.1. Informed consent bewoners	<i>XX</i>
3.2. Informed consent personeelsleden	<i>XXI</i>
4. <i>Bijlage 4: Topiclijst</i>	<i>XXII</i>
4.1. Topiclijst bewoners.....	<i>XXII</i>
4.2. Topiclijst detentiebegeleideres	<i>XXIV</i>

I. INLEIDING

1. Probleemstelling

“*De gevangenis werkt niet*” (Knack, 2019), is de titel van een artikel in de Knack waarin verschillende personen die werkzaam of betrokken zijn bij het gevangeniswezen een open brief schrijven waarin ze de conventionele en grootschalige gevangenissen bekritisieren omdat ze een negatieve invloed hebben op het denken en het gedrag van gedetineerden. Een kritiek die ook ondersteund wordt door internationale wetenschappelijke literatuur (bijv. Cullen, Johnson & Nagin, 2011; Haggerty & Bucerius, 2020; Lipsey & Cullen, 2007). Als gevolg hiervan worden er op nationaal, Europees en internationaal niveau inspanningen geleverd om gevangenissen effectiever te maken. Eén van deze inspanningen is gericht op het creëren van een humaan en positief leefklimaat binnen detentie (Bennet & Shuker, 2010; van Ginneken, Palmen, Bosma, Nieuwebeerta & Berghuis, 2018). Dergelijk leefklimaat wordt gedefinieerd als ‘die aspecten van het onvrijwillig residentieel verblijf in justitiële inrichtingen die van invloed zijn op het welbevinden en/of gedrag van de gedetineerden tijdens en na afloop van hun verblijf’. Zo zou een positief leefklimaat een gunstig effect hebben op het denken en het gedrag van gedetineerden, wat op zijn beurt zou bijdragen aan hun re-integratie (Boone, Althoff & Koenraadt, 2016).

Om het leefklimaat binnen detentie beter te begrijpen en de effecten ervan te onderzoeken, werd reeds menig nationaal en internationaal onderzoek uitgevoerd. Deze studies richten zich op de factoren die bijdragen aan een positief leefklimaat binnen detentie, en onderzoeken de effecten daarvan op de gedetineerden (Bijv. Beijersbergen, Dirkzwager, Molleman, Laan & Nieuwebeerta, 2015; Boone et al., 2016; Ross, Diamond, Liebling & Saylor, 2008), en op het gevangenispersoneel (bijv. Beyens, Boone, Liefwaard, Kox, Vanhouche & Van Der Poel, 2013; Blagden, Winder & Hames, 2016; van Ginneken, Bosma, Pasma & Palmen, 2020). Deze studies toonden aan dat het leefklimaat in traditionele gevangenissen als overwegend negatief wordt ervaren (Abdel-Salam & Kilmer, 2023; Brunton-Smith & J. McCarthy, 2016; Johnson, Rokkan, Liebling, Beyens, Boone & Kox, 2017; Palmen, Bosma & van Ginneken, 2019; Pardon, Mertens & Beyens, 2022). Dit in tegenstelling tot het leefklimaat binnen kleinschalige, niet-traditionele gevangenissen, die gericht zijn begeleiding en re-integratie, waar het leefklimaat eerder als positief wordt ervaren (Devresse, Robert, Vanneste & Hellemans, 2011; De Keyser & Vanhouche, 2019; Johnsen, Granhein & Helgesen, 2011). Zo zou er in dergelijke instellingen sprake zijn van betere relaties tussen gedetineerden en het personeel, (Johnsen et al., 2011;

Liebling, 2008), meer transparantie (Liebling, 2008), en betere rehabilitatie van gedetineerden (De Keyser & Vanhouche, 2019; Jewkes & Moran, 2017).

Als dusdanig kondigde de voormalige Belgische minister van Justitie, VINCENT VAN QUICKENBORNE, de oprichting van 15 detentiehuisen aan. Deze detentiehuisen vertegenwoordigen een nieuw detentiemodel, waarbij gedetineerden hun gevangenisstraf niet langer uitzitten in traditionele en grootschalige gevangenissen, maar wel in kleinschalige instellingen. Deze detentiehuisen zijn gebaseerd op de principes van re-integratie, begeleiding, en integratie in de gemeenschap, en bieden plaats aan kortgestraften met een laag veiligheidsrisico (Team Justitie, 2021a, 2021b). Echter, gelet op de recente ontwikkeling en opstart van deze detentiehuisen bestaat er tot op heden nog geen onderzoek naar het leefklimaat binnen deze huisen. Deze masterproef zal deze leemte trachten in te vullen door exploratief onderzoek te verrichten naar het leefklimaat binnen deze huisen.

2. Onderzoeksplan

Zoals hierboven omschreven bestaat deze scriptie uit een exploratief onderzoek naar het leefklimaat binnen de Belgische detentiehuisen. Daarbij zullen zowel de bevindingen van het personeel als van de gedetineerden worden meegenomen. Dergelijk onderzoek kan namelijk belangrijke inzichten opleveren met betrekking tot de wijze waarop gedetineerden en de personeelsleden het leefklimaat in een detentiehuis beleven, maar ook inzicht geven in de verschillende factoren en determinanten die bijdragen aan een positief leefklimaat binnen de specifieke context van een detentiehuis. Tot slot kan dergelijk onderzoek ook leiden tot aanbevelingen voor de praktijk en het beleid (Hardyns, 2021).

De onderzoeksdoelstelling bestaat er aldus in om inzicht te verkrijgen in de wijze waarop gedetineerden en personeelsleden het leefklimaat in een detentiehuis ervaren, door hun subjectieve ervaringen en belevingen binnen het detentiehuis van Kortrijk in kaart te brengen. Verder heeft dit onderzoek ook als doel om aanbevelingen te formuleren voor toekomstig onderzoek, de praktijk en het beleid.

Gelet op de voorgaande onderzoeksdoelstelling worden de volgende theoretische en empirische onderzoeksvraag opgesteld:

De theoretische onderzoeksvraag van deze scriptie is: *“Wat zijn de bevindingen van het bestaand empirisch onderzoek met betrekking tot het leefklimaat in detentie?”*. Deze vraag zal beantwoord worden door middel van een literatuurstudie.

De tweede, empirische onderzoeksvraag luidt: *“Hoe beleven gedetineerden en personeelsleden het dagelijkse leefklimaat in een detentiehuis, en in het bijzonder in het detentiehuis van Kortrijk?”*. Deze onderzoeksvraag zal beantwoord worden door middel van een kwalitatief onderzoek aan de hand van semigestructureerde interviews binnen het detentiehuis van Kortrijk (Decorte & Zaitch, 2021). Het specifieke onderzoeksdesign (inclusief beperkingen) wordt verder in deze scriptie besproken.

3. Opbouw

De opbouw van deze scriptie wordt hieronder omschreven.

Titel 2. Theoretisch luik

Dit deel bevat een literatuuronderzoek naar het theoretisch kader met betrekking tot het leefklimaat in detentie. Zo zal meer inzicht verkregen worden in het ‘positief’ leefklimaat, de factoren en determinanten ervan, evenals de geschiedenis, terminologie en effecten van zo’n ‘positief leefklimaat’.

Titel 3. Methodologisch luik

Dit luik behandelt de methodologische aspecten van het onderzoek, waaronder de onderzoekssetting, de onderzoekstraditie, de gebruikte dataverzamelingstechnieken, het proces van dataverzameling en de data-analyse.

Titel 4. Empirisch luik

Onder het empirisch luik volgt een bespreking van de bevindingen bij de empirische onderzoeksvraag.

Titel 5. Discussie en aanbevelingen

Titel 5 omvat een discussie of bespreking van de onderzoeksbevindingen, en aanbevelingen voor toekomstig wetenschappelijk onderzoek, de praktijk en het beleid.

Titel 6. Besluit

Deze titel omvat een korte conclusie van het onderzoek.

II. THEORETISCH LUIK

1. Methodologie literatuurstudie

Zoals eerder aangehaald wordt dit hoofdstuk geschreven op basis van een literatuurstudie. Voor het verzamelen van relevante literatuur werd gebruikt gemaakt van zoekmachines zoals Google Scholar en ResearchGate. Daarnaast werd er gezocht in wetenschappelijke en academische databanken zoals Web of Science, Lib.Ugent, Wiley, Elsevier, Francis & Taylor, ScienceDirect en SAGE Journals. De zoektermen die in deze zoekmachines en databanken werden ingegeven, zijn: ‘positief leefklimaat’, ‘leefklimaat’, ‘leefklimaat detentie’, ‘social climate prison’, ‘social environment prison’, ‘prison environment’, ‘moral climate’, ‘institutional climate’, ‘MQPL’, ‘PCQ’, ‘SCL’, ‘detentiehuis’, ‘kleinschalige detentie’, ‘food’, ‘meals’, ‘autonomy’, ‘sports’, ‘nature’, ‘garden’, ‘green space’, ‘contacts’, ‘visitation’, ‘technology’, ‘smartphones’ en ‘religion’.

AND, OR en NEAR werden gebruikt als Boleaanse operatoren om zoektermen te combineren. Er werden ook truncuatietekens gebruikt bij het samenstellen van de zoekopdrachten.

2. Positief leefklimaat

2.1. Geschiedenis en onderzoek

Het positieve leefklimaat in de gevangenis wordt al bestudeerd sinds het einde van de jaren 1960 en het begin van de jaren 1970 (Pardon et al., 2022). Dergelijk onderzoek ontwikkelde zich aanvankelijk sterk in Angelsaksische gevangenisstudies, bijvoorbeeld door de ontwikkeling van het meetinstrument “*Measuring the Quality of Prison Life*” (MQPL) door Liebling & Arnold (2004). De afgelopen jaren is er echter een duidelijke toename aan wetenschappelijke interesse in verschillende aspecten van het leefklimaat in de gevangenis (Goossens & Daems, 2021; Palmen et al., 2019). Deze interesse is ontstaan vanuit de groeiende erkenning dat elke gevangenis zijn eigen unieke klimaat en sociale orde heeft, dat het welzijn en gedrag van gedetineerden kan beïnvloeden, zowel tijdens als na hun detentie. Een dergelijk leefklimaat kan dus getransformeerd worden naar een meer humane leefomgeving (Bennet &

Shuker, 2010; Bosma, van Ginneken, Sentse & Palmen, 2019; van Ginneken et al., 2018). Dergelijke humanisering van het leefklimaat, zeker wat betreft de Europese landen, wordt vaak uitgevoerd onder invloed van Europese instellingen, als reactie op een fundamentele inzet voor een humaan gevangeniswezen, waarbij vrijheidsberoving niet langer gebruikt wordt om leed toe te brengen, maar wel om zoveel mogelijk bij te dragen aan de re-integratie van gedetineerden in de maatschappij (Bosma et al., 2019).

2.2. Terminologie en definitie

Er bestaat geen alomvattende en algemeen aanvaarde definitie of terminologie voor een “positief leefklimaat” (Bennet & Shuker, 2010; Palmen et al., 2019). Diverse termen, zoals “sociaal klimaat”, “moreel klimaat”, en “gevangensklimaat”, worden gebruikt om de leefomstandigheden in de gevangenis te beschrijven (Pardon et al., 2022).

Er zijn meerdere inspanningen verricht om dit ‘leefklimaat’ preciezer te omschrijven. Volgens Bennet & Shuker (2010) kan het leefklimaat, in al zijn vormen, gedefinieerd worden als het overkoepelend karakter van de sociale omgeving waarin individuen verblijven. Zij gaan er dus vanuit dat het leefklimaat beïnvloed wordt door zowel organisatorische en institutionele elementen, als verschillende programmafactoren, zoals betrokkenheid van de bewoner, autonomie, sociale voorzieningen en fysieke omgeving. Een tweede belangrijke en invloedrijke definitie werd voorgesteld door Ross et al. in 2008, waarbij zij het leefklimaat als volgt beschreven: “de sociale, emotionele, organisatorische en fysieke kenmerken van een penitentiaire inrichting zoals waargenomen door gedetineerden en personeel” (p. 447). Tonkin (2015) suggereerde op zijn beurt dat het leefklimaat kan worden beschouwd als een multifactorieel begrip dat bestaat uit verschillende objectieve dimensies die beschrijven hoe gedetineerden en personeel de penitentiaire instelling ervaren (p. 1377) (Pardon et al., 2022). Tot slot werd het leefklimaat in het onderzoek van Boone et al. (2016) op een vergelijkbare wijze erkend als een multidimensionaal concept die gedefinieerd wordt als ‘die aspecten van het onvrijwillig residentieel verblijf in justitiële inrichtingen die van invloed zijn op het welbevinden en/of gedrag van de ingeslotenen tijdens en na afloop van het verblijf’ (Boone et al., 2016; Goossens & Daems, 2021; van Ginneken et al., 2018).

Er bestaat enige overlap tussen deze definities voor zover zij voorstellen dat het leefklimaat bestaat uit een combinatie van factoren die waargenomen worden door gedetineerden en personeel, en dus afhankelijk zijn van hun perceptie (Beijersbergen, 2016; Boone et al., 2016;

Goossens & Daems, 2021; Pardon et al., 2022; van Ginneken et al., 2018). Beijersbergen et al. (2015) benadrukken daarenboven dat het leefklimaat beschouwd moet worden als een dynamisch begrip, waarbij de leefklimaatfactoren variëren in de tijd, en van gevangenis tot gevangenis. Er bestond echter voor lange tijd geen duidelijke overeenstemming over wat die factoren precies zijn (Bennet & Shuker, 2010; Palmen et al., 2019).

In 2016 speelden Boone et al. in op deze onduidelijkheid omtrent factoren en dimensies van het leefklimaat in de gevangenis. Zij voerden een uitgebreide literatuurstudie uit naar verschillende factoren die bijdragen tot het leefklimaat in detentie. Door middel van dit onderzoek identificeerden zij zes objectieve factoren die direct van invloed zijn op het leefklimaat, zijnde contacten in de gevangenis, contacten met de buitenwereld, veiligheid, faciliteiten, zinvolle dagbesteding en autonomie (Boone et al., 2016; Pardon et al., 2022; van Ginneken et al., 2018). Deze aspecten worden hieronder uitvoerig besproken.

2.3. Factoren en determinanten van een positief leefklimaat

In het onderzoek van Boone et al. (2016) worden zes factoren en drie determinanten van het leefklimaat detentie geïdentificeerd. De factoren van het leefklimaat zijn die zaken die een directe (positieve) invloed hebben op het gedrag van gedetineerden en hun detentiebeleving. Determinanten worden dan weer beschouwd als een noodzakelijke, maar niet voldoende voorwaarde daarvoor. De zes objectieve factoren bestaan uit: (1) contacten in de gevangenis, (2) contacten met de buitenwereld, (3) veiligheid, (4) faciliteiten, (5) zinvolle dagbesteding, en (6) autonomie (Boone et al., 2016; Pardon et al., 2022; van Ginneken et al., 2018). De drie determinanten van een positief leefklimaat bestaan op hun beurt uit: (1) de gebouwelijke omgeving, (2) professionaliteit en samenstelling van het personeel, en (3) samenstelling van de bewonerspopulatie.

i. De factoren van een (positief) leefklimaat

a. Contacten in de gevangenis

Het eerste type contact, de relaties tussen gedetineerden onderling, vormen een belangrijk onderdeel van een positief leefklimaat. Relaties tussen gedetineerden onderling worden vaak beschouwd als fragiele vriendschappen die niet echt zijn, en gekenmerkt worden door een gebrek aan vertrouwen (Beyens et al., 2013). Uit onderzoek blijkt echter dat de sociale structuren van gedetineerden veel overeenkomsten vertonen met vriendschapsnetwerken buiten

de gevangenis, waaronder wederkerigheid en verbondenheid. Mogelijk kunnen deze relaties aldus aan dezelfde sociale behoeften voldoen als gewone vriendschappen, waarbij gedetineerden elkaar bijvoorbeeld emotionele en praktische steun bieden (Pardon et al., 2022; Sentse, Kreager, Bosma, Nieuwbeerta & Palmes, 2021; van Ginneken et al., 2018). Tevens suggereert Pardon et al. (2022) dat gedetineerden onderling verbonden zijn door het delen van gemeenschappelijke deprivaties. Naarmate deze deprivaties intenser worden, neemt ook de solidariteit tussen gedetineerden toe. Toch ontbreekt er een consensus in de literatuur over de mogelijke gevolgen van dergelijke interpersoonlijke relaties en het welzijn van gedetineerden binnen detentie (van Ginneken et al., 2018).

Wat het tweede soort contacten betreft, met name de onderlinge relaties tussen de gedetineerden en het gevangenispersoneel, bestaat er wel een consensus binnen de wetenschappelijke literatuur. Zo zouden dergelijke relaties niet alleen determinerend zijn voor de “gevangeniservaring” van gedetineerden, maar zouden ze zelfs beschouwd worden als het hart van het gevangenisstelsel (Boone et al., 2016; Pardon et al., 2022). Volgens Boone et al. (2016) worden dergelijke positieve contacten tussen gedetineerden en gevangenispersoneel gekenmerkt door respectvolle behandeling en ondersteuning van gedetineerden. Zo zouden de gedetineerden de voorkeur geven aan een ondersteunende en motiverende werkhouding, in de plaats van een houding die zich alleen maar richt op handhaving (Boone et al., 2016; Beyens et al., 2013; Liebling 2004). Dergelijke houding zou niet enkel zorgen voor een positief effect op de beleving van het leefklimaat, maar ook op de responsabilisering van de gedetineerden (Boone et al., 2016; Molleman & Van Der Broeck, 2014).

Gelet op hun wederzijdse afhankelijkheid hebben zowel personeelsleden als gedetineerden baat bij het onderhouden van positieve onderlinge contacten. Goede relaties zouden voor personeelsleden namelijk zorgen voor de uitbouw van de dynamische veiligheid binnen de gevangenis. Het gaat om een vorm van veiligheid waarbij het personeel positieve contacten onderhoudt met de gedetineerden, hen beter kent, beter weet wat er op de vleugel of afdeling speelt, en op die manier ook beter incidenten kan voorkomen (Breuls, 2020). Dergelijke preventie en veiligheid zorgt ervoor dat gedetineerden beter beschermd worden tegen slachtofferschap en misbruik (Pardon et al., 2022; van Ginneken et al., 2018). Om deze reden is het van groot belang dat het gevangenispersoneel gesprekken aangaat met gedetineerden en daarenboven ook tijd met hen doorbrengt (Pardon et al., 2022). Anderzijds hebben ook de gedetineerden belang bij een goede omgang met het personeel. Zij zijn namelijk afhankelijk

van het gevangenispersoneel voor praktische zaken, zoals het verkrijgen van bepaalde goederen en diensten. Daarnaast is het personeel de eerste partij waarmee ze in “onderhandeling” moeten treden om privileges en autonomie te verkrijgen (Pardon et al., 2022; van Ginneken et al., 2018). In de omgekeerde richting kan er in de gevangenis ook sprake zijn van negatieve onderlinge contacten tussen gedetineerden en het gevangenispersoneel, waarbij het personeel geen ruimte biedt aan gedetineerden, de regels op een rigide en oneerlijke manier opvolgt, gedetineerden niet genoeg aandacht of vertrouwen geeft, agressief gedrag tolereert of klachten niet serieus neemt (Boone et al., 2016). Dergelijke negatieve contacten zouden, zoals hierboven omschreven, een negatief effect hebben op de uitbouw van de dynamische veiligheid binnen de inrichting. Dit wordt bevestigd in het onderzoek van van Ginneken et al. (2020), die aantonen dat er een verband bestaat tussen de slechte kwaliteit van de interacties tussen gevangenispersoneel en gedetineerden, en hun wangedrag, angst, depressieve, en hopeloze gevoelens (Boone et al., 2016; van Ginneken et al., 2020).

b. Contacten met de buitenwereld

Uit de literatuur blijkt een sterke samenhang tussen de gepercipieerde kwaliteit van het leefklimaat en de mate waarin en de manier waarop gedetineerden in staat zijn en worden gesteld om relaties met de buitenwereld te onderhouden. Het ontvangen van bezoek blijkt een positieve invloed te hebben op het gedrag van gedetineerden tijdens detentie, hun bereidheid om na detentie te re-integreren in de maatschappij, en bijgevolg ook op het vermijden van recidive (Boone et al., 2016; De Claire & Dixon, 2015). Zo kan een gebrek aan mogelijkheden om contact te houden met familie tijdens detentie een enorme impact hebben op de levenskwaliteit van zowel de gedetineerde als diens familieleden (Beyens et al., 2013; Boone et al., 2016; Mowen & Visher, 2016).

Bovendien kunnen de omstandigheden waaronder het contact met de buitenwereld plaatsvindt ook leiden tot een bron van frustratie of ertoe leiden dat gedetineerden zelfs afzien van hun contacten met de buitenwereld (Boone et al., 2016; De Claire & Dixon, 2015). Privacy, flexibiliteit, frequentie, duur, en de afstand- en vervoersmogelijkheden van en naar de penitentiaire inrichting blijken essentiële omstandigheden uit te maken (Boone et al., 2016; Pleggenkuhle, Huebner & Summers, 2017).

Tot slot is het ook belangrijk om aan te geven dat bepaalde gedetineerden er bewust voor kiezen om geen bezoek te ontvangen in de gevangenis, omdat dit een herinnering is aan hun

vrijheidsberoving, of omdat ze niet willen erkennen dat ze een gedetineerde zijn (Pleggenkuhle, Huebner & Summers, 2017).

c. Veiligheid en orde

De dimensie van veiligheid en orde duidt op die aspecten van het leefklimaat die ervoor zorgen dat gedetineerden zich veilig of onveilig voelen (Pardon et al., 2022). Uit onderzoek blijkt dat gedetineerden zich veiliger voelen wanneer zij voldoende ruimte hebben op cel, voldoende tijd buiten hun cel kunnen spenderen, weinig celgenoten hebben, een hoog niveau van comfort ervaren, zich in een overzichtelijke afdeling bevinden, zich in een relaxte atmosfeer bevinden, en een stabiel geheel van sociale relaties hebben. Dergelijke dimensie is dan ook sterk verbonden met de aard en kwaliteit van relaties die gedetineerden ervaren met medegedetineerden, en zeker met het personeel. Als het personeel een vijandige houding aanneemt, zal het gevoel van onveiligheid toenemen. Dergelijke houdingen, machtsmisbruik, personeelsleden die te mild, te toegeeflijk of onervaren zijn vergroten dus het onveiligheidsgevoel van gedetineerden (Pardon et al., 2022; van Ginneken et al., 2018). Zo stellen Liebling en Arnold (2004) dat een gebrek aan vertrouwen en een cultuur van wantrouwen gerelateerd is aan gevoelens van onveiligheid. Zo kunnen ook de onveiligheidsgevoelens bij medewerkers een negatieve invloed hebben op het leefklimaat, aangezien dergelijke gevoelens kunnen leiden tot een rigide en al te beheersmatig klimaat (Boone et al., 2016).

Ervaringen met geweld, angst voor slachtofferschap, slecht management, beperkte dagbesteding, de grootte van de gevangenis en de samenstelling van de gevangenispopulatie kunnen ook bijdragen aan gevoelens van onveiligheid (Boone et al., 2016; Pardon et al., 2022; van Ginneken et al., 2018). Volgens Boone et al. (2016) zouden beveiligingsmaatregelen geen, en zelfs een negatieve invloed hebben op de veiligheidsgevoelens van gedetineerden. Dergelijke paradox duidt er namelijk op dat fysieke maatregelen geen veiligheid garanderen, maar transparantie daarentegen wel. Het wordt daarom aanbevolen om materiële beveiliging deels te vervangen door immateriële beveiliging of ‘dynamische veiligheid’ (zie *supra*), die steunt op de interacties tussen personeel en gedetineerden (Boone et al., 2016; Beyens et al., 2013).

d. Faciliteiten

De factor ‘faciliteiten’ heeft betrekking op de kwaliteit en kwantiteit van de gevangenisfaciliteiten (Pardon et al., 2022). Faciliteiten omvatten verscheidene zaken zoals voeding, de kwaliteit van de gezondheidszorg – en voorzieningen, de kwaliteit van de nachtrust, de mate waarin het mogelijk is om te sporten of het onderhoud van de infrastructuur (Pardon et al., 2022; van Ginneken et al., 2018). Boone et al. (2016) definiëren deze factor als het fysieke welzijn en richten zich voornamelijk op de invloed van voeding en sport. De literatuur suggereert namelijk dat beide elementen een significante invloed kunnen hebben op het gedrag van gedetineerden en de manier waarop zij het leefklimaat ervaren (Boone et al., 2016; Smoyer & Lopes, 2016). Met betrekking tot de kwaliteit van de voeding in detentie bestaan er verscheidene studies, maar zonder eenduidige resultaten. Aan de andere kant wijzen verschillende studies op het positieve effect van sport op de lichamelijke en geestelijke gezondheid van gedetineerden. Sport kan dienen als een belangrijk middel om attitudes, denkwijzen en gedrag van gedetineerden te beïnvloeden, en hen op een sociaal aanvaardbare wijze te leren omgaan met emoties (Boone et al., 2016).

Tot slot is het belangrijk om erop te wijzen dat Boone et al. (2016) stellen dat de factor ‘faciliteiten’ sterk overlapt met andere factoren. Zo kan de mate waarin gedetineerden hun eigen maaltijden bereiden geassocieerd worden met autonomie, en kan sport zorgen voor fysiek en psychisch welbevinden, zinvolle dagbesteding, en verminderde stress- en angstgevoelens (Boone et al., 2016; Meek & Lewis, 2021; van Ginneken et al., 2018; Vanhouche, 2021; Woods-Brown, Hunt & Sweeting, 2023).

e. Zinvolle dagbesteding

Zinvolle dagbesteding houdt de aanwezigheid in van nuttige activiteiten die gedetineerden in staat stellen om specifieke doelen te hebben of ergens aan te werken (Pardon et al., 2022). Dergelijke zinvolle dagprogramma’s bestaan onder andere uit werk, opleidingen, een bibliotheek, vormingsactiviteiten of religieuze activiteiten. Deze programma’s stellen de gedetineerden in staat om de tijd te verdrijven en hun gedachten te verzetten (Boone et al., 2016; Beyens et al., 2013). Tegelijkertijd kunnen dergelijke programma’s ook betekenisvol zijn voor hun leven na detentie (Pardon et al., 2022; van Ginneken et al., 2018). Zo zouden gedetineerden bijvoorbeeld vaardigheden kunnen verwerven door middel van werk, of kunnen bepaalde programma’s hun positieve identiteit versterken of zelfs trauma’s verwerken (Brosen, De Donder, Dury & Verté, 2015; van Ginneken et al., 2018). Zo staat het volgens Boone et al.

(2016) bijvoorbeeld vast dat het aanbieden van zinvolle activiteiten die gericht zijn op re-integratie wel degelijk een positief effect heeft op diezelfde re-integratie.

f. Autonomie

Autonomie verwijst naar de mate waarin gedetineerden de vrijheid ervaren om hun eigen beslissingen te nemen en zich autonoom binnen de inrichting te bewegen (Pardon et al., 2022). Volgens Pardon et al. (2022) is autonomie een fundamentele menselijke behoefte die ook door gedetineerden wordt nagestreefd. Vrijheidsberoving impliceert echter in wezen een verlies van autonomie wat dus als een *pain of imprisonment* kan beschouwd worden. In sommige inrichtingen kunnen gedetineerden echter meer autonomie ervaren, door de inrichting bijvoorbeeld minder te beveiligen, de gedetineerden een eigen sleutel te geven, een éénpersoonscel te geven, hen controle te geven over licht en temperatuur, een private douche toe te kennen, hen zelf maaltijden te laten bereiden en vooral door hen zelf te laten beslissen over hun dagprogramma of deelname aan activiteiten (Boone et al., 2016; Pardon et al., 2022; van Ginneken et al., 2018; Van Der Kaap-Deeder, Audenaert, Vandevelde, Soenens, Van Mastrigt, Mabbe & Vansteenkiste, 2017). Zo blijkt uit onderzoek dat het leefklimaat binnen detentie positiever wordt ervaren naarmate de autonomie van de gedetineerden toeneemt (van Ginneken et al., 2018). Dergelijke autonomie zou volgens Boone et al. (2016) ook een positief effect hebben op het gedrag van gedetineerden buiten detentie en recidive verminderen. Dergelijke positieve invloed hangt echter af van de mate waarin gedetineerden daadwerkelijk invulling kunnen geven aan hun leefomgeving en in hoeverre die invulling in overeenstemming is met zijn of haar eigen waarden of interesses. Zo gelden bovenstaande opvattingen niet voor alle gedetineerden: een grotere mate van autonomie kan bij sommige gedetineerden ook negatieve gevoelens in de hand werken, zoals hoge verwachtingen, verleidingen en onzekerheid (van Ginneken et al., 2018).

ii. De determinanten van een (positief) leefklimaat

a. Gebouwelijke omgeving

Een eerste determinant die onderscheiden wordt door Boone et al. (2016) betreft de gebouwelijke omgeving van een gevangenis. Hoewel dergelijke omgeving niet direct bepalend is voor het leefklimaat kan deze wel van invloed zijn op de wijze waarop invulling wordt gegeven aan het leefklimaat. Zo kan de gebouwelijke omgeving zowel een positief als negatief effect hebben op de ervaring van autonomie, de relaties met het personeel en de veiligheid in

de inrichting. Zo kan de lay-out, omvang en ouderdom van de inrichting, het aantal meerpersoonscellen, de aanwezigheid van binnentuinen, het licht en het uitzicht, de mogelijkheid tot privacy, en het geluidsniveau, een invloed hebben op de detentiebeleving van gedetineerden (Beijersbergen, Dirkzwager, Laan & Nieuwbeerta, 2012; Engstrom & van Ginneken, 2022; Boone et al., 2016; Goossens & Daems, 2021; Johnsen et al., 2011).

b. Professionaliteit en samenstelling van het personeel

Een tweede determinant betreft de professionaliteit en samenstelling van het personeel, wat onderscheiden moet worden van de eerder besproken contacten tussen personeel en gedetineerden. Waar het contact tussen personeel en gedetineerden een factor is die voortdurend kan veranderen, wordt de samenstelling en professionaliteit van het personeel eerder als een statische determinant beschouwd, waarmee in ieder geval voor een bepaalde periode invulling zal moeten worden gegeven aan het leefklimaat (Boone et al., 2016).

Onderzoek in diverse sectoren wijst uit dat het gevangenispersoneel dagelijks een ingewikkelde uitdaging moet aangaan en een evenwicht moet vinden tussen betrokkenheid en distantie. Personeel moet dicht bij gedetineerden staan, maar ook professionele afstand weten te bewaren, ook wel afstand-nabijheid genoemd (Boone et al., 2016; Tournel & Kennes, 2011). De kwaliteit van de opleiding van het personeel lijkt hier een rol in te kunnen spelen. Zo moeten de personeelsleden kennis, vaardigheden en technieken verwerven voor het uitoefenen van hun functie aan de hand van opleidingen, bij- en nascholingen (Beyens, Breuls, Humblet, Robberechts, Snacken & Vanhouche, 2021; Boone et al., 2016). Vooral nascholingen blijken essentieel, omdat personeel dat al langer op de werkvloer staat momenteel niet dezelfde kansen krijgt om bij te leren over beleidswijzigingen, wat problematisch is volgens Beyens et al. (2021), aangezien oudere personeelsleden meer invloed uitoefenen op nieuwkomers dan de officiële opleiding.

Tot slot blijkt ook de motivatie en jobtevredenheid van de personeelsleden belangrijk, aangezien dit een invloed kan uitoefenen op detentieomstandigheden zoals de contacten tussen personeelsleden en gedetineerden, of de veiligheid en orde (Beijersbergen et al., 2015; Lambert, Hogan & Griffin, 2008). Deze jobtevredenheid kan volgens van Ginneken et al. (2020) op zijn beurt beïnvloed worden door werkdruk en stress.

c. Samenstelling van de bewonerspopulatie

Ten slotte wordt ook de samenstelling van de bewonerspopulatie geïdentificeerd als een zeer dynamische, maar anderzijds minder invloedrijke determinant van het leefklimaat. Het is duidelijk dat een verandering van de samenstelling van de bewonerspopulatie ook weer direct invloed kan hebben op de kwaliteit van het leefklimaat (Boone et al., 2016). Zo zou de perceptie van het leefklimaat volgens Goossens & Daems (2021) niet enkel afhangen van de gebouwelijke infrastructuur, maar ook van persoonsgebonden kenmerken, zoals etniciteit, leeftijd, duur van detentie, en de aard van de feiten die werden gepleegd (Beyens et al., 2013; Crewe, 2011; Goossens & Daems, 2021; Johnson et al., 2011; Liem, Kuijck & Raes, 2016; Molleman & Leeuw, 2012; Molleman & van Ginneken, 2014; Palmen et al., 2019).

2.4. De impact van een positief leefklimaat

De groeiende interesse in het onderzoek naar het leefklimaat in penitentiaire instellingen is een reactie op verschillende onderzoeken die aantonen dat een positief leefklimaat binnen detentie bijdraagt aan de positieve resultaten en effectiviteit van deze instellingen (Bennet & Shuker, 2010). Metingen van het gevangensklimaat zouden dus fundamenteel zijn om te begrijpen wat er gebeurt tijdens detentie en daarna (Ross et al., 2008).

Ten eerste zou een positief leefklimaat, en zeker de goede contacten binnen detentie, een positieve invloed hebben op wangedrag, wanorde, agressie, en slachtofferschap tijdens detentie (Beijersbergen et al., 2015; Gadon, Johnston & Cooke, 2006; Goossens & Daems, 2021; Harding, 2014; Tonkin, 2015; Vollaard, Knoef & Van Dijk, 2019).

Verder zou er ook een associatie bestaan tussen een positief leefklimaat en betere betrokkenheid bij behandelingen, lagere uitvalpercentages en wederzijds ondersteunend interpersoonlijk gedrag (Beijersbergen, Dirkzwager, Eichelsheim, Van Der Laan & Nieuwbeerta, 2013). Hoewel er geen uitsluitend bewijs bestaat, suggereren onderzoeksgegevens dat *What Works* – rehabilitatieprogramma's betere resultaten zouden opleveren in gevangnissen met een positief leefklimaat (Harding, 2014).

Ten derde toont onderzoek aan dat er een relatie bestaat tussen een positief leefklimaat en het welzijn tijdens detentie. Een positief leefklimaat kan namelijk leiden tot minder leed en angsten, minder psychische problemen en minder automutilatie of zelfmoord(pogingen) in detentie

(Harding, 2014; Liebling & Ludlow, 2016). Zo zouden verscheiden factoren van het leefklimaat daar een invloed op kunnen hebben. Het gaat om dagbesteding (Brons, Dirkzwager, Beijersbergen, Reef & Nieuwbeerta, 2013), relaties met het personeel (Beijersbergen et al., 2013), autonomie (Favril, Laenen, Vandeviver & Audenaert in 2017; van Ginneken et al., 2018), veiligheid en orde (Favril et al., 2017; van Ginneken et al., 2018), en contacten met de buitenwereld (Favril et al., 2017; van Ginneken et al., 2018).

Tot slot zou een beter leefklimaat ook leiden tot recidivevermindering na detentie. Zo bevestigen verscheidene auteurs dat slechte ervaringen tijdens detentie de rehabilitatie moeilijker maken, terwijl goede ervaringen de rehabilitatie en *desistance* net kunnen bevorderen (Auty & Liebling, 2019; Goossens & Daems, 2021; Harding, 2014; Meyers Wright, Young & Tasca, 2017; van Ginneken et al., 2018).

2.5. Tussenbesluit

Dit tussenbesluit biedt een antwoord op de eerste, theoretische onderzoeksvraag: *Wat zijn de bevindingen van het bestaand empirisch onderzoek met betrekking tot het leefklimaat in detentie?*”.

Het bestaande empirische onderzoek over het leefklimaat in detentie wijst aan dat het leefklimaat in detentie wordt vormgegeven door factoren en determinanten die zowel een direct als indirecte invloed kunnen hebben op het welbevinden en het gedrag van de gedetineerden, zowel tijdens als na hun verblijf. Zo toont onderzoek aan dat een positief leefklimaat een positief effect kan hebben op het wangedrag tijdens detentie, de betrokkenheid bij behandelingen, het ervaren van psychische klachten tijdens detentie, en een verminderde recidive en verhoogde *desistance* na detentie.

De eerste factor die daarin een rol speelt, zijn de contacten die gedetineerden ervaren binnen detentie. Daarbij gaat het om interpersoonlijke relaties tussen gedetineerden, die volgens onderzoek kunnen uitgroeien tot echte vriendschappen, enerzijds, en relaties tussen gedetineerden en het gevangenis personeel, anderzijds. Vooral die laatste contacten blijken een cruciale rol te spelen in de detentiebeleving van gedetineerden. Zo zouden respectvolle en ondersteunende interacties van het personeel, bijdragen aan de dynamische veiligheid binnen detentie. Dergelijke veiligheid maakt op zijn beurt de tweede factor uit, zo zouden gedetineerden de gevangenisomgeving als veiliger en ordelijker beschouwen bij goede

contacten met medegedetineerden en het personeel, en wanneer zij zich bevinden in een rustige fysieke omgeving, die rekening houdt met de privacy, en waar weinig fysieke beveiligingsmaatregelen aanwezig zijn.

Ten derde blijken ook de contacten die gedetineerden onderhouden met de buitenwereld een belangrijke factor uit te maken. Voornamelijk de manier waarop en de mate waarin zo'n contacten kunnen plaatsvinden, is belangrijk. Ten vierde toont onderzoek ook aan dat het belangrijk is dat de gedetineerden hun dag op een zinvolle manier kunnen invullen. Zinnvolle tijdsbesteding kan duiden op het feit dat zaken betekenisvol zijn voor het leven na detentie, maar ook omdat ze verveling tegengaan. De mate waarin gedetineerden vrijheid krijgen om dergelijke dagindeling zelf in te vullen heeft te maken met de vijfde factor of de autonomie en vrijheid van gedetineerden. Zo blijkt de mate waarin gedetineerden zich vrij voelen om beslissingen te nemen en zich te bewegen in de gevangenis, belangrijk te zijn voor hun detentiebeleving. Tot slot maken ook de kwantiteit en kwaliteit van gevangenisfaciliteiten, zoals voeding, gezondheidszorg, nachtrust, sport en infrastructuur, een belangrijke factor uit.

Verder toont het literatuuronderzoek dat dergelijke leefklimaatfactoren, en de beleving daarvan, beïnvloed kunnen worden door drie determinanten: (1) de gebouwelijke omgeving van de inrichting zoals lay-out, grootte en omgeving, (2) de professionaliteit van het personeel, zoals motivatie, jobtevredenheid en genoten opleiding, en (3) de samenstelling van de bewonerspopulatie, zoals leeftijd, etniciteit en detentieduur.

Zoals reeds aangegeven in de inleiding zal er in het volgend onderzoek verder worden ingegaan op de empirische onderzoeksvraag, waarbij de bovenstaande factoren en determinanten als leidraad zullen dienen om te peilen naar de belevingen van gedetineerden en personeelsleden met betrekking tot het dagelijkse leefklimaat in het detentiehuis. In wat volgt wordt dieper ingegaan op de onderzoeksmethode die daarvoor gebruikt zal worden.

III. METHODOLOGISCH LUIK

In dit hoofdstuk wordt de methodologische zijde van het scriptieonderzoek behandeld. Eerst volgt een korte bespreking van de setting waarbinnen het onderzoek werd uitgevoerd. Vervolgens worden de onderzoekstraditie, de gebruikte dataverzamelingstechnieken, de steekproeftrekking, het proces van de dataverzameling, en de data-analyse besproken.

1. Onderzoekssetting¹

Voor het schrijven deze thesis werd een onderzoek uitgevoerd in het detentiehuis van Kortrijk. Het detentiehuis van Kortrijk is een penitentiaire instelling, die onder de bevoegdheid valt van de federale overheidsdienst Justitie (hierna: FOD Justitie). Het is een open inrichting met beperkte veiligheidsvoorzieningen, die fungeert als een strafhuis waar veroordeelden kunnen verblijven (DG EPI, 2013), en een capaciteit heeft voor 57 mannelijke en 20 vrouwelijke gedetineerden of ‘bewoners’.² In het detentiehuis verblijven kortgestraften met een gevangenisstraf onder de drie jaar, niet veroordeeld zijn voor seksuele en/of terroristische misdrijven, en die een laag veiligheidsrisico hebben en dus ook niet vluchtgevaarlijk zijn.

De setting en de werking van het detentiehuis zal in het empirische luik verder omschreven worden.

2. Onderzoekstraditie

2.1. Constructivistische ontologie

Dit scriptieonderzoek situeert zich binnen de kwalitatieve onderzoekstraditie, en meer specifiek binnen de constructivistische ontologie. Het constructivisme is een wetenschappelijk paradigma dat vertrekt vanuit de stelling dat één objectieve waarheid, niet bestaat, maar dat elke actor zijn eigen visie heeft op de realiteit en zijn eigen realiteit construeert. In deze thesis werd op zoek gegaan naar de subjectieve ervaringen en belevingen van gedetineerden en personeelsleden met betrekking tot het leefklimaat in het detentiehuis van Kortrijk. Dit onderzoek trachtte aldus inzicht te verwerven in de manier waarop gedetineerden en

¹ De omschrijving van de onderzoekssetting komt voort uit de persoonlijke kennis van de onderzoeker, die werkzaam is als coördinator binnen het detentiehuis te Kortrijk en dus een gedetailleerd zicht heeft op de doelgroep, de werking en de setting in zijn geheel.

² De gedetineerden in het detentiehuis worden aangesproken als ‘bewoners’.

personeelsleden het detentiehuis ervaren als ‘subject’ zijnde (Beyens, Kennes & Tournel, 2016; Mortelmans, 2013).

2.2. Kwalitatief exploratief onderzoek

In deze thesis gaat het meer specifiek om een kwalitatief exploratief onderzoek. Deze tracht dan ook binnen het veel bestudeerde domein van het leefklimaat binnen detentie, een nieuw domein te onderzoeken, met name het leefklimaat binnen de Belgische detentiehuisen. Als dusdanig was dit onderzoek eerder verkennend van aard (Mortelmans, 2013).

Dit kwalitatief onderzoek tracht de aard van het verschijnsel, met name het leefklimaat binnen de Belgische detentiehuisen, en meer bepaald de kwaliteit ervan, de verschijningsvormen, de context en de perspectieven ervan, in kaart te brengen (Philipsen & Vernooij-Dassen, 2004). In dergelijk onderzoek is de data beschrijvend van aard en kan deze niet tot cijfers gereduceerd worden (Mortelmans, 2013). Het was in dit onderzoek aldus niet de bedoeling om tot generaliseerbare resultaten te komen of een theorie te toetsen, maar wel om inzichten te verwerven in de opinies van de gedetineerden en personeelsleden met betrekking tot het leefklimaat in de Belgische detentiehuisen (Mortelmans, 2013; Pauwels & Hardyns, 2021).

2.3. Kwalitatieve grondvorm: de gevalstudie

Meer specifiek hanteerde deze masterproef de gevalstudie of *casestudy* als kwalitatieve grondvorm. In een gevalstudie worden afgebakende onderzoekseenheden, gedetailleerd en intensief bestudeerd (Leys, Zaitch & Decorte, 2021). In dit onderzoek werd er slechts één onderzoekseenheid bestudeerd, met name het detentiehuis van Kortrijk. Daardoor kan er ook gesproken worden van een enkelvoudige gevalstudie (Hardyns, 2021). De gevalstudie werd om twee redenen als grondvorm gekozen. Ten eerste is het volgens Hardyns (2021) aangewezen om een gevalstudie te gebruiken wanneer je een moeilijk te bereiken groepen, zoals gedetineerden, wilt bereiken, en wanneer er weinig gekend is over een onderwerp, wat hier, zoals hierboven geschreven, het geval is. Ten tweede kunnen gevalstudies gebruikt worden omdat een bepaald geval, het leefklimaat in het detentiehuis van Kortrijk, typerend of interessant kan zijn voor een fenomeen in het algemeen, in dit geval het algemene leefklimaat in alle Belgische detentiehuisen (Leys et al., 2021).

Tot slot is het belangrijk om de context te schetsen waarbinnen de gevalstudie wordt uitgevoerd, met name de onderzoekssetting of specifieke case. De keuze voor deze specifieke case, met name het detentiehuis van Kortrijk, kent twee redenen. Ten eerste werd er voor dit geval gekozen op basis van inhoudelijke overwegingen. Zo is het detentiehuis van Kortrijk het enige detentiehuis dat reeds operationeel is, en het eerste detentiehuis waar het leefklimaat zich in de praktijk gaat bewerkstelligen. Ten tweede speelden ook praktische overwegingen een rol bij de keuze voor het detentiehuis van Kortrijk. Zo werd er in het bijzonder rekening gehouden met de vertrouwelijkheid en de reeds bestaande contacten van de onderzoeker (Leys et al., 2021).

3. Dataverzameling

3.1. Dataverzamelingstechniek

Dit onderzoek hanteert kwalitatieve interviews als dataverzamelingsmethode. Een dergelijke methode is aangewezen bij onderzoeken waarbij de focus wordt gelegd op de belevingsaspecten van de betrokkenen, in dit geval de bewoners en de personeelsleden van het detentiehuis te Kortrijk. De interviews hebben als doel om het perspectief en de betekeniswereld van de voorgaande respondenten in kaart te brengen, en op die manier tot gedeelde en particuliere ervaringen te komen (Beyens et al., 2021).

De interviews verliepen semigestructureerd, waarbij gebruikgemaakt werd van een topiclijst (zie bijlage 4). Een topiclijst is een logisch opgebouwde lijst met vragen en thema's die tijdens het interview aan bod komen, zodat bepaalde belangrijke onderwerpen niet over het hoofd worden gezien (Beyens et al., 2016; Pauwels & Hardyns, 2021). Deze topiclijsten zijn echter flexibel en bieden de mogelijkheid om bepaalde onderwerpen weg te laten of nieuwe toe te voegen, rekening houdend met het verloop van het interview, de aard van de respondent en hun gedachtestroom (Beyens et al., 2016; Dunn, 2010; Mortelmans, 2013; Robson, 2002). De topiclijst werd opgesteld rekening houdend met de onderzoeksvragen en het literatuuronderzoek.

3.2. Steekproeftrekking (deelnemers)

Kwalitatief onderzoek vereist geen aselechte steekproeven. Zoals eerder gezegd is kwalitatief onderzoek niet gericht op het verkrijgen van generaliseerbare resultaten. Gezien de enkelvoudige gevalstudie, die de grondvorm uitmaakt van dit onderzoek, was het bovendien

niet mogelijk om willekeurig respondenten te selecteren en kon er slechts uit een kleine steekproef worden gekozen (Hennink, Kaiser & Marconi, 2017). De onderzoekspopulatie van dit onderzoek bestond uit alle gedetineerden en personeelsleden die in een Belgisch detentiehuis verblijven of werken. Aangezien dit onderzoek zich echter beperkt tot het detentiehuis te Kortrijk, bestond de steekproef uit alle bewoners en personeelsleden die verblijven en werken in dit detentiehuis.

i. Inhoudelijke gronden of selectiecriteria

Binnen deze steekproef werden de respondenten gerekruteerd aan de hand van inhoudelijke gronden of selectiecriteria. Dergelijke criteria hebben tot doel om zinvolle informatie te verschaffen omtrent het onderzoeksonderwerp (Etikan, Musa & Alkassim 2016; Hennink et al., 2017). Dit vereist dat de onderzoeker de centrale criteria van deze steekproef duidelijk identificeert en in observeerbare steekproefcriteria vertaalt. In tweede instantie moet de steekproefselectie er ook voor zorgen dat er binnen de vooraf vastgestelde criteria nog voldoende variatie is om het onderwerp daadwerkelijk te onderzoeken (Decorte & Zaitch, 2021). De volgende selectiecriteria werden als dusdanig geselecteerd:

De gedetineerden moesten (1) Nederlandstalig zijn; (2) cognitief voldoende sterk zijn om te kunnen deelnemen aan dit onderzoek, en (3) minstens twee weken in het detentiehuis verblijven. De personeelsleden moesten op hun beurt werkzaam zijn in het detentiehuis te Kortrijk, als detentiebegeleider. Detentiebegeleiders zijn namelijk het beste op de hoogte van de dagdagelijkse werking in het detentiehuis, en komen het meest rechtstreeks in contact met de gedetineerden, en als dusdanig ook met het leefklimaat.

ii. De omvang van de steekproef

De exacte omvang van de steekproef, en het aantal respondenten dat daadwerkelijk aan het onderzoek deelnam, was grotendeels afhankelijk van de respons. Er werd echter gestreefd naar 7 tot 10 interviews. Daarbinnen werd een poging gedaan om te streven naar zo veel mogelijk heterogeniteit binnen de respondenten. Zo werd een poging gedaan om de volgende respondenten te interviewen; binnen de groep van gedetineerden werd getracht om respondenten te interviewen die reeds een lange tijd in een klassieke gevangenis verbleven hebben (meer dan twee maanden), en respondenten die slechts voor een korte tijd in de gevangenis verbleven hebben (minder dan twee weken). Ook binnen de groep van detentiebegeleiders werd een poging gedaan om personeelsleden te interviewen die reeds

werkzaam waren in een klassieke gevangenis én personeelsleden die dat niet waren en dus nooit eerder een functie hebben uitgeoefend binnen het gevangeniswezen.

iii. De rekrutering

Om de gedetineerden te rekruteren ging de onderzoeker begin november langs op de leefgroepen, om de inhoud, het verloop en het belang van het onderzoek één-op-één toe te lichten aan de gedetineerden en de personeelsleden. Er werd hen ook een informatiebrief bezorgd (zie bijlage 2). De gedetineerden en personeelsleden konden vervolgens zelf aangeven indien zij wensten deel te nemen aan het onderzoek, waardoor de uiteindelijke selectie aldus afhing van de vrijwilligheid van de gedetineerden en personeelsleden.

iv. Uitkomst

Er kwamen heel wat bewoners en personeelsleden in aanmerking om deel te nemen aan dit onderzoek. Zo werden er 7 bewoners en 7 personeelsleden aangesproken en gevraagd om deel te nemen aan dit onderzoek. Zij gingen allemaal akkoord met hun deelname. Echter, gelet op tijdstekort werden er uiteindelijk drie mannelijke bewoners, één vrouwelijke bewoner, en drie mannelijke detentiebegeleiders, geïnterviewd. De eigenlijke interviews werden afgenomen tussen 14 november 2023 en 25 november 2023.

Hieronder een kort overzicht van de geïnterviewde respondenten met data:

Aard respondent	Datum interview
Bewoner 1	17/11/2023
Bewoner 2	17/11/2023
Bewoner 3	17/11/2023
Bewoner 4	25/11/2023
Detentiebegeleider 1	14/11/2023
Detentiebegeleider 2	17/11/2023
Detentiebegeleider 3	25/11/2023

3.3. Dataverzameling

De respondenten die aangaven te willen deelnemen aan het onderzoek kregen begin november mondeling bijkomende informatie omtrent de locatie en het tijdstip waarop het interview ging plaatsvinden.

De eigenlijke dataverzameling of interview verliep in verschillende fases. Tijdens de inleidende fase stelde de onderzoeker zichzelf voor, werd het onderzoek verder toegelicht, en werden de aspecten inzake vertrouwelijkheid, zoals de *informed consent* en de video-opname verder besproken. Vervolgens werden enkele vragen gesteld inzake de demografische gegevens van de deelnemers. In de tweede fase besprak de onderzoeker de kern van het onderzoek en werden vragen gesteld omtrent het leefklimaat in het detentiehuis, en de ervaringen en belevingen van de respondenten daaromtrent. In de laatste fase bood de onderzoeker de mogelijkheid aan om extra opmerkingen te geven, waarna de respondenten bedankt werden voor hun deelname (Robson, 2002).

Tijdens het interview maakte de onderzoeker gebruik van open vragen, waarop de respondenten in hun eigen taal antwoordden. Indien het antwoord van de respondent onvoldoende bleek, kon de onderzoeker aanvullende vragen stellen. Om op een gerichte manier te blijven interviewen en de juiste aanvullende vragen te stellen, werden bijkomende aantekeningen gemaakt. Evenwel werd er, na toestemming van de betrokken respondent, een audio-opname gemaakt van het interview. Op die manier kon de onderzoeker achteraf letterlijk registreren wat er tijdens het interview werd gezegd (Beyens et al., 2016).

De afgenomen interviews duurden gemiddeld 50 minuten. Het langste interview duurde 1 uur en 35 minuten, het kortste duurde 35 minuten.

3.4. Data-analyse

Na afloop van elk interview werd de audio-opname zo snel mogelijk getranscribeerd. Deze methode is verenigbaar met het iteratief proces van dataverzameling. Het biedt namelijk de mogelijkheid om te reflecteren over de afgenomen interviews; en de topiclijst zo nodig aan te passen. Tijdens het transcriberen wordt de onderzoeker voor het eerst blootgesteld aan de data en raakte deze op die manier vertrouwd met de gegevens (Braun & Clarke, 2006; Petintseva,

Faria & Eski, 2019). De transcriptie bestond meer specifiek uit een woordelijke transcriptie, waarbij stopwoorden, dialecten en aarzelingen niet werden overgenomen (Smits, 2020).

In de tweede fase werd een thematische data-analyse uitgevoerd. Bij een dergelijke data-analyse worden de transcripten geanalyseerd en wordt er vervolgens gerapporteerd omtrent de patronen en thema's binnen de verzamelde data. Dergelijke analysemethode is geschikt voor kleine tot zeer kleine datasets (Braun & Clarke, 2006). In de praktijk werden de transcripten, met behulp van het programma *Taguette*, gecodeerd en geanalyseerd, aan de hand van data-organisatie- en reductie (Decorte, 2016; Walliman, 2017). Daarbij heeft de onderzoeker de transcripten eerst meerdere keren doorgelezen, vervolgens in fragmenten verdeeld en eerste indrukken schriftelijk vastgelegd. Daarna werden verschillende kernwoorden aangeduid, die werden opgedeeld in initiële codes. (Braun & Clarke, 2006). Deze codes werden a priori opgesteld, waarbij de onderzoeker een codelijst maakte op basis van het theoretische kader, deze codelijst was evenwel niet definitief en kon tijdens het coderingsproces veranderen. Tijdens deze initiële codering werd een onderscheid gemaakt tussen relevante en minder relevante delen, waardoor datareductie mogelijk werd. De onderzoeker maakte daarbij gebruik van een richtinggevend codeerschema, waarbinnen codes inhoudelijk terecht kwamen (Decorte, 2016).

Vervolgens werden de vergelijkbare codes onderverdeeld in vergelijkbare subthema's. Om de stukken data te labelen werd een deductieve analysestrategie gehanteerd, waarbij de literatuurstudie omtrent het leefklimaat gebruikt werd als kader om de interviews te analyseren (Decorte, 2016). In de laatste fase werden verbanden gelegd tussen de codes en subthema's, ook wel thematische analyse genoemd. Alle thema's werden daarbij met elkaar vergeleken in relatie tot de totale dataset. Vervolgens werd elk thema gekoppeld aan de onderzoeksvraag en uitgeschreven in een doorlopende tekst (Braun & Clarke, 2006).

3.5. Ethische aspecten

Indien mensen betrokken worden in een onderzoek, is het belangrijk om rekening te houden met verschillende ethische aspecten (Walliman, 2017). Dit onderzoek hield rekening met de basisprincipes van een ethisch verantwoord onderzoek; volgens Vander Laenen & O'Gorman (2016) moet hiervoor aan verschillende voorwaarden voldaan zijn. Om deze voorwaarden in acht te nemen ondernam de onderzoeker verschillende stappen.

Ten eerste controleerde de onderzoeker of de vragen in de topiclijst (zie bijlage 4) open en ondubbelzinnig werden verwoord, en dat er zorgvuldig werd omgegaan met gevoelige onderwerpen (Vander Laenen & O’Gorman, 2016).

Daarnaast stelde de onderzoeker een informatiebrief (zie bijlage 2) op, die een korte uitleg gaf over het onderzoek, en de contactgegevens van de onderzoeker bevatte. Deze brief werd handmatig bezorgd aan de potentiële respondenten (Vander Laenen & O’Gorman, 2016).

Ten derde was het principe van geïnformeerde toestemming of *informed consent* (zie bijlage 3) een sleutelprincipe in het desbetreffende onderzoek. Zodoende nam de onderzoeker de tijd om potentiële deelnemers voldoende uitleg te verschaffen over de aard en het doel van het onderzoek, wie het onderzoek uitvoert, wat de rol van de respondent is, hoe het interview zal verlopen, hoe de resultaten zullen worden verspreid en benut, en wat hun deelname betekent in termen van vertrouwelijkheid en anonimiteit. Nadat de potentiële deelnemers voldoende en gepaste informatie hadden verkregen waren zij in staat zijn om voldoende geïnformeerd toe te stemmen om al dan niet deel te nemen aan het onderzoek. Deze toestemming verliep in fases, waarbij de potentiële respondent eerst moest reageren op de informatiebrief, en daarna opnieuw toestemming moest geven voordat het interview kon beginnen (Vander Laenen & O’Gorman, 2016).

Ten vierde zorgde de onderzoeker ervoor dat een dergelijke *informed consent* gebaseerd was op de vrije wil van de respondenten en dat de respondenten op de hoogte waren van het feit dat zij het recht hadden om zich op elk moment uit het onderzoek terug te trekken, zonder opgave van reden en zonder daar schade van te ondervinden (Vander Laenen & O’Gorman, 2016).

Tot slot zag de onderzoeker toe dat de anonimiteit en de privacy van de respondenten voldoende gegarandeerd en verzekerd werd. Om deze principes te waarborgen nam de onderzoeker verschillende acties. Ten eerste bevatten de transcripties van de interviews en de aanvullende aantekeningen geen enkele informatie waarmee de respondenten konden worden geïdentificeerd. Om dit in de praktijk te verwezenlijken werd een codeerschema ontwikkeld waarbij elke respondent een eigen nummer kreeg dat consequent werd toegepast. Dit codeerschema werd opgeslagen in een beveiligd computerbestand. Ten tweede werden de

verwerkte resultaten, voorafgaand aan de publicatie, voorgelegd aan de respondenten, zodat zij feedback konden geven op de aspecten die hen mogelijkwijs identificeerbaar zouden kunnen maken (Vander Laenen & O’Gorman, 2016). Tot slot stelde de onderzoeker ook een Data Management Plan op (zie bijlage 1), dat schetst hoe er wordt omgegaan met de verzamelde data, zowel voor, tijdens als na het onderzoek. Met andere woorden, dit plan behandelt hoe de gegevens worden verzameld, wat de omvang en het formaat van de data is, de manier waarop de data worden opgeslagen, en wie toegang heeft tot de gegevens tijdens en na het onderzoek (Decorte, 2016).

3.6. Beperkingen van het onderzoek

Elk onderzoek beschikt over een aantal beperkingen die duidelijk moeten worden omschreven, en waarmee, indien mogelijk, rekening moet worden gehouden.

De eerste beperkingen situeren zich op het vlak van het soort onderzoek, met name het kwalitatief onderzoek. Dergelijke onderzoeken scoren doorgaans niet goed op twee kwaliteitscriteria, namelijk interne en externe validiteit. Wat de interne validiteit betreft, kunnen er door middel van dit onderzoek, geen causale verbanden aan het licht worden gebracht. Evenzo, op vlak van de externe validiteit, kunnen de bevindingen van dit onderzoek niet veralgemeend worden naar situaties buiten het onderzoek (Maesschalck, Decorte & Zaitch, 2016). Dergelijke externe validiteit komt nog harder onder druk te staan rekening houdend met het feit dat de grondvorm van dit onderzoek uit een enkelvoudige gevalstudie bestaat. Immers, hoe minder gevallen bestudeerd worden (in dit geval slechts één), hoe moeilijker het is om de bevindingen toe te passen op het geheel of op vergelijkbare gevallen (Hardyns, 2021). Om enigszins aan deze kwaliteitscriteria tegemoet te komen, kregen de respondenten de kans tot *member validation*. Dat wil zeggen dat de onderzoeker de mogelijkheid bood aan de onderzoekssubjecten, om hun feedback te geven over de data, de analyse of de rapportage (Maesschalck et al., 2016). Geen enkele van de respondenten ging in op deze mogelijkheid.

De tweede beperking heeft betrekking op de rekrutering en deelname van respondenten. De respondenten in dit onderzoek konden namelijk zelf en vrijblijvend beslissen om deel te nemen aan het onderzoek, waardoor het risico bestond dat er slechts weinig respondenten konden geïnterviewd worden. Dit wordt ook wel de zelfselectiebias genoemd (Olsen, 2008).

Tot slot moest rekening worden gehouden met de eigen positie van de onderzoeker: van begin september 2022 tot december 2022 heeft de onderzoeker stagegelopen in het detentiehuis te Kortrijk; sinds half februari is de onderzoeker daar ook werkzaam. Daaruit volgt dat de onderzoeker rekening moest houden met de mogelijkheid van over-rapport, of er met andere woorden voor moest zorgen dat deze voldoende afstand nam van diens eigen positie als werknemer tijdens het onderzoek. Alleen op deze manier kon de objectiviteit van het onderzoek worden gewaarborgd (Zaitch et al., 2016).

IV. EMPIRISCH LUIK: DATA EN ANALYSE

In dit hoofdstuk worden de bevindingen van het empirisch onderzoek beschreven. Daarin worden de resultaten van de interviews per factor en dimensie van het leefklimaat besproken, én geanalyseerd.

1. Factoren van het leefklimaat in het detentiehuis

1.1. De contacten in het detentiehuis

i. De contacten tussen bewoners onderling

De bewoners van het detentiehuis wijzen in hun ervaringen op de overwegend positieve onderlinge contacten. In overeenstemming met de vaststellingen van Pardon et al. (2022), Sentse et al. (2019) en van Ginneken et al. (2018), geven alle bewoners aan dat zij reeds vriendschap(pen) hebben gesloten in het detentiehuis, waardoor zij een gevoel van warmte en ondersteuning ervaren. Zo zouden bewoners elkaar steunen in moeilijke situaties:

"Dat ervaar ik toch wel. Of als er iets gebeurd is en we zeggen van 'we hebben dat gezien, of dat klopt ook wel dat dat gebeurd is', daar is ook wel een zekere steun onder de bewoners."

(Bewoner 4)

Niettemin ervaarden twee bewoners ook angst of stress door medebewoners. Zo geven de bewoners aan dat zij zowel positieve als negatieve invloeden kunnen uitoefenen op elkaar, ze kunnen het bijvoorbeeld voor elkaar opnemen in de groep of elkaar positieve lessen leren, maar anderzijds kunnen zij elkaar ook uitdagen, zeker wanneer zij met dezelfde problematiek kampen:

"Je wordt geconfronteerd, er komen hier ook veel gebruikers binnen, en je wordt zowat getest zeg maar om te zeggen van; 'ik wil toch voet bij stuk houden en ik wil mij toch herpakken'".
(Bewoner 3)

Verder worden de interpersoonlijke relaties tussen bewoners in het detentiehuis ook significant beïnvloed door de leefgroepwerking waarbinnen zij functioneren. Dergelijke werking zou hun relaties zowel positief als negatief beïnvloeden. Zo zouden verplichte bijeenkomsten, zoals maaltijden, spontane gesprekken en groepsvorming bevorderen, maar is de kwaliteit van dergelijke bindingen zeer sterk afhankelijk van de samenstelling van de groep. Bewoners erkennen namelijk dat samenleven in een groep uitdagend is vanwege de verschillende persoonlijkheden waarmee ze te maken krijgen:

"Je moet met veel verschillende persoonlijkheden samenleven, en dat gaat ook niet altijd even gemakkelijk voor iedereen" (Bewoner 4)

Ook de detentiebegeleiders geven aan dat het inherent is aan het 'in groep samenleven' om af en toe conflicten te ervaren, waarbij zij in dergelijke gevallen als tussenpersoon fungeren. Volgens het onderzoek van Heynen, Van Der Helm, Cima, Stams & Korebrits (2017), is dit een meerwaarde, aangezien groeps werkers volgens hen een sleutelrol spelen bij het vestigen van een open leefgroepklimaat, waarbij gedetineerden leren omgaan met problematische situaties in een groep, zoals nadeel, competitie, het accepteren of geven van hulp, en het accepteren van gezag. Dergelijke leermogelijkheden zouden hen dan ook voorbereiden op het leven in de samenleving. Ook een detentiebegeleider benadrukt deze mogelijkheid, en geeft aan dat de begeleiders over de mogelijkheid beschikken om bewoners kapstokken mee te geven om ook buiten het detentiehuis op een goede manier in groep samen te leven.

"We kunnen het wel tonen, vooral 'hoe leef je samen in groep', ik denk dat dat het belangrijkste is die ze kunnen leren, en hoe ga je om met frustraties, want in een groep ga je frustraties hebben, en dan dat intern proces van 'oké', 'wat doet dat met u?', 'hoe ga je daarmee om?', en 'hoe kan je het op een andere manier oplossen dan waar dat je vroeger misschien gewoon op hem ging slaan?'" (Detentiebegeleider 3)

ii. De contacten tussen bewoners en personeelsleden

De contacten tussen bewoners en het de personeelsleden binnen het detentiehuis worden als overwegend positief ervaren. Niettemin tonen personeelsleden een iets positievere houding dan bewoners, een contrast die volgens de bewoners voornamelijk wordt toegeschreven aan de aanzienlijke verschillen in aanpak en professionaliteit onder het personeel (zie *infra*).

a. Ondersteuning van de bewoners

Respectvolle behandeling en ondersteunende interacties door personeelsleden, zoals benadrukt door Boone et al. (2016), vormen een belangrijk aspect om positieve contacten tot stand te brengen. Zowel detentiebegeleiders als bewoners benadrukken dat zij dergelijke ondersteuning geven en ervaren. Zo fungeren detentiebegeleiders niet alleen als aanspreekpunt, maar bieden zij ook praktische bijstand zoals hulp bij trein- of busplanningen of wanneer een bewoner problemen ondervindt met zijn of haar smartphone. De bewoners gaven allemaal aan dat zij veel belang hechten aan dergelijke concrete begeleiding, en benadrukken dat de rol van detentiebegeleiders in die zin niet te vergelijken is met die van penitentiaire bewakingsassistenten. Zij verwachten van detentiebegeleiders dat zij begeleid en ondersteund worden, en vinden het jammer wanneer een begeleider meer gericht is op veiligheid. Volgens hen dienen detentiebegeleiders de gevangensmentaliteit niet over te brengen naar het detentiehuis (zie *infra*):

“In de gevangenis weet je gewoon van die (penitentiaire bewakingsassistenten) zijn hier juist om u eten te geven, rapportbriefjes, en om u te laten bellen. Dat zijn gevangenisbewaarders hé, dat zijn geen begeleiders.” (Bewoner 1)

De bewoners wijzen er wel op dat detentiebegeleiders voorzien in aanklappende zorg en hen blijven stimuleren om deel te nemen aan activiteiten of te werken aan hun re-integratie, wat volgens Boone et al. (2016) en Molleman & Leeuw (2011) ook zorgt voor de responsabilisering van de gedetineerde. Deze aanklappende zorg is volgens de meeste bewoners aldus een meerwaarde:

“Je wordt ook wel wat gepusht hé, zorg dat je rekeningen in orde zijn, uw ziekenkas, dat had je in de gevangenis niet, of toch niet zo, ik zal het zo zeggen.” (Bewoner 1)

Ook de detentiebegeleiders streven ernaar te kunnen optreden als rolmodel ten aanzien van de bewoners, en hen te ondersteunen bij hun re-integratie door hen sociale vaardigheden, waarden, en normen bij te brengen:

“Het zit in de kleine dingen dat we ze dingen kunnen bijdragen, aanleren, sociaal gedrag, sociale vaardigheden, helpen aan een beetje structuur, en hun echt weer op wegzetten en dat het dan weer aan hen is”. (Detentiebegeleider 1)

Een detentiebegeleider erkent dat dergelijke inspanningen positieve veranderingen kunnen teweegbrengen bij bewoners. Eén personeelslid geeft echter aan dat hij of zij beperkt wordt in zijn ondersteunende rol, gelet op de overvloed aan regelgeving binnen het gevangeniswezen, én dus ook binnen het detentiehuis.

b. Directe contacten en aanspreekbaarheid van personeelsleden

Zowel bewoners als detentiebegeleiders benadrukken in de tweede plaats de frequente en directe contacten tussen bewoners, detentiebegeleiders, en andere personeelsleden zoals psychosociale dienst (hierna: PSD) en directie. Een factor die bijdraagt aan de aanspreekbaarheid van personeelsleden is het ontbreken van de uniformen, iets wat zowel bewoners als personeelsleden als een voordeel beschouwen. Volgens een begeleider straalt een uniform namelijk macht uit, waardoor men zonder uniform als toegankelijker wordt beschouwd:

“Je bent een aanspreekpunt. Ik voel dat mensen dan sneller naar u toekomen om hun verhaal te doen of een klapke te doen”. (Detentiebegeleider 2)

“En dat er ook meer naturel is, bijvoorbeeld, niet zo strikt mensen in uniform, wij niet in uniform.” (Bewoner 4)

Dergelijke directe contacten binnen het detentiehuis brengen zowel positieve als negatieve gevolgen met zich mee. Een positief gevolg betreft de nauwe betrokkenheid van detentiebegeleiders ten aanzien van de bewoners. Door dergelijke directe contacten zijn detentiebegeleiders namelijk goed op de hoogte van alle dossiers, kunnen zij de bewoners op verschillende vlakken observeren, en, kunnen zij, in lijn met de dynamische veiligheid,

preventief optreden wanneer nodig (Breuls, 2020; Pardon et al., 2022; van Ginneken et al., 2018).

Echter, gezien de intense aard van de contacten kunnen er ook conflicten ontstaan tussen bewoners en personeelsleden. Dergelijke conflicten dienen volgens een personeelslid zo snel mogelijk te worden aangepakt, bijvoorbeeld door bemiddeling:

“Ik heb bijvoorbeeld al gehoord dat er een bemiddelingsgesprek is geweest tussen een bewoner en een teamleider en personeelslid. Ja, je moet zoiets niet laten aanslepen hé, want als dat dan blijft hangen en dat klikt niet meer, dan kan dat, dan is dat voor de groep ook niet plezant.”
(Detentiebegeleider 2)

c. Menswaardige behandeling

De detentiebegeleiders en bewoners benadrukken dat de bewoners in het detentiehuis op een menswaardige en respectvolle wijze worden behandeld. Zo worden de bewoners bijvoorbeeld aangesproken bij voornaam:

“In de gevangenis zeggen ze hun naam niet, ‘ah ik ben nummer zoveel’, terwijl wij hier zeggen van ‘ja zeg maar gewoon uw naam, je bent geen nummer’.” (Detentiebegeleider 2)

Zo ook gaf Liebling in 2004 aan dat menselijkheid onder andere in verband wordt gebracht met de wijze waarop er tegen een gedetineerde gesproken wordt.

d. Vertrouwen en wantrouwen ten aanzien van de personeelsleden

Wat betreft het aspect van vertrouwen tussen personeelsleden en bewoners bestaan er uiteenlopende standpunten. Personeelsleden benadrukken dat het mogelijk is om een vertrouwensband te ontwikkelen met de bewoners, terwijl de bewoners het moeilijker vinden om dergelijke band op te bouwen. Bewoners erkennen dat zij terechtkunnen bij de begeleiders, maar geven toch aan dat zij niet steeds voldoende vertrouwen in hen hebben. Dit varieert echter van begeleider tot begeleider, iets wat volgens Boone et al. (2016) onder andere te maken heeft met het feit dat begeleiders verschillende manieren van bejegening hebben, en dat de bejegening die als wenselijk wordt ervaren sterk afhankelijk is van de persoon van de gedetineerde of bewoner zelf.

Sommige bewoners voelen zich echter op een negatieve manier bejegend, waarbij één bewoner zelfs aangeeft zich niet comfortabel te voelen om vrijuit te spreken en te denken, uit vrees dat het personeel dit tegen hem of haar zou kunnen gebruiken:

"Ik heb die vergelijking al een paar keer gemaakt, in een gevangenis ben je precies vrij om te denken en te zeggen wat je wilt, maar misschien niet doen wat je wilt, hier kan je meer doen wat je wilt, maar kan je niet, moet je oppassen met uw gedachtes vind ik." (Bewoner 3)

Dit wantrouwen strekt zich bijvoorbeeld ook uit naar de leden van de PSD, omdat bewoners ervan uitgaan dat alle gedeelde informatie, in hun dossier, en vervolgens bij de rechter terechtkomt:

"Je kan niet naar de PSD, je kunt geen vertrouwensband opbouwen met iemand die rechtstreeks uw dossier naar de rechter stuurt, dat is een moeilijke." (Bewoner 1)

Dergelijk wantrouwen tegenover detentiebegeleiders is ingebed in het bredere wantrouwen ten aanzien van justitie, zoals beschreven door Liebling (2004), die stelt dat gevangenisorganisaties zijn die gekenmerkt worden door wantrouwen (Beyens et al., 2013; Boone et al., 2016; Liebling, 2004). Crewe (2011b) schrijft dit wantrouwen toe aan de *"soft power"* waarover de detentiebegeleiders beschikken. Hoewel de begeleiders vandaag de dag niet langer beschouwd worden als 'de vijand', beschikken zij volgens Crewe nog steeds over een aanzienlijke discretionaire macht, die hen toelaat privileges te ontzeggen of rapporten te schrijven die een invloed kunnen hebben op de invrijheidstelling van de gedetineerde. Dergelijke indirecte macht kan volgens Crewe beschouwd worden als een nieuwe *pain of imprisonment*, waardoor gedetineerden alles als een test of een bedreiging beschouwen (Beyens et al., 2013; Crewe, 2011b). Dergelijke *"soft power"* zou ook in het detentiehuis aanwezig kunnen zijn, en zou aanleiding kunnen geven tot het wantrouwen die er, ondanks de motivatie en de goede bedoelingen van de personeelsleden, toch nog altijd heerst. (Crewe, 2011a).

Ook de detentiebegeleiders zijn zich bewust van het bestaande wantrouwen bij bewoners. Zo erkennen en begrijpen zij dat sommige bewoners niet alles willen delen. Eén begeleider benadrukt wel dat het vertrouwen in de begeleiders groeit naarmate de bewoners langer in het detentiehuis verblijven, en wanneer begeleiders zich openstellen en actief contact leggen met de bewoners:

“ik heb het gevoel dat je wel snel een band kan maken met bewoners, [...]maar als je uzelf openstelt en dat contact legt, want we kunnen niet verwachten van bewoners dat zij zomaar zelf dat eerste contact leggen, maar als je u openstelt komen ze zeker af met problemen of gewoon eens iets zeggen. En dat zit hem in de kleine dingen ‘hoe is uw dag geweest’”.
(Detentiebegeleider 3)

e. Onduidelijke communicatie en inspraak van bewoners

Tot slot benadrukken alle bewoners het belang van betere communicatie van personeel naar bewoners toe. Overeenkomstig de bevindingen van Boone et al. (2016) wijzen bewoners erop dat beslissingen en nieuwe regels onvoldoende of helemaal niet aan hen worden gecommuniceerd, wat leidt tot onduidelijkheid en stress, en dus negatieve contacten tussen personeel en bewoners in de hand werkt. Bovendien hebben twee bewoners aangegeven zich ongelijk behandeld te voelen, zij begrijpen de individuele aanpak, op maat van elke bewoner, maar ervaren gebrek aan consistentie en uitleg bij dergelijke beslissingen:

"Want ik vind ook dat er heel veel dingen, beetje hier en daar, maar iedereen is zo wat individueel jij doet dat niet, en dat niet, maar bij die gaan we hem nog wat speling geven, en dan vliegt hij terug naar de gevangenis. Alles wordt anders aangepast, ik snap dat het individueel wordt aangepakt, maar er is geen vast ding in." (Bewoner 1)

Liebling, Price en Elliott (1999) wezen reeds op deze paradox, waarbij gedetineerden consistentie uiterst belangrijk vinden, terwijl absolute consistentie onmogelijk is gezien de individuele verschillen, zowel tussen het personeel als tussen de gedetineerden zelf. Zij geven dan ook aan dat het aan de directie is om via een raamwerk het personeel te begeleiden in het uitoefenen van hun discretionaire macht (Tournel & Kennes, 2011).

Heldere en duidelijke communicatie is aldus zeer belangrijk voor de bewoners. Zo moeten nieuwe regels helder worden uiteengezet en toegelicht. Hoewel het dagelijkse bewonersoverleg, die 's ochtends plaatsvindt, als communicatiemoment kan dienen, vinden de bewoners dat dit vaak niet gestructureerd verloopt, of geven zij de voorkeur aan een overleg op een ander tijdstip, zoals 's avonds.

“Ik heb het al een aantal keer gehad dat er nieuwe regels zijn, en dat dat bepaalde frustraties bracht, en dat ik zei 'ik ga hier echt niet mee akkoord', tot ik uiteindelijk met de directie zelf erover heb gepraat, en dat die vrouw echt heeft uitgelegd waarom dit kan, vanwaar het kwam. En dan dacht ik, ahja nu snap ik het, als ik dat een maand geleden had geweten, had ik die frustraties niet moeten hebben, want soms is het gewoon 'dit mag niet' en dan vraag je waarom en dan krijg je het antwoord 'dat mag niet.'” (Bewoner 1)

Eén bewoner pleit ook voor duidelijkere regels, niet alleen voor bewoners, maar ook voor het personeel. Eén personeelslid sluit zich hierbij aan en benadrukt dat de regels niet altijd duidelijk zijn voor het personeel, dus dat er niet kan verwacht worden dat ze duidelijk zijn voor de bewoners. Volgens deze persoon is er dan ook nood aan betere communicatie tussen personeelsleden, om de zaken voor de bewoners helderder te maken.

1.2. De contacten met de buitenwereld

Zoals reeds werd aangegeven in de literatuurstudie is de mate waarin en de manier waarop gedetineerden in staat worden gesteld om contacten en relaties met de buitenwereld te onderhouden, zeer belangrijk. In het detentiehuis gaven alle bewoners aan dat zij voldoende verbinding ervaren met de buitenwereld en frequente contacten onderhouden met de buitenwereld, voornamelijk met familie en vrienden. In vergelijking met de gevangenis ervaren zij meer mogelijkheden om externe contacten leggen.

De bewoners in het detentiehuis beschikken over drie mogelijkheden om contact te leggen met de buitenwereld; via mobiele apparaten of sociale media, via bezoek in het detentiehuis, of tijdens een uitgaansvergunning³ (hierna:UV). De bewoners gaven aan dat zij voornamelijk gebruikmaken van hun mobiele apparaten, zoals smartphones en pc's, om contact op te nemen met vrienden en familie, wat door de bewoners als zeer positief wordt ervaren:

"Gewoon via social media chat, ja ik denk dat dat wel een belangrijke brug is naar buiten."
(Bewoner 1)

³ Een uitgaansvergunning laat een veroordeelde toe de gevangenis te verlaten voor een bepaalde duur die niet langer mag zijn dan zestien uren en kan worden toegekend zodat een gedetineerde zijn of haar sociale, morele, juridische, familiale, opleidings- of professionele belangen kan behartigen buiten de gevangenis, of een medisch onderzoek of een medische behandeling kan ondergaan (Wet Externe Rechtspositie, art. 4, §1)

Ook het onderzoek naar het communicatieplatform ‘*PrisonCloud*’⁴ bevestigt dat dergelijke ICT-faciliteiten positieve effecten hebben, zoals het tegengaan van isolatie, het bieden van privacy, het bestrijden van verveling, en het verbeteren van re-integratie, zelfredzaamheid en responsabilisering (Robberechts & Beyens, 2020). Het detentiehuis gaat echter nog een stap verder, en biedt de bewoners niet enkel de kans om ICT-faciliteiten van justitie te gebruiken, maar ook om hun eigen mobiele apparaten, zoals smartphones en laptops, in hun bezit te houden en bijgevolg ook te gebruiken. Dergelijke mogelijkheid zou er volgens verschillende auteurs voor zorgen dat gedetineerden meer vertrouwd worden met moderne technologie, waardoor de digitale kloof tussen gedetineerden en de buitenwereld kleiner wordt. Volgens McDougall, Pearson, Torgerson & Garcia-Reyes (2017) zouden digitale basisvaardigheden zelfs noodzakelijk zijn voor de re-integratie van gedetineerden, aangezien zij zonder deze vaardigheden niet zouden kunnen functioneren in de maatschappij (Jewkes & Reisdorf, 2016; McDougall et al., 2017). Volgens Smith (2013) zou toegang tot het internet zelfs als een mensenrecht beschouwd kunnen worden. In het kader van normalisering en een optimale re-integratie lijkt de keuze van het detentiehuis om de bewoners een mobiel apparaat te geven dus een goede keuze.

Bewoners bevestigen de positieve impact van dergelijke mobiele apparaten voor hun re-integratie, aangezien zij bijvoorbeeld in staat zijn om contacten te leggen met potentiële werkgevers of mails te versturen met betrekking tot hun re-integratie. Ook het personeel erkent deze positieve aspecten:

"Ik vind het superpositief, hoe meer contact ze hebben met de buitenwereld in positieve zin, {...}, ze zijn van alles op de hoogte, ze weten wat er speelt en gebeurt, ze kunnen ondersteuning vragen van een detentiebegeleider om ze te helpen in zaken. Dus ik denk dat dat het meest positieve is dat je kan hebben." (Detentiebegeleider 3)

Niettemin wijzen zowel bewoners als personeelsleden op de mogelijke gevaren van dergelijke mobiele apparaten. Personeelsleden benadrukken dat sociale media een negatieve invloed kan hebben op bewoners, of de privacy van personeelsleden kan aangetast worden wanneer ongewilde foto's worden genomen. Ook de literatuur benadrukt dat het traditioneel gevangenisbeleid terughoudend staat tegenover digitale en sociale media vanwege vermeende

⁴ PrisonCloud is een digitaal platform die in 2014 gelanceerd werd in de Belgische gevangnissen. (Robberechts & Beyens, 2020)

risico's zoals foute netwerken of toegang tot 'riskante' inhoud. Uit onderzoek in Denemarken, waar de gedetineerden gebruik kunnen maken van het internet, blijkt echter dat er slechts een aantal gevallen bekend zijn waarin gedetineerden daar misbruik van maakten (Smith, 2013).

Een tweede mogelijkheid om contact te behouden met de buitenwereld is via bezoekmogelijkheden binnen het detentiehuis. Deze optie wordt echter weinig benut, om diverse redenen. Sommige bewoners geven aan dat hun bezoek van te ver moet komen, geen behoefte hebben aan bezoek in het detentiehuis omdat zij op andere manieren contact kunnen opnemen, of de voorkeur geven aan meer privacy tijdens dergelijke ontmoetingen. Desalniettemin ervaart één bewoner het interne bezoek als positief, wat ook door zijn familie wordt bevestigd:

"Awel, mijn ma zei ook wel van, ik vind het veel positiever, want in de gevangenis wordt een bezoeker ook een beetje als een gevangene behandeld, en hier is dat minder het geval, ze had nog altijd wel een beetje dat gevoel, maar ik denk dat dat ook haar persoonlijkheid is."
(Bewoner 2)

Ten slotte beschikken de meeste bewoners over uitgaansvergunningen (UV's), waardoor zij binnen vooraf bepaalde regels en tijdstippen het detentiehuis kunnen verlaten om hun familie te bezoeken.

1.3. Veiligheid en orde

Alle bewoners hebben aangegeven over het algemeen een gevoel van veiligheid te ervaren binnen het detentiehuis. Echter, één bewoner geeft aan zich soms onveilig te voelen in de nabijheid van medebewoners (zie *supra*), maar benadrukt tegelijkertijd voldoende vertrouwen te hebben in het personeel om zijn of haar veiligheid te waarborgen:

"Ik denk dat het personeel hier wel allemaal opgeleid is voor alles in goede banen te laten verlopen, dus dat maakt een zekere veiligheid." (Bewoner 4)

Wat frequenter voorkomt, is stress onder de bewoners. Elke bewoner heeft aangegeven hier last van te ondervinden, waarbij sommigen zelfs aanzienlijke hinder ervaren. De bronnen van deze stress worden voornamelijk toegeschreven aan; (1) de interacties met medebewoners, (2) de interacties met personeelsleden, en (3) de dagelijkse activiteiten en re-integratie. Zoals eerder

besproken zorgen de interacties in het detentiehuis voor stress, bijvoorbeeld door de conflicten die ontstaan door het samenleven in groep, de onduidelijke communicatie van het personeel, en een gebrek aan vertrouwen in het personeel. Deze bevindingen bevestigen het onderzoek van Pardon et al. (2022) en van Ginneken et al. (2018), die aangeven dat de aard en kwaliteit van de relaties van gedetineerden met medegedetineerden en het personeel, sterk verbonden is met de veiligheidsbeleving. Tot slot blijkt ook de dagbesteding die gerelateerd is aan re-integratie en het leven na detentie, stress te veroorzaken. Zo ervaren sommige bewoners druk om hun leven op orde te krijgen vooraleer zij het detentiehuis verlaten:

"Maar het leven erna, ik weet wel het positieve, wat ik dan wil doen, maar ik zou ook wel wat stappen verder willen doen, wat maakt dat door hier te zijn, dat ik wat met mijn rug tegen de muur sta, dat mij stress geeft, ik weet niet hoe ik dat moet formuleren." (Bewoner 4)

"Mensen die gewoon op hun gemak zijn, moeten zichzelf niet druk maken in woning en dingen, die gaan zichzelf niet zo druk maken als mensen die wel alles terug op zijn pootjes moeten krijgen." (Bewoner 2)

Crewe (2011a) en Shamma (2014) wezen reeds op de stressvolle impact van de onzekerheden die gedetineerden ervaren met betrekking tot hun toekomst, en beschrijven dit als de *'pains of uncertainty and indeterminacy'*, een ervaring die volgens Crewe (2011b) ook nauw verbonden is aan de "soft power" van het personeel (zie *supra*).

Niettemin geven de bewoners aan dat zij op verschillende manieren met stress kunnen omgaan, bijvoorbeeld door steun te zoeken bij detentiebegeleiders of medebewoners. Anderen kiezen ervoor hun stress uit te werken door middel van sport in de fitnessruimte (zie *infra*). Tot slot merkt een bewoner op dat het mogelijk is om tot rust te komen op de kamer, waar de mogelijkheid bestaat om zich af te zonderen. Onderzoek bevestigt dat de mogelijkheid tot afzondering cruciaal is voor gedetineerden, omdat het de enige tijd is waarin ze volledig zichzelf kunnen zijn (Beyens et al., 2013).

Ook de personeelsleden melden zich over het algemeen veilig te voelen in het detentiehuis, wat volgens Boone et al. (2016) een positieve invloed kan hebben op het leefklimaat. Sommige personeelsleden pleiten echter voor nog meer controles, bijvoorbeeld op het gebruik van smartphones door bewoners. Anderen benadrukken echter dat extra veiligheidsmaatregelen

overbodig zijn, aangezien communicatie en preventie de sleutel zijn tot veiligheid. Een personeelslid benadrukt dit door te stellen dat communicatie de eerste remedie is:

"Dat was direct een serieuze situatie, waar dat ik naar mijn gevoel nog altijd het idee heb dat we het juist hebben aangepakt, ja hoe moet ik het zeggen, dat we niet fysiek hebben ingegrepen, dat we geprobeerd hebben om in contact te gaan, om te babbelen." (Detentiebegeleider 3)

Deze aanpak sluit aan bij het concept van dynamische veiligheid, waarbij communicatie en goede contacten tussen personeel en gedetineerden als meer waardevol worden beschouwd voor de veiligheid dan materiële maatregelen (Beyens et al., 2013; Boone et al., 2016). Dankzij dergelijke preventie zouden er volgens een personeelslid in het afgelopen jaar weinig serieuze incidenten plaatsgevonden hebben in het detentiehuis. Volgens een ander personeelslid is dit echter voornamelijk te danken aan geluk en de samenstelling van de bewonerspopulatie.

1.4. Faciliteiten

Wat betreft de faciliteiten in het detentiehuis werden diverse aspecten besproken: (1) huisdieren, (2) gezondheidszorg, (3) slaap, (4) maaltijden, (5) sportgelegenheden, en (6) aankoop van goederen.

a. Huisdieren

Het detentiehuis beschikt over een papegaai genaamd "Coco" op leefgroep 4, die voornamelijk door de bewoners wordt verzorgd. Op de vrouwenafdeling staat ook een volièr met papegaaien. Bij het bevragen van de bewoners over dit aspect gaven zij allemaal aan het aangenaam te vinden een dier in het detentiehuis te hebben. Ze uiten dat ze een dierenvriend zijn en benadrukken de positieve invloed die deze dieren op hen kunnen hebben. Bovendien geven de bewoners aan zich verantwoordelijk te voelen voor de dieren:

"Ik heb er mij van de week weer op betrappt, ik die zei ik ga dat vogeltje samen zetten, en ik ga nu elke dag gaan kijken, vers water geven, eten gaan geven, ik ben daarmee aan het babbelen." (Bewoner 2)

Onderzoek naar het effect van dieren op de fysieke en psychische gezondheid van gedetineerden is niet eenduidig (Cooke & Farrington, 2016; Janssen, 2002; Karkdijk, Duindam,

Dekovic, Creemers & Asscher, 2022), hoewel bepaalde studies, in lijn met de ervaringen van de bewoners, aangeven dat het verzorgen van dieren een gevoel van verantwoordelijkheid kan teweegbrengen. Verder merkt onderzoek op dat de aanwezigheid van dieren zou zorgen voor verbeterde communicatie tussen bewoners, hun medebewoners, en de personeelsleden (Mercer, Gibson & Clayton, 2015).

b. Gezondheidszorg

Met betrekking tot de gezondheidszorg zijn alle bewoners op de hoogte van de manier waarop zij contact kunnen opnemen met, of hulp kunnen vragen aan de medische dienst binnen het detentiehuis. Over het algemeen zijn de meeste bewoners tevreden met de geboden fysieke gezondheidszorg. Desondanks hebben sommige bewoners aangegeven een grotere behoefte te hebben aan, en sneller toegang te krijgen tot psychische gezondheidszorg, wat zorgwekkend is gelet op de prevalentie van geestelijke gezondheidsproblemen en middelenmisbruik binnen detentie, die veel hoger is dan bij de algemene bevolking (Favril & Dirkzwager, 2019; Watson, Simpson & Hostick, 2004).

c. Slaap

In overeenstemming met onderzoek die slapeloosheid als een veelvoorkomend gezondheidsprobleem identificeert binnen detentie, geven ook de bewoners aan dat ze minder goed of zelfs slecht slapen in het detentiehuis (Elger, 2008, 2009). Ze schrijven dit echter niet toe aan de interne werking of de slaapomgeving binnen het detentiehuis, maar eerder aan stress of psychische gezondheidsproblemen. Om daarmee om te gaan suggereert onderzoek dat slaapmedicatie een eventuele oplossing kan bieden, maar dat niet-farmacologische behandelingen van slapeloosheid, zoals het creëren van een veilige en rustige gevangenisomgeving, het aanbieden van sportmogelijkheden, en het aanbieden van adequate medische en psychologische zorg, effectiever kunnen zijn om stress te verlichten en de slapeloosheid te verbeteren (Elger, 2008, 2009).

d. Maaltijden

Hoewel onderzoek aantoonde dat de kwaliteit van de voeding belangrijk is voor de legitimiteit van de gevangenis en het personeel, zijn de meningen over de kwaliteit van de maaltijden binnen het detentiehuis niet positief (Boone et al., 2016; Smoyer & Lopes, 2016). Deze meningen variëren afhankelijk van de oorsprong van de maaltijd. Zo uiten de bewoners hun

ontevredenheid over de traiteurmaaltijden, voornamelijk door het opwarmen of de vreemde voedselcombinaties. Aan de andere kant geven de bewoners wel aan dat zij blij zijn met de mogelijkheid om zelf te koken in het weekend en aldus ook zelf hun maaltijden kunnen kiezen. Deze bevindingen komen overeen met onderzoek dat aantoont dat het bereiden van eigen maaltijden positief kan tegemoetkomen aan de ervaren autonomie binnen detentie (Boone et al., 2016; Woods-Brown, Hunt & Sweeting, 2023).

e. Sportgelegenheden

Bewoners hebben dagelijks de mogelijkheid om te sporten in de fitnessruimte van het detentiehuis, of één keer per week in een sportcomplex buiten het detentiehuis⁵. De bewoners zijn unaniem positief over deze mogelijkheid. In overeenstemming met het onderzoek omtrent sport in detentie beschouwen de bewoners sport als een uitlaatklep bij stress of worden zij er gewoon gelukkig van (Boone et al., 2016; Meek & Lewis, 2021):

"Ja, je kan nu al boxen, zoals gisteren had ik goesting om de boel af te breken, ik heb het dan een beetje uit kunnen meppen zeggen maar, en ik was een ander persoon als ik uit de fitness kwam." (Bewoner 3)

De kwaliteit en hoeveelheid apparatuur worden ook als positief beoordeeld. Tot slot geven bewoners ook aan dat ze goed worden begeleid in het sporten door enkele detentiebegeleiders met expertise op dit gebied.

f. Aankoop van goederen

Het detentiehuis beschikt over een winkel met een basisaanbod aan producten en specifieke items zoals patisserie, groenten en fruit. De bewoners vinden het aanbod beperkt, maar zien dit niet als een probleem, omdat ze tijdens uitgaansvergunningen de mogelijkheid hebben om zelf (toegestane) producten aan te schaffen en deze het detentiehuis binnen te brengen:

"Dat is eigenlijk perfect, meestal pak ik cornflakes of melk, en water, de rest, ja, ga ik gewoon in de winkel gaan halen." (Bewoner 3)

⁵ Op voorwaarde dat de bewoner over uitgaansvergunningen beschikt.

1.5. Zinvolle dagbesteding

Binnen het detentiehuis hebben bewoners overdag diverse mogelijkheden om hun tijd zinvol door te brengen. Zij geven zelf aan zich bezig te houden met televisiekijken, spelletjes spelen, schoonmaken, sporten, werken, of het verrichten van vrijwilligerswerk. In lijn met het gezegde ‘*using time rather than doing time*’, van Liebling (2004), geven de bewoners dan ook aan dat ze het gevoel hebben zich nuttig te kunnen bezighouden in het detentiehuis. Sommigen onder hen ervaren nooit verveling, terwijl anderen zich af en toe vervelen. Niettemin benadrukken deze individuen dat dergelijke ervaringen niet te wijten zijn aan de beperkingen van het detentiehuis. Zo zouden er altijd activiteiten beschikbaar zijn:

"Er worden gezelschapsspellen gespeeld en dan vragen ze wie er mee doet, er is altijd wel iets te doen." (Bewoner 4)

Zo worden er binnen het detentiehuis vaak diverse activiteiten aangeboden, die zowel gericht zijn op re-integratie (vb. Budgetinzicht) of puur ontspannend zijn (vb. groepswandeling). De bewoners hebben zelf inspraak in het aanbod van de activiteiten, via het overlegorgaan d-Kern, waarin begeleiders samen met bewoners samenkomen om activiteiten te bespreken. Bewoners zijn blij met deze inspraakmogelijkheden en sommigen halen aan daar veel voldoening uit te halen. Echter, er wordt wel benadrukt dat nog meer participatie welkom zou zijn. Dergelijke participatie wordt volgens de literatuur echter beschouwd als een stap vooruit, omdat gevangenen vaak als ‘*disempowering*’ beschouwd worden. Het bieden van dergelijke participatiemogelijkheden in het detentiehuis zorgt ervoor dat er geëvolueerd wordt naar een participatiecultuur binnen detentie, wat op zich ook resulteert in meer autonomie en responsabilisering van gedetineerden (Brosens, De Donder & Polfliet, 2016).

Om ervoor te zorgen dat de bewoners deelnemen aan dergelijke activiteiten worden zij aangemoedigd door de personeelsleden. Dergelijke motivatie blijkt volgens internationaal onderzoek cruciaal te zijn, aangezien detentiebegeleiders een sleutelrol vervullen in het motiveren, stimuleren en informeren van gedetineerden omtrent de activiteiten (Tournel & Kennes, 2011). Zo toont onderzoek ook aan dat de deelname van begeleiders aan bepaalde activiteiten, bevorderend zou zijn voor de contacten tussen personeel en gedetineerden (Tournel & Kennes, 2011). Desondanks erkennen zowel bewoners als begeleiders dat het niet eenvoudig is om de bewoners te motiveren om deel te nemen aan dergelijke activiteiten. Bewoners

bevestigen deze observatie en geven aan dat zij soms 'gesmeekt' moeten worden om deel te nemen aan activiteiten:

"Ja, dat wel, zelfs als je 500 keer nee zegt staan ze daar toch nog altijd van 'ey doe je echt niet mee?'" (Bewoner 3)

Eén detentiebegeleider schrijft dergelijk gebrek aan motivatie toe aan de overvloed aan alternatieve bezigheden waarover de bewoners beschikken, zoals de Playstation of hun smartphone. Niettemin geven bewoners aan dat zij achteraf tevreden zijn met hun deelname. Zowel een bewoner als een personeelslid suggereren dan ook dat bepaalde activiteiten verplicht zouden moeten zijn, zeker wat de re-integratiegerichte activiteiten betreft.

Verder benadrukken de bewoners dat zij in het detentiehuis actief kunnen bijdragen aan hun toekomst, door te werken aan hun re-integratie en reclassering, een mogelijkheid waar zij in de gevangenis minder de kans toe hadden. Het beheer behouden over hun eigen leven blijkt heel belangrijk:

"Uw dingen in het algemeen in orde houden hé, zoals met uw huur, de ziekenkas, die toestanden, rekeningen, je hebt dat allemaal nog wat in de hand." (Bewoner 1)

Verschillende bewoners geven dan ook aan dat zij reeds waardevolle vaardigheden hebben verworven tijdens hun verblijf in het detentiehuis, zoals assertiviteit en sociale vaardigheden. Opmerkelijk is dat één bewoner zelfs de ambitie heeft om later zelf detentiebegeleider te worden.

Hoewel de dagbesteding aldus positief wordt ontvangen door de bewoners, geven twee personeelsleden aan dat zij een duidelijkere dagstructuur wensen, zonder daarbij te neigen naar een gevangenisregime. Eén personeelslid pleit voor een meer gedetailleerde invulling van de dagstructuur en benadrukt dat bewoners meer verantwoordelijkheid mogen nemen voor de invulling van hun dag. Dit personeelslid is van mening dat de huidige dagstructuur te los is en suggereert dat bewoners meer motivatie zouden moeten tonen voordat privileges worden toegekend:

"In de observatieperiode gaan ze meer moeten kunnen tonen en werken alvorens ze iets krijgen, want nu is het, ze doen het niet, maar ze gaan het sowieso wel bekomen. {...}. Dat vind ik niet zo correct, ik denk dat we net bij die mensen rapper wat mogen verwachten, rapper 'het voor wat hoort wat' - principe kunnen toepassen, niet dat we ze dwingen om iets te doen, maar als ze het niet doen, sorry, maar dan kan je ook niet de toffe dingen doen." (Detentiebegeleider 3)

Daarbij aansluitend toont onderzoek ook aan dat een duidelijke dagstructuur tegemoet zou komen aan de orde en veiligheid in detentie (Beyens et al., 2013).

1.6. Autonomie

Over het algemeen ervaren de bewoners in het detentiehuis een gevoel van vrijheid, waarbij zij zelf keuzes kunnen maken met betrekking tot hun dagindeling. Zo kiezen ze zelf om te werken, te sporten of op hun kamer te blijven. Daarnaast hebben de bewoners ook de mogelijkheid om zelf te koken of activiteiten te organiseren:

"En wat ook een groot verschil is, de keuzes die je hier kan maken om te doen, je kan hier zelf koken, je kan ook kiezen of je wel of niet gaat sporten enzo, ja, dus." (Bewoner 4)

De beschikbaarheid van mobiele apparaten zoals smartphones en tablets, draagt ook bij aan het gevoel van vrijheid bij de bewoners, hoewel sommige bewoners aangeven dat ze soms in hun vrijheid beperkt worden door de regels die in het detentiehuis gelden.

Desalniettemin erkennen de bewoners een gevoel van verantwoordelijkheid, vooral met betrekking tot hun re-integratie, tot de activiteiten in het detentiehuis, en ten aanzien van de huisdieren of vogels. Zo wordt het bijvoorbeeld gewaardeerd dat de bewoners zelfstandig vanuit de gevangenis naar het detentiehuis mogen komen:

"Ik vond het wel positief dat je op eigen houtje mocht komen, als je naar de gevangenis gaat is het busje op en zij brengen u naar de gevangenis, hier krijg je toch wel een blijk van vertrouwen van 'kom of kom niet'." (Bewoner 3)

Ondanks deze ervaring van autonomie en verantwoordelijkheid geven bewoners wel aan dat zij behoefte hebben aan duidelijke regels. Bewoners benadrukken met name het belang van

duidelijke communicatie rondom de regels. Daarnaast erkennen zij ook dat zij binnen deze vrijheid ook nood hebben aan ondersteuning van personeelsleden, zeker in bepaalde situaties:

"De begeleider zegt dan: 'oh jullie doen dat wel onderling', en er gebeurt juist niets. {...} maar ja dat marcheert niet zo, je moet ons begeleiden." (Bewoner 1)

Ook uit onderzoek blijkt dat de gewenste mate van autonomie afhankelijk is van de individuele waarden of interesses van de specifieke gedetineerde (van Ginneken et al., 2018). Te veel autonomie, in open regimes zoals het detentiehuis, waar gedetineerden ‘proeven’ van de vrijheid maar toch nog opgesloten zijn, kan volgens Shammas (2014) leiden tot ‘*pains of freedom*’, met onzekerheid, verwarring, angst, grenzeloosheid en relatieve deprivatie als gevolg. Ook personeelsleden benadrukken dat de mate van autonomie die aan bewoners wordt gegeven steeds individueel en per bewoner moet worden afgewogen, en afhankelijk is van de vaardigheden waarover deze bewoner reeds beschikt. Het is volgens een personeelslid dan ook belangrijk om geen te hoge verwachtingen te hebben van bewoners:

"Daarom is die observatieperiode zo belangrijk, omdat je daarin kan gaan aftoetsen van hoe zit het met de autonomie van die persoon en wat heeft die nodig of, kunnen we dat gewoon loslaten en is die persoon gewoon verantwoordelijk op zijn eigen en kan die zichzelf onderhouden?" (Detentiebegeleider 3)

Al geeft dit personeelslid ook aan dat er op bepaalde vlakken meer mag verwacht worden van de bewoners, die volgens hem momenteel soms te veel vrijheid genieten:

"Wat ook soms frustrerend is, omdat je soms het gevoel hebt dat ze heel veel mogen, dat hoor je toch, dat merk je toch wel veel, beetje de frustratie. Ze gaan sporten, maar ze willen niet gaan werken, wat ook frustrerend is." (Detentiebegeleider 3)

Tot slot gaven zowel bewoners als personeelsleden aan dat het inperken van de vrijheid niet gepaard mag gaan met een overmaat aan regels, omdat dit zou kunnen resulteren in een strikt gevangenisregime. Zo gaven twee bewoners aan dat er steeds meer regels bijkomen in het detentiehuis waardoor het steeds meer op een ‘mini-gevangenis’ gaat lijken en zaken worden teruggeschroefd.

“Omdat er meer en meer bewoners bijkomen, komen er meer regels bij, wat logisch is, maar zo begint het meer op een mini-gevangenis te lijken. Er worden wetten gesteld zoals in de gevangenis, wat eigenlijk tegen mij gezegd is, dat het de bedoeling is dat het in het detentiehuis lossier wordt, en hier wordt het teruggeschroefd.” (Bewoner 2)

Ook de personeelsleden waarschuwen voor een teveel aan regels, zo verkiest één personeelslid een aantal goede waarden en normen boven talloze kleine regels, en wijst een ander personeelslid op het feit dat te veel regels kunnen leiden tot een dwingend regime, wat op zich ook voor frustraties kan zorgen. Hanrath (2013) bevestigt dit, en geeft aan dat het management in nieuwe situaties steeds de neiging heeft om de regels te verfijnen en zo de veiligheid te waarborgen. Niettemin waarschuwt Hanrath (2013) dat overregulering nieuwe problemen kan veroorzaken, aangezien niet iedereen op de hoogte is van de nieuwe en willekeurige regels. De expert benadrukt dat de regels in dat geval hun functie verliezen, en dat het beter is om met gedetineerden te onderhandelen en samen tot een oplossing te komen, in plaats van dwingende regels op te leggen. In dezelfde lijn wijzen Boone et al. (2016) erop dat het toevoegen van meer veiligheidsmaatregelen zoals strikte regels, geen noodzakelijke garantie biedt voor de veiligheid.

2. De determinanten van het leefklimaat in het detentiehuis

2.1. Gebouwelijke omgeving

Het detentiehuis, voorheen een woonzorgcentrum, kenmerkt zich voornamelijk door zijn kleinschaligheid. Het is onderverdeeld in 6 leefgroepen waar 11 tot 12 bewoners verblijven in één- of tweepersoonskamers. Elke leefgroep beschikt over een polyvalente ruimte waar bewoners samenkomen voor maaltijden of activiteiten. Deze indeling, beschreven als een campusgevangenis met wooneenheden die semi-autonoom opereren, bevordert volgens Beieijersbergen et al. (2012) en Engstrom & van Ginneken (2022) meer persoonlijke en betere interacties tussen personeel en gedetineerden. Zo zouden kleine leefeenheden bovendien ook positieve effecten hebben op de veiligheid, samenwerking, communicatie, en algemene detentiebeleving in het detentiehuis (Boone et al., 2016; Johnsen et al., 2011).

Daarenboven benadrukken bewoners dat het detentiehuis een zeer huiselijke sfeer uitstraalt, wat volgens Boone et al. (2016) kan bijdragen aan de veiligheidsgevoelens van de bewoners:

"Hier heb je toch wat het idee dat je thuis bent, je bent niet thuis, maar je hebt wel dat idee."
(Bewoner 2)

Tot slot beschikt het detentiehuis ook over een binnentuin waar bewoners frequent gebruik van kunnen maken. Ze vinden dit aangenaam en gebruiken de tuin voor gezamenlijke activiteiten. Ook Moran, Jones, Jordaan & Porter (2021) bevestigen in hun onderzoek dat toegang tot een tuin kan leiden tot meer fysieke activiteit, sociale steun en privacy. Zo waarderen bewoners de mogelijkheid om naar buiten te gaan wanneer ze dat willen. Volgens Boone et al. (2016) maken groene plekken het namelijk mogen voor gedetineerden om te reflecteren, verdriet te verwerken en te ontsnappen aan de harde sociale omgeving. Als een gevolg daarvan zou toegang tot de tuin ook bijdragen aan het welzijn van de gedetineerden, wat op zijn beurt invloed kan hebben op verschillende aspecten van het leefklimaat (Moran et al., 2021):

"Het is wel goed dat je ook een keer eventueel naar buiten kunt gaan, dat het er is, ik zal het zo zeggen, dat je niet de hele tijd op de afdeling moet rondlopen, als je nood hebt om naar buiten te gaan, is het wel goed ja." (Bewoner 4)

2.2. Professionaliteit en samenstelling van het personeel

De professionaliteit en samenstelling van het personeel zijn dominante thema's die tijdens de interviews naar voren kwamen. Deze factoren blijken aanzienlijke invloed uit te oefenen op diverse aspecten van het leefklimaat.

Ten eerste geven alle bewoners aan dat er aanzienlijke verschillen bestaan tussen de detentiebegeleiders. Zo zouden ze bepaalde begeleiders meer kunnen vertrouwen en zouden sommige begeleiders meer betrokken en empathisch zijn, terwijl anderen meer gericht zijn op veiligheid dan op begeleiding. Dit verschil wordt volgens een bewoner toegeschreven aan sommige begeleiders' eerdere werkervaring als penitentiair bewakingsassistent:

"Een detentiebegeleider is iemand die meer het cipier zijn achterwege kan laten, en, ja het zijn nog altijd begeleiders en geen cipers dus, ik snap het ook wel als je jaren cipier geweest bent, je werkt nog altijd met gedetineerden, dus ik versta dat wel." (Bewoner 3)

De diversiteit onder detentiebegeleiders wordt door een auteur verklaard door te wijzen op het feit dat bewakingsassistenten geen homogene groep vormen. Integendeel, het betreft een

gevarieerde groep met verschillen en variaties in hun aanpak. Belangrijk is hierbij op te merken dat de persoonlijke benadering van een bewakingsassistent niet vaststaand is, maar kan evolueren in de loop van tijd (Tournel & Kennes, 2011). Volgens personeelsleden zouden meer opleidingen kunnen bijdragen aan dergelijke ontwikkeling. Zowel Boone et al. (2016) als Beyens bevestigen dit. Zo stellen twee personeelsleden dat een driejarige opleiding in orthopedagogie eigenlijk ideaal zou zijn voor detentiebegeleiders om hun functie op een goede manier te kunnen uitoefenen, al beseffen zij dat dit niet haalbaar is:

“Ik denk misschien als ik een bachelor orthopedagogie had gedaan dat het beter zou zijn om die job uit te oefenen, dat je er meer mee zou kunnen doen.” (Detentiebegeleider 1)

Ook onderzoek sluit zich hierbij aan, aangezien het vervullen van de rol van detentiebegeleiders geen eenvoudige taak is (Boone et al., 2016), deze functie vereist namelijk specifieke competenties en vaardigheden, die volgens Tournel & Kennes (2011) vaak onderschat worden. Hoewel extra opleidingen een hulp zouden zijn, merkt een ander personeelslid op dat de begeleiders al aanzienlijke cursussen krijgen, en dat het belangrijker is om ervaring op te doen tijdens het uitoefenen van de functie. Tot slot kan ook de ondersteuning door leidinggevendenden een hulp zijn, iets wat de begeleiders wel degelijk ervaren.

Ten derde geven zowel personeelsleden als bewoners aan dat de onderlinge communicatie tussen personeelsleden een impact heeft op de contacten tussen bewoners en personeelsleden, maar ook op de veiligheid en orde binnen het detentiehuis. Bewoners geven aan dat zij het gevoel hebben dat de communicatie tussen personeelsleden soms gebrekkig verloopt, waardoor er verschillen ontstaan in de manier waarop verschillende personeelsleden zaken aanpakken en communiceren. De personeelsleden bevestigen deze observaties en geven zelf aan dat de onderlinge communicatie beter kan, en benadrukken hier zelf ook behoefte aan te hebben.

Ten vierde geven de personeelsleden aan dat de inspraak van detentiebegeleiders een positieve impact kan hebben op de contacten tussen bewoners en personeelsleden. Onderlinge communicatie rond de waarnemingen met betrekking tot een specifieke bewoner kan namelijk zeer relevant zijn. Zo vindt er elke week een multidisciplinair overleg (hierna: MDO) plaats met detentiebegeleiders, teamleiders, coördinatoren, de PSD en directie, waar detentiebegeleiders hun waarnemingen en inzichten over specifieke bewoners kunnen delen. Hoewel één personeelslid aangaf een beperkte inbreng te hebben in het overleg, was een ander

van mening dat de detentiebegeleiders zeker een waardevolle inbreng kunnen leveren. Dergelijke inbreng is volgens Dvoskin & Spiers (2004), en Larsen, Hean & Ødegård (2022) zeer waardevol, aangezien bewakingsassistenten of begeleiders de eerstelijns werkers zijn die dag en nacht in contact staan met de gedetineerden en daardoor hun karakter en behoeften het beste begrijpen. In het kader van de geestelijke gezondheidszorg is het dan ook wenselijk dat er sprake is van interprofessionele samenwerking tussen bewakingsassistenten en welzijnsdiensten. Het MDO en de inspraak van detentiebegeleiders in het detentiehuis is dan ook een goede veruitwendiging van een dergelijke samenwerking.

Verder kwam ook de motivatie van de personeelsleden naar voren als een factor met impact, zowel op de interacties tussen bewoners en personeelsleden als op de dagbesteding. Zo gaf een bewoner aan dat zijn of haar vertrouwen in de begeleiders afhangt van de motivatie van diezelfde begeleider. Wat de dagbesteding betreft blijkt de betrokkenheid van de begeleiders bij activiteiten, evenals hun motivatie om activiteiten te organiseren, invloed te hebben op de mogelijkheid van bewoners om deel te nemen aan dergelijke activiteiten:

“Het bleek dat er veel wordt geschrapt van de activiteiten, veel niet doorgaat, mede ook, toch wel in eigen boezem te kijken, dat er weinig participatie is van detentiebegeleiders op het moment zelf” (Detentiebegeleider 1)

Qua jobtevredenheid geven de personeelsleden ten slotte aan dat zij over het algemeen weinig werkdruk en stress ervaren, en benadrukken zij het feit dat zij in een aangename werkomgeving werken, met een gemotiveerd team dat elkaar ondersteunt waar nodig. Deze zaken kunnen, zoals eerder aangegeven, een positieve invloed hebben op verscheidene leefklimaatfactoren, zoals veiligheid en contacten met de bewoners (van Ginneken et al., 2020).

2.3. Samenstelling van de bewonerspopulatie

In het detentiehuis blijkt de samenstelling van de bewonerspopulatie op drie vlakken invloed uit te oefenen op verschillende factoren van het leefklimaat.

Ten eerste verblijven er in het detentiehuis kortgestraften met een gevangenisstraf van minder dan drie jaar. Volgens bepaalde bewoners oefenen dergelijke korte straffen invloed uit op de onderlinge relaties tussen bewoners. In overeenstemming met het onderzoek van Sentse et al. (2021) zou het mogelijk kunnen zijn dat kortgestraften minder stimulans ondervinden om zich

in te bedden in de sociale structuur van het detentiehuis, gelet op de naderende vrijlating. Zo geven ook bewoners aan dat het frequente komen en gaan van nieuwe bewoners ervoor zorgt dat sommige bewoners terughoudend worden in het aangaan van diepgaande relaties:

"Ik bind mij momenteel niet aan de bewoners, dan is dat ja, ik weet ook op voorhand dat het hier komen en gaan is, en daardoor is het, ik ben heel oppervlakkig in het contact met andere bewoners." (Bewoner 4)

Bovendien geeft onderzoek aan dat kortgestraften het sociale klimaat in detentie vaak als minder positief ervaren, mede doordat ze minder tijd hebben om zich aan te passen aan dit klimaat (Casey, Day & Reynolds, 2015; Van Der Helm, Beunk, Stams & Van Der Laan, 2014).

Daarnaast was het oorspronkelijke doel van het detentiehuis om bewoners te huisvesten die hun woonplaats in de buurt van het detentiehuis hebben, om re-integratie in de nabije omgeving te vergemakkelijken. Echter, aangezien er momenteel slechts één detentiehuis operationeel is, verblijven er in het detentiehuis van Kortrijk ook bewoners met een verre woonplaats, zoals Antwerpen. Bewoners geven aan dat dit niet alleen hun reclassering bemoeilijkt, maar ook een invloed heeft op hun contacten met vrienden en familie, die op een afstand wonen en voor wie het een grote inspanning vergt om het detentiehuis te bezoeken:

"De vriendenkring van mij woont nogal vrij ver weg, en dit is beperkt van bezoek, maar één uurtje, ja dan vind ik het nogal erg om hen dan over en weer te laten komen." (Bewoner 2)

Ook onderzoek toont aan dat dit een probleem vormt, aangezien gedetineerde personen en hun families of vrienden vaak economisch achtergestelde personen uitmaken, en dus stuiten op zowel financiële als praktische barrières om op bezoek te komen of bezoek te ontvangen (Mowen & Visher, 2016; Pleggenkuhle, Huebner & Summers, 2017).

Tot slot omvat de bewonerspopulatie in het detentiehuis enkele bewoners met psychische kwetsbaarheden, wat volgens sommige bewoners van invloed kan zijn op hun onderlinge contacten, omdat het bijvoorbeeld moeilijk is om diepgaande gesprekken te voeren:

"Ik heb een band met bewoner x he, een zorgenband, maar heb ik contact/diepe gesprekken? Neen, dat kan ik niet, dat kan ik ook niet met de andere bewoners, dat gaat niet, ik kan daar niet mee babbelen." (Bewoner 2)

Daarnaast merkt ook een personeelslid op dat de interacties tussen bewoners en personeel soms stroef verlopen, omdat begeleiders niet altijd voldoende kennis hebben om om te gaan met dergelijke psychische kwetsbaarheden. Zo kan het leefklimaat in het detentiehuis, zoals eerder aangegeven, een invloed hebben op het mentale welzijn van de bewoners, maar kunnen de psychische aandoeningen van bewoners op zijn beurt ook een invloed hebben op het leefklimaat. Zo ook bevestigt het onderzoek van Calles-Rusbiales & Del Prado (2020) dat aantoonde dat gedetineerden met een psychische aandoening het vaak moeilijker hebben om interpersoonlijke relaties aan te gaan in de gevangenis, of zich te gedragen in overeenstemming met de regels van de gevangenis.

V. DISCUSSIE EN AANBEVELINGEN

Uit het bovenstaande exploratieve onderzoek en de data die daaruit voortvloeien kan worden afgeleid dat zowel bewoners als personeelsleden zich positief uitlaten over het leefklimaat binnen het detentiehuis van Kortrijk. Zo zouden de meeste leefklimaatfactoren binnen het detentiehuis op zo'n manier worden ingevuld dat ze een gunstige invloed uitoefenen op de detentiebeleving van de bewoners.

Om deze bevindingen samen te vatten, kan worden afgeleid dat deze leefklimaatfactoren voornamelijk worden beïnvloed door drie fundamentele pijlers, die eigen zijn aan de werking van het detentiehuis: (1) de kleinschaligheid, (2) de nieuwe rol van detentiebegeleiders, en (3) de normalisatie. Allereerst draagt de kleinschaligheid van het detentiehuis bij aan de positieve en directe relaties binnen de faciliteit, alsook aan de handhaving van de veiligheid en de orde. Ook de gebouwelijke omgeving van het detentiehuis, speelt daar als statische determinant een rol in. Daarnaast blijkt uit de data dat de professionaliteit van de detentiebegeleiders, die een nieuwe rol uitoefenen en de warme bewaking op zich nemen, een significante rol speelt in de beleving van het leefklimaat binnen het detentiehuis (Breuls, 2020). De manier waarop zij interageren met de bewoners, hen ondersteunen, begeleiden en motiveren, heeft niet enkel een invloed op diverse leefklimaatfactoren, maar ook op de uitbouw van de dynamische veiligheid binnen het detentiehuis. Het derde en laatste element is gerelateerd aan het principe van 'normalisatie', waarbij de interne werking van het detentiehuis zich probeert te spiegelen aan het 'normale leven' in de maatschappij. Zo komt deze normalisatie tot uiting in aspecten zoals groepswerking, humane behandeling van bewoners, toegang tot mobiele apparaten en internet, en de toekenning van verantwoordelijkheden en autonomie. Dergelijke normaliserende

elementen hebben een positieve invloed op verscheidene leefklimaatfactoren en dus ook op de detentiebeleving van zowel bewoners als personeelsleden.

Deze positieve percepties moeten echter deels genuanceerd worden. Hoewel het vooruitstrevende detentiebeleid en het open regime van het detentiehuis als zachter en beter wordt beschouwd, is er ook in deze inrichting sprake van zaken die het leefklimaat op een negatieve wijze beïnvloeden. Zo geven de bewoners aan dat zij vaak stress ervaren, niet alleen als gevolg van bepaalde onzekerheden met betrekking tot hun toekomst, maar ook door de verantwoordelijkheden die zij krijgen toebedeeld binnen het detentiehuis. In lijn daarmee wordt ook een bepaald wantrouwen vastgesteld ten aanzien van de begeleiders, die als te controlerend worden beschouwd. Tot slot blijkt ook de communicatie binnen het detentiehuis aanzienlijk beter te kunnen. Dergelijke elementen kunnen gekaderd worden binnen de nieuwe *'pains of imprisonment'* die zowel door Crewe (2011a) als Shammas (2014) worden opgeworpen, en waarbij zij duiden op negatieve zaken zoals *'soft power'*, *'pains of freedom'*, of *'pains of uncertainty'* die ook in het detentiehuis kunnen gezien worden als dubbelzinnigheden binnen het uitzonderlijke beleid (Shammas, 2014), en dus in acht moeten worden genomen.

Zoals eerder reeds werd aangegeven in de beperkingen van dit onderzoek, kunnen de resultaten van dit onderzoek niet gegeneraliseerd worden, en mist het onderzoek enigszins diepgang. Zo zou toekomstig onderzoek dieper kunnen ingaan en focussen op specifieke leefklimaatfactoren of determinanten in het detentiehuis. Gelet op de unieke detentiecontext van het detentiehuis zou er bijvoorbeeld onderzoek kunnen verricht worden naar de leefgroepwerking, de toegang tot mobiele apparaten en het internet, de rol van detentiebegeleiders, of zelfs de aanwezigheid van huisdieren. Om nog meer diepgang te creëren zou er bij elke van deze aspecten ook een vergelijkend onderzoek kunnen uitgevoerd worden in een traditionele gevangeniscontext. Gelet op de kleinschaligheid van dit onderzoek, die zich enkel toespitst op het detentiehuis van Kortrijk als casestudy, zou het ook interessant zijn om kwantitatief onderzoek uit te voeren naar het leefklimaat binnen verschillende detentieuizen, aangezien dit bredere en meer gevarieerde resultaten zou opleveren. Vervolgonderzoek kan zich tot slot ook richten op longitudinaal onderzoek, waarbij de effectiviteit van het leefklimaat binnen het detentiehuis wordt onderzocht door aandacht te hebben voor de re-integratie en recidivecijfers van ex-bewoners.

Dit kleinschalige onderzoek levert tot slot ook een aantal waardevolle inzichten op die relevant zijn voor het beleid en de praktijk van detentieuizen. Zo wordt het aanbevolen om meer in te

zetten op de professionalisering van de detentiebegeleiders, gezien de cruciale eerstelijnsrol die zij vervullen. Een dergelijke professionalisering kan bereikt worden door te voorzien in aanvullende (vervolg)opleidingen en continue begeleiding, die hen extra vaardigheden moet aanbrenge(n), of er zelfs voor kan zorgen dat de beroepscultuur zich verschuift naar een warmere bewakingsbenadering. Het tweede aandachtspunt betreft de interne communicatie binnen de detentiehuisen, zowel onder personeelsleden als ten aanzien van de bewoners. Deze communicatie dient gebaseerd te zijn op de principes van procedurele rechtvaardigheid, waarbij transparantie, verklaring en inspraak zeer belangrijk zijn (Beyens et al., 2013). Tot slotte dient er binnen de detentiehuisen ook extra aandacht te zijn voor de nieuwe *pains of imprisonment* of stressfactoren die eigen zijn aan het leven in het detentiehuis. Deze factoren dienen adequaat te worden aangepakt, en de bewoners dienen daarin voldoende opgevolgd en ondersteund te worden.

VI. CONCLUSIE

Concluderend kan gesteld worden dat dit kleinschalig kwalitatief-exploratief onderzoek aantoont dat het ervaren leefklimaat binnen het detentiehuis van Kortrijk, als overwegend positief wordt ervaren door zowel bewoners als personeelsleden. Deze positieve ervaringen worden voornamelijk toegeschreven aan de kleinschaligheid, de detentiebegeleiders, en de normaliserende aanpak. Desalniettemin dient te worden benadrukt dat het leefklimaat binnen het detentiehuis niet zomaar als positief kan worden beschouwd, maar dat er ook specifieke stressoren aanwezig zijn, die eigen zijn aan dit vernieuwde en open detentieregime, en ervoor zorgen dat het gunstige leefklimaat binnen het detentiehuis voor een stuk moet inboeten. Het is aldus belangrijk om oog te hebben voor deze stressoren, zowel op het niveau van het specifieke detentiehuis als in het bredere gevangenisbeleid. Dergelijke aandacht is belangrijk, niet alleen om het leefklimaat binnen het detentiehuis van Kortrijk te optimaliseren, maar tevens om inzichten te verschaffen die kunnen bijdragen aan de optimalisering van het leefklimaat in andere en nieuwe detentiehuisen.

VII. PERSTEKST

“Het detentiehuis voelt als thuiskomen”

In november 2023 werden verscheidene interviews afgenomen bij bewoners en personeelsleden uit het detentiehuis van Kortrijk, als onderdeel van een masterproefonderzoek aan de UGent. Het onderzoek focuste op de beleving van het leefklimaat in de nieuwe Belgische detentiehuisen. Opvallend waren de overwegend positieve resultaten, waarbij de bewoners aangaven zich thuis te voelen in het detentiehuis, mede dankzij de begeleiding van detentiebegeleiders en de voorbereiding op hun re-integratie in de samenleving.

Goede contacten en begeleiding

Zowel bewoners als personeelsleden gaven aan dat de kleinschaligheid van het detentiehuis zorgt voor talrijke, directe contacten, waardoor een goede groepssfeer ontstaat. Spontane gesprekken blijken eerder de regel dan de uitzondering. Daarnaast benadrukten de bewoners de waarde van de detentiebegeleiders, die hen niet alleen emotionele steun bieden maar ook praktische hulp, bijvoorbeeld bij het aankopen van online treintickets. Ook de detentiebegeleiders zelf zijn tevreden met hun nieuwe rol, en geven aan dat zij het gevoel hebben daadwerkelijk het verschil te kunnen maken in het leven van de bewoners.

Normalisatie: een voorbereiding op de terugkeer naar de maatschappij

De bewoners benadrukken dat ze in het detentiehuis als normale mensen worden behandeld. Ze mogen bijvoorbeeld smartphones en tablets gebruiken, leven in groepsverband, en behouden de regie over hun eigen leven. Volgens de personeelsleden hebben deze zaken te maken met het normalisatieprincipe, waarbij het detentiehuis het leven binnen zo veel mogelijk laat lijken op het leven buiten, om de bewoners daar optimaal op te kunnen voorbereiden. Dit wordt zowel door personeelsleden en bewoners aldus als een positief element beschouwd, en zou bijdragen aan de goede ervaringen van de bewoners.

Stress, onduidelijkheid en druk

Ondanks de overwegend positieve ervaringen, uitten bewoners wel dat ze, net zoals in traditionele gevangenissen, vaak stress ervaren. Onduidelijkheden over de regels en druk om zich goed te gedragen, beïnvloeden hun ervaringen aldus op een negatieve manier. Deze

stressfactoren zouden er bijgevolg ook voor zorgen dat het vertrouwen in bepaalde detentiebegeleiders soms wankelt, iets wat de begeleiders zelf ook erkennen.

Home Sweet Home: of toch niet helemaal?

Hoewel het detentiehuis over het algemeen positieve resultaten behaalde, blijven er kansen voor verbetering bestaan. Zo benadrukt de onderzoeker de noodzaak van extra opleidingen voor het personeel, verbeterde communicatie binnen het detentiehuis, en de nood aan meer aandacht voor eventuele stressfactoren binnen het detentiehuis.

VIII. BIBLIOGRAFIE

- Abdel-Salam, S., Kilmer, A. (2023). 'A Prison Is a Prison': Perspectives From Incarcerated Men on the Therapeutic and Punitive Aspects of Halden Prison in Norway, *The British Journal of Criminology*, 63(4), 929–947, <https://doi.org/10.1093/bjc/azac054>
- Auty, K. M., & Liebling, A. (2019). Exploring the Relationship between Prison Social Climate and Reoffending*. *Justice Quarterly*, 37(2), 358-381. <https://doi.org/10.1080/07418825.2018.1538421>
- Beijersbergen, K. A., Dirkzwager, A., Eichelsheim, V. I., Van Der Laan, P., & Nieuwbeerta, P. (2013). Procedural justice and prisoners' mental health problems: A longitudinal study. *Criminal Behaviour and Mental Health*, 24(2), 100–112. <https://doi.org/10.1002/cbm.1881>
- Beijersbergen, K., Dirkzwager, A., Laan, P. & Nieuwbeerta, P. (2012). Zoeken naar de juiste bouwstenen. Het gevangenisontwerp en de detentiebeleving van gedetineerden. *Tijdschrift voor Criminologie*, 54, 211-231.
- Beijersbergen, K.A., Dirkzwager, A.J.E., Molleman, T., Laan, P. van der & Nieuwbeerta, P. (2015). Procedural justice in prison: the importance of staff characteristics. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 20(10), 337-358. <https://doi.org/10.1177/0306624X13512767>
- Bennett, P. & Shuker, R. (2010). Improving staff-prisoner relationships: exporting Grendon's good practice. *The Howard Journal of Criminal Justice*, 49 (3), 491-502. <https://doi.org/10.1111/j.1468-2311.2010.00639.x>
- Beyens, K., Boone, M., Liefwaard, T., Kox, M., Vanhouche, A.-S. & Van Der Poel, S. (2013). *Zeg maar Henk tegen de chef: ervaringen met het Belgische detentieregime in de PI Tilburg*. Den Haag: Boom Lemma, 217 p.
- Beyens, K., Breuls, L., Humblet, D., Robberechts, J., Snacken, S., & Vanhouche, A-S. (2021). De penitentiair beampte van de toekomst. Het belang van dynamische veiligheid. *Fatik*, 38(170), 5-17. http://www.mensenrechten.be/bestanden/uploads/tijdschriften/FATIK%202021_170.pdf
- Beyens, K., Kennes, P. & Tournel, H. (2016). Mijnwerkers of ontdekkingsreiziger? Het kwalitatieve interview. In Decorte, T. & Zaitch, D. (Eds.), *Kwalitatieve methoden en technieken in de criminologie* (pp. 199-233). Acco uitgeverij.
- Blagden, N., Winder, B., & Hames, C. (2016). "They Treat Us Like Human Beings" Experiencing a Therapeutic Sex Offenders Prison: Impact on Prisoners and Staff and Implications for Treatment. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 60(4), 371-396. <https://doi.org/10.1177/0306624X14553227>
- Boone, M., Althoff, M. & Koenraadt, F. (2016). Het leefklimaat in justitiële inrichtingen. Boom Juridische Uitgevers.
- Bosma, A. Q., Van Ginneken, E., Sentse, M., & Palmén, H. (2019). Examining Prisoner Misconduct: a multilevel test using personal characteristics, prison climate, and prison environment. *Crime & Delinquency*, 66(4), 451–484. <https://doi.org/10.1177/0011128719877347>
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
- Breuls, L. (2020). De implementatie van dynamische veiligheid in de penitentiaire praktijk: Reflecties op basis van vergelijkend etnografisch onderzoek in vreemdelingendetentie. *Fatik*, 37(168), 6-17.

- Brons, A.Q., Dirkzwager, A.J.E., Beijersbergen, K.A., Reef, J. & Nieuwbeerta, P. (2013). Psychische klachten bij mannelijke gedetineerden. *Tijdschrift voor Criminologie*, 55(3), 241- 258. <https://doi.org/10.5553/TvC/0165182X2013055003001>
- Brosens, D., De Donder, L., & Polfliet, K. (2016). Inpraak en participatie van gedetineerden in de gevangenis van Gent. *Panopticon*, 37(5), 416–432. <https://researchportal.vub.be/en/publications/prisoners-involvement-and-participation-in-the-prison-of-ghent>
- Brosens, D., De Donder, L., Dury, S., & Verté, D. (2015). Participation in prison Activities: An analysis of the determinants of participation. *European Journal on Criminal Policy and Research*, 22(4), 669–687. <https://doi.org/10.1007/s10610-015-9294-6>
- Brunton-Smith, I. & McCarthy, D.J. (2016) Prison Legitimacy and Procedural Fairness: A Multilevel Examination of Prisoners in England and Wales, *Justice Quarterly*, 33(6), 1029-1054. <https://doi.org/10.1080/07418825.2015.1023215>
- Calles-Rubiales, N., & Del Prado, C. I. (2020). Influence of prisoners’ mental health on the relational climate of prisons. *Revista Española De Sanidad Penitenciaria*, 22(3), 116–125. <https://doi.org/10.18176/resp.00021>
- Casey, S., Day, A., & Reynolds, J. (2015). The influence of incarceration length and protection status on perceptions of prison social climate. *Criminal Justice and Behavior*, 43(2), 285–296. <https://doi.org/10.1177/0093854815603747>
- Cooke, B. J., & Farrington, D. P. (2016). The Effectiveness of Dog-Training Programs in Prison: A Systematic Review and Meta-Analysis of the Literature. *The Prison Journal*, 96(6), 854-876. <https://doi.org/10.1177/0032885516671919>
- Crewe, B. (2011a). Depth, weight, tightness: Revisiting the pains of imprisonment. *Punishment & Society*, 13(5), 509–529. <https://doi.org/10.1177/1462474511422172>
- Crewe, B. (2011b). Soft power in prison: Implications for staff–prisoner relationships, liberty and legitimacy. *European Journal of Criminology*, 8(6), 455–468. <https://doi.org/10.1177/1477370811413805>
- Cullen, F. T., Jonson, C. L., & Nagin, D. S. (2011). Prisons Do Not Reduce Recidivism: The High Cost of Ignoring Science. *The Prison Journal*, 91 (3), 48-65. <https://doi.org/10.1177/0032885511415224>
- De Claire, K., & Dixon, L. (2016). The effects of prison visits from family members on Prisoners’ Well-Being, prison rule breaking, and recidivism. *Trauma, Violence, & Abuse*, 18(2), 185–199. <https://doi.org/10.1177/1524838015603209>
- De Keyser, C. & Vanhouche, A.-S. (2019). Een exploratief onderzoek naar de ervaringen van gedetineerden en personeel in het penitentiair landbouwcentrum Ruiselede. *FATIK*, 161, 20-31. Geraadpleegd op 29 september 2023, van https://www.mensenrechten.be/bestanden/uploads/tijdschriften/FATIK_2019_161_DIGITAAL.pdf
- Decorte, T. (2016). Kwalitatieve data-analyse. In Decorte, T. & Zaitch, D. (Eds.), *Kwalitatieve methoden en technieken in de criminologie* (pp. 463-512). Acco uitgeverij.
- Decorte, T. & Zaitch, D. (Red.). (2021). *Kwalitatieve Methoden en Technieken in de Criminologie*. Acco Uitgeverij.

- Devresse, M.-S, Rober, L., Vanneste, C., & Hellemans, A. (2011). *Onderzoek inzake de classificatie van en de vraag naar regimes binnen de strafinrichtingen*. Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie, 276 p.
- DG EPI (2013). *Activiteitenverslag 2013 van het directoraat-generaal Penitentiaire inrichtingen (DG EPI)*. Geraadpleegd op 14 december 2022, van https://justitie.belgium.be/sites/default/files/downloads/nl_small.pdf
- Dunn, K. (2010). Interviewing. In Hay, I. (Red.), *Qualitative research methods in human ge-ography* (pp. 101–138). Oxford University Press.
- Dvoskin, J. A., & Spiers, E. M. (2004). On the Role of Correctional Officers in Prison Mental Health. *Psychiatric Quarterly*, 75(1), 41–59. <https://doi.org/10.1023/b:psaq.0000007560.09475.a0>
- Elger, B. S. (2008). Prisoners’ insomnia: to treat or not to treat? Medical decision-making in places of detention. *Medicine, Science and the Law*, 48(4), 307–316. <https://doi.org/10.1258/rsmmsl.48.4.307>
- Elger, B. S. (2009). Prison life: Television, sports, work, stress and insomnia in a remand prison. *International Journal of Law and Psychiatry*, 32(2), 74–83. <https://doi.org/10.1016/j.ijlp.2009.01.001>
- Engstrom, K. V., & Van Ginneken, E. (2022). Ethical Prison Architecture: A Systematic literature review of prison design features related to wellbeing. *Space and Culture*, 25(3), 479–503. <https://doi.org/10.1177/12063312221104211>
- Etikan, I., Musa, S. A., & Alkassim, R. S. (2016). Comparison of Convenience Sampling and Purposive Sampling. *American Journal of Theoretical and Applied Statistics*, 5(1), 1-4. <https://doi.org/10.11648/j.ajtas.20160501.11>
- Favril, L., & Dirkzwager, A. (2019). De psychische gezondheid van gedetineerden in België en Nederland: een systematisch overzicht. *Tijdschrift Voor Criminologie*, 61(1), 5–33. <https://doi.org/10.5553/tvc/0165182x2019061001001>
- Favril, L., Laenen, F. V., Vandeviver, C., & Audenaert, K. (2017). Suicidal ideation while incarcerated: Prevalence and correlates in a large sample of male prisoners in Flanders, Belgium. *International Journal of Law and Psychiatry*, 55, 19–28. <https://doi.org/10.1016/j.ijlp.2017.10.005>
- Focquaert, F. (2019, 5 oktober). “De gevangenis werkt niet”. Knack. Geraadpleegd op 20 oktober 2023, van <https://www.knack.be/nieuws/de-gevangenis-werkt-niet/>
- Gadon, L., Johnstone, L., & Cooke, D. J. (2006). Situational variables and institutional violence: A systematic review of the literature. *Clinical Psychology Review*, 26(5), 515–534. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2006.02.002>
- Goossens, E., & Daems, T. (2021). Het leefklimaat in penitentiaire inrichtingen: een overzicht van onderzoek uit de Lage Landen. *Tijdschrift voor Criminologie*, 63(4), 431–442. <https://doi.org/10.5553/TvC/0165182X2021063004004>
- Haggerty, K. D., & Bucerius, S. (2020). The proliferating pains of imprisonment. *Incarceration*, 1(1). <https://doi.org/10.1177/2632666320936432>
- Hanrath, J. (2013). *De groepsleider als evenwichtskunstenaar : Het dagelijks werk op de leefgroep in een justitiële jeugdrichting*, geraadpleegd op 28 november 2023, van <https://dspace.library.uu.nl/bitstream/1874/280821/1/hanrath.pdf>

- Harding, R. (2014). Rehabilitation and prison social climate: Do ‘What Works’ rehabilitation programs work better in prisons that have a positive social climate? *Australian and New Zealand Journal of Criminology*, 47(2), 163–175. <https://doi.org/10.1177/0004865813518543>
- Hardyns, W., (2021). Onderzoeksontwerp in de criminologie. Institute for International Research on Criminal Policy – UGent.
- Hennink, M. M., Kaiser, B. N., & Marconi, V. C. (2017). Code Saturation Versus Meaning Saturation: How Many Interviews Are Enough? *Qualitative Health Research*, 27(4), 591–608. <https://doi.org/10.1177/1049732316665344>
- Heynen, E., Van Der Helm, P., Cima, M., Stams, G. J., & Korebrits, A. (2016). The feelings of others don’t impress me much – Effects of living group climate on empathy in adolescent male offenders. *Psychiatry, Psychology and Law*, 24(1), 118–127. <https://doi.org/10.1080/13218719.2016.1188440>
- Janssen, J. (2002). Als je mensen leert kennen, ga je van dieren houden: de mogelijkheden van diertherapie in detentie. *Ontmoetingen*, 8, 27. <https://doi.org/10.21827/5a6b3396303ad>
- Jewkes, Y., & Moran, D. (2017). Prison Architecture and Design: Perspectives from Criminology and Carceral Geography. In *Oxford Handbook of Criminology* (pp. 541-561). Oxford University Press.
- Jewkes, Y., & Reisdorf, B. C. (2016). A brave new world: The problems and opportunities presented by new media technologies in prisons. *Criminology & Criminal Justice*, 16(5), 534–551. <https://doi.org/10.1177/1748895816654953>
- Johnsen, B., Granheim, P. K., & Helgesen, J. (2011). Exceptional prison conditions and the quality of prison life: Prison size and prison culture in Norwegian closed prisons. *European Journal of Criminology*, 8(6), 515-529. <https://doi.org/10.1177/1477370811413819>
- Johnsen, B., Rokkan, T., Liebling, A., Beyens, K., Boone, MM., Kox, M., Schmidt, B., Vanhouche, A., & Mjaland, K. (2017). *Measuring the Quality of Life at Norgerhaven Prison*. KRUS. Geraadpleegd op 20 oktober 2023, van <https://researchportal.vub.be/en/publications/measuring-the-quality-of-life-at-norgerhaven-prison>.
- Karkdijk, E. M., Duindam, H. M., Deković, M., Creemers, H. E., & Asscher, J. J. (2022). A Friend in Prison: Human-Animal Bond, Stress and Self-Esteem of Detained Juveniles in Dutch cell dogs. *Animals*, 12(5), 646. <https://doi.org/10.3390/ani12050646>
- Lambert, E. G., Hogan, N. L., & Griffin, M. L. (2008). Being the good soldier: Organizational citizenship behavior and commitment among correctional staff. *Criminal Justice and Behavior*, 35(1), 56–68. <https://doi.org/10.1177/0093854807308853>
- Larsen, B.K., Hean, S. & Ødegård, A. (2022). Exploring Norwegian prison frontline workers’ perceptions of interprofessional collaboration – a pilot study. *International Journal of Prisoner Health*, 18(4), 429-442. <https://doi.org/10.1108/IJPH-08-2021-0084>
- Leys, M., Zaitch, D., & Decorte, T. (2016). De gevalstudie. In Decorte, T. & Zaitch, D. (Eds.), *Kwalitatieve methoden en technieken in de criminologie* (pp. 161-186). Acco uitgeverij.
- Liebling, A. (2008). ‘Titan’ prisons: Do size, efficiency and legitimacy matter? In M. Hough, R. Allen en E. Solomon (Red.), *Tackling Prison Overcrowding: Build More Prisons? Sentence Fewer Offenders?* (pp. 63-80). Policy Press.
- Liebling, A. & Arnold, H. (2004). *Prisons and their moral performance: a study of values, quality, and prison life*. Oxford University Press, 129 p.

- Liebling, A., & Ludlow, A. (2016). Suicide, distress and the quality of prison life. In Jewkes, Y., Crewe, B. & Bennett, J. (Eds.) *Handbook on Prisons* (pp. 224-245). Routledge Books. <https://doi.org/10.4324/9781315797779-14>
- Liebling, A., Price, D., & Elliott, C. (1999). Appreciative inquiry and relationships in prison. *Punishment & Society*, 1(1), 71–98. <https://doi.org/10.1177/14624749922227711>
- Liem, M. C. A., Kuijck, Y. A. J. M. van, & Raes, B. C. M. (2016). Detentiebeleving van (levens)langgestraften. Een empirische pilotstudie. *Delikt En Delinkwent*, 46(1), 10-29. Geraadpleegd op 14 oktober 2021, van <https://hdl.handle.net/1887/45923>.
- Lipsey, M. W. & Cullen, F.T. (2007). The Effectiveness of Correctional Rehabilitation. A Review of Systematic Reviews. *Annual Review of Law and Social Science*, 3(1), 297-320. <https://doi.org/10.1146/annurev.lawsocsci.3.081806.112833>
- Maesschalck, J., Decorte, T., & Zaitch, D. (2016). Methodologische kwaliteit in het kwalitatief onderzoek. In Decorte, T. & Zaitch, D. (Eds.), *Kwalitatieve methoden en technieken in de criminologie* (pp. 131-160). Acco uitgeverij.
- McDougall, C., Pearson, D., Torgerson, D., & Garcia-Reyes, M. (2017). The effect of digital technology on prisoner behavior and reoffending: a natural stepped-wedge design. *Journal of Experimental Criminology*, 13(4), 455–482. <https://doi.org/10.1007/s11292-017-9303-5>
- Meek, R., & Lewis, G. (2012). The role of sport in promoting prisoner health. *International Journal of Prisoner Health*, 8(3/4), 117–130. <https://doi.org/10.1108/17449201211284996>
- Mercer, J., Gibson, K., & Clayton, D. (2015). The therapeutic potential of a prison-based animal programme in the UK. *Journal of Forensic Practice*, 17(1), 43–54. <https://doi.org/10.1108/jfp-09-2014-0031>
- Meyers, T. J., Wright, K. A., Young, J. T., & Tasca, M. (2017). Social support from outside the walls: Examining the role of relationship dynamics among inmates and visitors. *Journal of Criminal Justice*, 52, 57–67. <https://doi.org/10.1016/j.jcrimjus.2017.07.012>
- Molleman, T., & Leeuw, F. L. (2011). The influence of prison staff on inmate conditions: A multilevel approach to staff and inmate surveys. *European Journal on Criminal Policy and Research*, 18(2), 217–233. <https://doi.org/10.1007/s10610-011-9158-7>
- Molleman, T., & Van Der Broek, T. (2014). Understanding the links between perceived prison conditions and prison staff. *International Journal of Law Crime and Justice*, 42(1), 33–53. <https://doi.org/10.1016/j.ijlcj.2014.01.001>
- Molleman, T., & Van Ginneken, E. (2014). A multilevel analysis of the relationship between cell sharing, Staff–Prisoner relationships, and prisoners’ perceptions of prison quality. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 59(10), 1029–1046. <https://doi.org/10.1177/0306624x14525912>
- Moran, D., Jones, P., Jordaan, J. A., & Porter, A. E. (2021). Does nature contact in Prison Improve Well-Being? Mapping land cover to identify the effect of greenspace on Self-Harm and violence in prisons in England and Wales. *Annals of the American Association of Geographers*, 1–17. <https://doi.org/10.1080/24694452.2020.1850232>
- Mortelmans, D. (2013). Het kwalitatief onderzoeksdesign. In Decorte, T. & Zaitch, D. (Eds.), *Kwalitatieve methoden en technieken in de criminologie* (pp. 81-128). Acco uitgeverij.

- Mowen, T. J., & Visher, C. A. (2016). Changing the Ties that Bind: How Incarceration Impacts Family Relationships. *Criminology & Public Policy*, 15(2), 503–528. <https://doi.org/10.1111/1745-9133.12207>
- Olsen, R. (2008). Self-selection bias. In P. J. Lavrakas (Eds.), *Encyclopedia of survey research methods* (pp. 809-809). Sage Publications.
- Palmen, H., Bosma, A. Q., & Van Ginneken, E. (2019). Het leefklimaat in Nederlandse penitentiaire inrichtingen: de Life In Custody–studie. *Proces*, 98(1), 20-36. <https://doi.org/10.5553/proces/016500762019098001003>
- Pardon, L., Mertens, A., & Beyens, K. (2022). Leefklimaat in Vlaamse gevangenen: ervaringen van veroordeelden en beklaagden. *Fatik*, (174), 5-17. Geraadpleegd op 30 september 2023, van https://www.researchgate.net/publication/365427339_Leefklimaat_in_Vlaamse_gevangenen_ervaringen_van_veroordeelden_en_beklaagden
- Pauwels, L. & Hardyns, L. (2021). *Kwalitatieve criminologische methoden en technieken*. Academia Press.
- Petintseva, O., Faria, R., & Eski, Y. (2019). *Interviewing Elites, Experts and the Powerful in Criminology* (1ste editie). Palgrave Pivot. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-33000-2>
- Philipsen, H., Vernooy-Dassen, M. (2004). Kwalitatief onderzoek: nuttig, onmisbaar en uitdagend. *HUWE*, 47, 288–292. <https://doi.org/10.1007/BF03083760>
- Pleggenkuhle, B., Huebner, B. M., & Summers, M. (2017). Opting out: The role of identity, capital, and agency in prison visitation. *Justice Quarterly*, 35(4), 726–749. <https://doi.org/10.1080/07418825.2017.1339113>
- Robberechts, J., & Beyens, K. (2020). PrisonCloud: the beating heart of the digital prison cell. In *Springer eBooks* (pp. 283–303). https://doi.org/10.1007/978-3-030-39911-5_13
- Robson, C. (2002). *Real World Research: A Resource for Social Scientists and Practitioner-Researchers* (2de editie). Blackwell.
- Ross, M. W., Diamond, P. M., Liebling, A., & Saylor, W. G. (2008). Measurement of prison social climate. *Punishment & Society*, 10(4), 447–474. <https://doi.org/10.1177/1462474508095320>
- Sentse, M. Kreager, D. A., Bosma, A.Q., Nieuwbeerta, P. & Palmen, H. (2021) Social Organization in Prison: A Social Network Analysis of Interpersonal Relationships among Dutch prisoners. *Justice Quarterly*, 38(6), 1047-1069, <https://doi.org/10.1080/07418825.2019.1700298>
- Shammas, V. L. (2014). The pains of freedom: Assessing the ambiguity of Scandinavian penal exceptionalism on Norway’s Prison Island. *Punishment & Society*, 16(1), 104–123. <https://doi.org/10.1177/1462474513504799>
- Smith, P. S. (2013). Imprisonment and Internet-Access; Human Rights, the Principle of Normalization and the Question of Prisoners Access to Digital Communications Technology. *Nordic Journal of Human Rights*, 30(04), 454–482. <https://doi.org/10.18261/issn1891-814x-2012-04-04>
- Smits, L. (2020, 21 september). Transcriberen van een interview. Scribbr. <https://www.scribbr.nl/onderzoeksmethoden/interview-transcriberen/>

- Smoyer, A. B., & Lopes, G. (2016). Hungry on the inside: Prison food as concrete and symbolic punishment in a women's prison. *Punishment & Society*, *19*(2), 240–255. <https://doi.org/10.1177/1462474516665605>
- Team Justitie. (2021a, 15 september). *Van Quickenborne wil 15 detentiehuizen openen* [Persbericht]. Geraadpleegd op 13 oktober 2022, van <https://www.teamjustitie.be/2021/09/15/van-quickenborne-wil-15-detentiehuizen-openen/>.
- Team Justitie. (2021b, 15 oktober). *Eerste van 15 detentiehuizen opent deuren in Kortrijk* [Persbericht]. Geraadpleegd op 11 maart 2023, van <https://www.teamjustitie.be/2021/10/15/eerste-van-15-detentiehuizen-opent-deuren-in-kortrijk/>
- Tonkin, M. (2015). A review of questionnaire measures for assessing the social climate in prisons and forensic psychiatric hospitals. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, *60*(12), 1376–1405. <https://doi.org/10.1177/0306624x15578834>
- Tournel, H., & Kennes, P. (2011). De dilemma's van dynamische veiligheid voor bewaarders. *Panopticon*, *32*(3), 21–36. <https://researchportal.vub.be/en/publications/de-dilemmas-van-dynamische-veiligheid-voor-bewaarders>
- Van Der Helm, P., Beunk, L., Stams, G., & Van Der Laan, P. (2014). The relationship between detention length, living group climate, coping, and treatment motivation among juvenile delinquents in a youth correctional facility. *The Prison Journal*, *94*(2), 260–275. <https://doi.org/10.1177/0032885514524884>
- Van Der Kaap-Deeder, J., Audenaert, E., Vandevelde, S., Soenens, B., Van Mastrigt, S., Mabbe, E., & Vansteenkiste, M. (2017). Choosing when choices are limited: The role of perceived afforded choice and autonomy in prisoners' well-being. *Law And Human Behavior*, *41*(6), 567–578. <https://doi.org/10.1037/lhb0000259>
- Van Ginneken, E., Bosma, A.Q., Pasma, A.J. & Palmen, H. (2020). Unhappy staff, unhappy prisoners? The relation between work climate and prison climate in Dutch prisons. *Kriminologie Das Online Journal*, *2*, 182-200. <https://doi.org/10.18716/ojs/krimoj/2020.2.5>
- van Ginneken, E., Palmen, H., Bosma, A., Nieuwebeerta, P. & Berghuis, M. (2018). The Life in Custody Study: the quality of prison life in Dutch prison regimes. *Journal of Criminological Research, Policy and Practice*, *4*(4), 253-269. <https://doi.org/10.1108/JCRPP-07-2018-0020>.
- Vander Laenen, F., & O'Gorman, A. (2016). Ethische aspecten van het kwalitatief onderzoek. In Decorte, T. & Zaitch, D. (Eds.), *Kwalitatieve methoden en technieken in de criminologie* (pp. 555-586). Acco uitgeverij.
- Vanhouche, A-S. (2021). Eten achter tralies: een kwalitatief onderzoek naar de rol van voeding in detentie. *Panopticon*, *42*(1), 41-57.
- Vollaard, B., Knoef, M., & Van Dijk, T. (2019). Het effect van een alternatief detentieregime op gedrag en gezondheid van gedetineerden. Een experiment in een penitentiaire inrichting. *Universiteit Leiden*. Geraadpleegd op 16 oktober 2023, van <https://hdl.handle.net/1887/82618>
- Walliman, N. (2017). *Research Methods: The Basics* (2de editie). Routledge
- Watson, R., Stimpson, A., & Hostick, T. (2004). Prison health care: a review of the literature. *International Journal of Nursing Studies*, *41*(2), 119–128. [https://doi.org/10.1016/s0020-7489\(03\)00128-7](https://doi.org/10.1016/s0020-7489(03)00128-7)

Wet betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten (2006).
Geraadpleegd op 13 december 2023, van
https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi/article_body.pl?language=nl&caller=summary&pub_date=06-06-15&numac=2006009456

Woods-Brown, C., Hunt, K., & Sweeting, H. (2023). Food and the prison environment: a meta-ethnography of global first-hand experiences of food, meals and eating in custody. *Health & Justice*, 11(1). <https://doi.org/10.1186/s40352-023-00222-z>

IX. BIJLAGEN

1. Bijlage 1: Data Management Plan

Masterproef: Het leefklimaat in de Belgische detentiehuizen. Een casestudy in het detentiehuis van Kortrijk.

A Data Management Plan created using DMPonline.be

Creator: Louise Decabooter

Affiliation: Ghent University (UGent - UZ Gent)

Template: Faculty of Law & Criminology DMP +

Principal Investigator: Louise Decabooter

ID: 199440

Start date: 30-09-2022

End date: 29-02-2024

Last modified: 05-12-2023

Masterproef: Het leefklimaat in de Belgische detentiehuizen. Een casestudy in het detentiehuis van Kortrijk.

Law & Criminology DMP +

Administrative Data

Date of first version

10/11/2023

Date of last update

5/12/2024

1. Data Collection

1.1 What data will you collect or create?

Deze masterproef is gebaseerd op een literatuurstudie en een kwalitatief onderzoek dat wordt uitgevoerd aan de hand van semigestructureerde interviews. Deze interviews peilen naar de percepties van personeelsleden en bewoners met betrekking tot het leefklimaat in het detentiehuis van Kortrijk. Teneinde dit te verwezenlijken zal beroep worden gedaan op gegevens uit interviewtranscripten. Er zal aldus, nieuwe en primaire data worden verzameld.

Het empirisch materiaal bestaat uit de volgende data:

Audiobestanden, met name de opnames van de interviews (soort bestand).
Transcripties van de interviews (Word-document).
Geanalyseerde tekst van de transcripties, gecodeerd (Excel-bestand).

1.2 How will the data be collected or created?

Het onderzoeksmateriaal zal worden verzameld met behulp van kwalitatieve semigestructureerde diepte-interviews met personeelsleden die werkzaam zijn in het detentiehuis van Kortrijk en gedetineerden die in het detentiehuis verblijven.

Met toestemming van de deelnemers worden de interviews opgenomen. De opnameapparatuur zal bestaan uit het gsm-toestel of de laptop van de onderzoeker. Er zal getracht worden om deze opnames zo snel mogelijk te transcriberen, m.a.w. letter uittypen. Daarna worden deze transcripties geanalyseerd en gecodeerd door middel van het programma “Taguette”.

De geanonimiseerde data zal in Microsoft Word worden bewaard op een met wachtwoord beveiligde computer en USB-stick van de onderzoeker. Deze data zullen worden opgebouwd in de volgende mappenstructuur: masterproef < interviews < transcripten < respondent a,b,...

2. Data Documentation and Metadata

2.1 How will you document the data?

De interviews en de data die daaruit voortvloeit zullen eerst worden geanalyseerd en gecodeerd door middel van het programma Taguette. Vervolgens wordt de data samen met de theoretische achtergrond uit de literatuurstudie, gedocumenteerd in de masterproef. Alle informatie in deze masterproef zal voorzien worden van de correcte referenties. Deze masterproef behelst de volgende structuur: inleiding, theoretisch luik, methodologisch luik, empirisch luik: data en analyse, discussie en aanbevelingen, en conclusie.

Daarnaast zullen de volgende bijlagen aan de masterproef worden toegevoegd: Het datamanagementplan (bijlage 1); de informatiebrief (bijlage 2); het informed-consent formulier (bijlage 3); en de vragenlijst (bijlage 4).

3. Ethics, Legal Issues and Confidentiality

3.1 How will you manage ethics? Choose one of the options from the dropdown menu and briefly motivate your choice in the 'Comment' box below.

Approval by the Ethical Committee of the Faculty is neither required nor desirable
Bij het uitvoeren van een onderzoek is het belangrijk om schade te voorkomen, zowel bij de participant als de onderzoeker. Eén manier om daarmee rekening te houden is ervoor te zorgen dat de participant op de hoogte is van diens rechten en plichten. Om deze plicht te verwezenlijken krijgen alle deelnemers zowel een informatiebrief (zie bijlage 2), als een informed-consent formulier (zie bijlage 3). Door middel van de informatiebrief wordt elke deelnemer voorafgaand aan elk afgenomen interview op de hoogte gebracht van de inhoud van het onderzoek. Hierin is het opzet en het doel van het onderzoek beschreven alsook de meerwaarde die de respondenten aan het onderzoek kunnen bieden.

3.2 How will you manage any confidentiality issues?

Elke respondent ontvangt een informed-consentformulier (zie bijlage 3). Daarin wordt onder andere gevraagd indien iedere respondent de informatiebrief gelezen heeft, vrijwillig deelneemt aan het onderzoek; op de hoogte is van het feit dat hij of zij hun deelname aan het onderzoek op ieder moment kunnen stopzetten; toestemming geeft aan de onderzoeker om de resultaten op anonieme wijze te bewaren, te verwerken, en te rapporteren; en op de hoogte is van het feit dat hij of zij een samenvatting van de onderzoeksbevindingen kan krijgen. In dit formulier wordt ook de toestemming van de respondenten gevraagd om het interview op te nemen. Indien de respondenten geen toestemming geven om het onderzoek op te nemen, zal de onderzoeker vragen indien het toegelaten is om notities te nemen van de kerngedachten van het interview.

Tot slot peilt het formulier naar de toestemming van elke respondent om diens (specifieke) hoedanigheid te specificeren in de onderzoeksbevindingen. De respondenten zullen nergens met naam vermeld worden in het onderzoek. Alle data zal aldus gepseudonimiseerd worden. Dit wil zeggen dat de namen van de deelnemers gereduceerd worden tot een getal.

3.3 How will you manage intellectual property rights issues?

Niet van toepassing.

4. Data Storage and Backup during Research

4.1 How will you store and backup data during research?

De opnames van de interviews, transcripten van de interviews en de excel-bestanden worden bewaard op de beveiligde computer en USB-stick van de onderzoeker.

4.2 How will you ensure that stored data are secure?

De mappen waarin de documenten worden opgeslagen bevinden zich op de persoonlijke computer van de onderzoeker. Deze computer is beveiligd met een persoonlijk wachtwoord, waardoor alleen de onderzoeker toegang heeft tot deze documenten. Ook de USB-stick is beveiligd met een persoonlijk wachtwoord.

5. Data Selection and Preservation after Research

5.1 Which data should be retained for preservation and/or sharing?

Enkel de gepseudonimiseerde data (transcripten), en de masterproef zelf zal bewaard worden.

5.2 What is the long-term preservation plan for the selected datasets?

De data zal bewaard worden zolang de Universiteit Gent dit nodig acht ter behaling van mijn masterdiploma, namelijk vijf jaar na het indienen van de masterproef.

De masterproef (die enkel gepseudonimiseerde data bevat), wordt bewaard door de faculteit en is raadpleegbaar via Lib.Ugent.

6. Data Sharing

6.1 Are any restrictions on data sharing required?

De data zullen enkel en alleen gebruikt worden ter verwerking in de eigen masterproef. De data worden niet gedeeld met derden. Enkel de onderzoeker en de promotor hebben toegang tot de data.

6.2 How will you share data selected for sharing?

Er zal geen data gedeeld worden. Deze vraag is dus niet van toepassing.

7. Responsibilities and Resources

7.1 Who will be responsible for data management?

De onderzoeker is verantwoordelijk voor het opstellen en aanpassen van het datamanagementplan. De onderzoeker is eveneens verantwoordelijk voor alle activiteiten in het kader van data management. Bij vragen en/of onduidelijkheden zal contact worden opgenomen met de promotor.

De data zullen vernietigd worden indien de Universiteit Gent van oordeel is dit niet meer nodig te hebben ivoor het behalen van mijn masterdiploma.

7.2 Will you need additional resources to implement your DMP?

Niet van toepassing.

Masterproef: Het leefklimaat in de Belgische detentiehuisen. Een casestudy in het detentiehuis van Kortrijk. **GDPR Record**

Collection and processing of personal data

1. Are you collecting or processing personal data?

Yes

De data die verzameld wordt in het kader van deze masterproef heeft betrekking op de percepties van individuele personen. Deze zaken hebben aldus betrekking op de identiteit van de respondenten.

2. In what format are you collecting or processing the personal data?

Digital

Digitaal formaat. De persoonsgegevens worden verzameld tijdens interviews. Deze interviews worden opgenomen met opnameapparatuur.

3. Are you collecting or processing primary personal data and/or secondary personal data?

Primary personal data

De persoonlijke data is primair. Deze data bevat de informatie verzameld tijdens de interviews. Tijdens deze interviews kan gepeild worden naar de volgende demografische gegevens van de deelnemers: geslacht, nationaliteit leeftijd, huidige job en duur van verblijf in het detentiehuis (bewoners) of geslacht, leeftijd, voorgaande werkplaats, duur van werkzaamheid in het detentiehuis. Deze gegevens worden enkel gebruikt en gegeven met toestemming van de deelnemer.

4. If you are processing secondary personal data, will you inform the persons whose personal data are being processed or have they already been informed?

No

Er wordt geen secundaire data gebruikt. Deze vraag is niet van toepassing.

5. If no, explain why it is impossible or why it would take a disproportionate effort to inform the persons whose personal data are being processed.

Niet van toepassing.

6. How will the personal data be processed?

Pseudonymised (explain below)

De data zullen gepseudonimiseerd worden zodat de identiteit van de deelnemers niet kan achterhaald worden.

7. If you are going to process personal data in a pseudonymised form, describe the method of pseudonymisation, where you will keep the key, and who has access to it.

De persoonlijke namen van de deelnemers zullen gereduceerd worden tot een getal, bijvoorbeeld 'respondent 1, 2, 3...'. Eventuele persoonlijke data zoals geslacht of leeftijd kunnen vermeld worden, maar enkel met toestemming van de deelnemer. Indien geen toestemming verkregen wordt, zullen deze gegevens niet opgenomen worden in het transcript.

Categories of personal data & data subjects

8. Are you collecting/processing any of the following special categories of data?

Biometric data for the purpose of uniquely identifying a natural person, such as audio recordings of voices, fingerprints, facial images, iris scans

In dit onderzoek worden audio-opnames gemaakt van de interviews. Op deze manier kan de onderzoeker zijn volledige aandacht richten op het interview zelf, zonder veel te moeten neerpennen.

9. Which other categories of personal data are you collecting/processing?

Identification data (names, titles, addresses, phone numbers, passport numbers, IP addresses, cookies, electronic location data (GPS, mobile phone)...) Audio and video recordings

10. Whose personal data are you collecting/processing?

Others (please specify below)

De deelnemers van dit onderzoek betreffen twee categorieën van personen. De eerste categorie bestaat uit gedetineerden die in het detentiehuis verblijven. De tweede categorie bestaat uit personeelsleden die werkzaam zijn in het detentiehuis.

11. Will your research be seriously hampered if the persons whose personal data are being collected/processed exercise their right to access, to rectification, to restriction of processing, to be forgotten, to data portability and/or to object?

No

Het onderzoek zal niet belemmerd worden indien één of meerdere deelnemers zich beroepen op de volgende rechten. Evenwel zal bepaalde aanvullende informatie wegvallen, maar dit zal geen grote gevolgen hebben voor het onderzoek.

12. If yes, please justify the need to deviate from one or more of the rights mentioned in question 11. A justification is required for each deviation.

Alle rechten blijven behouden.

Purpose(s) of the processing

13. What is/are the purpose(s) of the personal data processing?

De persoonlijke data zullen verwerkt worden in het kader van een masterproefonderzoek naar 'het leefklimaat in de Belgische detentiehuizen'. De gegevens zullen voornamelijk gebruikt worden om de percepties van de respondenten te analyseren.

14. What is the legal ground for the processing? If the data are being processed for multiple purposes, you must describe the legal ground for each purpose.

The individuals participating in the research have freely given their explicit consent for the processing of their personal data for one or more specific purposes.

Alle respondenten zullen voorafgaand aan het interview een informed-consent formulier ondertekenen (zie bijlage 3). Dit formulier geldt als juridische grond om data te verwerken.

15. If you are processing special categories of personal data (see question 8), on which exception is this based?

The data subject has given his or her explicit consent.

GDPR rEsponsibility

16. Which institution(s) is/are involved in the research?

Ghent University

17. Is there another university, hospital, research institute or partner involved in the research (besides Ghent University and/or Ghent University Hospital)? If yes, specify below.

No

18. Please specify who determines the purposes ('why') and the means ('how') of the research.

This is determined within Ghent University: UGent is the data controller.
Data transfers & categories of recipients

19. Are you disclosing/sharing/transferring personal data beyond your project team, either with recipients in UGent or UZ Gent, or with external recipients during or after your research?

No

20. If yes, to or with which categories of recipients are the personal data being disclosed/shared/transferred?

Others (please specify below)
Niet van toepassing.

21. If yes, where are the personal data being disclosed/shared/transferred to?

Niet van toepassing.

22. What is/are the purpose(s) of the data transfer?

Niet van toepassing.

23. What is the legal ground for the data transfer? If there will be multiple data transfers, you need to indicate the legal ground for each data transfer.

Niet van toepassing.

Retention period

24. What is the envisaged retention period for the different categories of personal data? Please motivate.

De data worden bewaard tot zolang de Universiteit Gent dit nodig acht voor het behalen van mijn masterdiploma.

Risk analysis

25. To analyse the possible risks associated with the processing of personal data, please tick the boxes that apply to this research.

Aspects concerning the data subject's performance at work, economic situation, health, personal preferences or interests, reliability or behavior, location or movements are evaluated or scored, profiled or predicted.

26. Does the research constitute a probable high-risk processing? If you ticked two or more boxes in question 25, the answer is 'yes'.

No

Security measures

27. What technical and organisational security measures are in place to protect personal data?

I hereby confirm that I carry out my research in accordance with the guidelines on information security of UGent and/or UZ Gent.

28. If you have motivated the need to deviate from one or more of the rights of the persons whose personal data you are collecting/processing in question 11 and 12, please describe which safeguards are put in place to protect their rights and freedoms.

/

2. Bijlage 2: Informatiebrief

2.1. Informatiebrief bewoners

INFORMATIEBRIEF

ONDERZOEK NAAR HET LEEFKLIAMAAT IN DE BELGISCHE DETENTIEHUZEN

Beste,

Ik wil jou eerst bedanken dat je de tijd neemt om deze brief te lezen. Mijn naam is Louise Decabooter, coördinator in het detentiehuis en studente Criminologie aan de Universiteit van Gent. Om mijn opleiding en werk te combineren heb ik ervoor gekozen om een onderzoek uit te voeren naar het leefklimaat binnen de Belgische detentiehuisen. Ik wil daarbij graag meer te weten komen over de ervaringen van bewoners die in een detentiehuis verblijven en de detentiebegeleiders die daar werken.

Waarom krijg ik deze brief?

Om dit onderzoek te kunnen uitvoeren heb ik nood aan de meningen van bewoners die in het detentiehuis verblijven.

Wat kan ik bij een deelname verwachten?

Als jij wil meedoen aan mijn onderzoek zal ik een interview afnemen die ongeveer 50 minuten zal duren. Tijdens dit interview zal ik vragen stellen over jouw ervaring met het detentiehuis.

Wat gebeurt er met mijn antwoorden?

De informatie die ik verzamel zal volledig anoniem gebeuren en enkel gebruikt worden voor dit onderzoek. Met jouw toestemming zal het interview opgenomen worden. De opname zal achteraf enkel kunnen beluisterd worden door mezelf en mijn masterproefbegeleider. De opname zal achteraf ook verwijderd worden.

Jouw deelname aan dit onderzoek verloopt volledig vrijwillig, dat wil zeggen dat jij op elk moment kan beslissen om met het interview te stoppen.

Interesse?

De interviews vinden plaats tussen **13 november 2023** en **3 december 2023**. Als je interesse hebt om deel te nemen mag je mij dit mondeling vertellen en kunnen wij verder afspreken. Stel gerust vragen indien er zaken zijn die onduidelijk zijn.

Alvast bedankt voor jouw interesse en tijd.

Student: Louise Decabooter

Promotor: Prof. Ann De Buck

2.2. Informatiebrief personeelsleden

INFORMATIEBRIEF

ONDERZOEK NAAR HET LEEFKLIAMAAT IN DE BELGISCHE DETENTIEHUIZEN

Geachte,

Vooreerst wil ik u bedanken dat u de tijd neemt om deze brief te lezen. Mijn naam is Louise Decabooter, laatstejaarsstudente in de masteropleiding Criminologische Wetenschappen aan de Universiteit Gent, en werkzaam in het detentiehuis te Kortrijk. Om mijn opleiding en mijn werk te combineren heb ik ervoor gekozen om mijn masterproef te oriënteren rond het leefklimaat binnen de Belgische detentiehuisen. Het doel van dit onderzoek bestaat erin om inzicht te verkrijgen in de wijze waarop bewoners en personeelsleden het leefklimaat in het detentiehuis ervaren.

Waarom krijg ik deze brief?

Om dit onderzoek te kunnen uitvoeren en mijn masterproef tot een goed einde te brengen is er nood aan inzichten en meningen van personeelsleden die werkzaam zijn binnen het detentiehuis en tijdens de uitoefening van hun job vaak in contact komen met de bewoners en de dagdagelijkse werking.

Wat kan ik bij een deelname verwachten?

Een deelname aan dit onderzoek bestaat uit de afname van een interview, waarbij zal gepeild worden naar uw persoonlijke mening omtrent het detentiehuis en uw functie. Het interview zal ongeveer 50 minuten van uw tijd in beslag nemen.

Wat gebeurt er met mijn antwoorden?

De informatieverzameling gebeurt volledig anoniem en de data zal uitsluitend gebruikt worden in het kader van dit wetenschappelijk onderzoek. Met uw toestemming zal het interview opgenomen worden. De opname kan echter enkel geraadpleegd worden door mezelf en mijn promotor, en wordt achteraf verwijderd. Het is belangrijk om te vermelden dat de deelname aan dit onderzoek volledig vrijwillig verloopt. U kan op elk moment beslissen om het interview stop te zetten. Ook achteraf kan u, indien gewenst, de mogelijkheid krijgen om feedback te geven alvorens de masterproef wordt ingediend.

Interesse?

De interviews vinden plaats tussen **13 november 2023** en **3 december 2023**. Indien u interesse heeft om deel te nemen mag u dit mondeling aan mij kenbaar maken. Op die manier kunnen wij verder afspreken. Aarzel niet om mij te contacteren bij eventuele vragen of onduidelijkheden.

Alvast bedankt voor uw interesse en tijd.

E-mail: louise.decabooter@ugent.be of louise.decabooter@just.fgov.be

Student: Louise Decabooter

Promotor: Prof. Ann De Buck

3. Bijlage 3: Informed Consent

3.1. Informed consent bewoners

INFORMED CONSENT

ONDERZOEK NAAR HET LEEFKLIJMAAT IN DE BELGISCHE DETENTIEHUIZEN

Ik ondergetekende,

Verklaar hierbij dat ik, als deelnemer aan een masterproefonderzoek (Universiteit Gent):

- (1) de informatiebrief heb gelezen. Ik weet wat het doel van het onderzoek is en dat ik extra informatie kan vragen als ik dat wil;
- (2) volledig vrijwillig deelneem aan het onderzoek;
- (3) weet dat ik er op elk moment voor kan kiezen om mijn deelname aan het onderzoek stop te zetten;
- (4) geen / wel (*duidt aan wat van toepassing is*) toestemming geef aan de onderzoeker om het interview op te nemen;
- (5) toestemming geef aan de onderzoeker om mijn resultaten op anonieme wijze te bewaren, te verwerken en te rapporteren;
- (6) weet dat ik een samenvatting van de onderzoeksresultaten kan krijgen;
- (7) toestemming geef aan de onderzoeker om in de resultaten te vermelden dat ik een bewoner van het detentiehuis ben;
- (8) geen / wel (*duidt aan wat van toepassing is*) toestemming geef aan de onderzoeker om mijn specifieke hoedanigheid in de onderzoeksresultaten te vermelden. Met name
 - a. Leeftijd:
 - b. Geslacht:
 - c. Nationaliteit:
 - d. Verblijfsduur detentiehuis:

Gelezen en goedgekeurd te (*plaats*)

Op datum van

Handtekening van deelnemer:

**Faculteit Recht en
Criminologie**

E: louise.decabooter@ugent.be

3.2. Informed consent personeelsleden

INFORMED CONSENT

ONDERZOEK NAAR HET LEEFKLIJMAAT IN DE BELGISCHE DETENTIEHUIZEN

Ik ondergetekende,,

Verklaar hierbij dat ik, als participant aan een masterproefonderzoek (Universiteit Gent):

- (1) de informatiebrief heb gelezen. Ik ben duidelijk ingelicht over de aard en het doel van het onderzoek en heb altijd de mogelijkheid om bijkomende informatie te vragen;
- (2) volledig vrijwillig deelneem aan het onderzoek;
- (3) op de hoogte ben van de mogelijkheid om mijn deelname aan het onderzoek op ieder moment stop te zetten;
- (4) geen / wel (*duidt aan wat van toepassing is*) toestemming geef aan de onderzoeker om het interview op te nemen;
- (5) toestemming geef aan de onderzoeker om mijn resultaten op anonieme wijze te bewaren, te verwerken en te rapporteren.
- (6) Ervan op de hoogte ben dat ik een samenvatting van de onderzoeksbevindingen kan krijgen.
- (7) toestemming geef aan de onderzoeker om mijn hoedanigheid te specificeren in de onderzoeksbevindingen (bewoner of personeelslid).
- (8) geen / wel (*duidt aan wat van toepassing is*) toestemming geef aan de onderzoeker om mijn specifieke functie of hoedanigheid te specificeren in de onderzoeksbevindingen. Met name
 - a. Leeftijd:
 - b. Geslacht:
 - c. Gewerkt in klassieke gevangenis: ja/nee
 - d. Werkzaam in het detentiehuis sinds:

Gelezen en goedgekeurd te (*plaats*)

Op datum van

Handtekening van participant:

**Faculteit Recht en
Criminologie**

E: louise.decabooter@ugent.be

4. Bijlage 4: Topiclijst

4.1. Topiclijst bewoners

a) Inleiding

Kennismaking & informed consent

Demografische gegevens

- Geslacht
- Partner & kinderen
- Nationaliteit
- Leeftijd
- Duur van verblijf in het detentiehuis

b) Topics

Introfragen:

- Wat is het meest positieve aan het leven in het detentiehuis?
- Wat is het meest negatieve aan het leven in het detentiehuis?

Contacten in de gevangenis

Contact met de andere bewoners

Vriendschap, vijandigheid, steun, nieuwe bewoners, respectvolle omgang

- Hoe ga je om met de andere bewoners, en zij met jou?
- Heb je al vrienden gemaakt in het detentiehuis?
- Ervaar je steun bij de andere bewoners?
- Ben je soms bang van andere bewoners?
- Werd je als nieuwe bewoners snel opgenomen in de groep?

Contacten met het personeel

Respect, steun, ondersteunende houding, duidelijke communicatie, eerlijke behandeling (iedereen gelijk)

- Wat vind je van de detentiebegeleiders?
- Hoe gaan zij met jou om?
- Wat heeft jou het gevoel dat je de detentiebegeleiders wel/niet kan vertrouwen?
- Zijn de beslissingen die worden gemaakt door het personeel in het detentiehuis altijd duidelijk voor jou? Waarom wel/niet?
- Zorgen de personeelsleden ervoor dat je zin hebt om mee te doen aan activiteiten, werk te vinden...?

Contacten met de buitenwereld

Voldoende contact, faciliteiten om contact te hebben (smartphone), goed gevoel na contact?

- Heb je nog contact met mensen buiten het detentiehuis en hoe?
- Heb je al bezoek gehad in het detentiehuis en hoe was dat?
- Helpt het gebruik van jouw smartphone bij het onderhouden van deze contacten?
- Vind je dat je voldoende contact hebt met vrienden en familie? Waarom wel/niet?

Veiligheid en orde

- Voel jij je veilig in het detentiehuis? Waarom wel/niet? (pesten, bedreigingen..)
- Heb je veel stress? Waarom wel/niet?
- Voel jij je soms op jouw ongemak om zaken te vragen/te doen?

Faciliteiten

Slaap, gezondheidsproblemen, winkeltje en producten, klachten, tuin, sport, voeding

- Wat vind je van het eten in het detentiehuis?
- Slaap je hier goed?
- Sport je soms in het detentiehuis? Wat vind je daarvan?
- Heb je al eens een gezondheidsprobleem gehad (ziek, pijn...)? Indien ja, hoe was die opvolging?
- Wat vind je van het winkeltje en de producten? Kan je voldoende zaken aankopen (zowel binnen als buiten?)
- Gebruik je de tuin veel en wat vind je ervan?

Zinvolle dagbesteding

*Bibliotheek, aalmoezenier, sport, tuin, werk, activiteiten, opleidingen, ontspanning
Re-integratie en steun*

- Met wat houd jij je overdag bezig en wat vind je het leukste?
- Verveel jij je soms en waarom?
- Zijn er activiteiten die jou zijn bijgebleven en waarom?
- Heb je het gevoel dat jij je nuttig bezighoudt in het detentiehuis?
- Krijg je het gevoel dat je je tijd positief kan gebruiken in het detentiehuis?
- Heb je al zaken bijgeleerd die jou zullen helpen wanneer je het detentiehuis verlaat? Wat?

Autonomie

- Neem jij vaak eigen beslissingen in het detentiehuis?
- Heb je het gevoel dat je vrijheid krijgt in het detentiehuis?
- Vind je dat leuk/niet leuk?

Eventueel: verschil met klassieke gevangenis?

- Welke zaken zijn beter/slechter dan in een klassieke gevangenis?

SLOT

- Bedanken voor deelname + verdere vragen

4.2. Topicijst detentiebegeleideres

a) Inleiding

Kennismaking & informed consent

Demografische gegevens

- Geslacht
- Leeftijd
- Al gewerkt in een klassieke gevangenis?
- Hoe lang werkzaam in het detentiehuis?

b) Topics

Introfragen:

- Wat zijn de meest positieve zaken aan werken in het detentiehuis?
- Wat zijn de meest negatieve zaken aan werken in het detentehuis?

Jobaspecten

Jobinvulling

- Ben je trots op jouw job als detentiebegeleider?
- Ervaar je verantwoordelijkheid in jouw job?
- Kan je jezelf ontwikkelen binnen jouw job?
- Heb je al resultaten geboekt in jouw werk? Zo ja dewelke, en hoe?
- Is de functie die je uitvoert volledig duidelijk?

Informatie en communicatie

- Ben je voldoende geïnformeerd om jouw job goed uit te voeren? Ja/nee en waarom?
- Hoe verloopt de communicatie tussen collega's en diensten?

Werklast

- Ervaar je tijds- en/of werkdruk tijdens het uitvoeren van jouw job en waarom?
- Krijg je vaak te maken met onvoorziene situaties en hoe ga je hiermee om?

Leiderschap en collegialiteit

Collegialiteit

- Wordt er goed samengewerkt tussen collega's en hoe?
- Voel jij je thuis in het detentiehuis?

Leiderschap

- Heb jij het gevoel dat je voldoende ondersteund wordt door de leidinggevenden en waarom wel/niet?
- Kan jij terecht bij de leidinggevenden bij problemen?
- Kan jij met nieuwe ideeën terecht bij de leidinggevenden?

Behandeling bewoners:

Steun & omgang met bewoners

- Heb je het gevoel dat je de bewoners voldoende wil en kan steunen?
- Geef je verantwoordelijkheid aan bewoners?
- Zijn regels volgens jou belangrijk, en waarom?
- Heb je het gevoel dat je de bewoner voldoende steunt en hoe doe je dat?
- Komen bewoners vaak met hun problemen en/of vragen naar jou?
- Heb je al eens een conflict gehad met een bewoner? Indien ja, hoe heb je dit aangepakt?

Structuur aan bewoners

- Denk je dat alle regels en afspraken duidelijk zijn voor de bewoners?
- Wordt er voldoende gecommuniceerd naar de bewoners indien zaken veranderen?
- Weten bewoners voor wat ze bij jullie terecht kunnen?
- Heb je het gevoel dat bewoners eerlijk en gelijk behandeld worden?

Motivatie

- Hoe probeer je de bewoners aan te moedigen om deel te nemen aan activiteiten?
- Help je de bewoners bij hun re-integratie en hoe?

Integriteit en veiligheid

Eerlijke behandeling

- Heb je het gevoel dat je als detentiebegeleider eerlijk behandeld wordt?

Moraliteit

- Heb je al eens te maken gehad met een moreel dilemma en hoe ben je hiermee omgegaan?

Veiligheid

- Voel jij je veilig in het detentiehuis?
- Zijn er al momenten geweest waarop jij je minder veilig voelde en waarom?

TRANSCRIPTEN

Inhoudsopgave

TRANSCRIPTEN	1
TRANSCRIPT BEWONER 1	2
TRANSCRIPT BEWONER 2	29
TRANSCRIPT BEWONER 3	55
TRANSCRIPT BEWONER 4	71
TRANSCRIPT DETENTIEBEGELEIDER 1	83
TRANSCRIPT DETENTIEBEGELEIDER 2	100
TRANSCRIPT DETENTIEBEGELEIDER 3	120

TRANSCRIPT BEWONER 1

Algemene info

Hoedanigheid: Bewoner 1

Duur: 01:23:56

Datum: 17 november 2023

Persoonlijke info

Leeftijd: 30

Geslacht: man

Nationaliteit: Belg

Verblijfsduur detentiehuis: 5 maand

IV Oké, ik ga eerst heel algemene vragen stellen om dan daarna wat specifiek te gaan. En nu mijn eerste vraag is: wat is het meeste positieve aan leven in het detentiehuis?

BW 1 Oh dat is al direct euh.

IV Ja heel ruim hé

BW 1 Hoe moet ik dat zeggen? Op zich de mogelijkheid om verder te kijken op uw toekomst, denk ik. Als je dat vergelijkt met een gevangenis kan je hier wel andere perspectieven opdoen, en dat je ook meer in contact staat met mensen, hier met personeel, allez, niet per se alleen begeleiding, maar ook gewoon van alle categorieën zal ik maar zeggen, waardoor je ook andere perspectieven kan krijgen denk ik.

BW 1 Bedoel je ook PSD, externe diensten?

IV PSD op zich niet per se, maar zoals met de directrice, zoals met teamleiders...

BW 1 Ja, oké

BW 1 Je hebt een veel ruimere feedback, in de bak heb je gewoon uw celgenoot.

IV Ja, je kan met meer mensen communiceren.

BW 1 Ja, waardoor je meer kan opsteken. Ik denk als je met je celgenoot op cel zit, ga je veel makkelijker in kleine criminele cirkel denken he, dat heb je heir wel niet, maar dat heb je zelf in de hand, in de mate waarin je openstaat om met andere mensen te babbelen.

- IV** Nog zaken, los van de communicatie?
- BW 1** Wat was de vraag weer?
- IV** Wat zijn de meest positieve zaken aan leven in het detentiehuis?
- BW 1** Groepswerking, UV's.
- IV** Groepswerking? wat is daar positief aan?
- BW 1** Je geraakt minder afgesloten van de maatschappij, je moet blijven functioneren als persoon zijnde, in de gevangenis wordt je meer beveelt, hoe noem je dat autonoom werken.
- BW 1** Ja, autonomie.
- en meer contact met buitenwereld.
- Ja, door UV's,
- Ja door uw gsm ook enzo.
- Ja ik denk inderdaad dat dat een groot verschil is.
- Ja dat houdt u heel hard weg van een depressie denk ik.
- IV** Ja? Door het feit dat je inderdaad niet afgesloten bent van wat er buiten gebeurt?
- BW 1** Ja, en als je met iets zit kan je ook wel bellen naar mensen, hier is het ook makkelijker om met mensen te praten, die u kunnen opbeuren of aanmoedigen 'ah je bent goed bezig..'
- IV** Ja, oké.
- BW 1** En ook, uw dingetjes, in het algemeen in orde houden hé, zoals met uw huur, de ziekenkas, die toestanden, rekeningen, je hebt dat allemaal nog wat in de hand.
- IV** Was dat in de gevangenis niet het geval?
- BW 1** Nee, daar kan je niets doen hé&, daar ben je volledig afhankelijk van mensen buiten, dus als je niemand hebt, ben je verloren een beetje.
- IV** Ja, oké.

- BW 1** hier, als je met niets binnenkomt zorgen ze wel dat je alles terug hebt
- IV** Ja, de steun dat je wel ervaart?
- BW 1** Ja, je wordt ook wel wat gepusht hé, zorg dat je rekeningen in orde zijn, uw ziekenkas, dat had je in de bak niet, of toch niet zo, ik zal het zo zeggen.
- IV** Nu de omgekeerde vraag, wat is het meeste negatieve aan leven in het DH?
- BW 1** Het meest negatieve? Dat is een moeilijke.
- IV** Neem maar uw tijd hé.
- BW 1** Ja, ik vind, hoe moet ik dat gaan zeggen, er is wel een bepaalde kloof tussen de PSD's en de begeleiding, plus dat er ook niet echt, een bemiddeling is tussen de begeleiding en de bewoners ofzo, denk ik, want daar loopt veel stroef hé, plus dat er ook veel onduidelijkheid is voor ons, dat brengt wat frustraties mee. En ook het gebrek aan psychologische begeleiding, dat is iets dat wel, dat is wel iets heel belangrijk dat echt wel ontbreekt.
- IV** En is dat iets, ik weet wel dat er externe diensten zijn, zoals het CGG.
- BW 1** Ja, maar daar heb je in een groepswerking niets aan.
- IV** Dus ja, dat mis je wel?
- BW 1** Ik heb daar ook al met de PSD over gepraat, er zou iemand moeten komen die bezig is met groepstherapieën enzo, onze gevoelens en frustraties uit de groep, gewoon zo'n een praatje één of twee keer in de week, dat iedereen zijn frustraties kan zeggen zonder dat dat gevoleefgroepen heeft. Nu zijn er veel dingen die opkroppen, en dat zorgt voor een kettingreactie.
- IV** Ja als dat ontploft is dat gevaarlijk. Dat is wel een goede tip.
- BW 1** Ik heb dat al aangekaart, maar daar wordt niet veel mee gedaan. 'maar ja we zijn psycholoog he, nee je bent PSD, snapte'. dus wij gaan niet naar u, je kant niet naar PSD, je kunt geen vertrouwensband opbouwen met iemand dat u rechtstreeks, uw dossier naar de rechter stuurt, dat is een moeilijken.
- IV** Ja, inderdaad, zij hebben een dubbele positie, zij willen u helpen, maar moeten ook die terugkoppeling doen.
- BW 1** Ja dat maakt het voor ons moeilijker.

- IV** Ja, maar ik denk dat je dat wel niet zozeer als een drempel moet zien, maar ik snap het wel.
- BW 1** Ik denk dat iedereen dat als een drempel ziet.
- IV** Ja, maar jammer wel, want zij hebben een achtergrond als psychologen, dus zijn kunen u wel helpen.
- BW 1** Er is een hele grote kloof tussen PSD, begeleiders en het groepsgebeuren.
- IV** en hoe bedoel je dan? qua communicatie of?
- BW 1** Ja, ik denk dat de PSD weinig zicht heeft over hoe het hele groepsgebeuren te werk gaat, we zien ze wel af en toe passeren, en dan hebben we daar een persoonlijk gesprek mee, maar zij hebben geen beeld van hoe een volledige dag er bij ons uitziet. Dat is wel, dus op zich, wij heben als uitlaatklep ook alleen maar de begeleiders, maar niet alle DB's zijn daar even sterk in, en dat kan ook al tegen u keren, dat heb ik ook al gemerkt
- IV** Hoe bedoel je, hoe heb je dat gemerkt?
- BW 1** Bijvoorbeeld dat ik mij , dat ik efkes alles eruit wil laten tegen iemand, en dan keert dat tegen mij. Ik heb mijn observatiefiche ook onlangs opgevraagd, en daarin heb ik gemerkt dat veel dingen negatief worden omgedraaid naar mij toe, bijvoorbeeld 'hij staat altijd wel over iets te klagen, hij is heel negatief ingesteld', maar er staat nooit specifiek in wat er aan de hand, ik word alleen maar bestempeld als hij is altijd negatief, en zaagt alleen maar. Maar dan ook, die personen zijn meestal ook diegenen waar je geen feedback van krijgt, er zijn andere begeleiders waar je een keigoed babbel mee kunt doen, maar je moet ze er echt op den duur uitpikken, bij wie kan ik terecht en bij wie niet, bij wie kan ik beter gewoon op kamer gaan zitten, en wie niet.
- IV** Maar om het positief te zien, er zijn wel DB's bij wie je terechtkan?
- BW 1** Ja, er zijn er die dat heel goed doen, en die super zijn in hun job hé.
- IV** Ja, oké, goed, ik ga sowieso nog op al die dingen eens terugkomen, nog wat specifiekere vragen.
- BW 1** Maar ik heb ook het idee, dat als je met de positieve begeleiders, als je daarmee een babbel doet, dat die zaken niet worden doorgeschakeld, enkel de negatieve dingen worden doorgeschakeld, maar de positieve niet.

- IV** Ja, bijvoorbeeld dan in de observatiefiche of?
- BW 1** Ja, bijvoorbeeld ja, inderdaad.
- IV** Nee maar dat is inderdaad wel belangrijk dat dat ook vermeld wordt.
- BW 1** Want ik heb ook al vaak gesprekken gehad, maar als ik dan observatiefiche zie dan zie ik niet 'ik heb een gesprek gehad met BW 2 en dat is goed afgerond', het is alleen maar de negatieve dingen, 'dient opgevolgd te worden'. Dat ik zoiets heb van nee dat dient net niet opgevolgd te worden.
- IV** Ja, snap ik. Oké, goed. Uw contacten met de andere bewoners, hoe ga je daarmee om met de andere bewoners en omgekeerd?
- BW 1** Goh, ik ben een vrij felle hé, dus ik denk dat dat wat dubbel is, persoonlijkheidsgebonden, er gaan er zijn die waarschijnlijk niets durven te zeggen, die zich geïntimideerd voelen, ook al bedoel ik dat niet zo. En dan zijn er anderen die hetzelfde idee hebben, en die gaan dan met mij mee doen. Snap je wat ik bedoel?
- IV** Ja.
- BW 1** Maar over het algemeen heb ik niet echt problemen met personen, tenzij die persoon duidelijk met iedereen problemen heeft.
- IV** Heb je al vrienden gemaakt in het detentiehuis?
- BW 1** Ja, maar de meeste zijn weg.
- IV** Ja, maar het kan dus wel.
- BW 1** Bijvoorbeeld met bewoner x, kwam ik keigoed overeen, en met bewoner x.. Maar nu boven niet meer, omdat ik mij bewust, omdat ik vind dat die personen niet echt op hetzelfde neau als mij zitten, dus ik wil mij daar ook niet echt aan hechten. Je pakt altijd dingen over he van mekaar als mensen, en die negatieve dingen wil ik niet echter overpakken.
- IV** Ja. dat is natuurlijk wel niet simpel als je in groep leef.
- BW 1** Exact, wat soms frustrerend kan zijn. Als er een hele groep is met fanatieke drugsgebruikers, dan is het heel de tijd babbelen over drugs en voor de rest zit er niet veel in, dan voel ik mij niet echt goed in de groep.
- IV** Ja, dan vind je daar niet makkelijk uw plaats in.

- BW 1** Nee, dan heb ik daar geen plaats, en dan wil ik mij daar ook niet in mengen, want dat is niet echt positief.
- IV** Ja, maar het lukt wel om op zich nu niet zozeer om vrienden te maken, maar wel om samen te leven, mekaar tolereren, taken verdelen..
- BW 1** Taken verdelen is moeilijk. Het is ook een frustratie van mij lange tijd geweest. We worden in groep 4 heel hard aan ons lot overgelaten, in het begin zat ik hier met bewoner x in groep 3, en dat ging wel, met 5 bewoners, wij kenden de werking van LEEFGROEP 3 en dan was dat gewoon afspreken, en dat ging. Maar nu zitten we ondertussen met 8, 'oh jullie doen dat wel onderling", en er gebeurt juist niets. Dus dat is wat de gemakkelijke weg pakken voor de begeleiders, die laten ons wat aan ons lot over, en achteraf krijgen wij wel eens gezaag, maar ja dat marcheert niet zo, je moet ons begeleiden.
- IV** Ja, meer richting geven, en heb je dat al eens gezegd.
- BW 1** Al teveel, maar er wordt niets mee gedaan, dan ben ik gefrustreerd. Het zijn de stomme dingen, gewoon de afwasmachine deftig inladen, daar heb ik mij 5/6 weken druk in gemaakt, ik zeg het tegen de begeleiders, maar die doen er niets mee. Dan moet ik met het mandje heel de leefgroep afgaan 'heb jij dat gedaan?', maar op dat moment ben ik al gefrustreerd, ik zie voor de zoveelste keer, ik heb dat net uitgeladen.. Bij iedere man 'heb jij dat zo gedaan?' en de laatste bewoner 'dat was ik'. Dan moet ik zeggen steekt dat goed, en vraag ik ga je dat nog zo steken, maar dat is niet mijn job
- IV** Neen, dat is niet uw job, maar dan kan je wel zeggen aan andere bewoners dat u dat frustreert.
- BW 1** Ja, maar moet dat dan 5/6 weken aanslepen tot ik gefrustreerd wordt, terwijl ik dat al zoveel keer gezegd hebben tegen begeleiders, zelfs tijdens het overleg, maar er wordt niets mee gedaan.
- IV** Ja
- BW 1** Ja, snap je? Dat is frustrerend.
- IV** Ja, zeker. Ik denk dat het soms wel belangrijk is dat jullie conflicten tussen elkaar gewoon persoonlijk en rechtstreeks kunnen aanspreken.
- BW 1** Ja maar is dat een rechtstreeks conflict.
- BW 1** We worden wel wat aan ons lot overgelaten denk ik dan?

- IV** Zijn er wel al bewoners geweest waar je steun hebt bij ervaren? Echt een vriendschapsband.
- BW 1** Ja bewoner X
- IV** En als je dat dan vergelijkt met de gevangenis, is dat makkelijker om die banden op te bouwen, om steun te ervaren, of was dat in de gevangenis ook het geval?
- BW 1** Met je kamergenoot, als die goed is, dan ga je dat automatisch doen he. Ja dat is een beetje normale manier van doen in de cultuur van de gevangenis denk ik, mijn gerief is uw gerief en je profiteert niet van elkaar. Maar het is hier wel makkelijker dan op de wandeling in de gevangenis.
- IV** Ja, want heb je hier ooit al onveilig gevoeld.
- BW 1** Ik voel mij meestal wel veilig.
- IV** Maar heb je u in de gevangenis ooit onveilig gevoeld
- BW 1** Knikt nee.
- IV** Ook niet, oké dat kan. En toen je hier toekwam als nieuwe bewoner, heb je het gevoel dat je snel werd opgenomen in de groep? Ja, en hoe gebeurde dat dan?
- BW 1** Euhm, kweetnie.
- IV** Vanzelf?
- BW 1** Ja dat gaat vrij organisch.
- IV** Ja, mensen babbelen snel met elkaar.
- BW 1** Ja, zeker tijdens het eten, dan zit je aan tafel en dat komt er sneller een gesprek. Uiteindelijk in het begin zat ik hier met bewoner x en met hem ging dat heel moeilijk, maar ik heb er nooit echt last van gehad, want ik had dan andere bewoners, er is altijd wel iemand die beetje haantje de voorste is op dat vlak.
- BW 1** Ja. Zoals met bewoner x dat was ook een hele stille in het begin, dan probeer je daarmee te babbelen aan tafel en dan komt dat wel los.
- IV** Ja, dat komt wel. en als er nieuwe bewoner zijn, neem je dat op u om die aan te spreken?

- BW 1** Minder zo hard als in het begin.
- IV** Ja, en hoe komt dat denk je?
- BW 1** Het is een beetje vermoeiend aan het worden. En, ik zeg het, ik heb ook minder de goesting om echt vele mensen te leren kennen ofzo.
- IV** Ja.
- BW 1** Ik hou ook liever wat de kat uit de boom nu.
- IV** Omdat er al veel bewoners weg zijn.
- BW 1** Ja, dat is wel. Ik kan mij wel voorstellen, er is veel verloop, bewoners gaan weg, nieuwe komen toe. Ervaar je dat als, vind je dat lastig?
- IV** Goh, ik vind op zich niet. Ik vind alleen hoe ze soms de groepen verdelen, vind ik lastig.
- BW 1** Ja.
- IV** Zoals bij ons, elke keer als er een ambetanterik weggaat en de groepsdynamiek is goed, dan steken ze er een andere ambetanterik bij, terwijl ze goed genoeg weten dat dat een storende factor is en dan is heel de groepsdynamiek weer omzeep, en dat geeft ook stress aan iedereen, en dat is lastig.
- BW 1** En kan je dat ook aangeven?
- IV** Neen, ze luisteren daar echt niet naar.
- BW 1** Oké.
- IV** Dat is van 'ja, maar dit, maar dat...'
- BW 1** Nu de detentiebegeleider, daar heb je wel al wat over gezegd, met sommige heb je een beter band dan met andere, zijn misschien ook volgens u dan beter in de job, of hebben meer vertrouwen in de job, maar over het algemeen, wat is uw mening over de detentiebegeleider?
- BW 1** Ik zeg het, het is verdeeld he, er zijn er die heel erg begaan zijn met ons, en er zijn er die incapabel zijn voor de job, naar mijn mening. Ik vind dat niet...
- IV** Hoe komt dat of aan wat merk je dat dan?

- BW 1** Mensen dat niet sterk in hun schoenen staan, die niets durven zeggen, of waar je weinig aan hebt op emotioneel vlak, vind ik persoonlijk niet de geschikte mens om als begeleidende figuur van een groep, niet hier, niet in een andere groepswerking...
- IV** Ja.
- BW 1** Uiteindelijk, of het nu gedwongen hulpverlening is, of een afkickcentrum, ik denk als je als begeleider wilt gaan werken, moet je u emotioneel ook kunnen inzetten, snap je, je bent in een groep, maar ook met individuen bezig. Dan stopt het niet met 'en heb je nog UV, gehad, wat heb je gedaan met uw PV'. Als het alleen maar dat is, en alleen maar opschrijven 'hij was aan het zagen'. Ja, sorry dan denk ik persoonlijk niet dat je, dat je geen feedback kunt geven als iemand met frustratie of vragen komt, dan heeft die niet de juiste plek gekozen om te werken denk ik dan.
- IV** Nu, als je de detentiebegeleiders vergelijkt met de PBA's/Cipiers in de gevangenis? Waar zitten de grootste verschillen dan?
- BW 1** In de dingen die ik net zei.
- IV** De begeleiding of? Want ik kan mij voorstellen dat cipiers niet, of gewoon zelfs de tijd niet hebben om met jullie te praten?
- BW 1** Ja, maar dat weet je dat ook hé.
- IV** Ja.
- BW 1** Daar weet je gewoon van die zijn hier juist om u eten te geven, rapportbriefjes, en om u te laten bellen. Dat zijn gevangenisbewaarders hé, dat zijn geen begeleiders.
- IV** Ja, inderdaad, zeker.
- BW 1** Ik heb ook in een jeugdinstelling gezeten hé, dus ik kan dit wat vergelijken daarmee, ik ken mensen die in een afkickkliniek hebben gezeten. Mijn beste vriendin is net afgestudeerd als orthopedagogische blabla
- IV** Ja, orthopedagogie.
- BW 1** Maar die heeft ook in een afkickcentrum gezeten, dus ik heb er met haar ook al dieper gesprekken over gehad. En daarmee dat ik dat wel goed kan, dat ik dit goed kan vergelijken met zulke instanties.
- IV** Ja, het is een beetje dezelfde werking hé, dat is waar.

- BW 1** Maar ik heb ook het idee dat ze dat als voorbeeld hebben gebruikt, maar dat ze niet genoeg referentie pakken uit die werking, snap je wat ik bedoel?
- IV** Ja.
- BW 1** Want ze zeggen dan 'het is nieuw, we moeten het uitzoeken', maar dan heb ik zoiets van 'je hebt voorbeelden genoeg'. Als het op die andere dingen al jaren goed kan lopen, haal dan daar uw referentie of zo. Ik vind dat je dit wel echt niet mag vergelijken met een gevangenis, oké het is een strafuitvoering, maar ik denk dat de bedoeling helemaal anders is hè.
- IV** En wat is dan de bedoeling van een DH volgens u?
- BW 1** Hulpverlening zoals dat de PSD zo mooi zei, en mensen letterlijk opvoeden of begeleiden voor hun reclassering hé, voor hen terug in het leven te brengen. Bij een gevangenis doe je uw straf en word je terug op straat gezet, en je bent meestal meer kwijt dan met wat je bent binnengekomen. Ik denk dat dit helemaal het tegenovergestelde is, ik denk dat dit de bedoeling is om uw zwakke punten on point te krijgen, dat je de begeleiding krijgt die je nodig hebt, dat je er niet alleen voor staat, als je buitenkomt dat je deftig kan herstarten met uw leven, vermoed ik.
- IV** Ja, en heb je al die steun ervaren bij het personeel?
- BW 1** Ik heb het zelf wel een beetje moeten afdwingen, maar ik denk wel dat ik op een punt ben gekomen dat ik kan zeggen dat ik de hulp heb gehad dat ik nodig had, maar dat is niet per se altijd vanzelf, soms heb ik op tafel moeten kloppen en zeggen van 'ey mannekes, ik heb dit en dit nodig'.
- IV** Ja, het ging niet vanzelf maar, als je het aangeeft wordt je wel in de mate van het mogelijk iets mee gedaan.
- BW 1** Niet per se het personeel, maar zelfs de directrice enzo he, en dat vind ik ook wel belangrijk.
- IV** Ja, want euh, het gaat nu niet alleen over de DB's, maar ook contacten met andere functies. Hoe verloopt dat?
- BW 1** Over het algemeen vind ik het heel positief. zeker ook het feit dat je met de directrice ook contact kunt hebben, zij heeft ook andere inzichten dan de begeleiders zelf, ook andere, hoe moet je dat zeggen, zij heeft ook andere connecties, of die weet andere dingen, waar je terecht kunt ofzo.
- IV** Ja, dat is.

- BW 1** Dat is wel goed.
- IV** Ja. oké. Ja dat heb je ook al wat gezegd, maar DB's soms heb je het gevoel dat je ze niet kan vertrouwen, maar bij andere personen dan weer wel? Allez, ik weet het niet, heb je het gevoel dat je bepaalde DB's wel kan vertrouwen.
- BW 1** Ik weet ondertussen bij wie ik terecht kan, en bij wie ik oppervlakkig moet zijn en gewoon ja/nee en lachen, niet teveel moet zeggen. Maar vertrouwen in welke zin?
- IV** Dat je er met uw problemen naartoe kan gaan, praten over uzelf, over wat je denkt, wat je voelt?
- BW 1** Ja dat wel, dat weet ik ondertussen, maar dat heb ik met vallen en opstaan moeten ondervinden.
- IV** Ja, bij wie wel, bij wie niet. Oké, de beslissingen die worden gemaakt door het personeel in het DH, zijn die altijd duidelijk voor u?
- BW 1** Welke beslissingen?
- IV** Vanalles, nieuwe regels...
- BW 1** Neen.
- IV** Oké.
- BW 1** Ik heb het al een aantal keer gehad dat er nieuwe regels zijn, en dat dat bepaalde frustraties bracht, en dat ik zei 'ik ga hier echt niet mee akkoord', tot ik uiteindelijk met de directie zelf erover heb gepraat, en dat die vrouw echt heeft uitgelegd waarom dit kan, vanwaar het kwam. En dan dacht ik , ahja nu snap ik het, als ik dat een maand geleden had ik geweten, had ik die frustraties niet moeten hebben, want soms is het gewoon 'dit mag niet' en dan vraag je waarom en dan krijg je het antwoord 'dat mag niet'.
- IV** Ja, kan mij voorstellen dat dat frustrerend is.
- BW 1** Ja, zeker ook, ik ben hier binnengekomen en toen was het hier nog vrij vrij.
- IV** Ja.
- BW 1** En dan...
- IV** Steeds meer regels?

- BW 1** Dat is enorm frustrerend geweest, het is heel onduidelijkheid, als je eerst een arm krijgt, en op den duur heb je niets meer over. Je wordt elke keer, je krijgt een arm en dan word je in een hoekje geduwd.
- IV** Vanwaar komt dat denk je? Dat er steeds meer regels zijn?
- BW 1** Dat zal wel wat gemoeten hebben, om het in rechte lijnen te laten lopen. Maar sommige dingen hebben ze waarschijnlijk zelf ook geen vat op, ze hangen nog vast aan het gevangenisregime, dat heeft daar wss ook mee te maken, dat het DH niet als individueel, dat het geen individuele regelgeving heeft. Ik denk dat dat wel een frustraties is ook bij het personeel en de directie.
- IV** Ja, die wetten zijn ook op ons van toepassing, waardoor er bepaalde dingen niet kunnen. Is er een manier wel, waarop je denkt van, als er nieuwe regels zijn, dan moet dat op die manier duidelijk gemaakt worden aan ons, en zal dat tot minder frustratie leiden, heb je daar een idee van hoe dat beter kan?
- BW 1** Misschien dat dat niet tussen soep en patatten wordt verteld, tijdens het overleg, maar dat daar een deftig overleg wordt voor gevoerd. of zoals een paar weken geleden mochten we diepvries niet meer gebruiken, oké ja, ik kan vatten waarom, maar dan hebben ze dat ook opgelost met de mensen die halal eten, dat hebben ze opgelost met dat mensen halalvlees krijgen zelf, dus op die manier is dat wel goed aangepakt.
- IV** Maar uw vraag is ook naar meer inspraak van jullie, in de regels?
- BW 1** Ja, dat er iets meer gedebatteerd kan worden?
- IV** of dat er meer achtergrondinfo wordt gegeven?
- BW 1** Ja, niet gewoon luisteren en slikken.
- IV** En het bewonersoverleg kan dat een mogelijkheid zijn, of heb je nog nood aan iets anders?
- BW 1** Ik vind het bewonersoverleg vrij nutteloos momenteel.
- IV** Wat zou er nog beter kunnen volgens u?
- BW 1** Euhm, goh, ik heb het idee dat in het algemeen de begeleiders hun laarzen er aan lappen, er zijn er een paar die wel geluisterd hebben naar mijn dingen erover, bijvoorbeeld DB x, die taken die taken, wie doet dat, wie doet dat, zo weet iedereen wat ze moeten doen, gewoon gestructureerd. Maar soms is dat gewoon, hoe moet

je dat zeggen, precies gewoon een los klapke, en hup weg. Dat is, dan krijgen we iets teveel vrijheid, maar achteraf zit jij dan met de bonen, er is geen structuur in, het is een vergadering, ik denk dat een vergadering ook niet zo verloopt he uiteindelijk.

IV Neen, er moet wel wat structuur inzitten om het goed te laten verlopen.

BW 1 Bijvoorbeeld maak een lijst, iedereen doet dat, en stel een groepsverantwoordelijke aan zoals dat in LEEFGROEP 3 is.

IV Ja,

BW 1 Je verdeelt eerst de taken en dan de bijkomende dingen, sommigen doen dat wel, anderen niet.

IV Oké, denk je op het bewonersoverleg dat je ook andere dingen zou kunnen aankaart, bepaalde frustraties die er zijn?

BW 1 Ja, dat gebeurt wel, maar er wordt niets mee gedaan, niet door ons, en niet door de begeleiders.

IV Oké

BW 1 Want ik vind ook dat er heel veel dingen, beetje hier en daar, maar iedereen is zo wat indidueel jij doet dat niet, en dat niet, maar bij die gaan we hem nog wat speling geven, en dan vliegt hij terug naar de gevangenis . Alles wordt anders aangepast, ik snap dat indidueel wordt aangepakt, maar er is geen vaste ding in.

IV Ja, geen vaste lijn in, en als er dan uitleg wordt gegeven, of komt er een uitleg als er beslissingen worden gemaakt ten aanzien van andere bewoners?

BW 1 Achteraf, zoals met bewoner x die vliegt terug, terwijl ik het ergens wle snap, maar langs de andere kant ook wel zwak vindt, dat ze het zo hebben gedaan. Want oké, ik kan begrijpen dat die jongen zich defensief opstelt ten aanzien van het personeel. Dan heb je er een bepaald beeld van en dan ga je vanuit dat beeld handelen en die wegsturen, terwijl er wel potentieel inzat, hij wou echt wel aan zijn reclassering werken ook al liet die dat niet zien, die was gewoon aan het rebelleren, dat was een jonge gast, maar er zat veel potentieel in. Hij vliegt terug naar brugge zonder zich te kunnen bewijzen naar zijn reclassering toe, terwijl hij gewoon een autoriteitsprobleem had, maar er zat wel veel in. Als die juist begeleid had geweest, dan had dat goed verlopen. Maar er zijn er andere, die gaan letterlijk kop tegen kop staan met andere bewoners, die maken groepsdynamiek omzeep, die dreigen andere mensen aan tafel tijdens het overleg, daar wordt zelfs niets over gezegd, nee we gaan ze gewoon betuttelen, dat vind ik wel gefaald. En dan achteraf worden

we ingelicht wat volgens het DH het probleem was met een geval zoals bewoner X, maar wij vielen volledig uit de lucht, terwijl, de kans is groot dat wij zelfs als groep, want wij kwamen heel goed overeen met bewoner X, die luisterde naar ons, die lag echt, bijzonder goed in de groep, wij hadden die perfect beetje kunnen keren, en en beetje kneden dat die anders was beginnen doen, maar die kans hebben wij nu niet gekregen.

IV Ja, dus jullie vinden eigenlijk ook dat jullie moeten betrokken zijn, of dat jullie raad vragen omdat jullie bewoners op een andere manier kennen.

BW 1 toch wel.

IV Ja snap ik wel.

BW 1 wij als groep kunnen een grote invloed hebben op een bewoner

IV Ik denk dat dat wel een voordeel is aan het detentiehuis, het feit dat je in een groep zit, en dat kan ook heel goed zijn voor bepaalde personen.

BW 1 Maar als je dan ziet in de andere richting met bijvoorbeeld bewoner x, die ligt totaal niet goed in geen enkel groep, dat was constant spel in groep 3, en die kwam bij ons, waardoor het bij ons compleet omzeep was, dat was een ramp. Maar omdat die wel vriendelijk is tegen begeleiders gaan we die wel een kans geven, daar kan je niets aan veranderen aan die gast, maar die ga je dan wel...

IV Ja, dat is een moeilijke, je gaat altijd profielen hebben van bewoners die precies nergens thuishoren, en dat is heel moeilijk hier, omdat ze wel moeten de kans krijgen om op een leefgroep te zitten en om hier hun kans te krijgen ook al werkt dat niet met de rest.

BW 1 Ja, maar waarom heeft bewoner x dan niet die kans gekregen en andere wel. Voor het personeel is het gemakkelijker voor bewoner x omdat die komt slijmen bij jullie, maar dat was bij bewoner x het tegenovergestelde, terwijl je daar evenveel moeite in moest steken, bij bewoner x moest je moeite steken in het feit dat hij goed in de groep ligt, bij bewoner x moet je moeite steken dat hij goed omgaat met het personeel, maar dat is uiteindelijk evenveel moeite dat je erin moet steken. Als het van mij had afgegeven was bewoner x al lang weggeweest, snapje, dus dat vind ik...

IV Ja, dat is frustrerend.

BW 1 Frustrerend op zich niet, ik vind dat wat gefaald van het DH.

IV Ja.

- BW 1** Want bewoner x zat zeker vast, er zat heel veel in, heel veel potentieel in die mens. Spijtig dat het niets is kunnen worden, maar ze hebben dat gewoon opgegeven. dat vind ik jammer.
- IV** Ja, euhm. Oké, merci, los daarvan, qua actiteiten, word je genoeg gemoteerd om daaraan deel te nemen?
- BW 1** Ze doen hun best.
- IV** Ja, en kan er nog een andere manier zijn om jullie bijvoorbeeld meer te moteren voor bepaalde dingen?
- BW 1** Hmm, dat is al heel lang een ding he.
- IV** Ja.
- BW 1** goh, ik merk wel dat er frustraties zijn wanneer dat de directie bijna komt dwingen om mee te doen aan actiteiten, dat is nu niet per se bij mij, maar bij andere wel. Maar als ze dan zelf vragen stel iets voor dan doet ook niemand dat, dus dat is een moeilijke.
- IV** Ja.
- BW 1** Ik denk ook wel dat het ding hier op zich wel, dat er zaken zijn georganiseerd die wel, de intenties zijn goed, zoals met budgetbeheer, ik vond dat goed, maar bijvoorbeeld die sociale vaardigheden, dat klonk veelbelovender dan het was.
- IV** Ja, maar dat ga je altijd hebben he, dat bepaalde dingen u meer liggen.
- BW 1** Ja, maar misschien dat ze ook sommige dingen verplicht moeten maken, zoals infosessies over opleidingen, of zoals hulpverlener x, van de leerwinkel, ik vind dat echt een topvrouw, laat die bijvoorbeeld eens een groepssessie informatie geven met wat de mogelijkheden zijn.
- IV** Ja, ik denk eigenlijk dat dat eraan komt.
- BW 1** Ja, ze moeten daar op inspelen of inzetten, dat is wel belangrijk. Dan moet er gewoon één of tweewekelijks een verplichte actiteit zijn.
- IV** zou dat oké zijn voor jullie dat actiteiten verplicht zijn?
- BW 1** Ja, dan heb je geen keuze, maar als dat op zo'n manier is dat het wel een goed doel heeft.

- IV** Ja, ik denk inderdaad als je daar zit, dat je er wel de meerwaarde van inziet.
- BW 1** Ja, iemand die een problematiek heeft zal zichzelf niet snel opgeven om er iets aan te doen. Er was hier bijvoorbeeld een vrouw van de AA, iedereen die er was heeft geen alcoholprobleem, iedereen die een probleem heeft zat boven.
- IV** Het is moeilijk om toe te geven hé, dat je een probleem hebt.
- BW 1** Maar als je mensen zou verplichten om naar zoiets te gaan, misschien doen ze er nu niets mee, maar ze hebben wel info mee voor later. Ik wil er nu iets mee doen en ik heb die info gekregen, dat ze weten waar ze naartoe moeten, denk ik.
- IV** Nee, inderdaad, ik vind dat een goede tip.
- IV** Qua contacten met de buitenwereld, daarover heb je al gezegd dat het handig is om een smartphone te hebben, dat je die mogelijkheid hebt. Jijzelf heb je nog veel contacten met mensen buiten het detentiehuis en hoe neem je contact op?
- BW 1** Ja, belangrijke mensen, gewoon via social media chat, ja ik denk dat dat wel een belangrijke brug is naar buiten,
- IV** heb je ook al bezoek had binnen het detentiehuis?
- BW 1** Nee, bewust niet.
- IV** Waarom bewust niet, als ik dat mag vragen?
- BW 1** Ten eerste omdat ik helemaal in Antwerpen woon, dat is ver. Ten tweede ik wil dat gewoon niet mengen, of niet... Allez ik heb geen nood aan, als ik zelf ze kan zien als ik buiten ben, om ze hier in deze setting te laten komen, als ik iets te zeggen heb dan kan ik ze gewoon bellen.
- IV** Ja, maar dat is uw volste recht ook he.
- BW 1** Het is ook niet zo evident voor iemand om twee uur onderweg te zijn naar hier, een uurtje hier te zitten, en vijf uur van hun dag kwijt te zijn.
- IV** Ja, dat is waar. Maar het bezoek hier binnen.
- BW 1** Ik heb er geen ervaring mee.
- IV** Ja, je hebt geen ervaring, je hebt het misschien wel al gezien van andere bewoners.

- BW 1** Ja, in geroezemoeze zeker?
- IV** Ja, wat vind je daarvan? Of heb je daar niet echt een mening over?
- BW 1** Geen mening, ik kan daar niet echt iets over zeggen.
- IV** vind je dat in het algemeen wel nog voldoende contact hebt met vrienden en familie?
- BW 1** Dat kies ik zelf he.
- IV** Maar het is niet dat je daarin beperkt wordt? Allez waarschijnlijk wel in bepaalde mate maar?
- BW 1** Tegenover de gevangenis is dit luxe he, dus.
- IV** En uw vrienden en familie zelf, hebben zij daar al een keer iets over gezegd, over het feit dat het nu beter is.
- BW 1** Ze vragen wel constant wanneer ik vrij ben. ook een heel groot deel van mijn sociale kring nu is niet dezelfde als de sociale kring toen ik vorige keer vastzat, dus die kunnen dat niet echt vergelijken.
- IV** Ja, die kunnen de vergelijking niet maken. Voel je u veilig in het detentiehuis?
- BW 1** Ja, soms wel een beetje, hoe moet ik dat zeggen, eerder geïmagineerd soms ofzo.
- IV** Ja?
- BW 1** Ja, op momenten.
- IV** Ja, op welke manier?
- BW 1** Misschien ligt dat ook wat aan mezelf hoor, maar ik weet het niet, ik kan dat moeilijk verwoorden, misschien dat we er straks op terugkomen.
- IV** Ja, denk er eens over na.
- IV** Ervaar je soms stress?
- BW 1** Ja, enorm.
- IV** door wat?

- BW 1** door de meeste dingen die ik heb opgenoemd.
- IV** Ja, onduidelijkheden enzo.
- BW 1** en de stressfactoren die ik opnoem, daar wordt weinig mee gedaan, en de stress van anderen ervaar ik wel. Zoals gisteren, er zijn er ene paar van onze groep die altijd koken 's avonds, die krijgen altijd op hun dak dat de keuken niet proper is, die hebben express eens niet gekookt en de keuken lag er nog altijd als een puinhoop bij en die hebben de hele dag niet gekookt, dus eigenlijk is dat de schuld van de andere, maar zij krijgen ook stress van die andere mensen hun gedoe op hun. Maar ik voel die stress ook wel constant, er is altijd wel geklaag in de LG, er is altijd wel iemand aan het zagen, over bijvoorbeeld de vogel die zit te piepen, ik moet mij focussen op mijn reclassering van de PSD, maar ik heb ADHD, ik kan mij niet focussen. Ik wil studeren, maar dat gaat niet, ik kan mij niet focussen. Dan ben ik uitgeput, dan wil ik slapen, maar dat mag niet, want dan lig je in uw bed. Ja, stress.
- IV** Ja, ik voel het, en snap het. En is er een manier waarop je, je hebt dat sowieso al aangekaart he, ik ben er zeker van, maar denk je dat er een manier is voor ons om daar beter mee om te gaan?
- BW 1** Ik heb al gevraagd om naar de flats te gaan, omdat ik daar op mijn gemak zit. Maar dat gaan ze niet doen, want dat is voor diegene die werken. Terwijl er mensen die naar daar gaan zonder dat ze werken. Ik zeg dan dat ik gerust vrijwilligerswerk gaan doen, maar dat mag niet omdat ik centjes moet verdienen. Terwijl, waarom mag ik niet gewoon naar de flats en mij bezighouden met vrijwilligerswerk en studeren. Maar nee dat gaan ze niet doen, dus ik zit daar een maand later nog altijd boven in de poppenkast.
- IV** Ik denk dat het vooral belangrijk is om uw dagbesteding in te vullen hé, zoals studeren, maakt niet uit he, of werken=.
- BW 1** Ja, maar dat was niet goed van persoon x, en als ik dan zeg dat ik gratis vrijwilligerswerk wil doen, hoe goed kan ik mij inzetten. Maar ook dat is niet goed, dan moet ik eens met de VDAB praten, maar dat loopt ook mis. dat is frustrerend.
- IV** Ervaar je hier meer stress dan in de gevangenis ?
- BW 1** Op dat vlak wel, omdat je wel meer wil bereiken, of ik toch.
- IV** Meer druk (naar uzelf toe)?

- BW 1** Druk van mezelf, omdat ik iets wil bereiken, maar ook met de andere factoren maakt dat het weer moeilijk. Maar ik krijg ook druk van buitenaf, dus ik krijg stress en dat maakt mij slechtgezind met momenten.
- IV** Lukt het om die stress te verwerken, om u af te sluiten, u af te zonderen? Is er een manier waarop je daar nu mee omgaat, die wel helpt?
- BW 1** Mij er niets van aantrekken, maar dat is ook niet goed, want dan zegt de PSD dat je een contract gaat krijgen omdat je ook niets doet, en niet naar Ieper gaat. Maar ik ga niet naar Ieper om hetgeen te doen dat ik het hardste haat, dat is schilderen. Er zijn twee dingen dat ik haat, dat is dweilen en schilderen.
- IV** Heel specifiek.
- BW 1** Ik heb daar een hekel aan, dus ik ga niet naar Ieper. En dan dreigen ze met een contract. Ik heb wel plannen, maar die worden geboycot en kan ik die niet doen. Als ze me gewoon naar de flat laten gaan, dan had ik al dingen kunnen bereiken, en had ik al veer verder gestaan omdat ik daar op mijn gemak ben.
- IV** Dat is misschien ook door het feit dat je hier, je hebt wel heel wat mogelijkheden en je kan zelf dingen in handen nemen, maar dan wordt dat misschien wat afgeblokt en dan snap ik dat dat stresserend kan zijn.
- IV** Ik denk dat het vooral belangrijk is dat je dat aangeeft als het echt teveel is.
- BW 1** Ik heb nu gevraagd om naar beneden te verhuizen.
- IV** Oké, goed dat je dat aangeeft.
- BW 1** Als ik niet naar de flats kan, dan kan ik tenminste naar LG1, hier is het al iets kalmer.
- IV** Slaap je hier goed
- BW 1** Neen, absoluut niet.
- IV** En hoe komt dat?
- BW 1** Stress denk ik, ik word om het halfuur gemiddeld wakker, in elke slaapcyclus. Ik krijg ook de raarste dromen dat ik normaal niet heb. Zo meer, als je stopt met smoren heb je dat, de meest intense random dromen dat je kan hebben, die heb ik nu ook. Dat is van de stress blijktbaar.

- IV** Oké, ik denk inderdaad, allez, ik kan mij voorstellen dat het niet zozeer ligt aan het bed, de kamer of aan de kamergenoot? Nee, stress, lastig.
- BW 1** Sport je hier?
- IV** Ja.
- BW 1** Heb je daar iets aan?
- IV** Absoluut, zeker nu het nieuw toestel hier staat, dat was de gelukkigste dag van mijn verblijf.
- BW 1** Welk toestel is het? Ik kan mij voorstellen dat het een uitlaatklep is.
- IV** Ga je soms mee naar de Ves?
- BW 1** Ja, maar de laatste tijd is het altijd voetbal, en ze weten dat ik dat haat, dus ik ga niet meer mee.
- IV** Ah oké, omdat de rest dat wil?
- BW 1** Ja, het is begonnen we gaan eerst dit en dat doen en op het einde voetbal, maar nu is het gewoon match van begin af aan.
- IV** Ja, jammer wel.
- IV** Kan je voldoende sporten?
- BW 1** Als ik elke dag kan gaan fitnessen wel he. Ik heb dat hiervoor ook altijd gedaan, sinds mijn zestien, dus dat is wel perfect voor mij.
- IV** En het eten?
- BW 1** Nee.
- IV** Niet goed.
- BW 1** Heb je nog de andere cateraar meegemaakt?
- IV** Was er een andere cateraar?
- BW 1** Ja, in het begin.
- BW 1** Neen, niet meer meegemaakt.

- IV** EN in het weekend als je zelf dingen kookt?
- BW 1** Goed, en sinds er halal vlees is is het beter. Al hetgeen dat in de keuken wordt gemaakt eet ik niet.
- IV** Het is nochtans jij die het opwarmt?
- BW 1** Ja, hetgeen ik opwarm eet ik niet.
- IV** Ja jammer want dat doet wel veel?
- BW 1** goh sinds ik mijn eigen eten maak is het beter. die puree die werd opgewarmd is er drie keer gewoon terug uitgekomen, dat ik moest overgeven. Dat wordt nucleair bestraald dat ik dat echt niet vertrouw dat eten. Iedereen die bewoner x zijn eten heeft gegeten,
- IV** want die kookte hier he?
- BW 1** Ja.
- BW 1** Sinds al de rest het eten van nu eet hebben ze allemaal diarree, constant, alleen maar.
- IV** Ja, nee niet goed. zou je willen altijd zelf koken, of liever een andere cateraar, zou je er dan wel van eten, of ben je uw eigen eten zodanig gewoon?
- BW 1** Ik denk dat het gewoon de manier van opwarmen is, ik heb lange tijd de vegetarische bakjes gekregen, en in de microgolf is dat niet te eten, maar als ik dat opwarm in de pan is dat wel oké, maar dit is gewoon bestraald he, dat is niet oké voor eten, je ziet ook soms de structuur van de puree, dat is niet oké.
- IV** Nee, inderdaad.
- BW 1** DB x zei soms ook van 'hoe ziet dat eruit'. Dat is jammer, soms komt er vlees of vis ofzo, soms komt vis gepaneerd, dan wordt dat in de magnetron gedaan. Als ze dat nu naar boven zouden doen en iemand houdt zich bezig met bakken in de pan, zou dat al een stuk beter zijn.
- IV** Heb je al eens een gezondheidsprobleem gehad (ziekte, pijn) en ben je daar goed in opgevolgd geweest?
- BW 1** Ja, maar dat was mijn eigen schuld, van het sporten?

- IV** Ja, teveel gesport?
- BW 1** Ja, gaan voetballen en ik kon twee dagen niet stappen.
- IV** Heb je dan de dokter gezien?
- BW 1** Ik ben verplicht naar dokter moeten gaan van directie en tl.
- IV** Ja, dat is ook duidelijk hoe je naar de dokter moet gaan?
- BW 1** Ja, dat wel.
- IV** Oké, wat vind je van het winkeltje en de producten hier.
- BW 1** Misschien wat te weinig keuze soms.
- IV** Ga je soms buiten dingen gaan kopen?
- BW 1** Ja, dat moet hé, ik mag niet meer bij de Colruyt bestellen.
- IV** En vind je dat een goed iets dat je zelf naar de winkel kan gaan?
- BW 1** Ja, veel beter.
- IV** Dus het feit dat je zelf naar buiten kan gaan, vind je dat dan erg dat er hier echt een basisaanbod is binnen?
- BW 1** Niet per se, maar het zou wel gemakkelijker zijn.
- IV** Ja, kan ik mij voorstellen.
- BW 1** zoals het drinken enzo.
- IV** Ja, gebruik je de tuin veel, de koer? ben je daar veel? het terras? Ja, wat vind je ervan van het feit dat je veel buiten kan?
- BW 1** Dat is aangenaam, maar dat vind ik ook wel een beetje, toen het goed weer was vond ik het aangenaam om op het terras te zitten, maar als het donkerder begon te worden, er ging al een lamp, wij hebben dan gevraagd voor een verlengdraad om de lamp te gebruiken, ze hebben dan uiteindelijk de lamp gewoon weggehaald en achteraan gehangen zodat de begeleiders hun code beter konden zien, maar dan krijgen wij de uitleg dat de bank dichterbij de gang moet, dat daar licht genoeg is, maar dan gaan ze wel bij de vrouwen vijf spots hangen, terwijl wij er al lang naar vragen zodat 's avonds ook spelletjes kunnen spelen. Want begeleider mag niet

gsm gebruiken voor de flash, dan vind ik dat niet correct hoe ze daar mee om zijn gegaan, in de plaats van dat op te lossen nemen ze het nog eens af, maken ze het erger en hangen ze in een tuin die niet gebruikt werd vijf spots, dat is niet oké.

IV Ja, je hebt dat al aangekaart?

IV Ja, ik heb dat ook al eens gevraagd, er was een reden waarom het niet mocht voor de elektriciteit.

BW 1 Je die mannen mochten er niet aan werken omdat ze geen opleiding hadden, maar dat is zever want ze hebben de lamp wel verhangen. En ze mogen geen elektriciteitsdraad in de gang nemen, omdat er iemand over zou kunnen vallen. Ja, nee, dat moet je niet doen. Dat zijn zaken die ons stress bezorgen, want dan vragen we achter iets en dan wordt eer zo mee omgegaan, dat is niet oké, zeker als er vijf spots hangen in de andere tuin, en wij krijgen maar één lampje. Dat boeit mij niet zo hard, maar dat brengt wel veel frustraties met zich mee, en dat geeft ook wel een bepaald gevoel van hoe ze tegenover ons staan.

IV Ja, terwijl dat denk ik niet...

BW 1 Nee, maar dat geeft dat idee, en daar moeten ze over nadenken denk ik.

IV Overdag, met wat houdt je u het meeste bezig, en wat vind je het leukste.

BW 1 Tegenwoordig niet veel meer, ik zeg het, ik probeer er mij allemaal niet vele van aan te trekken, dus ik zit gewoon Netflix te zien.

IV zijn er dingen die je graag zou willen doen?

BW 1 Pff, momenteel ben ik vrij passief ingesteld. Het feit dat ik hier vrij ver van Antwerpen zit, dat maakt het lastig, dat zou makkelijker zijn om werk te zoeken. Bijvoorbeeld bewoner x die gaat naar de sportclub, maar dat is wel 10 euro per maand, als ik Antwerpen zou gaan pak ik een jaarabonnement en komt dat veel goedkoper uit dan dat ik hier

IV Voor een korte tijd. Maar zijn er geen mogelijkheden, de basketclub, de voetbalclub? Maar misschien kan je daar wel eens voor kijk.

BW 1 Ik ben naar een bokscub geweest, maar dat is tien euro per week, dat gaat niet.

IV Heb je hier binnenshuis als een geprobeerd, met bewoner x, die geeft bokslles?

BW 1 Dat mag niet, of hij wilt dat niet, er was iets. Met begeleider x is dat wel tof om te doen, maar die heeft weinig tijd. Het is ook al weken dat ze zeggen dat ze ermee

bezig zijn. De twee begeleiders kunnen vechten, en de broer van begeleider kan dat, maar er komt niets van. Dat zou wel wekelijks mogen zijn, want dat doet wel goed.

IV Ja, ik denk dat er wel nog kandidaten zijn die dat zouden willen doen.

BW 1 Ja, maar de bokszak is wel een goede compensatie.

IV Heb je al actiteiten gevolgd die u zijn bijgebleven en waarom?

BW 1 Ja, budgetbeheer, ik wist het meeste op zich wel al, maar het was wel goed, de inhoud was heel nuttig en aangenaam. Dan de sociale vaardigheden dat vond ik echt een flop, daar heb ik niets aan gehad.

IV Ja.

BW 1 Dan de vraag van de AA, dat was wel nuttig, alleen was er niemand met een alcoholproblematiek aanwezig.

IV Ja, dat zijn vooral de re-integrerende actiteiten die je aanhaalt, wat goed is. Wat vond je van de andere ontspannende actiteiten.

BW 1 Ja met begeleider x en x en bewoner x zijn we naar het ziekenhuis geweest, dat was supertof, zeker met begeleider x, dat is een superaangename begeleidster. Sport in de Ves is ook aangenaam als het geen voetbal is, maar dat is persoonlijk.

IV Heb je het gevoel dat je uw tijd nuttig kunt gebruiken.

BW 1 Neen.

BW 1 Dat ligt ook aan de prikkels dat ik constant heb. Ik heb ADHD he, ik heb een tijd een iPad gehad om te studeren, en dat ging echt niet.

IV +Omdat je u niet kunt focussen?

BW 1 En soms kan ik mij focussen en hoor ik coco fluiten.

IV Ja, wat vind je van coco?

BW 1 Ik vind dat bangelijk, maar die kan wel veel lawaai maken, maar voor de rest vind ik dat tof, alhoewel dat ze er soms te weinig naar zien. Zoals gisteren zag ik dat het kot vuil was, dat kot zag groen van de uitwerpselen en dan moet die zo in dat kot zitten. Dan denk ik van mannekes dat is niet oké. Oké ik ben meestal degene die ervoor kijkt, maar dan heb ik schrik als ik weg ben.

- IV** Dat zal sowieso wel opgelost worden eens je weg bent, maar inderdaad we kunnen niet enkel op u rekenen.
- BW 1** Ook begeleider x, het is niet omdat dat een vogelmens is dat die hier constant ondersteuning kan geven.
- IV** Heb je hier al zaken bijgeleerd die u zouden kunnen helpen buiten?
- BW 1** Bijgeleerd?
- IV** Ja, bijgeleerd, of vaardigheden door het feit dat je hier zit? Bijvoorbeeld in groep leven?
- BW 1** Ik ben er achtergekomen dat ik zelf begeleider zou willen worden.
- IV** ah, oké, dat is goed.
- BW 1** Naar het school gaan, mijn algemene vorming te halen, en opvoedingsbegeleider worden.
- IV** Leuk. Ja, dat kan zeker hé, je hebt een middelbaar diploma nodig voor DB.
- BW 1** Ja, dat is wat ik ga doen, ik heb geen middelbaar dus.
- IV** Ja, dat nog afwerken, dat zijn leuke vooruitzichten dan wel.
- BW 1** Dat heb ik nooit gehad in de gevangenis hé, nooit gedacht om cipier te worden, ook een beetje mijn persoonlijkheid kunnen benuttigen in een groepsomgeving. Nu is het wat minder, maar in het begin merkte ik wel dat ik vaak sprak voor de groep, of als er een debat was zal ik maar zeggen, dan was ik diegene die het meeste aan het woord was, of mensen betrok snapje?
- IV** Ja, beetje leidersfiguur, zeker handig in een begeleidersfunctie.
- BW 1** Ja, en dat is wel iets dat ik hier ben beginnen beseffen.
- IV** Het is ook wel, het feit dat je de achtergrond hebt, stel dat je een begeleider bent naar andere mensen toe, dat je kunt zeggen van kijk 'het kan ook anders, kijk waar ik nu sta'.
- BW 1** Ja, ik denk dat ik ook beter begrijp hoe die denken.

- IV** Ja, zeker met die achtergrond, ja leuk. zijn er nog andere zaken, talenten die bij u naar boven komen waarvan je denkt ' ik wist dat niet'.
- BW 1** Ik wist het allemaal al, niet direct. Ik ben blij dat ik mijn werkpunten nog eens gezien heb.
- IV** Ook goed dat je aan reflectie kan doen. Neem je vaak eigen beslissingen hier in het detentiehuis?
- BW 1** Hoe?
- IV** Krijg je autonomie, verantwoordelijkheid?
- BW 1** Ik denk dat het algemeen bekend is dat niemand tegen mij moet zegen dat ik iets moet, dus pak van wel hé, dat marcheert niet bij veel mensen, dus denk wel inderdaad.
- IV** Ja, maar je hebt wel het gevoel dat je zelf beslissingen kan nemen.
- BW 1** Ja, dat wel.
- IV** Bijvoorbeeld ik denk dan aan daginvulling, zelf kiezen wat je doet op welk moment dan?
- BW 1** Ja.
- IV** MEer dan in de gevangenis ?
- BW 1** Ja, dat wel,
- IV** en vind je dat aangenaam, of kan dat ook onaangenaam zijn?
- BW 1** Soms is dat ook aangenaam, omdat je niet weet wat je moet doen, dan zijn ze kwaad dat je in de kamer zit. Maar ja, kom dan met een alternatief, en soms komen ze met een alternatief dat u niet ligt, dat is ook moeilijk.
- IV** Ja, moeilijk. oké, merci, ik kan blijven vragen stellen hoor. De laatste vraag dat ik wil stellen: wat zijn volgens u de grootste verschillen tussen het DH en een gewone gevangenis .
- BW 1** Was dat niet uw eerste vraag?
- IV** Ja, ongeveer, wat is positief en negatief. Zijn er ook zaken waarvan je denkt, dat is een groot verschil.

- BW 1** alle positieve en negatieve zaken die ik heb besproken, dat heb je niet in de gevangenis, daar zit je in uw cel, ga je wandelen, als je gelukt hebt dan kan je gaan sporten of werken, voor de rest in uw cel. Het is zoals een magazijn maar dan met mensen, dat heb je hier niet.
- IV** Heb je het gevoel, los van het feit dat je hier stress ervaart, en dat er bepaalde frustraties zijn, geef je hier wel een voorkeur aan?
- BW 1** Ik persoonlijk wel, maar ik weet dat er andere mensen die zeggen van 'als ik dat had geweten, dan was ik gewoon in de gevangenis gebleven', omdat het constant verandert, er altijd wel iets is, ik denk dat dat niet voor iedereen is weggelegd. Ik denk dat sommige mensen gewoon liever op hun gemak zitten.
- IV** Ja, natuurlijk het is moeilijk om te weten welke profielen hier wel passen en wie niet.
- BW 1** Ik denk dat het afhangt van het feit hoeveel een persoon te winnen of te verliezen heeft met hier te zitten. Mensen die gewoon op hun gemak zijn, moeten zichzelf niet druk maken in woning en dingen, die gaan zichzelf niet zo druk maken als mensen die dat wel alles terug op zijn pootjes moeten krijgen.
- IV** Ja, dat is waar, merci, dan ga ik het afronden.

TRANSCRIPT BEWONER 2

Algemene info

Hoedanigheid: Bewoner 2

Duur: 01:36:48

Datum: 17 november 2023

Persoonlijke info

Leeftijd: 58

Geslacht: vrouw

Nationaliteit: Belg

Verblijfsduur detentiehuis: 4 maand

IV Ik ga beginnen met heel algemene vragen te stellen om dan steeds specifieker te gaan. Dus een heel ruime vraag, maar wat zijn de meest positieve zaken aan verblijven in het detentiehuis?

BW 2 De openheid, je hebt meer vrijheid hier zelf, je kan u wel ontplooien, tegenover in de gevangenis kom je uzelf tegen met de muren, hier heb je toch wat het idee dat je thuis bent, je bent niet thuis, maar je hebt wel dat idee.

IV Ja, het is wat huiselijker? Ja, nog zaken?

BW 2 Neen, niet direct.

IV Dan in de omgekeerde richting? wat zijn de meest negatieve zaken aan verblijven in het DETENTIEHUIS?

BW 2 Dat alles te lang duurt, op vlak van feedback, als je iets vraagt dan ze zeggen van 'het komt in orde', het duurt te lang, terwijl ze in de gevangenis wel korter op de bal spelen.

IV Ja, oké, kan je daar eens een voorbeeld van geven?

BW 2 Ik ben binnengekomene voor mijn enkelband op woensdag, en euh, mevrouw x stelde het voor, dat was directie dan van de gevangenis voor naar het detentiehuis te gaan, gewoon een gesprek. Dan woensdagavond wist ik al dat ik vrijdag een intakegesprek had, en de dinsdag was ik al hier, dat was allemaal kort.

IV Kort op de bal, ja.

BW 2 Maar als ik ook in die drie maanden in mijn verblijf in de gevangenis, en ik ging iets vragen, misschien niet onmiddellijk, maar de dag nadien wist je waar je stond, hier niet, hier wordt het op de lange baan geschoven. Allez, het duurt langer, en niet omdat het nieuw is hé, want uiteindelijk is het identiek hetzelfde, want ze

gebruiken hier ook de termen en de richtlijnen van de gevangenis. Ik denk niet dat ik de enige ben die zich vragen stelt hierbij, dat het op de lange baan wordt geschoven. Dat is één van de dingen die negatief is, voor de rest is het verblijf hier, als ik in de schoenen stond van iemand zonder huis of werk, dan deed ik het einde van mijn straf hier, dat is al heel positief, dat is het schoonste dat ik kan zeggen, als ik in de schoenen zou staan van iemand die geen huis heeft, of geen werk, zoals mijn medebewoners, ik doe einde straf, er is hier wel hulp, ik heb dat gezien bij andere bewoonsters, dat vind ik wel positief.

IV Ja, het is normaal hé als je huis en werk hebt, dat je naar huis wilt.

BW 2 Ja, dat is heel anders.

IV Dat is inderdaad een compliment. Nog dingen waarvan je zegt positief/negatief?

BW 2 Ja, ik denk dat je er nog wat in gaat uitwijken. Persoonlijk, het detentiehuis is mij voorgesteld geweest in een ander concept dan het nu is. In het begin, de eerste weken was het concept detentiehuis er wel in mijn ogen, was het oppervlakkig heel goed, nu vind ik het minder goed, het barst wat uit zijn voegen, ik denk dat dat niet de bedoeling was van het DETENTIEHUIS, dat er meer en meer, omdat er meer en meer mannen bijkomen, komen er meer regels bij, wat logisch is, maar zo begint het meer op een mini-gevangenis te lijken. Er worden wetten gesteld zoals in de gevangenis, wat eigenlijk tegen mij gezegd is, dat het de bedoeling is in het DETENTIEHUIS dat het lossier wordt, en hier wordt het teruggeschroefd. Er zijn zelfs zaken die in de gevangenis wel mogen, en hier niet.

IV Kan je daar een voorbeeld van geven?

BW 2 Aankoop van een product dat in de gevangenis wel mocht, dat is heel dom, maar ik ga eerlijk zeggen, alcoholmetal is geen alcohol en ik blijf erbij, je moet eens kijken naar je conditioner en shampoo, daar zit alcoholmetal in, dus moet je eigenlijk van iedereen shampoo en conditioner wegnemen hé, dat is hetzelfde, en dat mag in de gevangenis wel. Dus dat is het eerste, twee, het concept dat mij was beloofd was man en vrouw gezamenlijk, dat begint al een beetje te beteren, maar ik vind het raar dat er een taboe is rond gegaan omdat een mannelijke bewoner bij ons kwam koken, maar voor tafelbezoek hebben we allemaal papieren nodig, terwijl een andere vrouwelijke bewoonster mag kaarten met de mannen, vier/vijf uren. ik zat daar met bezoek, en ze komen tegen mij zeggen na één uur dat ik moet afronden, en zij mag daar met mensen, die geen vrienden of familie zijn aan tafel zitten.

IV Ja, dat is dubbel?

BW 2 Ja dat is dubbel, en dat is ook niet het concept dat mij is voorgesteld.

IV Ja, ik wil daar misschien nu eens op ingaan.

- Nee, ik zeg nu de namen omdat het zo is en omdat ik het zo aanvoel, ik hoor dan nadien dat het aangepast is van 17u tot 21u is er nu activiteiten, maar ja, ik zijn geen spelletjes, ik ben crea, tekenen enzo, niemand doet dat, dus ik heb niemand om met mij in Geroezemoeze te zitten, bewoner x ga je mee met mij crocheren, en liegen ga ik niet doen, ik ga niet liegen om een spel te pakken om dat voor mijn neus te zetten, dat ga ik niet doen, dat is mijn ding ervoor. En ook, waarom zo'n taboe erover? Terwijl het eigenlijk bedoeld was, en zo staat het in het staatsblad, man en vrouw samen, zelfs gezinnen met kinderen, mensen/ouders die in gevangenschap zitten en die terecht kunnen in een detentiehuis, man en vrouw, of man en vrouw in de flats. nog zoiets vrouwen en mannen worden hier niet op één afgewegen, hè.
- BW 2**
- IV** Nu natuurlijk er zijn wel contacten tussen mannen en vrouwen.
- BW 2** IN activiteiten.
- IV** In activiteiten inderdaad.
- In activiteit mag het, maar je ziet elkaar in de gang en hij gaat naar het wassalon voor zijn was, en je komt elkaar tegen, dan mag je niet tegen elkaar praten dan moet je wegdraaien, zo was het, nu is dat veranderd. het is wat losser gekomen, maar ze viseren nog altijd ons twee, wat ik op zich heel ambetant vind, want ik zeg ook: ik ben 58 jaar, ik heb daar geen zin in, dat zijn kleutermanieren, als ik buitenkom en ik zit op de bus en een meneer zegt 'dag mevrouw', dan zeg ik dag meneer terug, waarom zou ik niet met een man mogen praten, daar misdoe je niets mee, hè.
- BW 2**
- IV** Ik denk dat het er vooral over ging dat er wat controle was op momenten dat mannen en vrouwen wel samen zijn, omdat het eigenlijk ook het eerste concept is waarbij mannen en vrouwen zo dicht bij elkaar zitten, gedetineerden, waardoor het wat zoeken was, hoe we daarmee gingen omgaan, waardoor die regels er in het begin hele hard waren, dat wordt nu wat afgezwakt, meer genormaliseerd.
- Ja, maar het komt dubbel over als vrouwelijke bewoonster x vraagt om te kaarten met mannen en dat wordt onmiddellijk toegelaten, en ze passen de wet aan, en ik vraag met bewoner x aan tafel te gaan zitten, met een drankje, één uur en dan moet ik afronden. En dan lachen ze zo met een big smile 'haha je mag dat niet doen', ik dacht in mijn eigen klein kind, stop het. Dat is een puntje dat ik vind, misschien binnen dit en 2 jaar zal dat wel verbeteren, maar daar heb ik nu geen boodschap aan, snap je, ik zit nu hier en niet binnen twee jaar. Daar is iets waar zeker aan gewerkt moet worden, de samenhang en terug met elkaar omgaan. Het is geen optie wat vrouwelijke bewoonster x voorheeft he, geen mannen meer zien, maar als er activiteiten zijn, dat is het mooiste voorbeeld, als je aan haar vraagt, doe je mee dan zegt ze dat ze bang is van mannen, maar ze is wel de eerste op de activiteit. Dan moeten ze eens gaan zoeken, waarom zegt zij dat, want daar zit een oorzaak
- BW 2**

achter, ik weet ze ondertussen, maar ik zit er ook 24/24 bij he, dat is het verschil. Ze zeggen altijd dat ik mij moei, ik moei me niet, ik ontferm me over haar.

IV Ja, je weet veel van elkaar he als je zoveel bij elkaar zit.

BW 2 Maar ik weet dat ze elke activiteit gaat meedoen, mij moet ze niet...

IV Dat is iets wat ik ook ging vragen, hoe verloopt het contacten tussen bewoners onderling.

BW 2 goed, heel goed.

IV Heb je het gevoel dat je hier al vrienden hebt gemaakt?

BW 2 Ja.

IV En dat je steun ervaart van elkaar?

BW 2 Ja, van bewoner x, het is daarom dat wij naar elkaar toe gegroeid zijn he, het is geen relatie dat wij hebben, ja hij heeft eens iets in mijn oren gezegd, ik moet er nog altijd mee lachen, toen had jij binnengekomen en gezegd dat wij stonden te kussen, en hij zei 'zie maar dat ze ons niet betrappen he', zei hij in mijn oor, en op dat moment kwam de directrice. ik zeg directrice kijk eens naar mijn lippen, ja jij hebt niet gekust, ik zeg nee je kan dat heel goed zien iemand die kust mond op mond, je zou moeten slimmer weten. Bewoner x had iets gezegd en we zijn aan het giechelen en aan het lachen, en dat klopt, maar hij had ook het recht om mee te gaan, want hij zat mee in de kern, hij is er nu uit he, door hele de cirque, omdat altijd... hij mag en andere mannelijke bewoners komen op de leefgroep, en vanaf het moment dat bewoner bij ons komt koken dan komen ze erbij staan om te kijken of we niet aan elkaar hangen. Dus hij heeft gezegd ik stop ermee, dus wij bellen wel veel, maar zien elkaar heel weinig, maar ik heb er wel veel aan, dat is een vriend voor het leven hé. Maar het is niet enkel hem he, er zitten er nog binnen he, dat weet niemand, iedereen praat hier tegen mij, van de jonge gasten tot heel oud. Bewoner x heb ik al geholpen van het station, die zijn weg kwijt was. Met bewoner x ook, bewoner x.; ik had daar ook een band mee. Bewoner x is de enigste, ik ben er vriendelijk mee, maar het minste contact heb ik met hem. Voor de rest met iedereen.

IV Is dat makkelijk om die contacten te leggen?

BW 2 Nee, je moet afwachten tot een activiteit, of op de gang met de duim omhoog, nee.

IV En tussen de vrouwen is dat makkelijk om contact te leggen met elkaar?

BW 2 Misschien met normale, moesten er een paar gewone vrouwen binnenkomen die niet psychisch, dan zou dat misschien wel gaan, maar ik voel mij op psychiatrie, ik zit met twee specialekes hé, en vrouwelijke bewoonster x was ook niet veel beter en de andere ook niet. Alle vier die ik al bij mij gehad hebben, in het gevang gaat dat niet bij de gewone gedetineerden zitten, dan zit dat bij de zorg en bij de

internees, dat komt niet bij de gewone bevolking zo'n mensen. Ik heb een band met bewoonster x he, een zorgenband, maar heb ik contact/diepe gesprekken? Neen, dat kan ik niet, dat kan ik ook niet met de andere bewoonster, dat gaat niet, ik kan daar niet mee babbelen.

IV Ja, dat kan he.

BW 2 en dat is niet van kwade wil he, ik babbel daarmee he, die zijn niet kwaad maar, dat gaat over... totaal andere dingen, daarmee kan je niet zinnig over iets praten 'hoe is het op uw werk geweest...' dat kan ik daar niet mee doen.

IV En in de gevangenis? Had je daar goede vriendschappen, contacten en steun?

BW 2 Ja, ik heb een vriendin, mijn maatje, bijna twee maanden samengezeten op cel, ik heb dan twee maanden alleen gezeten als fatik, dan moest ik verplicht naar fatikzaal. Tot op de dag van vandaag bellen wij, wij facetimen met webex, dat is zo een team ding, wij schrijven, ik sta met de zoon in contact, van zodra ik buiten ben vraag ik bezoek aan, ze heeft al mijn ID, dat is een vriendin voor het leven. Maar ik heb met de andere van op de sectie had ik ook een heel goede band. De andere dag zei een Db, zegt je bent hier nogal in het bezit he, die belt, die belt... Ik kwam met iedereen overeen, ik heb altijd met iedereen overeengekomen, nooit...; Maar dat zijn niet de mensen als bewoner x, dat is gewoon he. Dat zijn langgestraften, kortgestraften, drugs, pedofilie, moord. Maar die waren gezond

IV Dat is makkelijker om contact te leggen.

BW 2 Ja, ik heb dan zorgfatik gedaan, en die mensen waren zoals bewoner x, ze zeiden altijd 'yo moet komen', ze wilden boterhammen smeren en ik was bijvoorbeeld bezig met de kinderfatik, dat ik daar moest gaan, en iemand anders kwam om te vragen of ik wou komen, ze wilden dat yo de boterhammen smeerde, het moest van yo komen. Ik moest dan gaan, en dan terug naar beneden gaan, ze moesten me zien lopen met de borden, ook al was dat iemand anders die dat gedaan had.

IV Ja, niet gemakkelijk he.

BW 2 De dag dat ik naar hier gekomen ben, dat ga ik nooit vergeten, ik zie nog altijd de kleine van bewoonster x uit de gevangenis, haar kindje, "wenend geluid", ze zei 'ik wil bij u blijven', dat ging door merg en been. En dan zei de directrice 'je gaat gemist worden hoor meisje', ik zeg ja.

IV Ja op den duur wordt dat moeilijk he, bouw je een band op.

BW 2 Ja, maar ik moet wel zeggen, er is maar één van heel het gevangen dat ik nog buiten zou mee verdergaan als kameraden, de rest, ken ik goed, maar dan stopt het ook wel.

IV Ja, achteraf stopt het.

- Ja, ook daar zitten mensen bij die nooit gaan vrijkomen, je gaat er eens mee babbelen, maar niet die band van dat zijn mijn kameraden. Bewoonster x was ook iemand die in de gevangenis zat voor niets met drugs, niets met alcohol, op de verkeerde plaats op de verkeerde tijd. Ze zegt het ook 'ja vertrouwen in mensen hebben en niets kennen van computers', je denkt iemand te vertrouwen en je luistert en je hangt eraan, en dat is bij haar ook zo gegaan. We zijn van dezelfde leeftijd, wat een toeval, identiek een beetje hetzelfde in die genre.
- BW 2**
- IV** Ja, wel leuk dat je daar zo'n vriendschap aan overhoudt he.
- BW 2** Ja dat is eentje voor het leven.
- IV** Ja als je hier toekwam, jij was de eerste vrouwelijke bewoonster, dus ik ging vragen werd je goed opgenomen in de groep, maar je was de eerste.
- BW 2** De eerste zes weken heb ik alleen gezeten
- IV** Ja, maar hoe was dat, hier toekomen in het DETENTIEHUIS?
- Heftig, ik heb VTM op mij gehad, ik heb de eerste maand niets anders gezien dan VTM, hier toekomen van de bus afstappen en VTM stond daar, ja dat was heftig. Het was halfacht en de tranen stonden in mijn ogen, ik heb dan aan teamleider gevraagd, want die kende ik van in de gevangenis, ik zei "mag ik nu stoppen ik wil naar mijn kamer?". Dat is het verschil geweest, ik heb tot 's avonds halfacht moeten rondtsjolen en vragen beantwoorden, en de nieuwe die hier binnenkomen krijgen rustpauzes, ze komen binnen, worden ingecheckt, blijf maar op uw kamer en als je klaar bent, kom je eruit, dat heb ik nooit gehad.
- BW 2**
- IV** En waarom denk je dat dat is?
- Ja, ik weet het niet, omdat ik de eerst vrouw ben zeker, allez ik denk ook niet dat dat altijd positief is he van ze onmiddellijk daarna te laten bekomen, ik denk als je ze onmiddellijk in de groep trekt, dat dat beter is, dan dat je ze zo heel de dag, dat ze anderdaags in de groep komen, want dan is dat weeral een stap.
- BW 2**
- IV** En de dagen erna of de eerste weken, hoe heb je dat ervaren?
- BW 2** Ik heb veel alleen gezeten.
- IV** En stel nu dat er hier al een vrouwelijke bewoonster ging gezeten hebben, ging dat anders geweest zijn?
- Ahja, dan kom je meer buiten he, dan doe je een babbeltje, ben je samen met iets bezig. Ik heb in die zes weken heel de tuin, onkruid te wieden, ja wat moest ik doen, ik zat daar maar. Ik heb dan snel in het werk gestoken geweest, ik heb nooit 14 dagen observatieperiode meegemaakt he, ik ben onmiddellijk. Ik heb u nog weten toekomen.
- BW 2**
- IV** Ja, dat kan...

- BW 2** Want wanneer ben jij gestart?
- IV** ah, ik in februari, maar ik ben op reis geweest.
- BW 2** Ja, want ik weet nog goed, hoe zeiden ze het tegen mij, je was hier studente.
- IV** Stage, ja.
- BW 2** Stage gedaan he, dat je nadien terug was, het was daarom. Ja, dat hadden ze mij gezegd, dat je stage gedaan had en dat je hier nu werkt, dat ik zei van oké. Ik weet dat nog, ik heb er hier al een paar zien binnenkomende.
- IV** Er zijn ook veel nieuwe DB's en meer stagiairs hé.
- BW 2** Ik denk dat er meer personeel is dan bewoners.
- IV** Ja, dat kan hoor op dit moment, ja.
- IV** Nu, de DB's, heel algemeen, hoe ervaren je dat?
- BW 2** Euhm, goed en niet goed, zolang dat ze niet naar Brugge gaan voor hun opleiding is dat goed, van het moment dat ze hun opleiding gedaan hebben, het is te zien welke, als ze voor cipier gaan of voor begeleiding.
- IV** Ja, de basisopleiding.
- BW 2** Ja de basisopleiding voor begeleiding, cava, maar voor chef dan pakken ze de gevangensmentaliteit mee naar hier.
- IV** Ja, en wat is het verschil tussen DB's hier en cipiërs in de gevangenis?
- BW 2** Ja, dat je niet terechtkunt bij de chef, en ze gaan zoeken op fouten met een vergrootglas, ze willen dat we alles volgens de regels van de kunst doen, terwijl dat totaal niet hier is, hier is het de bedoeling dat je vrijer bent. Dat doen ze daar niet, integendeel, als die bij u op de afdeling staan, ja, ze geven eerste een leiband van hier tot aan de muur, en dan komt er zo iemand en dan wordt de leiband korter, en daar moeten ze mee opletten vind ik persoonlijk. Het is niet de bedoeling dat wij hier een gevangenis maken hé, allez dat denk ik toch niet?
- IV** Neen.
- BW 2** Moest ik nu de film zien van VTM, nu, ik zou vooral zeggen 'sorry maar dat is veel, veel opgeblazen en niet waar', dat is schone schijn. In de eerste vier/vijf weken was het echt heel anders.
- IV** ja, is het zo'n groot verschil nu?
- BW 2** Dag en nacht verschil. En dat is van bepaalde begeleiders die naar hier gekomen zijn als chef, die die, maar ook nieuwe die totaal niet in hun leven, die totaal een ander vak hebben gehad, die gaan naar de opleiding, komen terug, en je hebt erbij

die hun eigen blijven, maar van de 10 zijn er zeven die veranderen. En dat vind ik persoonlijk, allez, neen, ik ga daar niet mee akkoord. De bedoeling is, ja maar geloof me, ik ben niet de enige die dat aanvoelt.

IV En kun je nog wel terecht bij de DB's?

BW 2 Ja, het zijn er hé, dat zeg ik niet hé, of ik ze vertrouw, dat is wat anders. Want het is al het een en het ander dat ik in het privé gezegd heb, en die dan een paar dagen late op zo'n flap hangt 'opmerking', wat heb ik gehoord ... , ow ik heb dat wel in vertrouwen gezegd he, snap je. Je hebt een vertrouwenspersoon nodig.

IV en heb je bepaalde DB's die je kan vertrouwen?

BW 2 Neen, zolang dat niet vastzit op vaste begeleiders.

IV Ja, is dat iets dat zou kunnen helpen.

BW 2 Ik vind dat in de vrouwenafdeling zeker, zeker omdat we met kwetsbare bewoonsters zitten.

IV Het zijn nu wel al vaak dezelfde DB's he, helpt dat?

BW 2 Ja, super, die beginnen nu te zien hoe het eigenlijk gaat, wat ik vraag van alsjeblijft kijk naar dat en dat. Dat zijn allemaal puntjes die ik aangehaald heb, maar ja dan was ik een moeial en een zaag, ik heb maar gedaan voor bij te brengen he, en nu, want, dat is iets, en dat heb ik jammer gevonden, dat één van de directieleden mij dat heel kwalijk heeft genomen. Ik heb het haar vlakaf gezegd, directielid a, mag een hele goed persoon zijn, en directielid b ook, maar ik vind directielid b meer geschikt voor detentie als directielid a. Directielid a brengt de gevangenis naar hier, dat is het verschil. Directielid b is, die gaat u uitleg geven, die gaat u ook, die kan ook heel hard zijn he, dat ga ik niet zeggen, maar die gaat ook uitleggen waarom. Directielid a heeft een kort zicht, die hoort iets van haar personeel, die gaat niet nagaan of dat wel waar is, directielid b gaat dat wel nagaan, dat is het verschil.

IV Is dat iets waarvan je het gevoel hebt, niet enkel bij DB's, maar ook bij directieleden, teamleiders, kan je daarbij terecht als er problemen zijn of?

BW 2 In het begin dacht ik van wel, maar nu heb ik dat gevoel niet meer, ik geef dat toe, ik ga niet met mijn problemen, ik heb hier echt..

IV en bij de PSD?

BW 2 Neen, dat komt allemaal in uw dossier terecht neen.

IV Ja, dat is jammer dat je dat zo aanvoelt he.

BW 2 Maar aanvoelt, dat is ook zo, ik maak het mee dus. Nee, en PSD lid x weet dat, en super hé, dat is misschien een heel goede PSDer, maar het vertrouwen is echt wel geschonden bij mij.

IV Ja, de DB's, of de personeelsleden motiveren zij u om naar buiten toe te werken, om mee te doen aan activiteiten die belangrijk zijn voor jullie re-integratie.

BW 2 Ja, in het begin was dat wel, in het begin was dat praten over wat ga je hierna doen. En als ik nu op UV ga dan krijg ik als antwoord 'geniet van je rustdag'. Huh? Die weten zelfs niet dat ik vrijwilligerswerk doe, die vragen daar niet achter, er wordt daar niet over gepraat, niks. En dat is het, omdat ze teveel werk hebben met de andere bewoonsters, daar wordt teveel tijd in gestoken. Maar dat is al eens aangehaald geweest, dat nemen ze mee, dat antwoord krijg ik. Komt er nog een andere vrouwelijke bewoonster mee, hopelijk is dat iemand waarmee je kan praten, maar dan kan je nog niet over uw problemen praten, ik ga niet aan een andere bewoner mijn problemen vertellen.

IV Ja, dat is natuurlijk uw eigen keuze he.

BW 2 Ik ga dat niet, mijn intern huishouden ga ik niet.

BW 2 Ik heb dat met het PSD-lid geprobeerd, en ze heeft dat ook toegegeven dat ze een foute keuze daarin heeft gemaakt, ze vindt dat jammer dat ze dat gedaan heeft, je kan de klok niet terugdraaien. Dan heb ik gezegd 'ja sorry maar hier stopt het voor mij', en ze geeft mij daar ook geen ongelijk in. omdat dat terug moet groeien, dat zal misschien wel terugkomen, maar het vertrouwen is zodanig geschonden...

IV en heb je nog veel contact met mensen buitenaf?

BW 2 Ja, je wilt niet weten... Vrienden wil je zeggen?

IV Vrienden, familie...

BW 2 Familie minder, ik heb geen grote familie, dat is dat wat met psd lid x gebeurt is, ik heb mijn contact verloren met mijn kleindochter door haar, door het vertrouwen dat ze afgepakt heeft van mijn kleindochter he. Zij is hier binnengekomen op familiebezoek met haar kindje, en het was de bedoeling dat ik vrijdag en zondagavond voor mijn achterkleinkind zou zorgen. Maar mijn kleindochter zit al twee jaar te zagen voor bij mij te komen wonen, ik probeerde dat altijd tegen te houden, maar op een dag zij komt hier, en het psd lid x en directielid wilden eens met haar praten. En mijn kleindochter zei 'moeke ik ga het zeggen, maar ze mogen het niet tegen mama zeggen', ik zeg 'hoe bedoel je?', dat ik eigenlijk liever bij u wil wonen, dan bij mijn mama. En ik zeg, ja, als je u daar goed bij voelt dan mag je dat zeggen, zij hebben zwijgplicht, zij mogen dat niet zeggen tegen mama. De eerste weken belt psd lid x naar mijn dochter en ze zegt: ja wat heb ik gehoord uw dochter voelt zich niet goed en ze wil liever bij haar oma gaan wonen'. Mijn dochter zegt 'wat?'.

IV Ja, en daar is dat contact wat stuk te gaan.

- BW 2** Mijn kleindochter heeft gesmeekt om dat niet te zeggen, en zij moet nu in het geheim naar mij bellen.
- IV** Ja, een lastige situatie.
- Ik heb haar gezegd, ik kan het vergeven, maar vergeten ga ik nooit. Dat is een dochter met vier kleinkinderen die ze van mij afgepakt heeft. En dat is niet denk ik, de bedoeling is dat ik hier buiten kom met een betere band, dat is dus niet het geval. bijna mijn huis kwijt hier, chance dat ik er zelf voor gekeken heb, psd moest daarvoor kijken, ja maar ik zeg als je er niet voor kijkt ben ik in september alles kwijt van mijn pensioen enal. moest maar gewoon een papier hebben, ik heb er zelf voor gekeken, ik heb zelf naar de griffie geweest, zelf opgestuurd. En dan kwam het hier toe? En dan zeiden ze ‘maar ja je hebt het toch goed gedaan, en zelf’. Ik doe alles thuis zelf, waarom zou ik het nu niet kunnen. Jullie zeggen dan gaan we die taken ophouden, want jullie moeten alles regelen, en als je controle houdt dan moeten jullie dat doen. De psd in de gevangenis zitten er 800 mensen voor 4 psders, hier zijn 4 psders voor nog geen 30 mensen. Dus het spijt me, kom niet af van ik heb geen tijd. In de gevangenis kan het wel gedaan worden, en hier wordt het op de lange baan geschoven. En dan zei ze erop, ‘ja je hebt wel gelijk’, psd lix b was wel uitgevallen, maar 30 mensen in de plaats van 800 mensen, en ik maak niemand zijn rekening en zijn werk, maar je moet durven toegeven als er fouten gemaakt worden. En die fout bij mij heeft heel zware gevolgen, dat is, dat is het vertrouwen dat van mij weg is. Ja, dat was ongeacht, dat was al een moeilijke situatie van mij, van vroeger, vanaf dat hun stiefpa gestorven is, maar ik probeerde de pot te lijmen, en nu is het definitief hé, en het is niet meer goed te maken, het zit bij de rechtbank enal, nee...
- BW 2**
- IV** Ja, dat is inderdaad, jammer hé, want ik ging ook vragen naar contact met de buitenwereld?
- BW 2** Ja, maar vrienden, die dragen mij op handen.
- IV** en hoe neem je contact met hen op?
- BW 2** momenteel is het met messenger, ik kan er niet naartoe, het is 200 km verder.
- IV** Ja, andere kant van het land.
- BW 2** ja, ik ben niet van hier.
- IV** Ja, vind je het handig dat je uw smartphone hebt, of de mogelijkheid voor een computer.
- BW 2** Ja, dat heb je in de gevangenis niet he, enkel bellen of webex, elke week was het iemand anders. Mijn eigen zoon zei dan ‘ma...’
- IV** Heb je binnen het Detentiehuis al bezoek gehad?

- BW 2** Ja, mijn kleindochter in het begin, dan is dat weggefallen, en mijn bezoek kan maar 's avonds komen, en dat bezoek is hier weg.
- IV** In het weekend kan het wel nog.
- BW 2** Ja, maar die mensen hebben gaan werken, en ze komen in de week met hun camion voorbij bijvoorbeeld, en dan zouden ze hier stoppen...
- IV** Ja, maar stel dat het echt nodig is kan je een uitzondering vragen he.
- IV** En op UV?
- BW 2** En in het weekend kan je ook niet 's avonds, tot kwart na vijf, dat is nooit geweest.
- IV** Maar er kunnen zeker uitzonderingen aangevraagd worden.
- BW 2** Ja, want ze komen van ver, nee, maar we doen het met facetime. Normaal gingen ze morgen komen, maar ik ga in de voormiddag rap naar huis, dan ben ik terug na het appel, om dan om 15u00 frans brood te bakken. Maar ik vind dat ook weer geestig dat ik dat kan doen. Alhoewel dat ze hier beter, dat ze mij wat meer op de hoogte houden, bijvoorbeeld inschrijvingen, hoeveel, nobody knows, ik weet van niets. Ik moet alles vragen, dat is soms wel wat, zo, ik voel mij zo'n beetje een zaag, snap je. Je hebt mensen die daarop willen antwoorden, maar je hebt mensen die dat niet willen, en dan schrijven ze in het verslag 'ja, ze was daar weer hoor met haar vragen', ja, maar weetje, het is ook iets, ik heb dat geregeld, ik wil ook weten hoe we ervoor staan.
- IV** Ja, beetje de communicatie?
- BW 2** Ja, maar de communicatie is hier een groot probleem.
- IV** Ja, daar komen we ook nog toe.
- BW 2** Oei oei.
- IV** Ja, nu vind je over het algemeen dat je voldoende contact hebt met uw vrienden?
- BW 2** Ja, kan beter hé, ik zou willen, als ik eens meer, maar dat is zoiets, bijvoorbeeld naar huis gaan slapen, je krijgt dat één keer in zes weken, mag je naar huis, één keer gaan slapen. Ik vind dat iets te weinig, omdat als ik naar huis ga, dan moet ik met het openbaar vervoer naar mijn vrienden, dan ben ik drie uur onderweg, ik heb de tijd niet om naar daar te gaan, dan kan ik enkel hey zeggen, dat is niet ideaal.
- BW 2** Dat is iets waar kan aan gesleuteld worden, desnoods met een gps- enkelband bij manier van spreken. allez er zijn altijd mogelijkheden, ze zouden dat willen, ik heb met dinge gesproken, ze zit nog altijd in de politiek, ik was tien jaar delegee-afgevaardigde van het VSOA, en dan deed ik al die meetings mee, en ze zei vanaf volgend jaar maart zal het wel mogelijk zijn, dus DETENTIEHUIS zal moeten knokken voor goede resultaten te halen, niet zoals ze hier bezig zijn. Ze moeten

hier echt intern zoeken, of ze gaan nooit van de grond afgeraken, hoe ze bezig zijn. Maar ze willen dus die enkelband meer op gps toestanden gaan doen he.

IV Ja, ik had daar al van gehoord.

BW 2 Vanaf maart volgend jaar.

IV Qua veiligheid, voel je u veilig in het DETENTIEHUIS?

BW 2 Ja, dat moet ik wel zeggen.

IV Is het anders dan in de gevangenis?

BW 2 Neen, in de gevangenis, daar heb ik eigenlijk, daar hoor je totaal geen sirene, en hier hoor je politiesirene he. Ik weet als ik thuis ben, als ik een politiesirene hoor, dan kan je mij ongeveer van de grond halen.

IV Oei, ja.

BW 2 Dat is echt, dat is één ding dat ik in mijn leven meegemaakt heb, en de eerste keer, ik heb zoveel jaren met de politie meegewerkt, als je op spoed staat voor 29 jaar, dat zijn voor mij collega's.

IV Slechte ervaring mee gehad?

BW 2 Neen, gewoon de sirene horen en ik ben buiten, ik zou in de gang kruipen he van de schrik. Ik heb dat hier verteld, a.u.b. laat mij daar hulp voor zoeken, vanaf dag één heb ik die hulp gevraagd, tot mijn plong gesprongen is, dan is er hulp gekomen, maar ja dan zit ik hier wel al vier maanden he. Terwijl bewoonster x die zit te lachen achter jullie gat van 'ik speel ze hier en draai ze rond mijn vinger en speel met hun voeten', die had hier binnen de 10 dagen. Mensen waar je het niet aan ziet, kan soms veel slechter zijn, dan mensen die ermee te koop lopen en zeggen 'ik ga zelfmoord plegen', ik heb niets gezegd en ik stond aan de brug, chance dat die mensen gestopt zijn he, of ik was er niet meer.

IV En heb je nu wel hulp gekregen?

BW 2 Ja, die hulp is er nu, maar de vier maanden zijn we kwijt, ik sta op een wachtlijst van 6 tot 8 maanden, als er al iets was gebeurd ging ik tegen ik thuis kwam hulp krijgen. Nu niet, nu ga ik misschien thuishouden en nog 6 maanden met schrik op mijn wc zitten met mijn sleutel. Want ik durf dat zeggen he als ik een sirene hoor kruip ik in de wc en sluit ik de deuren met de hondjes op mijn schoot, tot ze weg zijn. Tenzij er iemand in huis is, als mijn zoon ofzo thuis is heb ik het ook niet, dan is dat pff.

IV Maar dus, hier voel je u ook wel veilig?

BW 2 Hier voel ik die veiligheid wel, omdat ik weet, ze kunnen mij hier moeilijk komen halen. Nee, dat is gewoon het idee hebben van ze zijn daar weer achter mij, wetende dat ik niets misdaan heb.

- IV** Ervaar je stress hier?
- BW 2** Ja, heel veel, dat is door het communicatieprobleem. Je zou eigenlijk geen stress moeten hebben, het kan allemaal zo gemakkelijk, je ziet dat wel met bewoner x in te schakelen, ze overleggen zelf. Zoals jullie overleggen op het werk doe ik ook met bewoner x ‘ dat is gedaan...’. communicatie.
- IV** Dat geeft rust he.
- BW 2** Dat geeft mij rust, maar ook bewoner x rust in zijn hoofd. die zegt van jij had mij gevraagd voor dat, maar dat is niet gebeurd want ik heb dat of dat moeten doen...
- IV** Waar heb je nog meer nood aan qua communicatie, zodat die stress kan afnemen.
- BW 2** Dat je met DB, teamleider, maar ook met directie en PSD, al het personeel, niet met vinger wijzen, als er iets wordt gezegd, of gevraagd, of beloofd, vooral dat, dat ze het nakomen en als ze zeggen van ‘we gaan u feedback geven, dat ze dat doen’, dat je eerlijk wordt behandeld, man en vrouw op dezelfde lijn, dat vooral. Man en vrouw gelijk. hier is dat een probleem.
- IV** Een groot verschil?
- BW 2** een heel groot verschil. Zoals de flats.
- IV** Ahja het verschil tussen.
- BW 2** zij krijgen de flats, vrouwen krijgen dat niet.
- IV** ja, en weet je de reden daarvoor?
- BW 2** omdat we bij elkaar op de kamer zouden komen?
- IV** Omdat er geen toezicht is.
- BW 2** daar staan toch ook camera’s in de gang.
- IV** Ja, maar niet genoeg.
- BW 2** Ze staan in de gang, ze kunnen toch ook zien, ik vind allez, het is een belofte.
- IV** Het was eigenlijk niet voorzien.
- BW 2** Dan ga ik u tegenspreken, want ik heb zwart-op-wit in het staatsblad wat er geschreven staat.
- IV** Ja, maar man/kind/Vrouw
- BW 2** En vrouwen alleen of mannen alleen, er mag geen onderscheid gemaakt worden, want discriminatie mag niet hé, en dit is een discriminatie. Nu kunnen ze ook samen op elkaars’ kamer komen. Maar als vrouw, want voor mij hoeft het niet meer hé, ik heb het gevraagd twee keer, ik heb een nee gehad. Het heeft twee

maanden geduurd voor ze met de nee komen, terwijl ze het gaan vertellen tegen mensen van Antwerpen en iemand mij aansprak, ah jij mag niet naar de flats. Dat is een man die ik totaal niet ken, die voor bewoonster x dossierbeheerder is, en die in mijn gezicht zei, je mag niet naar de flats. En ik heb vorige weke van psd lid x pas gehoord dat ik niet naar de flats mag, we zijn november, ik bedoel sorry. Mag het niet, ik ging dat aanvaard hebben he als ze zegt voor dat niet, dan leg ik mij daar bij neer, communicatie en feedback, zo simpel, ga naar de persoon en zeg van sorry we kunnen nog niet, we zouden het willen, maar we hebben bijvoorbeeld camera's en dingen. Maar als het dat is, op dat gebied, dan moet er gewoon een contract zijn waar instaat van kijk, word je betrap op kamer van iemand anders, dan word je onmiddellijk teruggestuurd, voilà, heel simpel, je komt niet in elkaars kamer, hier mag het ook niet he op de leefgroepen, waarom zou ik dan daar in de kamer gaan komen. ik hoor dat die mannen bijeen zitten, ik vind dat niet kunnen, sorry, dat is niet de bedoeling ook niet, je hebt uw flatje en de bedoeling is niet dat je bij elkaar op kamer zit, ik vind dat ze één lijn moeten hebben.

IV Nee, maar dat is omdat ze daar geen polyvalente ruimte hebben waar iedereen kan samenzitten, waardoor ze hebben gezegd van oké dan kunnen jullie wel samenzitten op kamer.

BW 2 Ja, maar dan hebben ze de activiteiten van 17u tot 21u getrokken in Geroezemoeze, dan kunnen ze s'avonds ook daar samenkomen.

IV Ja, maar oké, dat was de gedachtegang daarachter.

BW 2 Ik vind dat ze daar punctuele op moeten zijn, meenemen naar het volgende ding. Maar een vrouw die naar daar zou kunnen gaan, op papier, kijk, we kunnen u de flat aanbieden. Je hebt een terras, er zijn camera's buiten, en trouwens ik heb het u al gezegd, als ik hier echt wou buitengaan, ik ga naar de administratieve ik duw op de knop en ben naar buiten. Begrijp je wat ik bedoel, als dat niet in u zit, ga je ook niet van uw balkon afspringen of naar buiten lopen. Je hoeft uw sigaret daar ook niet te smoren, je moet toch buiten roken, om halftien evenzeer, want jullie zien ook dat wij daar zitten, daar gelden dezelfde regels als iedereen. Maar gewoon op papier zetten van kijk, betrappen we u samen op kamer, geen compassie, onmiddellijk terug naar de gevangenis. Dat is heel cru hé, maar zo ben ik dan wel hé.

IV Ja zwart-wit hé, inderdaad.

BW 2 Ja, van mij is het niet grijs, nooit niet, het is ofwel wit ofwel zwart, ik ga nooit tussenwegen doen, want als je dat pakt, en ik begrijp dat, omdat je denkt van ik ga wat milder zijn, maar dan kunnen er misbruiken van komen, en dan kan je niet meer naar wit, maar kan je ook niet meer naar zwart. Allez, dat is dan mijn opinie daarover, en ik sta daar volledig achter, maar aan de andere kant, communicatie, kom naar de mensen toe, het is niet omdat we iets misdaan hebben dat we niets meer waard zijn om ons aan te spreken van 'kijk, het kan niet om die om die reden',

en later komen ze daar dan mee af... Ik wist het al he, bewoners waren rapper op de hoogte dan ik, en dan wordt dat onder uw neus gewreven zo, weet je, en dat stoort. Maar ik ben nog redelijk he, maar geloof mij er gaan mensen zijn die dat niet zien zitten, en daar komen problemen van.

IV Ik denk dat het belangrijk is dat daar duidelijke communicatie is, en dat er wordt gezegd waarom dat bepaalde zaken worden beslist, dat jullie weten vanwaar het komt, en daar misschien, ook wel wat inbreng in kunnen hebben. allez dat is toch hetgeen wat ik al heb gehoord.

IV Nu, los daarvan, slaap je hier goed?

BW 2 Nee, maar ik ben een slechte slaper.

IV Ah sowieso al niet.

BW 2 En de ervaring van de bewaking, ben ik heel slecht geweest. En nu kwam de dokter, die kwam zichzelf excuseren, maar ja ondertussen heeft die wel 26 telefoons van de specialist gehad, hij had mijn medicatie afgepakt. Hij ging een beetje beslissen om mijn medicatie af te pakken. Mijn advocaat en de specialist dreigden om hem voor het gerecht te trekken he, en nu vandaag staat mijn medicatie er. Ik vind niet dat dat kan, dat zijn dingen die niet kunnen.

IV Ja want dat is ook wat ik ging vragen, heb je al eens een gezondheidsprobleem gehad, en hoe was de opvolging, bijvoorbeeld pijn of.

BW 2 ik heb geen goed ervaring hier he, ik ben overvallen geweest in augustus. En vijf weken later, eind september heeft die mij naar het ziekenhuis gedaan om foto's te maken, waarbij de orthopedist heel kwaad was, naar hier gebeld heeft en zei 'mevrouw heeft zodanige ontsteking op haar knie ondertussen, dat wij niets kunnen doen, niets kunnen zien, ik ga haar volgende week op de MRI zetten'. Dus ik zeg niet dat dat geen goede huisarts is, maar hij moet zijn patiënten loslaten, en trouwens dat is mijn huisarts ook niet he, dat is omdat hij hier verbonden is, maar hij moet zijn patiënten sneller naar het ziekenhuis sturen, als er iets is, ernstig, los het zelf niet op, stuur ze, zeker ervaring naar mij toe, kan ik in eer en geweten zeggen, ik heb 29 jaar ervaring, ik weet hoe dat artsen denken, en hier is het iets anders van mentaliteit die arts, die heeft zijn... Even terugkomen op het vertrouwen, een DB en een teamleider die voorbijkwamen op kamer, die hoorden mij 'ik kreeg een e-mail over het platform van geneeskunde dat ik krijg, als een dokter een rekening stuurt naar het RIZIV krijg ik een mail', en ik kijk, en die datum, hij vraagt volle consultatie, terwijl dat ik thuis zat. Ja, en die mail komt binnen, en ik zeg 'ik denk dat er iets mis is', en ik toon die mail, 'oei zegt hij, we gaan kijken', en om de drie dagen vraagt hij een consultatie van mij aan, om de drie dagen hé. Hij roept de teamleider erbij, ik heb geantwoord tegen hen, oké, je mag het zien maar betrek er mij niet bij, ik heb geen zin om in conflict te gaan met een geneesheer, ik weet hoe ver dat kan gaan. ik heb mijn licentie nog van

verpleegkunde en ik wil die niet kwijt, wij hebben ook zwijgplicht. Maar wij hebben meldingsplicht zeiden ze, ik zeg ja, je mag dat melden, maar dan moet je maar iedereen nakijken. Wat is er gebeurd, de directie heeft een mail gestuurd in mijn naam dat ik daar aangifte van deed, terwijl dat niet waar was. De dokter heeft mij naar boven geroepen en heeft mij afgedreigd, echt ik heb daar, ze zijn er hier een beetje bang voor, maar ik wist dat dat ging gebeuren de moment dat ze mij riepen. De DB kwam mij roepen 'je moet naar de dokter', ik zeg ik moet niet naar de dokter, maar ik moest toch gaan, ik heb mijn gsm aangezet op recorder en ben meegegaan. Jullie zijn, als je hier iemand wil terechtzetten of iets willen zeggen zijn ze met twee/Drie mensen als getuigen, en je staat hier als gedetineerde alleen, ik had recht om mijn advocaat te bellen, ik kon dat niet, ik moest meteen gaan, en die opnames heb ik naar mijn raadsman doorgestuurd, en die zijn echt niet, neen. Ik ga daar zelf niets mee doen, ik hou die achter de hand, waarom, omdat mij verweten en bedreigd is geweest, en daarom heeft die mijn medicatie afgenomen.

IV Daar ga ik mij niet over uitspreken, dat vind ik heel gevaarlijk.

BW 2 Nee, maar het is daarom, als ik vraag, betrek er mij niet bij, jullie mogen het zien, meldt het, maar zonder anoniem, maar meldt het anoniem, dat ze het kunnen nagaan, waarom gaat directrice a mijn naam? hij draaide zijn computerscherm om, mijn naam gebruiken, terwijl ik vroeg dat niet te doen, dat was voor mij onder de bus, die heeft mij onder de bus gegooid op dat moment, dat vertrouwen.

IV Ja, dus je hebt geen goede ervaring sinds... En met de verpleegkundigen?

BW 2 Goed.

IV Dat wel?

BW 2 Nee, maar die was boos op mij en ik begrijp dat ook he, en die is niet voor reden vatbaar omdat die zei, als de directie zoiets schrijft, geloof ik de directie. Ahja ik ben een crimineel, dat is juist, ik weet hoe het gegaan is, ik heb u niet in nadeel gezet, ik heb het laten zien, dat klopt, ikzelf heb niets gedaan, en hij wilde dat niet geloven, en nu vandaag kwam hij sorry zeggen. Hij is ondertussen van twee personen aangesproken geweest van buiten uit, en die hebben vlakaf gezegd, die wil dat niet, ik heb mij gewoon safe gezet omdat ik wist, die bedreiging kan ik echt niet aan, ik heb het ook niet gedaan, dat is het ergste he.

IV Ja, ik snap wel dat dat wringt.

BW 2 ja, dat wringt enorm, dat is vertrouwen, en dan heb je vertrouwen in zo'n goede mensen, die hebben dat men hun beste wil gedaan he, maar dat vertrouwen is geschonden omdat ze hogerop die fouten gemaakt hebben. je kan moeilijk zeggen tegen directie je had dat niet mogen doen, ze doen wat ze willen, tegen directie mag je nooit de waarheid, je mag nog gelijk hebben, maar toch heb je bij directie ongelijk.

- IV** Ja, dat is jammer dat dat zo aanvoelt wel he.
- BW 2** Ja, maar dat zijn feiten die voorgekomen zijn, dat is niet aanvoelen, ik heb daar de bewijzen van, en dat is jammer, en dat zijn puntjes die naar toekomstgericht
- IV** Die beter kunnen?
- BW 2** Beter ja, het vertrouwen vooral, communicatie, kan heel veel beter, we proberen dat al vier of vijf maanden aan te halen, en ze nemen het mee, maar ze doen er niets mee, en dat is jammer, echt jammer.
- IV** Iets helemaal anders hoor, maar wat vind je van het eten in het DETENTIEHUIS?
- BW 2** Als we zelf koken super, de traiteur trekt op niets. Hier zijn zo'n rare combinaties, en ik ben geen moeilijke eter, ik geef dat toe, ik eet alles, halal, varkens, geit, kalfs, lam, maakt mij niet uit, maar het zijn de combinaties, pasta, vis, hamburger, groene saus die niet, waarvan je zegt het ruikt naar zweetvoeten, dat is niet smakelijk, en anders is het altijd gepureerd als in het rusthuis. Ik denk dat de traiteur wel goed eten geeft aan bejaarden, maar voor hier? Allez laat mij het zo zeggen, het zal goed zijn voor bejaarde mensen, maar voor hier, neen totaal niet.
- IV** Ja, ik denk dat dat al veel aangekaart is geweest, en dat het hopelijk verbeterd.
- BW 2** Hopelijk.
- IV** Ik hoop het ook, want dat is wel belangrijk.
- BW 2** Dat is ja jammer genoeg, ik deed dat ook heel graag, maar dat is gedaan.
- IV** Af en toe in het weekend nog?
- BW 2** Niets meer, voor mij? niets meer, ze hebben mij daar totaal afgehaald he, ik mag niet meer he, ze komen me wel roepen want, ook weer de begeleiders he, ongeacht wat er gezegd is, het is omdat ik en bewoner x niet meer mogen koken, komen de begeleiders, en zeggen ze als er één is die kan koken en die weet hoe het moet dan is het wel zij. en ik sta hen nog wel bij, maar niet voor iedereen meer.
- IV** Oké, sport je hier soms? In de fitness?
- BW 2** In de fitness zit ik hé.
- IV** Wat vind je daarvan?
- BW 2** Goed, en ook een heel goede begeleiding erbij, met DB x kan je daar heel goed..super , dat is de man op de juiste plaats, die heeft zeker al zijn punten, naar begeleiding toe is het dan weer anders, dan zou hij moeten die gedrevenheid uit die sport, beetje milder worden, maar ik denk dat dat zijn aard is, dat dat moeilijk is. Hij zou zich met niets anders mogen bezighouden dan met mensen met sport, maar niet in de begeleiding gaan, snap je? Ik voel dat, die past niet, bij bewoonster x en y, dat, die zijn dan meer kwaad en, dat is tegendraads, en dat is echt niet

aangenaam, maar naar sport, ik kan bewoonster x meepakken, bewoonster y niet... Iedereen mag van mij, moesten ze zeggen, geef die een voltijds contract voor hier sport te geven, en ze kiezen, zeker DB x.

IV en kan je voldoende sporten als uitlaatklep?

BW 2 Ja, voor mij is dat, nu hebben we die crosstrainer, dat is hetgeen wat ik altijd ging doen, dat is voor mij zeker een pluspunt; Maar de uren ja, dat gaan ze toch met de tijd moeten kijken, voor bij de vrouwen en de mannen. De mannen hebben heel veel meer uren dan de vrouwen he, de vrouwen hebben bijna niets he. In de namiddag als ik aan het kuisen ben, ga ik niet sporten, en 's avonds is het weer voor de mannen, 's ochtends ook.

IV Ja, dat is niet ideaal.

BW 2 Dat schema op zich, daar gaan ze nog serieus aan moeten veranderen, daarmee dat ik ook vele niet geweest ben he. Met de mannen samen, want nu mag het blijkbaar wel alleja, maar ik ga het niet doen.

IV Ja, dat is uw eigen keuze he.

BW 2 Want ze zeggen van als je wilt mag je, maar er zijn mannen die dat niet willen he, je moet opletten, ik kan dat wel zeggen ik heb daar geen probleem mee, ik heb daar ook geen probleem mee. Ik denk mensen, bewoner x misschien al wel, maar er zijn andere bij van vreemde nationaliteiten die daar niet mee gediend zijn, dus ik ga daar niet mee beginnen, want dan is het weer zever enzo. Maar ik weet daar gaat nog aan moeten, ik en DB x hebben het er overlaats over gehad, hij zei wat vind je van het schema, dan hebben we het blad gepakt, dan zei ik zie zelf eens in waar zit de fout? Toen zij hei: oei ja jullie hebben twee uurtjes in de namiddag, maja, voor bewoonster x en y is dat goed, als je niet werkt, maar als je gaat werken ook naar buiten, dan heb je niets he. 's Morgens of 's avonds kan ik niet gaan sporten.

IV Kan je hier voldoende zaken aankopen? Zowel binnen als buiten.

BW 2 Ja, als je op UV gaat kan je niet meer he, dan moet je zelf. Ik vind dat ergens wel een beetje jammer, want grote flessen is een gesleur he, nu hebben ze spuitwater in gedaan, maar ik drink bijvoorbeeld Evian, en ik kan dat ook aannemen dat ze dat hier niet, dat ze niet voor ieder. Maar als ze naar de Colruyt gaan, en het kan me niet bommen dat jullie 10 cent bij vragen, maar als ik zes flessen en een volle zak winkelwaar van de Colruyt moet brengen, de bus op, allez.

IV Ja, kan mij voorstellen dat dat moeilijk is.

BW 2 Dat is ook zoiets, en ik ben daar heel vies voor geweest, want bewoonster y heeft ook haar UV's, en die moet ook haar boodschappen doen, maar die hebben ze gevoerd en met begeleiding naar de winkel geweest, maakt mij allemaal niet uit, maar ik heb dat nooit gekregen. Mijn eerste UV's heb ik op Google Maps gekeken, naar waar moet ik, naar rechts of naar links. Ik ben te voet begonnen, naar den Aldi

enzo, ik heb ik weet niet waar gezeten de eerste keer voor den Aldi, dat ik zei, ik ga terug, ik ben teruggekomen zonder boodschappen, maar zij wordt dan gevoerd, nee dat is dubbel he, voor de ene wel, 'ah maja zij is oud', ah ze is twee jaar ouder dan ik, twee, ja.

IV Ik weet niet precies de reden waarom zij gevoerd is.

BW 2 Ja, maar ze mag alleen terugkomen, en alleen op UV naar Oostende.

Omdat ze de weg niet weet, maar ik heb dat ook gezegd, 'trek u plan' zeiden ze. En ik weet dat de begeleidster x, gevraagd had, gevraagd had om mij te voeren naar daar, en dat mocht niet, ik moest mijn plan trekken. Dat vind ik echt grof, dus daarom, maten en gewichten zijn enorm, en daar moeten ze in opletten. Ik zeg het ik ben een rustige daarin, en ik ben op dat moment wel een beetje innerlijk kwaad daarvoor, maar dat kan een bom zijn als dat moet gebeuren onder de mannen, dan staat het kot op stelten.

BW 2

IV Ja, het moet gelijk zijn. Gebruik je de tuin veel?

Ja, ik zit er altijd in, ik heb nu wel geen materiaal meer, ze hebben materiaal weggepakt, omdat bewoner x ermee bezig is, en omdat het kapot is, en het is nog niet opnieuw aangekocht, maar ja ik zat veel in de tuin bezig he, nu is het weer aan het verwilderen. Je kan zien wie de tuin opkuist bij ons he, bij ons wordt er niet veel gedaan he.

BW 2

IV Ja, dat moet nog aangepakt worden.

BW 2 Bewoner x zit er één dag, en dan wordt hij al weer op een ander geschoven.

IV Ja, maar vind je het over het algemeen aangenaam om daar te zitten?

BW 2 Ja.

IV Met de vogeltjes?

Ja, dat is, alhoewel, maar ik zei het, ik heb dat gezegd, ik heb er mij van de week weer op betrappt, ik die zei ik ga dat vogeltje samen zetten, en ik ga nu elke dag gaan kijken, vers water geven, eten gaan geven, ik ben daarmee aan het babbelen, maar als er dan één dood gaat. Ik zei het tegen DB x, die rode bolletjes, maar het is zo, vandaag lag er weer een rood bolletje in, ik haal ze er wel uit, maar als ze het opeten zijn ze dood he. En maandag lag er één dood he, en ik heb gebleit van hier tot in Tokio.

BW 2

IV Ja, dan trek je u dat wel hard aan he, het zijn dieren he.

BW 2 Ik zeg het...

IV Maar het geeft ook wel veel liefde en gezelschap.

- BW 2** Ja, maar daar hebben we niets aan he hier, aan die vissen heb je geen gezelschap, en aan die vogels.
- IV** coco boven?
- BW 2** Die is niet vrouwgezind, die heeft mij twee keer weggejaagd.
- IV** Ja, ik weet het.
- BW 2** Ik ging de technische dienst gaan kuisen boven, die trap naar boven, en ik kwam de trap op, en die wou mij precies aanvallen. hij blaasde nogal een beetje zelf, ik heb daar geen bang voor, maar ik ga het ook niet gaan zoeken, zie dat dat beestje iets krijgt, ik ben een veel te grote dierenvriend, spinnetjes die ik hier vind, ga ik in de tuin zetten, ik ga dat niet dood doen. Wij hebben hier zelfs een nieuwe bewoner gehad voor een paar uur?
- IV** Een spin?
- BW 2** Nee, een baby egeltje.
- IV** Oh, leuk.
- BW 2** en wij hebben dat buiten gezet, ik ben daar niet happig op geweest, ik had gezegd laat bewoner x hem naar het bos brengen, naar de achterkant, allez jullie voorkant, maar hij mocht niet, dat vond ik zo jammer, want aan die kant gaat hij platgereden worden. Ik zei jullie zien niet graag beesten, en hun reactie was 'mo zeg voor zo'n stomme egel'. Ja.
- IV** Ja, ja, tuurlijk.
- BW 2** Voor mij, beesten in de natuur, gelijk wat, ik heb ook hondjes, en de honden die bij mij zitten zijn verwaarloosde honden geweest die bij mij geplaatst hebben, ik ben iemand die opvang altijd doet he. Een teacup chihuahua.
- IV** Wat is dat?
- BW 2** Dat is heel klein. Dan hebben we Pompeii, dat is tussen het normale chihuahua en het kleine, dat is iets groter, en een Jack Russel, met zijn pootjes zo.
- IV** Oké.
- BW 2** Nee, ik gebruik de tuin, ik ben degene die de tuin ook ingericht heeft daar tot een gezelligheid, zo wat aangekleed, ja.
- IV** Met wat houd jij je overdag vooral bezig, wat vind je het leukste?
- BW 2** Kuisen hé, en als ik op UV ben, vrijwilligerswerk.
- IV** En kan je u zo wel voldoende bezighouden dan?
- BW 2** Ja. Ik ben altijd met vanalles bezig.

IV Verveel je u vaak hier?

BW 2 Neen, ik kruip op mijn kamer, het enigste, ik doe graag crea, maar er is niemand van de begeleiders, ik kan maar twee begeleiders opnoemen die meedoen aan crea, aan creativiteiten. Anders niemand. Zelfs de vrouwen niet, maar ik krijg dan wel op mijn vingers getikt dat ik geen spelletjes speel. Daarom dat ik ook koppig ben, en niet Geroezemoeze ga zitten, omdat directie mij gezegd heeft: ‘waarom wil je niet met bewoonster x spelletjes spelen?’, ik wil dat wel doen als dat voor te lachen is, maar niet zo serieus. Als je stresst en serieus bent wil ik dat niet. Er is een hotel, en nog een hotel, en ik weet al op voorhand hoeveel jij moet betalen, dat stresst mij.

IV Dat moet ontspannend zijn?

BW 2 Ja, dat moet ontspannend zijn, dan ga ik niet in Geroezemoeze gaan zitten met een spel, want dan lieg ik. Hier zeggen ze dat dat kortzichtig is, en ik heb dat, ik heb dat gevraagd aan iemand die de wet, en die me heel goed kent, maar die ook mij wettelijk in het juridisch deel zit, en hij zei jij hebt gelijk, en laat u niet van de wijs maken, blijf bij uw standpunt. Ze gaan automatisch dingen zeggen, ‘ah je hebt gezegd dat je met bewoonster x geen spelletjes wil, en nu zit je met bewoner a of b een spelletje te spelen, ja nee zo niet he, dan heb je gelogen’, daar ga je mij nooit op pakken.

IV zijn er activiteiten die bij jou zijn bijgebleven? en waarom?

BW 2 goh, vooral wandelingen, dat vind ik heel leuk, dat zouden ze meer mogen doen, één keer in de maand is echt te weinig, desnoods met meerder groepen, de ene week die groep, de andere die, dat er wat meer variatie in zit. Euh, er wordt veel gesproken erover, maar weinig aan gedaan, maar ik denk dat ik in die vier maanden al veel wandeltochten bijeen gesprokkeld heb, en de dag dat ik hier detentie verlaat en ze weten het al, ik heb twee mappen vol met al van workshops, van koken, van crea tot wandelingen, tot ..; wij spelen buiten een spel, alles zit verwerkt al, en de dag dat ik vertrek krijgen ze het, daar hou ik me dan mee bezig.

IV Nog iets dat je denkt, een activiteit?

BW 2 Wat mij bijgebleven is?

BW 2 Ja, dat is, 99% dat ik inricht, is van mij, dus ik kan dan moeilijk gaan zeggen is dat goed..

IV Dat mag ook!

BW 2 Euhm, eentje wat, het duurt veel te lang voor er een activiteit doorkomt, wil ik zeggen, bijvoorbeeld het rode kruis, wij hebben er al van in juni over gepraat, nu is dat goedgekeurd.

IV Ja, dat is soms, maar dat ligt vaak ook buiten onze handen he.

- BW 2** Ja, dan kan ik u een mail geven, en ik denk dat je dan gaat verschieten. Het Rode Kruis, persoon x heeft mij gemaïld om te vragen of ik wou lesgeven, eerste hulp bij ongevallen, in Kortrijk. Ik belde die op, ik zeg heb je iemand nodig, ja zegt hij opleiding in Kortrijk en misschien zag jij dat wel zitten omdat je thuis bent. Ik zeg, maar ik ben niet thuis, hoe zegt hij, ja nee he. En ik zeg waar is het dat ik het moet geven. Hij zegt ik ga u alle gegevens doorsturen en je moet er eens over nadenken, ik heb gelachen hoor. Hier, vragen ze, aan het rode kruis om hier les te komen geven, en ze krijgen de mail van het rode kruis of ik dat niet mag geven. Ik bel naar die persoon en ik zeg ja dat gaat niet hoor, omdat ik in het DETENTIEHUIS verblijf. Maar hoe, waar je niet al terug thuis? Ik zeg nee, ik zit er nog. En ik weet dat ik het niet mag geef hier, van directie uit, terwijl ik mijn statuut heb, maar volgens de wet hier, de interne wet mag het niet, dat is jammer. Ik heb dat gezegd en die persoon zei ook, ze mogen u dat niet weigeren, als ik u instel dat jij daar les gaat geven, dan kunnen ze u wel, omdat het een interne wet is, dat mag niet, dat mag niet zei hij. Dat is iets wat ze hier wel doen he, eigen wetten, en dat strookt niet altijd met wat de werkelijke wet is.
- IV** Ja.
- BW 2** Ja want kijk bewoner x van de mannen mag dan wel les geven, zelfs privé en buitenuit, hij gaat les geven in het boksen, meisje zit privé buiten, en die kan hier intern lesgeven. Zie je, ook weer hetzelfde verschil.
- IV** Krijg je het gevoel dat je uw tijd positief kan inzetten in het DETENTIEHUIS?
- BW 2** Ja, ik heb mijn bezigheid he.
- IV** En heb je al dingen bijgeleerd dat je buiten zou kunnen gebruiken?
- BW 2** Meer een vuist in mijn zakken maken ja, en zwijgen, beter zwijgen, want het helpt niet als ik goede feedback geef, dat dat niet altijd helpt, dat dat dan tegen mij gebruikt wordt. Het beste is hier 'ja knikken en zwijgen'.
- IV** En nog iets anders waarvan je denkt, dat is nu wel positief?
- BW 2** Positief, niet echt iets.
- IV** Nee, ja kan ook he.
- BW 2** Ik kan niet zeggen dat andere mensen hier niet bijleren he, jawel he, want ik zie dat ook wel, dat is voor mij nog zo dubbel he. Ik vind, ik mag ook niet zeggen op dat gebied denk ik wel dat er hier mensen, zoals sociale vaardigheden, de samenkomst van de AA, dat zijn allemaal wel dingen waar de mensen heel veel kunnen van opsteken, en dat die goed begeleid wordt, dat is iets. Dat is dan niet mijn ding, maar ik ben niet iemand, ik heb nog nooit alcohol gedronken, dus ikzelf zag er nut er niet van in van daarbij te gaan zitten want, eerlijk gezegd, ik heb het in mijn leven genoeg gezien, interventies dus, die krijgen begeleiding genoeg

daarvoor, ik heb uren zo'n mensen aan moeten horen, dat ik daar nu mijn tijd niet ging insteken, omdat ik mijn tijd liever benuttig met creatief bezig te zijn, op mijn kamer dan, dan naar dat te gaan. Maar jawel, ik denk wel dat er veel mensen, dat dat positief is, want ik hoor dan wel weer, jammer genoeg niet naar de vrouwen toe, maar van mannen hoor ik dat dan, dat dat wel, omdat ik vraag dat ook voor d-Kern, ik vraag dat 'hoe is uw ervaring ermee, zou je het nog eens willen doen?', 'ja, zeker', dus allez dat is wel heel positief. Heb ik iets bijgeleerd? Ja, nee, ik zit wat vast.

IV Maar er zijn bewoner die daar meer nood aan hebben.

BW 2 Maar ik zie wel dat er mensen zijn die dat wel kunnen.

IV Ook over de d-Kern dan, hoe ervaar je dat? Het feit dat je daarin zit?

BW 2 Dat is heel fijn, een heel schoon project, maar dat wordt geboycot door de begeleiders.

IV Hoe bedoel je?

BW 2 Daar zijn ze al voor op de vingers getikt, zoals als ik een workshop geef, dat dat, heel mooi is op papier, maar op het moment zelf, dat ze het volledig van u aftrekken.

IV Oké, en bijvoorbeeld morgen dat brood bakken?

BW 2 Ja, maar ik weet bijvoorbeeld niet hoeveel mensen daarvoor zijn ingeschreven.

IV Ahja, en weet je bij wie je daarvoor terecht kan?

BW 2 Ja, ik heb dat gisteren nog gevraagd aan DB x ook, maar die vergeten dat, ze hebben geen tijd, of het is te druk. Ze ging een papiertje geven, ik ben nog altijd in blijde verwachting, dat zijn zo van die dingen, het gaat al iets beter he. ze nemen dus wel de feedback mee, er wordt iets aan gedaan, maar er zijn ook al andere dingen geweest voor een oproep waar je iets aan wil doen, waar je uw steentje aan wil bijdragen, en dan zit je er, wil je u ervoor inzetten, en dat is het moment.. bijvoorbeeld het onthaal is het mooiste voorbeeld, ik en bewoner x gingen het onthaal doen, en dan kom je daar en staat daar iemand totaal anders, en dan is mevrouw x, en dan zeg ik 'ja maar ik en bewoner x gingen het onthaal doen', en dan zei de directrice, ja maar ja zij moet dan maar de bar gaan doen, terwijl dat de bar eigenlijk extern was, ik kon daar niet gaan helpen, snap je.

IV Ja, je bedoelt 1 jaar DETENTIEHUIS?

BW 2 En dan dat meisje, die zei 'ja maar nee', doen jullie iets anders, en ik stond daar met hoge hakken op dat moment, voor een keer. Ik heb ze meegenomen naar huis, ik neem ze nooit meer mee, ik moest wat deftiger zijn he, en ik zei ik ga mijn hoge hakken meebrengen want het is onthaal en ze gingen mij daar op de parking steken. Maar ik zeg met mij niet he, ik ga terug naar binnen, dan heb je aan mij niets, en

dan zij de directrice, ja maar steek ze dan op de drank. Ik zeg directrice, dat is extern. En dan nu, ja maar zei mevrouw x, die moeten dat niet overpakken, dat is gezegd geweest dat de bewoners moeten mee, want bewoner y zat in het panel, bewoner x, die is ook gestuurd.

IV Ja, dingen die anders zijn dan afgesproken.

BW 2 Ja, als er afspraken zijn pakken ze het u af, dat was ook zo bij de workshop met speculoos. Dat was ook in twee dagen, en de eerste dag was het een flop, heb ik er alleen voor gestaan met DB x, omdat de andere begeleiders niet wilden, en ze was daar kwaad voor, en zij heeft dan een heel kwade mail gestuurd he, omdat ze zei ‘ het is al heel moeilijk om mensen bijeen te trommelen, en als een bewoner een voorstel doet, en het is een goede activiteit die doorgaat, steun dat project dan in plaats van te boycotten’, dat doen ze hier wel, omdat ze zeggen wel bewoners, maar op papier zijn wij gedetineerden he. Maar ze ja, ze zeggen, neen, jij bent een crimineel, wij zullen het wel doen.

IV Maar het feit dat je wel al kan deelnemen aan d-Kern en?

BW 2 Ja, maar mevrouw x is niet van hier he? Zij probeert dat wel aan te halen aan de begeleiders, maar wij hebben daar vijf zes weken alleen gezeten, omdat er geen enkele begeleider bijkomt. En dan hoor je nadien, als dat waar is, dat ze moeten smeken om naar die vergadering te komen. Is dat waar of niet, dat laat ik in het midden, dat is niet mijn probleem. Maar ik vind als je u ergens voor arrangeert, sorry, zo is dat bij ons op het werk ook, ook al moet ik niet werken dan kom ik naar mijn werk en ga ik naar die vergadering, het spijt me, en hier doen ze dat niet, het moet tijdens de werkuren passen. Dat is..; Zo is dat bij ons, dat is mijn mentaliteit, en dat is ook zo iets dat wij al jaren doen, in het ziekenhuis al de vergaderingen gebeuren, die totaal niets met u te maken hebben, en jij hebt u ingeschreven, en die worden niet betaald he, maar sorry dan kom je. En hier moet je smeken om naar een vergadering te komen. Ik wil niet in discussie gaan, maar ze weten het dan niet, en dan heb je een project gedaan, en ik vind dat heel plezant om dat te doen, maar dan 's avonds moest de DB overal gaan vragen om mee te doen, dan zeiden ze wanneer is dat, oeh maar jullie hebben zich toch ingeschreven, en dan zeiden ze maar ja we vroegen om te gaan, en de begeleiders zeiden van ‘dat is morgen’, nee dat is nu al bezig, ze is nu al bezig, en dan waren ze al naar de voetbal aan het kijken, en natuurlijk bleven ze zitten, je kreeg ze niet meer mee, maar zie je, als de begeleiders een beetje mee in de zaken gaan, en toelaten dat een gedetineerde het organiseert, op dat moment moet dat woord gedetineerde wegvallen. Oké, ik loop niet weg he, ik ga geen criminele feiten doen he, ik ga iets doen zodat bewoners samen kunnen activiteiten doen.

BW 2 Dat zijn zo van die kleine puntjes, die, allez, veel beter kunnen. Maar is het positief om mee te doen? Ja, ik vind het heel spijtig dat mevrouw x weggaat he.

IV Ja, maar er komt wel iemand in de plaats he, normaal.

- BW 2** Ze heeft ermee gelachen, ze zei zet u kandidaat.
- IV** Ik ga de laatste vraag stellen om dan af te ronden. Heb je het gevoel dat je voldoende vrijheid krijgt?
- Ja, dat wel, dat mag ik niet zeggen. Het is soms, dat ligt aan de begeleiding ook weer, jullie project op vrijheid hier is goed, het is alleen dat de begeleiders wat beter op de hoogte moeten zijn, omdat ze nieuw zijn of uit het gevangeniswezen komen, ze moeten meer ingelicht worden. Bijvoorbeeld, ik ga gaan poetsen en dat is, ze weten dat ik begin bij de administratieve gang, dan de kapel. ZE weten dat, de meeste weten dat, ik heb dat al honderden keren s'morgensvroeg gezegd ik staart bij de administratieve, ik kom dan terug. Maar ze hebben mij hier eens zitten zoeken, meer dan een uur, en toen zat ik gewoon op het medisch kabinet, en het ergste was, de begeleidster kwam binnen, en ze zei 'je zit hier', en ze gaat naar beneden, en de directrice vroeg achter mij, en ze wist niet waar ik zat, en ze had mij vijf minuten op voorhand gezien. en er stond op werkplaats, maar ja, werkplaats voor mij is groot, hè. Er is onduidelijkheid, moet ik telkens gaan zeggen waar ik zit, nee, je weet dat ik in het gebouw zit, langs de ene kant, wat kan je daaraan verbeteren? Ik denk een poetser hier, bewoner x die kan hier zitten om onkruid te wieden, maar die zit een uur later daar.
- BW 2**
- IV** Ja, soms kan je het zeggen wel.
- BW 2** Ja, maar je kunt moeilijk elke keer, als je hier zit, en dan binnenkomen omdat je hier bezig bent, omdat je achter het hoekske gaat.
- IV** Dus zo'n dingen, over het algemeen heb je wel het gevoel dat je vrijheid krijgt?
- BW 2** Ja, vrijheid in die zin is goed.
- Ik ben nu iemand die vroeg wakker is, en in het boekje staat dat je om 07.00h moet wakker zijn, en zolang dat ik hier zit is er nog geen enkele vrouw die voor 08.00h opstaat, terwijl dat wel in d onthaalbrochure staat van maandag tot vrijdag. Heb je vrijheid? Ja, ze laten u slapen. Ik ben een persoon, het is nog maar 05.00h en ik ben al wakker, voor mij is dat anders, maar ik wil maar zeggen, ja, het is hier echt wel vrijheid. Af en toe zijn er dingen waar je op uw kamer vliegt en, dat is ook zo, maar dat zal wel een reden hebben he, juist met de familiedag, daar heb ik tegen geprotesteerd, dat vond ik echt niet kunnen. omdat mensen die komen naar hier om te zien hoe de werking is, en je steekt de mensen, de bewoners, op de kamer. Maar je mag dan wel met een foto en een naam aan de deur hangen, ik geef dat toe, ik heb de foto weggenomen, ik ben geen circusartiest, sorry. Willen ze mij zien, mogen ze mij zien he.
- BW 2**
- IV** Ja, dat is uw eigen keuze om uw foto weg te nemen he.
- BW 2** Ja, er zijn er veel die dat zeiden he, nadien hebben ze dat ook toegegeven he, mensen, de familie zijn binnengekomen om te zien hoe de werking was, en hoe de

mensen in het DETENTIEHUIS verblijven, die komen niet naar hier als ze bang zijn, want dan ga je niet komen. Was het niet leuk geweest als ze u bezig zagen, de ene stond een kaartje te schrijven, of de andere is aan het poetsen, of creatief, mannen zijn aan het koken. dat is toch vele plezanter?

IV Ik denk in het begin dat er nog wordt afgetoetst wat er wel en niet kan.

BW 2 Maar nee, dat was toegelaten he in het begin, maar dat is opeens door één of andere bepaalde reden, en dat gaat mij ook niet aan, dat is intern, maar ik vond dat wel jammer, want dat was toegelaten, wij moesten normaal niet op de kamer, en dan opeens van de directrice moesten wij wel op de kamer. Ik denk, in de gevangenis is het ook zo, daar komen ze op bezoek als wij op wandelingen zijn, dus weeral eens... Dat gevangeniswezen, dat gevoel dat je hebt dat mag niet, en dat is ook omdat er meer bewoners bij komen, hoe meer er gaan komen, hoe strenger het gaat worden, het is gewoon een schijn van een detentiehuis dan eigenlijk, maar intern is het een miniem verschil. Het project zelf, wat ik allemaal onderzoek, ik heb veel onderzoekwerk gedaan voor de collage te maken, voor jullie, dat is niet enkel van hieruit, ik heb heel wat gelezen, het beschrijft totaal niet hetgeen wat het is. Maximum 30 bewoners, en liefst nog minder, tussen de 15 en de 20 bewoners. En als je naar 57 mensen gaat gaan, en dan nog eens.

IV We gaan dat moeten zien he, we moeten dat in het oog houden.

BW 2 Dan ga je echt moeten, dat je, en je kan niet anders, en het is begrijpelijk, ik heb dat vooraf gezegd. De mannen waren op een activiteiten, en ze zeiden het is te streng, elke week komen er wetten bij, en ik heb mij omgedraaid, en de DB was erbij, gasten zeg ik, dat is normaal, hoe meer volk, hoe meer regels, hoe meer wetten, minder volk, meer vrijheid, meer ruimte.

IV Het is moeilijk, een het is een moeilijke balans dat we moeten maken.

BW 2 En nu, jullie zijn aan het uitbreiden, en dat is super dat je dat wil doen, maar je gaat in uw eigen vel snijden, het gaat niet meer komen, het gaat niet zijn wat je wil bekomen, het is ook één van de redenen dat begeleider sinds het begin weggegaan zijn, ze bekomen niet wat ze voorgeschoteld zijn, het sociale naar de bewoners toe, ik weet dat van die en die begeleidster, ik had daar een heel goede band mee.

IV Ja, jammer wel.

BW 2 Die konden met de bewoners heel goed praten, op de groepen, overal vroegen ze, kan je eens komen babbelen. Dat is denk ik het detentiehuis, en dat is er niet meer, dat is weg, het is jammer voor te zeggen maar het is weg. Dat had ik ook al gezegd he, maar er zijn heel veel, en ik moet eerlijk zijn, het is een mooi project zeker, ik sta er zeker achter, ik heb het zeker al gezegd. Misschien binnen een jaar ga ik er anders over praten, dan laat ik het bezinken, nu is het voor mij ook allemaal prikkelbaar, dan ga ik er misschien anders over praten.

IV Bedankt.

TRANSCRIPT BEWONER 3

Algemene info

Hoedanigheid: Bewoner 3

Duur: 43:49

Datum: 17 november 2023

Persoonlijke info

Leeftijd: 30

Geslacht: man

Nationaliteit: Belg

Verblijfsduur detentiehuis: 4, 5 maand

- IV Ik ga beginnen met redelijk algemene vragen te stellen om dan zo wat specifieker te gaan. Als er dingen zijn waarop je niet wil antwoorden, mag je dat altijd zeggen, gebruik ook je tijd om na te denken als je dat wilt. Nu heel ruim, maar wat is het meest positieve aan het leven in het DH.
- BW 3 Werken, reclassering... in de gevangenis heb je daar niet echt veel kans toe, dus, ja. Ze kunnen wel zien van, oké je werkt in de gevangenis, maar het is niet omdat je werkt in de gevangenis dat je daarom u gaat herpakken eens je vrij bent.
- IV Ja, het is ook geen werk buiten he, het is binnen he.
- BW 3 Je kan moeilijk op uw CV zetten ik ben fatik geweest.
- IV Ja, het is waar, ik heb er eigenlijk nog nooit over nagedacht, misschien wel he. zijn er nog dingen dat je denkt?
- BW 3 Ja, je krijgt hier ook wel meer optie om te sporten, sociale contacten beetje te hebben met de mensen. Allez het zijn er ook veel die denken van, allez begeleider/gedetineerde of cipier/gedetineerde, maar voor mij is dat dan, allez ik was fatik in de gevangenis, dus ik had ook wel sociaal contact met de cipiers.
- IV Ahja oké, dat is waarschijnlijk wel anders, merci dan de omgekeerde vraag, wat is het meest negatieve aan het leven in het DH?
- BW 3 Je wordt geconfronteerd, allez ik zit voor dealen, en er komen hier ook veel gebruikers bin, het is zo wat confronteren, niet echt de confrontatie, maar je wordt

zo wat getest zeg maar, allez om te zeggen van ja nee ik laat het zo, en toch voet bij stuk houden, van ik wil mij toch herpakken en.

IV Ja, snap ik, omdat je allemaal voor dezelfde problematiek zit, dat het moeilijk is om mekaar daar niet in aan te zetten of? Had je dat in de gevangenis minder?

BW 3 Daar kijken ze er niet zozeer naar, hier moet je nuchter blijven, en in de gevangenis maakt dat niet zoveel uit.

IV Ja, wat dan wel positief is denk ik?

BW 3 Ja maar voor mij als dealer, om dan in contact te komen met weer gebruikers, alleja, dat maakt het soms ook een beetje lastig.

IV Ja, snap ik, is het nu beter nu je in de flats zit?

BW 3 Ja.

IV Ja, dat je er wat wordt uitgetrokken. Nog iets van negatieve dingen waar je nu aan denkt?

BW 3 Goh, soms denk ik wel dat ik rapper vrijgekomen zou zijn als ik in de gevangenis zou zitten, allez het zou dan wel zonder de reclassering zijn, maar, ja... ik zou waarschijnlijk wel al langer buiten geweest zijn.

IV Hoe komt dat, dat je dat denkt?

BW 3 Omdat ik veel mensen van hier heb zien vertrekken terug naar de gevangenis, allez veel, terug naar de gevangenis, en kort erop waren die vrij. Dan dacht ik van ja, als ik ook terug naar de gevangenis zou gaan, zou ik ook rapper vrijkomen, maar dan zit ik zonder..

IV Dan is het wel die afweging dat je maakt he?

BW 3 Inderdaad.

IV Oké, merci.

BW 3 Hoe is het contact tussen u en andere bewoners, het is te zien welke bewoners, met sommige kom ik goed overeen, met andere, die probeer ik gewoon te negeren, die bestaan dan niet voor mij.

IV Dat is normaal he denk ik, je kan niet met iedereen overeenkomen. Heb je hier al vrienden gemaakt?

- BW 3** Ja, toch al een paar.
- IV** Waar je ook steun aan hebt?
- BW 3** Ja, bijvoorbeeld bewoner x is vrij, en af en toe sturen we nog met elkaar.
- IV** En is dat iets, had je dat in de gevangenis ook?
- BW 3** Mijn celgenoot heb ik ook op facebook toegevoegd, die is van Nederland en die zei ook van jij zal wel bij mij moeten komen, want ik zet geen voet meer in België, hij heeft maanden onschuldig gezeten, dus hij heeft zoiets van België hoeft niet meer voor mij.
- IV** Ja, ik kan mij wel voorstellen als je veel met elkaar op cel zit, dat je sowieso wel, je kan bijna niet anders.
- BW 3** Goh, mijn eerste celgenoot, moest hij morgen sterven, ik zou er niet van wakker liggen.
- IV** Ja, dat kan ook, je moet daar dan nog geluk mee hebben he.
- IV** Heb je u soms ongemakkelijk gevoeld bij andere bewoners?
- BW 3** Ja.
- IV** Ja? Kan je daar wat meer over vertellen?
- BW 3** Bepaalde gedragingen, info doorspelen naar begeleiders, elke dag opnieuw hetzelfde verhaaltje vertellen, daar kom ik zo een beetje ambetant van.
- IV** Oké, nu in het begin als je hier toekwam, hoe is dat geweest, hoe heb je dat ervaren?
- BW 3** Ik vond het wel positief dat je op eigen houtje mocht komen, als je naar de gevangenis gaat is het busje op en zij brengen u naar de gevangenis, hier krijg je toch wel een blijk van vertrouwen van 'komt/kom niet', we zien het wel, en allez de meeste komen ook wel.
- IV** dus dat was wel positief, en, je komt hier dan in de LG, heb je u snel op je gemak gevoeld?
- BW 3** Ik zat wel in een goede LEEFGROEP moet ik zeggen, moest ik hier nu moeten toekomen, ik denk dat ik misschien zelfs terug zou willen naar de gevangenis.
- IV** Oei ja zo'n verschil.

- BW 3** Als ik zie wie er nu boven zit, allez ik zeg het ik zat in een goede LEEFGROEP toen ik hier toekwam, dat heeft het ook wel gemakkelijker gemaakt.
- IV** Oké, heb je in het algemeen het gevoel dat nieuwe bewoners wel aanvaard worden of opgenomen worden in de groep?
- BW 3** Ja, allez, uit eigen ervaring, mensen, sommigen zijn direct heel sociaal, en anderen, allez ik persoonlijk zelf ben meer zo iemand eerst de kat uit de boom kijken, en dan zien we verder wel. allez gelijk ook, mensen die direct, als u beste vriend gaan doen, terwijl je ze niet kent, voor mij creëert dat al een vertrouwensprobleem. Allez, gewoon, als er normaal gedaan wordt, dan is dat allemaal oké voor mij, en dan gaat dat ook rapper. als ze gewoon vriendelijk zijn, voor mij is dat voldoende, om al een band op te bouwen.
- IV** Ja, dat is wat afhankelijkheid van iedereen zijn persoonlijkheid he, ja ik snap dat wel. Hebben de detentiebegeleiders u daarin ondersteunt toen je hier toekwam?
- BW 3** Ja, cava nog, die waren ook gewoon normaal, vriendelijk, allez in het begin krijg je dan wel de uitleg enzo, maar het is niet dat ze echt hamerden dat we moesten praten over iets of weet ik veel wat, praten, even goed...
- IV** Ja, niet geforceerd... Nu, in het algemeen wat vind je van de DB's.
- BW 3** Er zitten goede en minder goede tussen.
- IV** En wat versta je dan onder een goede DB?
- BW 3** iemand die meer het cipier zijn achterwege kan laten, en, ja het zijn nog altijd begeleiders en geen cipers dus, ik snap het ook wel als je jaren cipier geweest bent, je werkt nog altijd met gedetineerden, dus ik versta dat wel, maar.
- IV** En wat is volgens u het grootste verschil tussen een cipier en een DB, of hoe het zou moeten zijn?
- BW 3** Hoe het zou moeten zijn, er zou meer vertrouwen moeten zijn vind ik, zoals, je hebt begeleiders die alles direct opschrijven, en anderen die u eens aanspreken over het een of het ander, in de plaats van het op te schrijven. Als ze het gewoon opschrijven weet je ook niet of je fout bezig bent of niet, terwijl als je erover wordt aangesproken, dan word je er direct mee geconfronteerd van oké, dat was misschien niet zo goed van mij.
- IV** Ja, inderdaad, dat is leuker om het via die weg te horen, dan kan je ook zeggen wat je ermee bedoelde.

- BW 3** Ja, inderdaad.
- IV** Maar is dat wel iets wat je al ervaren hebt, allez misschien niet bij alle DB's, maar wel een soort van vertrouwenspersoon?
- BW 3** Ja, pff, ik heb sowieso al problemen met justitie qua vertrouwen, ik had dat met de PSD ook besproken, ons eerste gesprek hier. Ze zeiden we zijn er voor u, maar ik zei ook van, jullie zijn justitie, dus in principe zijn jullie er voor ons nog dieper, allez niet dat de bedoeling is, maar zo zie ik het dan.
- IV** Ik snap dat het moeilijk is, zeker als je al wat ervaring hebt daarmee, en is dat wel iets dat met termijn wat afneemt door hier te verblijven of blijft dat wel?
- BW 3** Het is te zien bij wie.
- IV** Los van het vertrouwen, omdat dat misschien wel ver gaat, maar ervaar je wel steun van DB's?
- BW 3** Sommige wel, bij andere is het heel oppervlakkig, en euh. Maar het is ook, ja, ik kom uit een bepaald leven en begeleiders die komen niet uit datzelfde leven, dus om daar dan ook steun bij te gaan zoeken, dat is moeilijk, ik heb vroeger nog in drugsbegeleiding geweest, en ik merk ook dat zijn mensen die zelfs nog nooit een joint hebben gerookt, en die gaan u dan gaan zeggen 'hoe of wat', allez dat is moeilijk om naar zo'n mensen te luisteren en tips van aan te nemen, als ze ja, een ervaringsdeskundige bijvoorbeeld ga ik al veel rapper naar luisteren, dan iemand die het gewoon heeft gelezen en dat is het.
- IV** Als er beslissingen worden gemaakt ten aanzien van u, of ten aanzien van andere? Is dat altijd duidelijk?
- BW 3** Neen, dat is een serieus werkpunt in het detentiehuis.
- IV** Ja, communicatie gewoon?
- BW 3** En, is er volgens u een manier waarop dat beter kan?
- IV** Pff, ja, meer communiceren met elkaar, maar ja, ik denk dat dat ook moeilijk is, want iedereen zit op verschillende shiften, die heeft dan de vroege, de laten, dan de nacht, dat lijkt mij redelijk moeilijk om over alles duidelijk te communiceren. Ja, maar het moet natuurlijk wel duidelijk zijn voor jullie, ik denk dat dat wel belangrijk is.
- BW 3** zijn er zaken waarvan je zegt, dat was echt niet duidelijk?

- IV** Een paar dingen gewoon, Red Bull bijvoorbeeld toen ik hier toekwam, mocht dat niet, blijkbaar een maand geleden is dat allemaal goedgekeurd geweest, dat was hetzelfde met creatine voor het fitnessen. Ik drink geen alcohol, maar ik heb nu ook gehoord dat Jupiler 0,0 ook mag, allez, daar is nooit iets over mee geweest.
- BW 3** Ja, dingen die beslist worden moeten beter naar jullie gecommuniceerd worden?
- IV** Ja, op den duur weten we ook niet meer wat wel en niet mag, dat mocht eerst wel, dan weer niet, dat mocht eerst niet, dan weer wel, op den duur is dat moeilijk voor ons.
- BW 3** Ja, dat zorgt voor onduidelijkheid. En is dat iets dat op het bewonersoverleg kan besproken worden? Allez jij zit nu op de flat waardoor dat maar één keer in de week is.
- IV** Ja, maar één keer in de week is nog altijd beter dan en maand later weten.
- BW 3** Zorgen DB's ervoor dat je gemotiveerd bent om bijvoorbeeld mee te doen aan activiteiten of om werk te zoeken?
- IV** Ja, dat wel, zelfs als je 500 keer nee zegt staan ze daar toch nog altijd van 'ey doe je echt niet mee'.
- BW 3** Ja, ik weet het...
- IV** Maar ik versta het wel.
- BW 3** Maar ik denk eens je deelneemt dat dat wel leuk kan zijn he, het is soms die stap zetten. Dus wel aanklampend, maar het werkt wel.
- IV** Maar soms heeft het wel het averechtse effect, soms doe ik iets wat ik anders niet gedaan zou hebben, doe ik dan toch wel.
- BW 3** Ja, oké.
- IV** Nu heb je nog veel contacten met mensen buiten het DH? Met vrienden en familie?
- BW 3** Ja, vooral familie en vrienden.
- IV** Ja, en hoe houd je contact met die mensen?
- BW 3** Via social media, telefoon...

- IV** Is dat iets, ja want dat is iets wat wel een groot verschil is met de gevangenis.
- BW 3** Ja, daar bel je ook, maar dan zit je daar aan de telefoon, maar je durft de helft niet te zeggen, omdat je niet weet of iemand meeluistert, of dat bezoek, maar dat is ook maar een uurtje. Met UV's kan je op zijn minst eens naar familie of vrienden.
- IV** Heb je hier binnen het DH als eens bezoek gehad?
- BW 3** Mijn ouders kwamen op bezoek in het begin dat ik hier zat, twee keer in de week, maar als ik UV's begon te hebben ja...
- IV** En hoe heb je dat bezoek hier ervaren?
- BW 3** Soms hiernaast, in de gespreksruimte en soms in Geroezemoeze, te zien of er nog mensen bezoek hadden.
- IV** En?
- BW 3** Awel, mijn ma zei ook wel van, ik vind het veel positiever, want in de gevangenis wordt een bezoeker ook een beetje als een gevangene behandeld, en hier is dat minder het geval, ze had nog altijd wel een beetje dat gevoel, maar ik denk dat dat ook haar persoonlijkheid is.
- IV** Oké, dat is wel leuk om te horen, dat ze beter ontvangen worden. Helpt het gebruik van uw smartphone om contacten te onderhouden? Ja? Denk je dat dat ook negatief kan zijn, een smartphone?
- BW 3** Ja, ik denk het wel, er is hier iemand geweest die zat te streamen via zijn gsm over het DH enzo, dus allez. Ik heb ook al keer een fotootje van mij en bewoner x naar een vriend doorgestuurd, maar nu niet om te zeggen: het is voor heel mijn instagram.
- IV** Ja, nee mag ook niet hé, maar inderdaad ja.
- IV** Denk je dat het gebruik van uw smartphone of het feit dat dat mag, dat dat er wel voor zorgt dat mensen minder op de leefgroepen zitten, of denk je dat dat wel meevalt.
- BW 3** Ik denk dat dat goed meevalt. Als mensen geen zin hebben om in de LEEFGROEP te zitten, dan zitten ze er sowieso niet.
- IV** Hoe heb je dat ervaren toen je hier op de LEEFGROEP zat, hoe heb je dat ervaren om in groep te leven?

BW 3 De eerst groep, in LG3, zat ik hele op mijn gemak, LG4 ook, maar LG1 begon dan wel wat wrijvingen te geven.

IV Een beetje afhankelijk van welke groep het was?

BW 3 Ja, zoals je zegt, je kan niet met iedereen overeenkomen, met sommige mensen kan ik vijf minuten vriendelijk tegen doen, en is het schijnheilig zijn op bij wijze van spreken, met andere mensen kom ik goed overeen, dus dan stoor ik mij daar ook niet aan.

IV En stel nu dat je een conflict hebt met een andere bewoner, hoe werd dat dan aangepakt?

BW 3 Ja, hoe bedoel je, van het detentiehuis uit?

IV Ja, de beide tussen jullie persoonlijk, en misschien de begeleiders?

BW 3 Ik ben een moeilijke in conflict, ik ga het liever uit de weg dan een conflict aan te gaan, ik ken mezelf. Je weet dat ik met bewoner x kop aan kop gestaan heb in de Vives, dat ik ruzie heb gehad met iemand uit de LEEFGROEP dus. In principe verwijder ik mezelf van de situatie, maar soms is dat makkelijker gezegd dan gedaan.

IV Ja, zeker als je hier in groep moeten samenleven, hè.

BW 3 Ja, buiten ga ik gewoon weg, en hier is het, met bewoner x zat ik op kamer, dus dat was sowieso al moeilijk.

IV En hoe heb je dat dan gedaan om het toch te doen lukken?

BW 3 Negeren.

IV Ah, dus toch gewoon negeren? Hebben de DB's u daarin proberen wat te helpen of te sturen, of andere personeelsleden?

BW 3 JA, ze hebben wel geprobeerd, maar het is, zoals met bewoner x kan ik nu wel weer praten, daar weken of maanden ruzie over hebben vind ik dan ook weer belachelijk, maar verder dan praten komt het ook niet. Beetje de vrede bewaren.

IV Maar het lukte over het algemeen wel om in groep samen te leven?

BW 3 Ja.

IV We hebben hier ook vrouwelijke bewoners, hoe loopt dat contact?

- BW 3** Een beetje hetzelfde als met mannen, met de ene kom ik ook beter overeen, met de ander heb ik liever dat ze uit mijn buurt blijft, maar pesten zit ook niet in mij, om zo domme opmerkingen te gaan geven, dat ga ik niet doen, dus ik ga gewoon vriendelijk zijn, en hopen dat het gesprek zo rap mogelijk eindigt.
- IV** Oké, maar het is niet dat je dat ambetant vindt dat er hier ook vrouwelijke bewoners zijn, die kunnen er bij activiteiten ook bijzitten?
- BW 3** Nee, geen probleem.
- IV** Oké goed, er zijn, er is veel verloop in het DH, wat wil zeggen veel nieuwe bewoners, veel bewoners die weggaan? Hoe ga je daarmee om, want ik kan mij voorstellen dat je bepaalde bewoners hebt waar je mee overeenkomt die dan weggaan? Vind je dat lastig?
- BW 3** Bewoners waar ik mee overeenkom die weggaan, ik ben blij voor hen, dus, want als ik ermee overeenkom dan wil dat ook zeggen dat ze hier geen twee weken gezeten hebben, dus, met andere bijvoorbeeld, ja wij moeten, de meeste moeten voor de SUR komen of aanvraag indienen, wachten en nog meer wachten. en dan zie je hier mensen binnenkomen voor 2 weken, zonder SUR of weet ik vele wat, juist uit hun observatie, of net nog niet uit observatie en ze mogen al vertrekken, en daar heb ik het dan lastig mee. Wij moeten ons allemaal bewijzen, en die mensen kunnen in die twee weken doen wat ze willen en het maakt toch niet uit.
- IV** Ja, dat snap ik, dat ligt wel buiten onze mogelijkheden.
- BW 3** Ja, jullie kunnen daar niet aan doen he.
- IV** Ja, maar ik snap wel dat dat wringt. Vind je in het algemeen dat je voldoende contact hebt met uw vrienden en familie?
- BW 3** Het zou meer mogen, maar ik zit in een ander provincie.
- IV** Maar als je de vergelijking maakt met de gevangenis?
- BW 3** Ja, dat wel, ik had ook geen UV's in de gevangenis dus.
- IV** Ja, dat is al een groot verschil. Voel jij u veilig in het DH?
- BW 3** Ja, en nee, allez ik heb die vergelijking al een paar keer gemaakt, in een gevangenis ben je precies vrij om te denken en te zeggen wat je wilt, maar misschien niet doen wat je wilt, hier kan je meer doen wat je wilt, maar kan je niet, moet je oppassen met uw gedachtes, vind ik. Zoals iemand die commentaar had gegeven op een andere bewoonster, ik persoonlijk heb geen problemen met haar, maar iemand had

op haar transgender zijn commentaar gegeven, en hij had daarvoor onder zijn voeten gehad enzo. Dat vind ik zo een beetje afgesloten van uw vrijheid van denken?

IV Ja, uw vrijheid van mening, er zou daar meer discussie over mogen zijn dan?

BW 3 Ja. Het is gewoon een dom voorbeeld, maar.

IV Ja, en dat voelt aan als onveilig omdat je niet het gevoel hebt dat je op uw gemak kunt zijn om te zeggen of te denken wat je wilt?

BW 3 Ja.

IV Voel je u soms onveilig ten aanzien van andere bewoners?

BW 3 Nee, ik heb niet rap schrik van iets, in den bak had ik daar ook geen problemen mee. Ik ben ooit bedreigd geweest, dan zeggen ze ga naar de wandeling, dan ga ik, en gewon omdat je daar bent en u niet wegsteekt achter anderen, dan denken ze oei ik ga het maar zo laten.

IV Ervaar je hier stress?

BW 3 Ja.

IV Voor wat?

BW 3 Andere bewoners, SUR, dat spookt ook door mijn hoofd, maar vooral door andere bewoners.

IV In welke zin dan?

BW 3 Mensen die dingen verwachten van u, overlaatsst was er iemand die zei van ja' we zijn allemaal gedetineerden we moeten elkaar helpen', ik zit hier voor te dealen zoals ik zei, en hoeveel keer dat ik mensen dat niet heb horen zeggen, 'we moeten elkaar geholpen', en de enige die ze gaan helpen is henzelf. Dat zijn dingen van... Van zo'n dingen krijg ik stress, mensen die veel te veel praten, krijg ik stress, mensen die hun mond voorbijpraten, krijg ik ook stress van, of die het moeilijk maken voor de anderen.

IV Ja, oké, en is dat iets waar dat wij als DH u wat in kunnen helpen, of DB's?

BW 3 Ik ga mijn stress een beetje uitwerken in de fitness.

IV Heb je meer stress dan in de gevangenis?

- BW 3** Dat is een moeilijke, in de gevangenis had ik eigenlijk de dag voor de raadkamer, had ik stress, dat was ook die Nederlander dat ik zei, niet de dag voor de RK, maar de dag van de RK, wij lagen altijd in ruzie met elkaar, als hij naar de raadkamer moest, of als ik naar de raadkamer moest.
- IV** Ja, omdat je dan wat geagiteerd bent waarschijnlijk?
- BW 3** Maar ook wel begripvol naar elkaar toe van.
- IV** Maar ervaar je dat hier, stel nu dat je morgen naar de SUR zou moeten gaan, en je voelt u daar ongemakkelijk bij, heb je het gevoel dat je dan bij iemand terecht kan, bewoners of DB's?
- BW 3** Ja, zeker.
- IV** Oké, voel je u soms ongemakkelijk om zaken te doen of te vragen?
- BW 3** Ik ben sowieso al niet iemand die veel hulp vraagt, dus als ik iets zelf kan doen, ga ik er geen hulp voor vragen, ook al gaat het met die hulp twee keer zo rap, ik ga dan toch liever de lange weg en op mezelf.
- IV** Ja, maar je weet wel dat die mogelijkheid bestaat en als het echt niet zou gaan.
- BW 3** Ja, voor mijn schuldbemiddeling heb ik het toch aan CAW gevraagd, en zij heeft mij dan gewoon de info gegeven, dus ik ga het toch zelf doen.
- IV** Ja, dat is wel een goede oplossing, een beetje helpen en de rest kan je zelf doen.
- IV** Slaap je goed?
- BW 3** Ja, maar niet genoeg. En aan wat ligt dat?
- IV** Aan mijn werk, ik ga tegen 11.00h gaan slapen, wat voor mij, heel vroeg is, vroeger ging ik om 5/6u gaan slapen, maar ik was altijd onder de baan ook dus..
- BW 3** Ja, dan gaat dat niet.
- IV** Dus ik ging dan tegen 5/6u gaan slapen, nu om halfzeven kom ik wakker, maar toch het gevoel dat ik niet genoeg geslapen heb, ofwel is dat gewoon dat vroeg opstaan.
- BW 3** Ja, dat kan misschien wel, en ook nog eens extra gaan werken, je voelt dat wel he's avonds, of misschien nog vroeger gaan werken, maar ik weet het, het is moeilijk, maar voor de rest, goed bed?

- IV** Ik heb vroeger nog op de grond geslapen enzo ook dus.
- BW 3** Sport je hier soms in de fitness?
- IV** In de fitness wel, ik ging vroeger ook mee met die woensdagavond sport, maar na dat conflict had ik niet veel goesting meer.
- BW 3** En wat vind je ervan, van de sportmogelijkheden hier?
- IV** Zeker met de nieuwe fitness, zeker dik in orde, ik was echt gelukkig toen ik die kabelmachine zag.
- BW 3** Ik heb dat hier nog al gehoord. Dat is wel leuk dat dat een grote uitlaatklep kan zijn he, als je dan wat gespannen bent.
- IV** Ja, je kan nu al boxen, zoals gisteren had ik goesting om de boel af te breken, ik heb het dan een beetje uit kunnen meppen zeggen maar, en ik was een ander persoon als ik uit de fitness kwam dus.
- BW 3** Goed, wat vind je van het eten in het DH?
- IV** Ik kook zelf
- BW 3** Ja, nu dat je op de flats zit kook je zelf. Ik heb hier een paar keer gegeten en ik kook nu zelf.
- IV** En in het weekend? eet je dan mee met de dingen dat ze zelf maken?
- BW 3** Het is te zien wat er is, ik had gehoord dat het binnenkort hespenrolletjes ging zijn, ik krijg dat niet naar binnen, dan ga ik gewoon zelf mijn eten maken, meestal als ze zelf koken, het minste dat ik ga doen is eens proeven, een klein bordje nemen ofzo.
- IV** Dus, op zich eet je wel goed dan omdat je zelf kookt, dat is geen frustratie ofzo?
- IV** Oké, heb je al een keer een gezondheidsprobleem gehad hier, ziek of pijn?
- BW 3** Een abces, maar dat kwam van de nieuwe wandeling.
- IV** En ben je goed verzorgd geweest dan, het blijft terugkomen, ze hebben mij hier doorverwezen naar het AZ Groeninge en daar heeft die dokter mij gewoon één of ander zalfje gegeven, en dat zalfje helpt wel maar het verdwijnt gewoon niet.
- BW 3** Is dat duidelijk voor u hoe je naar de dokter of verpleging moet?

- IV** Ja, een briefje schrijven he.
- BW 3** En word je daar dan wel goed geholpen of uitgehoord?
- IV** Ja, ik was hier binnengekomen met dat abces, mijn AB in beslag genomen, maar AB is een kuur dat je moet uitpakken, onafgebroken moet je dat innemen, en euh, dan was dat wel een probleem.
- BW 3** dus een beetje dubbel?
- IV** Wat vind je van het winkeltje en de producten die worden aangeboden?
- BW 3** Dat is eigenlijk perfect, meestal pak ik cornflakes of melk, en water, de rest, ja, ga ik gewoon in de winkel gaan halen.
- IV** Ja, ik denk dat het wel leuk is om die mogelijkheid te hebben, buiten te gaan winkelen. Wat vind je van de tuin, maak je er veel gebruik van?
- BW 3** Ja, om te roken meestal, en toen het nog goed weer was met een aantal basketballen, of bewoner x pingpongen ofzo. Nu is het weer er niet echt voor.
- IV** Wat vind je van de papegaai?
- BW 3** Ik heb hem altijd graag gehad, als hij mij niet bijt.
- IV** Vind je dat een meerwaarde, bijvoorbeeld in de andere tuin daar zitten ook vogels?
- BW 3** Ja, ik ben de vorige keer gaan kijken, het was peperkoekenhuisje maken, ook keer sigaretje roken, papegaaien gaan kijken, ik heb wel graag dieren ook. Het creëert ook wel een bepaalde verantwoordelijkheid, de kooi moet gekuist worden, eten moet ververs worden, maar gewoon hoe sommige mensen ermee omgaan, ik vind dat schandalig.
- IV** Ja, dat moet opgevolgd worden.
- BW 3** Ja, Coco kan goed zijn voor de bewoners, maar de bewoners moeten ook wel goed zijn voor hem vind ik dan.
- IV** Ja, dat is waar.
- IV** Nu, met wat houd je je overdag vooral bezig, en wat vind je het leukste hier binnen het DH?

- BW 3** De laatste tijd als ik terugkom van mijn werk, is het eufkes Netflix kijken, dan gaan fitnessen, nog een beetje Netflix kijken en gaan slapen.
- IV** Zoals een echte werkmens dan, en als je hier op de LEEFGROEP zat?
- BW 3** Playstation, gezelschapsspelletjes, dat is eens leuk, maar constant spelletjes, daar word ik zot van.
- IV** Zijn er dingen waarvan je zegt, dat zou leuk zijn als dat er nog bijkomt, voor mensen die bijvoorbeeld nog geen werk hebben, waar ze zich mee kunnen bezighouden overdag?
- BW 3** goh, ik vind eigenlijk dat er redelijk veel is om u mee bezig te houden, allez het zijn er wel veel die graag kicken en poolen enzo, oké de kwaliteit van de kicken- en pooltafel is een ander verhaal, maar de optie is er wel uiteindelijk.
- IV** Heb jij u ooit verveeld?
- BW 3** Ja, maar dat is niet de schuld van het DH, dat is gewoon ik die geen weg kan met mezelf en, dan is het, allez, ik wou dan Playstation spelen, maar ik had zoiets van nee ik heb al drie dagen lang Playstation gespeeld, vandaag op mijn kamer.
- IV** Ah, je legt uzelf dat op dan?
- BW 3** Ja, ja omdat ik dan ook commentaar kreeg daarover, allez geen serieuze commentaar, maar die ene opmerking van ‘ah ben je weer aan het spelen?’, ook al is alles gedaan wat ik moest doen, LEEFGROEP is proper, kamer is proper en je zit op die Playstation, maar toch je krijgt die opmerking weer, dus dan denk ik vandaag niet. En je probeert wat afleiding te zoeken, maar voor sommige dingen moet je met twee zijn, en als er dan niemand goesting heeft, dan zit je daar.
- IV** zijn er activiteiten die je gevoleefgroep hebt die u zijn bijgebleven en waarom?
- BW 3** Budgetbegeleiding. Allez, niet dat ik veel heb bijgeleerd, maar het was wel geestig en, ik kon mijn eigen ervaring dan ook een beetje delen met de rest, ik doe dat... Waardoor dat ik misschien niet echt iets heb bijgeleerd, maar dat ik iemand iets heb kunnen bijleren.
- IV** Ja, dat is wel een leuk gevoel he? Heb jij niet ook meegedaan aan de Poetry Slam?
- BW 3** Ja, dat is geestig, ik ben nog altijd aan het wachten op mijn liedje tot het af is.
- IV** Ahja, en hebben ze niet ook dingen gefilmd?

- BW 3** Ja, ze hebben dingen gefilmd.
- IV** Heb je er iets aan gehad om daar mee bezig te zijn?
- Ja, ik heb een tekst geschreven, ze hebben dat dan opgenomen, de laatste sessie, de rest moest zijn dingen ook nog opnemen en hebben we dan eigenlijk ook een tekst geschreven. Ja, want ze zeiden het van de eerste sessie, allez die twee uurkes, uurke en een half, en dan een volledige tekst schrijven, dus euhm, ik ga er misschien ook nog verder mee doen.
- BW 3**
- IV** Leuk, dus je hebt wel iets gevonden dat je daar wat dingen in kwijt kunt.
- BW 3** Heb je het gevoel dat je u nuttig kan bezighouden in het DH?
- Ja, dat wel, er is altijd wel iets te doen uiteindelijk, ofdat je het wilt doen is een ander verhaal, maar ik vind dan ook wel, allez uiteindelijk, hoe vaak dat ik het niet heb gehoord van mensen van 'ah ik werk, dus ik doe dat niet', dat ik zo denk van 'wat doe jij als je thuis bent, en je gaat werken, ga je dan in een stort leven?'. Bij mij thuis ligt het ook niet altijd even proper, maar het is wel iets wat je moet doen uiteindelijk.
- IV**
- BW 3** Ja, hoort erbij he, als je thuiskomt van uw werk.
- IV** Heb je al zaken bijgeleerd hier die u gaan helpen als je buiten bent?
- BW 3** Neen, ik wist eigenlijk, allez alles wat ze hier aanleren, dat deed ik al dus...
- IV** Maar bijvoorbeeld zaken dat je, niet zozeer budgetbeheer, maar bijvoorbeeld in groep leven, qua sociale vaardigheden?
- Ja, nee, ik heb de afgelopen tien jaar, ik was dakloos, coachsurfing, bij die vriend, dan bij die vriend, dan in een kraakpand, dan in een ander kraakpand, dus allez in groep leven, het was van moeten, het was of in groep leven, of op straat slapen ja. Die huishoudelijke taken, zoals in LG3 zitten ze dan met een bord van, maandag moet die kuisen, dinsdag die, dus ja dat zijn ook dingen die wij onderling ook afspraken in dat kraakpand ja.
- BW 3**
- IV** Moh, ja oké.
- BW 3** Het was een goed kraakpand, geen spuiten op de vloer, stinkende matrassen op de grond.
- IV** Ja, awel, ik verschiet ervan.

- BW 3** Oké er was wel drugs aanwezig, maar het viel nog binnen de perken.
- IV** Heb je vaak, allez heb je het gevoel dat je eigen beslissingen kan nemen hier?
- BW 3** Ik wel, maar van andere hoor ik van niet. Omdat...
- IV** In welke zin dan?
- BW 3** Als ze iets doen via iemand anders dat dat dan wordt tegengehouden dat ze dat niet zelf hebben gedaan, op vlak van werk enzo.
- IV** Ik heb daar geen problemen mee gehad.
- BW 3** En heb je wel het gevoel dat je vrij bent? Ik bedoel in het DH zelf, hierbinnen, heb je het gevoel dat je vrijheid krijgt?
- IV** Ja, tot in zeker mate wel. Ze zijn nu ook niet op de minuut, pak dat je twee minuten te laat bent van UV ofzo, gaat het ook geen drama zijn ofzo, ik laat het ook altijd weten als ik denk dat ik te laat ga zijn. Ik ben liever nekeer, zelf als ik toch nog op tijd ben, dan heb ik het tenminste...
- BW 3** Ja, dat is wel goed denk ik. Ik denk dat het vooral gaat over het feit dat je de sleutel van de kamer hebt, ik denk dat dat wel een bepaald gevoel van vrijheid geeft dan.
- IV** Ja, ook smartphone, tablet, ook al netflix...
- BW 3** Is het, denk je dat er soms wat teveel autonomie wordt gegeven aan de bewoners, teveel in hun handen wordt gegeven?
- IV** Goh, ik vind dat niet slecht, ook al loopt het een keer mis, ik blijf dat wel iets goed vinden, als ze hier buiten zijn, ja dan moeten we het ook op onszelf doen dus.
- BW 3** Oké, merci, dan ga ik nog één laatste vraag stellen, maar je hebt het al een paar keer aangehaald hoor, wat zijn volgens u de grootste verschillen tussen het DH en een gevangenis?
- IV** Meer vrijheid in DH, meer werken aan reclassering, beetje meer beheer over uw eigen leven, vrienden dat je anders niet kan contacteren, kan je toch, anders moet je via via telefoonnummer gaan vragen, en nu kan je ze gewoon opzoeken op Instagram of Facebook.
- BW 3** Oké, nog iets dat je zegt?

IV Ja, nee. Oké, merci, dan ga ik de opname stoppen.

TRANSCRIPT BEWONER 4

Algemene info

Hoedanigheid: Bewoner 4

Duur: 35:50

Datum: 25 november 2023

Persoonlijke info

Leeftijd: 45

Geslacht: man

Nationaliteit: Belg

Verblijfsduur detentiehuis: 2,5 maand

IV Ik ga beginnen met heel algemene vragen te stellen om dan wat specifiek te gaan, dus mijn eerste vraag is: wat is het meest positieve aan leven in het DH?

BW 4 Het meest positieve aan het leven in het DH is, dat je iets meer een huiselijk gevoel hebt, dat er ook, zeker vrijheid ook is in het DH, en dat er ook meer natureel ook is, bijvoorbeeld, niet zo strikt mensen in uniform, wij niet in uniform, het is zo wat menselijker.

IV Oké, dan de omgekeerde vraag: wat is het meest negatieve aan leven in het DH?

BW 4 Natuurlijk je zit met veel verschillende persoonlijkheden waar je moet mee samen leven en dat gaat ook niet altijd even gemakkelijk voor iedereen, en je hebt ook bepaalde beperkingen in privacy met momenten, dus dat ja, en ook er zijn regels dat je hier sowieso moet volgen.

IV Ja, en qua privacy, kan je daar eens voorbeeld van geven?

BW 4 Het privacygedeelte is bijvoorbeeld van, ja er zijn bepaalde uren dat op de kamer, de begeleiders kunnen elk moment binnenkomen, burens kunnen horen wat je te zeggen hebt, je hebt heel weinig ruimte om ergens een privégesprek te doen.

IV Ja, oké, en de regels zei je, voelt dat voor u heel beperkend aan de regels die er op dit moment zijn.

- BW 4** Nee, nee echt, ik denk dat het heel belangrijk is dat er ook regels moeten zijn voor alles te laten functioneren, dus denk ik dat het anders een kippenkot gaat zijn.
- IV** Ja, inderdaad, oké, dankuwel. Nu je hebt het er al over gehad, het is moeilijk om met iedereen overeen te komen, of in groep samen te leven, maar in het algemeen hoe verloopt het contact met andere bewoners?
- BW 4** Redelijk oké, iedereen zegt ook wel ‘dag’ ofzo, in de mate van praten we ook met elkaar, dus, en je geeft ook wel bepaalde zaken aan wat oké of niet oké is, dus ja.
- IV** Ja, en lukt dat gemakkelijk om aan te geven van, dat vind ik nu ambetant dat je dat hebt gedaan, of als je een conflict hebt of een discussie met iemand, lukt dat makkelijk om daarover te praten?
- BW 4** Je geeft het wel aan, maar bij sommigen is het ook wel het ene oor in en het andere oor uit jammer genoeg, dus ja, het dringt niet altijd door, of de mentaliteit van ‘wie ben jij om mij terecht te wijzen’.
- IV** Ja. Snap ik. Heb je al vrienden gemaakt in het DH?
- BW 4** Ik ga niet zeggen dat dat vrienden zijn, omdat ook, het is een verblijf ook, ‘onverstaanbaar’, maar natuurlijk bij de ene persoon klinkt dat ook al veel beter dan met de andere, en dat heb ik ook bijvoorbeeld met de begeleiding, bij de ene gaat dat ook beter dan met de andere, de klik bedoel ik hé, waar je u goed bij voelt, dus ja. En vooral, we hebben hier Coco dus.
- IV** Ja, wat vind je ervan, van Coco?
- BW 4** Ja, ik ben een dierenvriend, en ik vind, dat verzet uw gedachten ook wel in een positieve zin, voor mij toch, dus. Het brengt leven in de brouwerij.
- IV** Ja hé, het is een beetje gezelschap. Ervaar je steun bij andere bewoners?
- BW 4** toch wel, dat er regelmatig algemeen wel iets gezegd wordt, en dat vaak iedereen het wel voor elkaar opneemt, dat ervaar ik toch wel. Of als er iets gebeurd is en we zeggen van ‘we hebben dat gezien, of dat klopt ook wel dat dat gebeurd is’, daar is ook wel een zekere steun onder de bewoners.
- IV** Heb je soms al schrik gehad hier van andere bewoners?
- BW 4** Toch wel, in de mate van dat het hun dag niet is, of erg boos worden door een onverwachte situatie, of post dat ze gekregen hebben.

- IV** Ja, dat je het niet goed kunt inschatten.
- BW 4** Nee, dat je moeilijk kan inschatten van hoe escaleert dat hier, wat is zijn staat, of dat in één keer de alarmbel gaat of...
- IV** En stel nu dat je dat gevoel hebt, is er dan een manier hoe je daarmee omgaat?
- BW 4** Meestal gewoon, ik laat dat over mij heen gaan, ik luister wel naar hetgeen wat gezegd wordt, wat we moeten doen, maar ik til daar niet te zwaar aan.
- IV** Ja, als nieuwe bewoner toen je hier toekwam, heb je het gevoel dat je snel werd opgenomen in de groep?
- BW 4** Iedereen was gewoon en beleefd, maar zowel van mijn kant als de andere kant heeft dat gewoon wat tijd nodig om u aan te passen aan de situatie.
- IV** Ja, inderdaad. Want jij hebt ook een aantal dagen wel in de gevangenis gezeten he?
- BW 4** Ja.
- IV** Ja, oké, als je kunt nog bepaalde vergelijkingen maken met de gevangenis ook al heb je daar zo kort gezeten, dat mag altijd he, in vragen dat ik stel.
- BW 4** Ja.
- IV** Nu er verblijven hier ook vrouwelijke bewoners, hoe verloopt dat contact.
- BW 4** Dat is een andere afdeling en wij hebben weinig tot geen contact gehad.
- IV** Ja, maar als zij bijvoorbeeld aansluiten bij bepaalde activiteiten, dan loopt dat wel oké?
- BW 4** Ja, iedereen is gewoon, ja, je deelt de activiteit ook hé.
- IV** Ja, oké. Er is ook wel redelijk wat verloop in bewoners, waarmee ik wil zeggen er komen er nieuwe toe, er gaan er oude weg. Hoe ervaar je dat?
- BW 4** Ik ervaar dat van: 'ik bind mij momenteel niet aan de bewoners, dan is dat ja, ik weet ook op voorhand dat het hier komen en gaan is, en daardoor is het, ik ben heel oppervlakkig in het contact met andere bewoners'.
- IV** Ja, kan het mij voorstellen, ik heb dat nogal gehoord, ja je weet dat en beschermt u wat op dat vlak, wat ook wel jammer is ergens denk ik.

- Ik weet het niet, omdat ik ook merk, iedereen zit hier voor een bepaalde situatie en er wordt heel weinig gesproken over de situatie waar iedereen persoonlijk voor hier zit, dus, ja ik denk dat het vaak is dat ik merk dat het heel neutraal is van hoe dat de dag verloopt, en niet over de toekomst of het verleden, niet van de bepaalde situatie, dat het eerder is hoe verloopt de dag, hoe was het eten, hoe was de sollicitatie ofzo. Het hier en het nu zoals ze het noemen, maar niet zozeer iedereen zijn persoonlijke dingen, daar wordt heel weinig in groep over gesproken.
- BW 4**
- IV** Ja, inderdaad oppervlakkig.
- BW 4** Heel oppervlakkig ja.
- IV** Naar de detentiebegeleider's toe, denk je dat dat dan wel wat dieper kan gaan die gesprekken?
- BW 4** Dat hangt er ook van af met welke begeleiders dat je dat kunt, waar dat ook die klik mee is van beide kanten, is dat ook vaak dat er wel iets meer gezegd wordt. Maar als het zeker in groep is, is het soms vaak moeilijk om er dieper op in te gaan, ja.
- IV** En, stel nu dat het moeilijk is in groep, ga je dan bijvoorbeeld als je die nood voelt, achteraf wel individueel gaan praten met een begeleider?
- BW 4** Ja.
- IV** Nu in het algemeen wat vind je van de detentiebegeleiders?
- BW 4** Algemeen vind ik het best oké, ze doen ook moeite naar het persoonlijk aspect, wat enorm naar boven komt, niet zozeer zoals in de gevangenis daar ben je eerder een nummer van de cel, hier is het meer dan dit, meer het persoonlijk contact, ook met de bewoners wel een huiselijk gevoel te geven. Eén minpuntje dat ik wil zeggen is communicatie onder elkaar dat het soms voor de bewoners niet duidelijk is, in verband met communicatie, de ene geeft het wel 's avonds, de andere weer niet, dan moet je er weer achter. Dat is soms heel moeilijk, zo onderling.
- IV** Daar zijn zij zelf ook nog wat zoekende in, je bent zeker niet de enige die het zegt, maar het is wel belangrijk, want dat geeft voor jullie ook wel een bepaalde ongemak.
- BW 4** Ja, dat is zo.
- IV** Dat is stress die er eigenlijk niet hoeft te zijn, dus daar snap ik u volledig in, we hopen dat we daar nog wat stappen in kunnen zetten.
- BW 4** Ja, en ieder doet zijn begeleiding op zijn manier, daar heb ik respect voor, maar er zijn toch wel bepaalde belangrijke richtlijnen, dat ervoor zorgt dat iedere

gedetineerde toch dezelfde richtlijnen krijgt voor een goede samenloop met de andere gedetineerde, want als de ene het zo wordt uitgelegd, en de andere anders, dan wordt er miscommunicatie gevormd en dan loopt het vaak eens fout, dus heel belangrijk wel vind ik toch. Of ook zaken dat ik heb ervaren, dat ik gewoon niets wist, dus euh dat is ook, ik heb dan moeten horen, of dat er dan iets fouts gebeurd, maar dat ik het gewoon niet wist, dus eigenlijk fout is het niet, maar ik wist het gewoon niet.

IV Denk je dat het bewonersoverleg meer gebruikt zou kunnen worden voor die communicatie naar jullie toen dan, of andere momenten waarop het goed zo zijn van kijk nu is het eens goed, nieuwe beslissingen die nu moeten gezegd worden?

BW 4 Goh, langs de ene kant wel, dat er niet alleen zo 's morgens, ja je kan 's morgens dat wel doen, maar iedereen is nog niet goed wakker, maar dat er ook bijvoorbeeld 's avonds, meestal is er ook wel al vergadering geweest, de collega's die elkaar afwisselen, dat er ook nog wel informatie door wordt gegeven dan, dat ook de andere bewoners wat meer op de hoogte zijn. Want vaak is het ook dat we uit de lucht vallen van 'die wel, die niet, dat is gezegd geweest, niet doorgegeven geweest, en dan komt er weer miscommunicatie. Daar komt het altijd terug op neer hé, communicatie dat wel heel belangrijk is. Wij weten niet als er wordt doorgebrieft van wat er wordt gebrieft, en wij zijn ook niet altijd van alles op de hoogte he, dat hoeft ook niet, maar wel de belangrijke dingen.

IV Ja, wel de belangrijke dingen.

BW 4 Ja, zeker. Nu, heb je het gevoel dat je de detentiebegeleiders kunt vertrouwen of in vertrouwen nemen?

IV Terug met hetzelfde antwoord, bij de ene meer dan bij de andere.

BW 4 Ja.

IV Ja, want allez jij hebt nog nooit echt in een gevangenis gezeten, heel veel bewoners die draaien al lang mee in het systeem als ik het zo mag zeggen, waardoor dat zij een bepaald wantrouwen hebben opgedaan naar justitie toe, wat dus wil zeggen naar al het persoon, voor u is dat nog wat nieuwer, maar voor u voelt het ook wel aan van 'sommige kan ik vertrouwen, andere niet', is er een heel groot wantrouwen naar het personeel toe of valt dat wel mee?

BW 4 Dat valt eigenlijk mee, maar ja, door mijn verleden is het ook denk ik dat ik sowieso weinig vertrouwen, en door situaties ook met, ge voelt het, weer hetzelfde, ik voel dat meer aan met die persoon, dat ik ook de band voel dat er ook ontstaan is doorheen de tijd, doorheen het verblijf, soms is dat vertrouwen er meer dan bij de andere. Ook het gevoel van hoe staat de ene begeleider hier zijn job te doen, ten opzichte van de

- andere begeleider. Om eerlijk te zeggen, de ene voel je echt mee begaan, en meer echt wat het DH betekent denk ik, dan de andere denk ik meer van, ik doe maar enkel dit, en voor de rest is het denk ik een beetje de gevangenisregel die naar boven komt, zo van gezijt maar gewoon de bewoner, maar dat is persoonlijk.
- IV** Ja, klopt. Ja, dat heb je eigenlijk al gezegd, maar mijn vraag ging zijn: ‘zijn de beslissingen die worden gemaakt door het personeel altijd duidelijk voor jou, maar ik ga er dus vanuit van niet, door de communicatie, dus ik ga die vraag efkes open laten, zorgen de personeelsleden in het algemeen ervoor dat je zin hebt om bijvoorbeeld mee te doen aan activiteiten, of ze motiveren u om werk te zoeken, om een woonst te zoeken.
- BW 4** Ja, ja, dat wel, ze vragen ook elke keer ‘hoe is het geweest?’, ze informeren ook wel hoe het met mij gaat, hoe het is geweest, dat doen ze wel allemaal.
- IV** Ja, wel leuk.
- BW 4** Ook er worden gezelschapsspelen gespeeld en dan vragen ze wie er mee doet, er is altijd wel iets te doen.
- IV** Ja, ik kan mij wel voorstellen dat zo’n dingen gemakkelijke momenten zijn om eens dingen te zeggen he, of samen koken. Oké, nu contacten met de buitenwereld, heb je nog veel contacten met mensen buiten en hoe neem je contact op?
- BW 4** Ik heb nu wel via Whatsapp, omdat je niet zomaar binnen en buiten kunt lopen is het via Whatsapp, via contacten, en ook wel van mijn closest vrienden die ook weten dat ik in het DH ben, heb ik wel contact, dus ja, dat is wel. Goed dat dat hier wel kan.
- IV** Ja voila, dat verschil met de gevangenis kan ik mij wel voorstellen.
- BW 4** Ja, absoluut.
- IV** Heb je binnen het DH al een keer bezoek gehad?
- BW 4** Nee.
- IV** Nog niet, bewuste keuze of?
- BW 4** In zekere zin bewust, maar ook een keuze van beide kanten, de vriendenkring van mij woont nogal vrij ver weg, en dit is beperkt van bezoek, maar een uurtje, ja dan vind ik het nogal erg om dan over en weer, dan hebben we soms iets langer contact via Whatsapp, dan dat ze alles moeten regelen om hier een uurtje te zijn, en dan zit

- je nog niet in privacy van elkaar, als er dan nog iets wilt gezegd worden, de rest zit daar ook.
- IV** En heb je het gevoel dat de mogelijkheid om een gsm en smartphone te hebben, dat dat wel wat compenseert?
- BW 4** Het compenseert een beetje ja.
- IV** Nu over die smartphones ook, dat is heel positief, je hebt heel veel contact met de buitenwereld, maar wat vind je daar in het algemeen van, van het feit dat dat hier kan, want dat is echt wel de eerste detentie waarin dat kan, dus wat is uw mening daarover?
- BW 4** Mijn mening is eigenlijk heel goed, waarom, er wordt ook verwacht dat je werk zoekt, met het werk bezig bent, het neemt ook iets minder druk, stress van u af, dat je er echt persoonlijk op uw kamer mee kunt bezig zijn, om die zaken, wat mails van dingen kunnen, contact ook kan hebben voor die zaken allemaal te doen. Tussendoor ook, naar familie of vrienden, dat je persoonlijke zaken kan bespreken en doen, terwijl je toch een beetje privé zit in uw kamer, om die zaken te bespreken, niet dat je ergens in een openbare ruimte achter een computer moet zitten met veel volk, om dingen op te zoeken, bijvoorbeeld dat je toch niet helemaal vervreemd bent van de buitenwereld. Ja, vind ik wel een goede zaak hieraan.
- IV** Merci, voel jij u veilig in het DH?
- BW 4** In zekere mate van wel ja.
- IV** En waarom wel, of wat maakt er dat je u in zekere mate veilig voelt?
- BW 4** Ik denk dat het personeel hier wel allemaal opgeleid is voor als in goede banen te laten verlopen, dus dat maakt een zekere veiligheid.
- IV** Ja, oké, ervaar je veel stress.
- BW 4** Ja.
- IV** Door wat?
- BW 4** Ja, je bent opgesloten, en door de zaken voor naar buiten toe te werken, belemmert wel heel veel, dus ja, om de verdere stappen te doen dus.
- IV** Moeilijke re-integratie?
- BW 4** Ja.

IV En, voornamelijk stress voor het leven hierna, of ook stress door het DH, door hier te zitten?

BW 4 Een beetje de twee, het leven erna, ja ik heb ook PTSS, dus mijn ziekte 's nachts doet er geen goed aan, maar het leven erna, ik weet wel het positieve, wat ik dan wil doen, maar ik zou ook wel wat stappen verder willen doen, dat maakt dat door hier te zijn, dat ik wat met mijn rug tegen de muur sta, dat mij stress geeft, ik weet niet hoe ik dat moet formuleren.

IV Ik snap het, voel je u soms op uw ongemak om zaken te vragen aan het personeel of zaken te doen.

BW 4 Soms wel ja, hangt er ook vanaf bij wie weer.

IV Wat vind je van het eten?

IV Aan iedereen dat ik die vraag stel beginnen ze te lachen, heel eerlijk hé.

BW 4 Kan beter, ja, ik denk dat het belangrijk is dat, dat is ook een goeie zet, dat er terug meer zelf gekookt kan worden ook.

IV Ja, het zou nog meer mogen zijn dan enkel in de weekends waarschijnlijk?

BW 4 Ja.

IV Ja, oké. Slaap je hier goed?

BW 4 Door mijn nachten, ja en herbelevingen, dat vraagt veel van mijn nachtrust, maar over het algemeen redelijk ja, dus, het is ook een rustige buurt dus het is nu niet om te zeggen naast een snelweg, dus ja.

IV Zit je nu alleen op kamer?

BW 4 Ja.

IV Ja, dat is waarschijnlijk wel, dat geeft wel een bepaalde rust wss?

BW 4 In zekere mate wel ja, je moet geen rekening houden met iemand, voorlopig, dus ja.

IV Sport je soms in het DH?

BW 4 Soms, maar dat is nu wel even, door de sollicitaties wat minder, maar ik neem wel relaxatie en rust, voor, na zo'n nachten, om terug een beetje mijn energiepeil wat op peil te houden, om rust in mijn lichaam terug te vinden.

IV Ja, en die ruimte om dat te doen, die relaxatie, dat heb je hier wel dan, u efkes af te zonderen?

BW 4 Ja, in de kamer, op mijn bed, met de juiste muziek erbij, en ik ken de juiste technieken om dat te doen.

IV Vind je over het algemeen dat er wel of genoeg mogelijkheden zijn om te sporten?

BW 4 Redelijk wel, alleen jammer dat het één uurtje is, van een bepaald uur, dat zou wel meer mogen, of variabele, iets meer variabele uren, bijvoorbeeld mensen die in de dag weg moeten, dat ze toch ergens 's avonds nog, of vrij vroeg kunnen gaan sporten.

IV Ja, nu zijn het de mensen die werken?

BW 4 Ja, de rest kan dan niet gaan sporten, juist op een bepaald uur.

IV Heb je al eens een gezondheidsprobleem gehad, dus dat wil zeggen ziek of pijn, en indien ja, hoe was die opvolging?

BW 4 Dus sowieso de psychische gezondheid, in opname voor PTSS, lichamelijk heb ik een tumor laten verwijderen, ik heb ook artrose in mijn nek en schouders, en ja dan heb ik ook een woningbrand meegemaakt waardoor ik verbrand ben, dat is nog gevoelig, en ik heb ook psoriasis op mijn gezicht, dan zijn dingen waar ik speciale producten voor moet gebruiken.

IV Oké, maar je krijgt daar wel de mogelijkheden voor, je wordt daarin geholpen?

BW 4 Ja, ik word daarin geholpen door de medische dienst.

IV En, de PTSS, is dat ook iets waar je in geholpen wordt hier?

BW 4 Neen.

IV En heb je daar nood aan, of naar gevraagd?

BW 4 Ja, er is nu contact verder opgenomen met CGG, ook met dinges, PSD, ze zijn er mee bezig dus.

IV Wat vind je van het winkeltje en de producten?

BW 4 Duur.

IV Duur? Ja?

- BW 4** Ja, maar, in de mate van, ja de noodzaak is er wel, dat je kunt kopen dus ja.
- IV** Ben je buiten al eens iets gaan kopen?
- BW 4** Ja, ik ga mijn dingen buiten kopen en euh ja.
- IV** Wat vind je van de tuin, het terras?
- BW 4** Nog niet veel gebruikt.
- IV** En waarom niet?
- BW 4** Ja, het weer liet het nog niet toe, of, het is wel goed dat je ook een keer eventueel naar buiten kunt gaan, dat het er is, ik zal het zo zeggen, dat je niet de hele tijd op de afdeling moet rondlopen, als je nood hebt om naar buiten te gaan, is het wel goed ja.
- IV** Met wat houd jij u overdag bezig, en wat vind je het leukste om u mee bezig te houden.
- BW 4** Ik varieer, eigenlijk om mij bezig te houden is een programma kijken op de tv, of ik zoek zaken op het internet, ik ben met sollicitaties bezig, ik heb mij bezig gehouden met Engels, mijn Engelse taal, om meer te schrijven, ik lees ook regelmatig, en ik varieer regelmatig af per dag, zodat het niet continu, dan eens een uurtje tv, dan eens dat, dat het wat gevarieerd is. Met het eten tussendoor, eens een douche nemen, die zaken, dat het wat gevarieerd is een dag.
- IV** En verveel je u soms?
- BW 4** Bwa, soms, maar over het algemeen probeer ik dat toch altijd in te vullen ik zal het zo zeggen.
- IV** En heb je genoeg mogelijkheden hier om die verveling dan in te vullen?
- BW 4** Goh, ze stellen ook wel mogelijkheden aan, maar ik neem meestal mijn rust wel op de kamer, bijvoorbeeld je kan gezelschapspelen samen spelen, je kan in de leefruimte, of je kan gaan kleuren, ze hebben wel mogelijkheden wat je kunt doen. Maar ik hou me liever rustig op de kamer.
- IV** Ja, dat is persoonlijk he. Heb je al deelgenomen aan activiteiten die u zijn bijgebleven?
- BW 4** Niet echt, omdat ik ook niet zo voor open sta voor activiteiten te doen, in groep, nogmaals zoals in het begin, ik wil me ook niet te fel binden. En ik zoek ook veel

- mijn rust op, omdat ik het ook nodig heb met die PTSS, om mijn dag, het is al veel, en dan regelmatig toch wel wat rust op te zoeken, dus euh ja.
- IV** Oké, heb je het gevoel dat je u wel nuttig kan bezighouden in het DH?
- BW 4** Soms ga ik naar de werkplaats als er iets is, dan doe ik de werkplaats, en anders hou ik mij nuttig bezig op de kamer.
- IV** Ja, dus heb je het gevoel dat je uw tijd wel positief kan gebruiken?
- BW 4** Ja, met de mails, en contacten leggen en.
- IV** Heb je hier al zaken bijgeleerd die u kunnen helpen als je buiten, als je terug buiten bent? Kan van alles zijn he.
- BW 4** Echt bijgeleerd niet, maar wel meer alert gebleven, is voor mezelf dat ik mijn grenzen moet blijven aangeven, dus en, ja, het is naar het assertieve voor mezelf blijven voortgaan, ook hierbuiten.
- IV** Ja, ja ik kan mij voorstellen dat dat wel iets dat je leert hé, in die context.
- BW 4** Ja ja.
- IV** Oké, heb je het gevoel dat je vaak eigen beslissingen kan nemen hier?
- BW 4** Nee.
- IV** Waarom niet?
- BW 4** Er is ook een beperking van wat je mag. Het is zo ja en nee, maar vooral dan ook neen, omdat ja, er is een beperking van wat je moet voleefgroepen he.
- IV** Ja. Oké, en heb je wel het gevoel dat je een bepaalde vrijheid krijgt?
- BW 4** In zekere zin wel ja.
- IV** In wat wel en in wat niet?
- BW 4** In de vrijheid is ja uw contacten naar buiten toe verlopen, dat is heel beperkt, beperkt euh, soms wel en soms niet, maar wacht hoor, wat weer wel wat weer niet, wacht he.
- IV** Wat geeft er u wel het gevoel dat je vrijheid hebt, wat geeft u niet dat gevoel?

- BW 4** Dat je ook wel, van eigen keuze van naar de werkplaats al dan niet, dan in zekere mate ook weer ja, het is zo wat in beperkte mate en euh, wel is van dat je op uw kamer kunt u bezighouden met wat je wilt doen, het is niet dat je, ja.
- IV** Ja, oké.
- IV** Heb je het gevoel dat er soms wat teveel vrijheid wordt gegeven?
- BW 4** Neen.
- IV** Te weinig? Of gewoon?
- BW 4** Gewoon, ik zal gewoon zeggen.
- IV** Gewoon, oké, heb je zelf ook al inbreng gehad in bepaalde activiteiten, of heb je al een activiteit voorgesteld?
- BW 4** De kerst.
- IV** Ah kerst ja.
- BW 4** Kerst. Ik heb wel voorstellen gedaan, maar de voorstellen moeten ook liggen met de groep die hier is, en er zijn voorstellen die niet zo, niet, niet goed zijn voor eigenlijk het DH. Dus die eigenlijk moeilijk hier kunnen plaatsvinden, ik zal het zo zeggen, dus ja.
- IV** Ja, daar stoot je wel op beperkingen dan?
- BW 4** Ja, ik stoot op beperkingen ja, en ook hoe gedetineerden eigenlijk zijn, wat voor een publiek dat het ook is, welk volk het is, dus dat je bepaalde zaken niet moet doen.
- IV** Nee, geen makkelijke doelpubliek, soms he.
- BW 4** Ja, dat vooral, dat is het.
- IV** Oké, dan ga ik mijn laatste vraag stellen, weer een ruime vraag hoor, ik weet dat je maar een aantal dagen in de gevangenis hebt gezeten, maar als je het DH met de gevangenis vergelijkt, wat zijn de grootste verschillen?
- BW 4** De persoonlijkheid van de begeleiding naar de gedetineerden toe, is enorm, hygiëne is enorm, de materialen, de opvolging is ook wel helemaal anders vind ik als daar. En wat ook een groot verschil is, de keuzes die je hier kan maken om te doen, je kan hier zelf koken, je kan ook kiezen of je wel of niet gaat sporten enzo, ja, dus.

IV Oké, en die opvolging is dat dan vanuit de detentiebegeleiders, vanuit de PSD, vanuit, wat bedoel je daarmee?

BW 4 Dat is van de algemene cirkel die hier in aanbod is, van PSD, tot begeleiding tot algemeen eigenlijk, ja, wat de mogelijkheden zijn van het DH, waar je dan ook gebruik van kunt maken, dus euh, de UV's, wat ik ook bijvoorbeeld als ontspanning is af en toe ook tv kijken, dus er is een tv aanwezig op de kamer, dus ja, maar dat is toch, ja.

IV Ja, wat meer mogelijkheden?

BW 4 Mogelijkheden en dan ook dat je sociaal door uw netwerk, met de gsm, mails kan gebruiken is toch ook wel een heel groot voorbeeld ten opzichte van in de gevangenis, waar je maar één euro krijgt om iemand op te bellen, geen contact met de buitenwereld dat is het grote verschil dan met hier.

IV Oké, dan goed, dan ga ik het denk ik afronden, tenzij dat er nog iets is dat jij wilt zeggen.

BW 4 Neen, niet direct.

IV Oké, top, bedankt.

TRANSCRIPT DETENTIEBEGELEIDER 1

Algemene info

Hoedanigheid: Detentiebegeleider 1

Duur: 01:01:07

Datum: 14 november 2023

Persoonlijke info

Leeftijd: 30

Geslacht: man

Gewerkt in klassieke gevangenis: nee

Werkzaam in het detentiehuis sinds: 10/2022

- IV** Ik ga heel eerst algemene vragen stellen om dan later daar wat specifieker daarop in te gaan, maar wat zijn voor u de meest positieve zaken aan werken in een DETENTIEHUIS?
- DB 1** Meest positieve zaken, in vergelijking met dat ik denk in een klassieke gevangenis?
- IV** Nee, gewoon in het algemeen, zonder die vergelijking te moeten maken.
- DB 1** Openheid, het gevoel dat er wel zuurstof is, euhm, mijn mening dat door dat je geen uniform vraagt, dat je meer die gelijkheid hebt, meer ook menswaardig kunnen behandelen, ja, denk dat dat het allez.
- IV** Ja, het zijn al mooie pijlers he.
- DB 1** Goh positief, ik vind het moeilijk omdat ik vanuit mezelf zonder een ander referentiekader eigenlijk, ja, ik denk dat je meer kans hebt om de mensen echt te zien, en je ziet ze op meerdere vlakken, dan dat je ze anders enkel maar achter die deur ziet.
- IV** Ja, je hebt het gevoel dat je ze echt kent, is misschien een groot woord, maar je ziet ze wel. Oké en nu het omgekeerde, wat zijn de meest negatieve zaken aan werken in het DETENTIEHUIS, je mag daar heel eerlijk in zijn he.
- DB 1** Negatieve zaken?
- IV** Ja.
- DB 1** Ik heb één iets, dat ik denk ik, niet één van de enigste ga zijn die dat ga antwoorden, maar de Playstation in de LG, ik ben zeker niet tegen de Playstation, en ik vind dat ook altijd tof om daar eens op te spelen, maar dat dat constant toegankelijk is in de LG, vind ik persoonlijk dat dat soms remt om met meerdere mensen in de LEEFGROEP te zitten. Dus ja, de manier ook van, dat er, je zit in een LG-werking, en in een LG-werking is het eigenlijk wel de bedoeling dat je mensen enthousiasmeert om dingen te doen, maar dat je soms met lege handen kunt terugkomen, dat je eigenlijk probeert de mensen iets aan te reiken, bijvoorbeeld samen in de LEEFGROEP een gezelschapspel te spelen ofzo, maar dat dat niet altijd mogelijk is doordat er zoveel andere dingen zijn.
- IV** Ja, meer individuele dingen dan, dat ze minder in groep kunnen?
- DB 1** Ja, zoals de sociale media dat hier wel aanwezig is, ik zeg het ik heb daar allemaal geen problemen mee, maar ik denk dat we daar meer context aan moeten geven, zeker dat er heel vele slechte dingen kunnen geleerd worden door sociale media, er kan een heel fout beeld geschetst worden van wat de werkelijkheid is, en ik denk dat

mensen die al zwakker zijn of bepaalde zaken hebben meegemaakt, dat dat hen extra in de foute richting kan duwen. Dus langs die kant, heb ik toch wel een beetje een negatief kantje...

IV Dus eigenlijk een beetje qua technologie eigenlijk, het feit dat, we geven ze die mogelijkheid, maar dat beperkt het ook wat?

DB 1 Ja, maar ik vind het wel langs de andere kant niet mis, langs de andere kant heb ik wel dan een heel open kijk en blik dat ik eigenlijk wel, als een bewoner tegen mij zegt van ik verwacht nog een telefoontje van de VDAB, tuurlijk mag je uw gsm bij u hebben, dus ik vind het wel een meerwaarde dat je dat hebt. Ook de openheid en de verbinding met de buitenwereld is ook dat je een berichtje mag sturen, er is veel meer tussen een berichtje en een belletje, en puur naar de drugs. Je kan langs de ene kant naar uw familie en vrienden sturen, maar langs de andere kant kan je ook op Instagram uren scrollen, en daar zit de nuance waar ik minder fan van ben. Wat ik wel positief vind, is dat we hier in ons huishoudelijk reglement, dat we eigenlijk kunnen als DB zeggen een verplichte activiteit voor heel de groep, en zo kan je wel proberen heel de groep samen te krijgen om iets samen te doen.

IV Ja, dus dat die mogelijkheden wel nog bestaan dan, oké merci, heb je nog negatieve zaken die nu in u opkomen, aan de job of?

DB 1 Het is nieuw, en dat is positief en negatief. Ja, ik ben misschien niet de ideale persoon voor dit nu, maar natuurlijk, ik heb heel het gevoel dat ik rap vooruit wil, dat ik eigenlijk wel volledig die openheid wil vastnemen, en ik denk dat we heel hard vasthangen aan het politieke spel rond heel het gegeven, zoals we hebben die ontsnapping gehad, plotseling moesten er dan kettingen aan de ruiten, ik vind dat allemaal een beetje een vals gevoel van extra veiligheid of dergelijke, dat eigenlijk voor mij moest dat allemaal niet. Ik vind dat een beetje jammer dat dat is.

IV Ja.

DB 1 Ja, ik denk dat we meer moeten inzetten op bewustwording van de, ja, van de bewoners zelf, dat ze de reden waarom dat ze hier zijn en welke kansen dat ze hier kunnen krijgen. Onlangs heb ik ook het echt wel gezegd tegen sommige van de bewoners, nu hebben we een DETENTIEHUIS in Kortrijk, maar langs de kanten van Antwerpen willen ze meerder DETENTIEHUIzen en dat wilt ook groeien daar, maar als wij het hier verpesten kan dat er nooit komen, en ik denk dat we dan ergens niet moeten zeggen van alsjeblieft verpest het niet, en zorgen dat ze niet kunnen ontsnappen. Maar zeggen van kijk, er zijn hier een aantal bewoners die van Antwerpen komen, dat we zeggen tegen hen 'kijk, als jullie hier jullie best doen en je maakt er schoons van, jullie zijn nu gevat in drugsfeiten of dergelijke, maar jullie vrienden die ook in die drugsfeiten zitten en die later misschien ook gevat gaan worden, maar als jullie dit nu goed doen, gaan zij misschien ook de kans hebben om

in Antwerpen hun reclassering te doen in het DETENTIEHUIS en dergelijke, dus het is eigenlijk werken en investeren in de toekomst. Dus als je die gedachte zou kunnen creëren, en meer inzetten dan op wat er vanuit Brussel beslist worden en dergelijke, maar als DB, als pion in het volledige kader versta ik dat wel en moet de directie knopen doorhakken en heb ik er wel begrip voor.

IV Ja, je ervaart wel een beetje de druk van buitenaf dat dit moet werken, waardoor dat er volgens u dan beslissingen worden genomen, die niet altijd stroken met de visie ofzo, maar meer om tegemoet te komen aan wat zij willen van bovenaf?

DB 1 Ja, de visie hoe het werd voorgesteld in de vacature van het DETENTIEHUIS, en hoe het DETENTIEHUIS werd voorgesteld, anderzijds hoe ze binnen vzw De huizen, waar ze eigenlijk veel hebben gedebatteerd van hoe een DETENTIEHUIS er moet uitzien, dat dat ook dan wel zich aan het plaatsen is daarin dan, jammer genoeg dan.

IV Inderdaad, oké goed merci.

DB 1 Sorry dat het wat lang zou duren, hè.

IV Neen, echt geen probleem, zoveel te beter, dan heb ik meer input. Over uw job zelf, we gaan wat specifiekier gaan, jij als DB, ben je trots op wat je doet, ja/nee en waarom?

DB 1 Ik wil trots zijn op wat ik doe, ik ben blij dat ik de keuze heb gemaakt om DB te worden, ik kan ook zeggen dat ik trots ben, omdat ik niet de naam cipier draag, omdat ik eigenlijk echt persoonlijk geen cipier wou worden, maar eigenlijk DB, en puur op het feit van dat je daar eigenlijk begeleider in bent, en dat eigenlijk een soort detentie, dat dat minder zwaar al weegt dan in de gevangenis. Want detentie zie ik echt als een tijd waarin je kunt, dat je wordt weggenomen uit de maatschappij, maar met het woord DB, dat je wel wordt begeleid en dat je wel kan werken aan de reclassering en dat we wel mooie dingen kunnen doen. voor mij is het, in mijn verleden heb ik nooit een bachelor gedaan, maar ik ging eigenlijk nog fierder zijn als ik een bachelor had gedaan, en ik denk misschien als ik een bachelor orthopedagogie had gedaan dat het beter zou zijn om die job uit te oefenen, dat je er meer mee zou kunnen doen.

IV En waarom denk je dat?

DB 1 Omdat je die achtergrond hebt, en omdat ik ook wel merk dat er hier veel mensen met eender welke beperking toekomen eigenlijk, en daarmee wil ik redelijk breed zijn, we zitten met heel veel mensen die eigenlijk gewoon een slechte afkomst hebben, misbruikt zijn geweest als kind, gezien van de ouders dat het niet, die gebruiken of dergelijke, alle hoe dat het niet moet. En voor daar nog meer eigenlijk

over te weten, maar langs de andere kant ben ik wel heel dankbaar dat we wel veel cursussen krijgen, wat dan weer compenseert. Maar eigenlijk echt wel heel fier, maar ik hoop dat we gewoon nog lang en goed ons werk kunnen doen, dat we er echt voor kunnen blijven gaan.

IV Ervaar je verantwoordelijkheid in uw job?

DB 1 Goh, ja en nee, ik zou willen zeggen ja op de moment zelf, maar ik denk dat er vanaf dat we eigenlijk op het, op de moment zelf dat er dingen worden gevraagd, kan je wel verantwoordelijkheid vragen en krijgen en geven aan de bewoners, in kleine zaken, maar in grotere zaken eigenlijk, vanaf dat je buiten de LEEFGROEP gaat denk ik dat er, dat je direct wordt tegengehouden om uw verantwoordelijkheid te nemen eigenlijk. Ook een hele simplen, ook ergens wel logisch in heel het systeem, maar dat je gewoon zou kunnen zeggen ik ben verantwoordelijk voor die gasten ik ga eens vragen dat we met drie man een wandeling kunnen doen buiten, of dat we gewoon eens weg kunnen van de LG, er is nog een heel groot controlemechanisme, ik versta ook dat dat nodig is, maar ik denk weer dat dat gecreëerd is door de angst dat er veel gaat mislopen, en als je echt kan overtuigd zijn dat de gasten weten van ‘er hangt hier zoveel voor mij vanaf’, maar ik denk dat er gewoon zoveel, dat er een heel foutief beeld aan het ontstaan is van ‘is het wel beter in het DETENTIEHUIS’, omdat je soms van sommige gasten hoort van: ‘als ik naar de gevangenis ga zou ik rapper buiten zijn, en zo’n toestanden, en ‘het duur hier allemaal zo lang’. Dat is zo een beetje, dus verantwoordelijkheid niet echt eigenlijk, niet zo het gevoel.

IV En heb je wel het gevoel dat dat iets is die zich wel nog verder kan ontwikkelen? Of is dat iets waarvan je denkt dat gaat altijd zo blijven?

DB 1 Ik denk dat dat wel iets ga zijn die zich verder gaat ontwikkelen, omdat puur ook, raar om te zeggen, maar als de TL’s wat meer gaan kunnen rondlopen, dat er daardoor wat meer contact gaat zijn, dat je iemand gaat hebben die je gewoon eens gaat kunnen aanspreken. Maar ook voor onszelf, hoe verder we in het project zitten, hoe meer we hebben meegemaakt, hoe meer we tegen bepaalde dingen gebotst hebben, waardoor dat dat wel bepaalde dingen mogelijk gaan zijn. Maar mijn verantwoordelijkheid, dat ik het gevoel heb dat ik niet heb, is denk ik ook omdat ik het gevoel heb dat ik meer op remmingen bots, misschien daarom, dat ik het gevoel heb dat ik niet veel verantwoordelijkheid heb, omdat ik mij een marionet voel, omdat er veel wordt vastgehangen aan regeltjes en dat je niet veel bewegingsvrijheid hebt.

IV Ja, je wilt initiatief nemen, maar je hebt het gevoel dat dat wordt afgeblokt. Heb je al resultaten geboekt in het werk dat je doet als DB, welke en hoe, als dat het geval is hé.

DB 1 Ik denk dat we moeten spreken over in het dagelijkse leven en voor jezelf moet je spreken over succeservaringen en soms kleine succeservaringen, en ik denk dat we

hier ook niet mogen onderschatten wat een kleine succeservaring kan doen. Ik denk mijn antwoord is ja, dat ik wel het gevoel heb dat ik hier wel al het verschil heb kunnen maken. Puur een bewoner die een goed traject heeft afgelegd die hier is gepasseerd, en hij vroeg of ik hier aan het werk was, en dat hij zei van kan hij eens naar beneden komen, en dat je die mens ziet en je kan ermee spreken, en dat die op zich al een positief traject heeft afgelegd, en dat hij u dingen toevertrouwt. Anderzijds ook een luisterend oor bieden, en bepaalde normen en waarden van uzelf, dat je die kan overbrengen.

IV Ja, dat is wel iets waar je trots op kan en mag zijn, hè. Wat vind je van de communicatie, tussen, niet enkel tussen jullie als DB's, maar gewoon de communicatie volledig in het DETENTIEHUIS?

DB 1 Dat is een beetje een ramp soms.

IV Ja.

DB 1 Ja, ik ga het proberen te kaderen aan een stukje, los van eigenlijk de volledige communicatiedoorstroom van directie naar onderen naar DB's, en omgekeerd, hebben we hier een bepaald luik, waar dat naast uw woonst dat je moet hebben voor uw reclassering, en dan uw werk, vind ik dat u en wij, dat wij naast ons werk ook nog een bepaalde vrijetijdsbesteding willen, dat je wegwijnt in uw appartementje gewoon, dat dat voor de bewoners rap weer prikkels kunnen opgepakt worden om de slechte toer op te gaan. En daarom proberen we in het DETENTIEHUIS ook activiteiten te organiseren, we hebben daar Dekor en d-Kern. En overlaats heb ik d-Kern meegevolgt terug, en wat bleek dat er veel wordt geschrapt van de activiteiten, veel niet doorgaat, mede ook, toch wel in eigen boezem te kijken, dat er weinig participatie is van DB's op het moment zelf, maar dat er langs de andere kant ook weinig mogelijkheid voor is. Dat is jammer, maar verstaanbaar. Want het is ook zo van, iedereen werkt hier zo goed als kwaad dat hij kan, en als hij dan een rust zou kunnen krijgen dan is hij daar blij om, maar als uw rust niet zou kunnen doorgaan, omdat jij als extra zou moeten blijven voor puur die ene activiteit, weegt dat dan op voor uw eigen mentale rust, en dat dat een beetje de overweging is. Dus dat is één stuk waar er iets stroef loopt de in de communicatie, waardoor dat er misschien iets moet worden voorzien waardoor nog meer mensen die zich willen inzetten voor activiteiten, dat er op een bepaald moment wordt gezegd er is dan die activiteit dat we met een minimumbezetting werken, dat er eventueel kan doorgeschoven worden in de ploegen, als jij geen activiteit wil doen, kan jij wisselen met de vroegen bijvoorbeeld, maar waardoor er meer engagement is voor activiteiten, zonder dat er echt moeten mensen specifiek naar hier komen terwijl ze eigenlijk in verlof zouden zijn ofzo, want dat zie ik ook niet echt zo goed, want dan ga je ook geen enthousiaste mensen hebben voor die activiteiten, als je puur verlof gaat intrekken voor die uurkes activiteiten, en voor de rest zit je hier dan. Het is een moeilijk punt.

IV Ja, vooral het engagement van de DBs, of van bovenaf die eigenlijk zouden meer personeel moeten voorzien dan?

DB 1 Ja, als DB denk ik dat wel allemaal, zeker een keer mogen, want we zeggen van veel punten van de visie is niet meer wat ze was, waar we ons voor hebben ingeschreven, maar ik denk wel een punt waarvoor we ons hebben ingeschreven en die job hebben aangegaan, is wel om deel te nemen aan activiteiten, om naar buiten te gaan met de bewoners, om dingen te doen met hen. Dus ik denk dat daar zeker naar onszelf moet gekeken worden, en langs de andere kant is van bovenuit moeten ze een keer de tekening leggen van, hoe kunnen we zorgen dat als er overtal is op een maandag, op een maandag is er soms achttal overtal, hoe kunnen we zorgen dat er één man overtal is in de laten elke dag, zonder dat er daar echt veel mensen miserie mee hebben. Maar dat is weer proceduregewijs, ik weet dat de planner daar niets kan aan doen op dit moment, ik denk dat dat de planner overstijgt, ik denk dat dat niet aan de planner ligt. En voor de rest is het een beetje ja, kunnen communiceren denk ik, ik denk dat de DBs onderling binnenkort gaat dat wel zijn dat we per LEEFGROEP gaan kunnen extra momenten hebben om te bespreken hoe we de Leefgroepen organiseren. Bij mij zelf is er daar echt wel heel dringend nood aan, aan meer communicatie.

IV Er is hier ook een MDO, wat vind je daarvan?

DB 1 Ik vind dat MDO, dat dat er is, is sowieso iets positiefs, langs twee kanten moet je dat bekijken, langs de ene kant was het nooit initieel de bedoeling dat daar DBs aan gingen meedoen werd er in het begin gezegd, langs de andere kant hebben ze wel gezegd van oké, in het DB zijn de DBs aanwezig, ze vinden het ook fijn dat er DBs aanwezig zijn, maar langs de andere kant zitten we er echt soms bij voor spek en bonnen in dat MDO. We kunnen onze zeg daar doen, maar het is niet dat we echt hard onze mening zeggen, en dat daar naar wordt geluisterd.

IV Heb je ook nog dat gevoel, want de werking van het MDO is wat aangepast, de agendapunten enzo, is dat beter dan in het begin, of is dat hetzelfde heb je het gevoel?

DB 1 Het is beter voor het tijdmanagement, maar voor eigenlijk puur dat er wordt geluisterd naar de DBs is er niet veel veranderd. Wat er wel is, als er iets op papier staat kan het niet worden ontkend dat er niet over gesproken is geweest. Maar ik denk dat we moeten stilstaan dat we hier met 50 collega's zijn, 50 DBs ongeveer, we zitten met twee mensen van directie, 2 COOs, vier of vijf mensen van de PSD, en meestal op het MDO zitten er vijf mensen van de PSD, en 1, 2 of 3 collega DBs en ik denk dat dat geen goed evenwicht is, waarin er 5 mensen van de PSD, ik heb er niets op tegen dat alle 5 personen van de PSD er zitten, maar het is teveel dat er een heel ander beeld is van dat de PSD krijgt dan dat wij hebben, en als je daar dan

maar met 2 of 3 collega's DBs zitten, tegen een equipe van mensen die de bewoners van hun mooiste kant meestal zien, is het moeilijk om daar iets in te veranderen.

IV Ja, soms ben je met te weinig om jullie mening te verdedigen dan. Ervaar je tijds) en/of werkdruk tijdens het uitvoeren van de job, en waarom? Kan ook niet het geval zijn, hè.

DB 1 Ik denk dat het de momenten dat er tijdsdruk is, is op de momenten van het appel, op de momenten dat er een incident is, maar gelukkig houdt vasthouden we hebben nog niet veel incidenten gehad, en het appel, van teamleider tot TL, kan het soms zijn dat we hier soms diepgaande gesprekken voeren, en je kan die gesprekken niet zomaar stil leggen omdat het appel is, en bij de ene teamleider kan je al wat rapper zeggen van ik zat nog in gesprek ik ga mijn appel 5 minuten later indienen, dan bij de andere teamleider is dat strikt om 4 uur, anders gaat de wereld vergaan of zo. Dat is wat TLgebonden, maar voor de rest heb ik hier wel het gevoel dat er een klein beetje te min wordt omgegaan met de tijd dat we soms hebben, als voorbeeld wil ik geven van 1h30 tot 2h00 en van 9h30 tot 10h00 hebben we tijd, ik zou willen zeggen gebruik die tijd, nog een overleg te doen met een collega of, ik vind dat een puntje van mezelf, dat ik soms ambetant kom dat collega's al denken dat het om 1h30 gedaan is hun shift, ik heb er geen probleem mee dat als de late of vroege ploeg hier volledig is, eender wat, dat de andere ploeg naar huis kan. Maar gewoon wat respect voor uw Teamleiders, voor het hele geven, niet 5 voor 2 al beginnen zagen, van mag ik naar huis, terwijl uw dienst tot 14u10 is, terwijl je eigenlijk een nuttige overgang zou kunnen hebben, dat je info zou kunnen geven, maar dat is ook van collega tot collega anders denk ik. Ja, het mag ook eens gezegd worden als het negatief is van onze kant he, maar voor de rest cava.

IV Ja, dus dat valt mee, maar zeker de tijd die jullie hebben zou volgens u nog beter kunnen ingevuld worden. Heb je ook het gevoel dat er goed wordt samengewerkt tussen collega's, pak vooral jullie als DB's, en hoe doe je dat?

DB 1 Ik heb met bepaalde collega's echt al ondervonden dat we die tijd die we hebben tussen 13;30 en 14.00 dat we die goed gebruiken.

IV Ja, wat vind je daarvan?

DB 1 Het is goed dat het bestaat, en voor sommige momenten kan dat heel zinvol zijn, maar voor ander momenten is het soms een krant of een soap dat je ziet passeren, ik zou dan eerder, stel dat het logboek er niet zou zijn, waar je het puntje 'sfeer', want in het logboek staat er zo'n puntje, hoe was de sfeer in de LG, en je ziet 100 keer goed, en dan denk je moet ik dat nu allemaal in stylo noteren, denk ik dat eigenlijk een globale observatiefiche van de LG, hoe het was, zou ik wel, maar dat is ook weer eigen mening, er zullen voor- en tegenstanders van zijn. Wat ik al heb gedaan, is bij iedere bewoner copy paste, copy paste voor toch een beetje, omdat het een

globaal puntje is. Maar ik vind het wel belangrijk dat je weet hoe het globaal is op de LG, omdat je, het woord zegt het zelf he, je zit in een leefgroep, je leeft samen met die mensen normaal gezien, er moet wat samenhang kunnen zijn, en nu heb ik het gevoel dat die lijn mist daardoor.

IV Ook qua collega's enzo, heb jij het gevoel, voel jij u thuis of op uw gemak als je hier bent?

DB 1 Ja, ik voel mij wel goed bij mijn collega's,

IV Kan je bij hen terecht ook als er iets is?

DB 1 Ja, ik denk dat we mekaar enorm steunen, mekaar enorm kansen willen geven, ik heb niet het gevoel dat er hier heel veel mensen met de foute insteek zitten, dus dat is ook positief. Dus dat is ook wel echt, de manier waarop dat eigenlijk de aanwerving is gebeurd, extern of intern, denk ik dat we echt wel een heel gemotiveerde equipe hebben, dus dat is wel fijn.

IV En qua leidinggevenden, heb je hetzelfde gevoel, het gevoel dat je bij hen terecht kan als er problemen zijn, dat ze u daarin zouden ondersteunen?

DB 1 Ja

IV Dat gaat dan over Teamleiders, Coördinatoren en directie.

DB 1 Ja, echt wel een ja, maar ik dat we, dat je natuurlijk, als je iets doet dat verkeerd is gaan ze u niet steunen, maar dat is een beetje logisch, maar soms willen mensen gesteund worden voor iets dat ze verkeerd doen, en dan moet je gewoon naar uzelf kijken.

IV Heb je het gevoel dat er fouten kunnen en mogen gemaakt worden?

DB 1 Ja, ik heb wel het gevoel dat er fouten mogen gemaakt worden, maar ik heb wel het gevoel dat, daar had ik wel, dat ze een klein beetje bepaalde structurele dingen dat nog wel beter kunnen, waardoor dat we soms... Ja, ik heb wel het gevoel dat we mekaar enorm moeten indekken als collega's, maar Teamleiders ook, iedereen ook, omdat we hier in zo'n open gegeven werken, maar ik denk wel dat iedereen elkaar steunt daarin.

IV Oké, merci, dan nu gaan we meer over naar uw contacten met de bewoners.

IV Heb je het gevoel dat jullie de bewoners voldoende willen en kunnen steunen? Het gaat nu niet over werk zoeken enzo, maar gewoon in het algemeen, als er iets is, heb je het gevoel dat je ze kan steunen en dat je daar de mogelijkheid toe hebt?

- Ik heb dat zelf al ondervonden dat ik dat een paar keren niet kon doen hoe ik het zelf wou, puur omdat we eigenlijk met onze Leefgroepen zitten, en dat is soms dan een moment wat individueel zou dieper willen erop ingaan met iemand, en dat er daar toen geen tijd voor was. Maar dat was ook situationeel, het personeel die toen aanwezig was, en de teamleider die toen aanwezig was. ik denk dat dat soms wel mogelijk is en soms niet mogelijk is. Het hangt er ook vanaf welke problematiek of problemen dat de bewoner heeft. Daarin ben ik wel voorstander dat we eigenlijk nog meer achtergrond weten van de bewoner. En het ding is dat we nu toch die achtergrond dan gaan vragen, eigenlijk zelf de laatste tijd zelf echt op de man af, maar het irritante daaraan is, van als we het allemaal vragen, als 50 man u vraagt van, ah en wat heb je nu eigenlijk uitgestoken, is het dan niet toch handiger als we gewoon weten wat hij heeft uitgestoken? Plus voor mij, ik link dat altijd aan bepaalde zaken van, als je, als er iemand bijvoorbeeld voor slangen en verwondingen zit en het is het nieuws of dergelijke, en ik zie een bepaalde manier waarop dat hij reageert als er bijvoorbeeld op het nieuws echt een schietpartij is geweest binnen een koppel, dat vind ik dan dingen dat je misschien zou moeten aankaarten voor in de observatiefiche als je dat weet, en dat je daar zou moeten kunnen op spreken, of als er iemand een halve zenuwinzinking krijgt, die zegt van 'shit ja ik ben ook zover gegaan, en ik wou eigenlijk niet, dat was een moment', dat je dat beter zou kunnen inschatten, ook omdat je niet allemaal datzelfde gesprek kan hebben van 'ah, je hebt in Antwerpen met drugs bezig geweest of dergelijke, ja dus, eigenlijk meer achtergrond zou fijn zijn eigenlijk.
- DB 1**
- IV** Ja, is dat iets wat dat bewoners u zelf ook soms, vertellen?
- DB 1** Ja, ja.. Maar natuurlijk, ja zoals ik zeg he, ze gaan het geen vijftig keren vertellen, dus het is een geluk dat jij er net bent die moment, of als je zegt 'kan ik het nog eens vragen', ja.
- IV** Maar is dat iets wat dat bewoners wel af en toe doen, jullie in vertrouwen nemen over bepaalde zaken?
- DB 1** Ja, dat wel, dat wel, zoals er is een bewoner die mij in vertrouwen had genomen over een bepaalde zaak die nog hangende was, waar dat hij nog opnieuw verklaringen voor moest afleggen, en dan hebben we dat samen nog wat besproken en gedaan, dus dat was wel interessant.
- IV** En waarom denk je dat die persoon u in vertrouwen heeft genomen, of andere DBs? Waarom nemen bewoners jullie in vertrouwen?
- DB 1** Ik denk de mindset van hoe je erin staat denk ik, de manier hoe dat je hen behandelt, ja voor mij, ik behandel zo menswaardig mogelijk iedere bewoner, zeker meer, ik ben er ook niet voor hen nog te straffen, ze hebben iets tegengekomen in hun leven

waardoor dat ze voor de rechter zijn moeten verschijnen, de rechter heeft een straf uitgesproken naar eer en geweten volgens het Strafwetboek, en die straf kunnen ze gelukkig hier uitzitten, maar dat is het ook, het is niet aan ons, als instituut om nog, om van die straf nog een hel te maken. Die straf is al erg genoeg op zich. Ik zeg ook altijd dat ik ook iets kan tegenkomen zonder dat ik het wil, of ergens ja, je bent heel rap meegezogen in een bepaald iets waardoor dat je iets kan misdoen, waardoor dat je hier zou kunnen terechtkomen, dus ik zou dan ook graag hebben dat ik zo zou worden behandeld.

IV Heb je het gevoel dat dat een mindset is die er bij andere DBs ook is? Of bij de meerderheid?

DB 1 Bij de meeste DBs zit die mindset wel, ik ga zegge, 70/30, maar ik zou willen meer zeggen, maar ik weet het niet zeker, maar zeker de overgrote meerderheid zit die mindset wel goed.

IV Oké, heb je het gevoel dat jullie genoeg verantwoordelijkheid kunnen geven aan de bewoners, dat zij zelf beslissingen kunnen nemen over bepaalde dingen?

DB 1 Hmm. Goh, teveel in sommige, teveel en soms te weinig.

IV Ja, hoe bedoel je?

DB 1 Ja, ik persoonlijk heb een hekelpuntje over het feit dat ze, we hebben een bewonersoverleg en dus om 07.00h hebben we een appel, en om 07.00h zie je de bewoners nog liggen slapen in hun kamer, en dan zie je wat ze aan hebben als ze in hun bed liggen, en om 08.00h zitten ze in diezelfde kleren aan het bewonersoverleg, en ik heb daar een stuk moeite mee, puur omdat er dan van andere bewoners en van DBs wordt, hoor je dan van 'die mens heeft al superlang zijn tanden niet gepoetst, die rookt op de kamer', en dan denk ik van: 'verantwoordelijkheid wil je geven, maar ik zou het ook wel echt willen zien als een geschenk, en hier is het een cadeau dat ze krijgen, bijvoorbeeld als je nu zou kunnen zeggen van, zoals het in Ruiselede is, in Ruiselede is het dat het boven chambretten zijn, dus allemaal houten koten eigenlijk, en de sigaretten liggen beneden in een kluisje. Voor mij zou dat heel fijn zijn, als er geen tabak en rokerswaren en dergelijke op de kamer mogen, en dat is niet verantwoordelijkheid afnemen, dat is gewoon, efkes gewoon common sense, of ja, er leren mee omgaan, bewustwording. En ook dan, voor hun zelf, kan je dan zeggen van, het is uw verantwoordelijkheid voor dat in dat kluisje te leggen, hè hebt ook een andere verantwoordelijkheid voor dingen op hun plaats te leggen. Zoals dat er bepaalde stappen, zijn, een stuk van de opvoeding hebben bepaalde bewoners niet gehad, waardoor dat wij nu de hand kunnen toereiken om die opvoeding opnieuw te geven. Vanaf dat mijn kindje handen heeft, ga ik zeggen van 'twee keer tanden poetsen 's ochtends en 's avonds', maar als dat nu niet gebeurt bij de bewoners, zou ik dat wel toch, durven aanraden voor dat wel, dat we daar opnieuw op inspelen op

zo'n simpele dingen, of gewoon niet de hele dag door in de pyjama lopen, beetje proper voor de dag komen, ontbijten, dat zijn zo van die kleine zaken waarin dat we, nog een weg af te leggen hebben, als instituut, als DETENTIEHUIS.

IV Heb je het gevoel dat je dat wel al af en toe hebt kunnen doen? Sommige bewoner wel, die dagdagelijkse dingen wat meer aanleren, of ze daar toch?

DB 1 Een duw kunnen geven?

IV Een duw kunnen geven, ja inderdaad.

DB 1 Te weinig, maar dat komt ook een stuk door mezelf ook, allez door mezelf en door dat je er te weinig bent ook, ik denk dat het nu al de komende maanden dat dat misschien wat gaat verbeteren, als we nu wat meer op vaste leefgroepen werken, en dat die gesprekken dan komen, dat we daar eventueel wel zo'n dingen in gaan kunnen steken. Maar ja, allez, het blijft er wel dat je hier wel 5 keer 8 uren bent, op 7 dagen maximum, maar dat er nog, veel meer uren zijn op een dag, dus je kan er niet altijd zijn.

IV Nee, en dat is ook gewoon praktisch niet mogelijk denk ik, dus dan moet je dat proberen in die uren...

DB 1 Dus een goede samenwerking, en zorgen dat er eigenlijk, dat de hoofden in dezelfde richting staan.

IV Inderdaad, je zei ook dat bewoners op bepaalde vlakken te weinig autonomie krijgen af en toe, wat bedoel je daarmee?

DB 1 Ik ging iets willen zeggen in de zin van, dat we eigenlijk rond het DETENTIEHUIS, dat er eigenlijk, ja, zou moeten kunnen een mogelijkheid zijn voor meer buiten het DETENTIEHUIS te sporten ofzo bijvoorbeeld, stel nu bijvoorbeeld dat er, dat er eigenlijk in de zomermaanden, dat er zou kunnen een bewoner op zijn eigen een toertje kan gaan lopen of dergelijke, of dat er kan worden gevoetbald hiernaast in de zomer, en dat er daar niet altijd een DB bij zijn of dergelijke. Misschien zoiets achtig, dat ik gewoon soms vind dat ze daarin niet veel verantwoordelijkheid hebben, ik probeer dat wel te vermeerderen, zoals soms, in de papieren hun briefjes enzo, vragen aan directie of dergelijke, dat geven ze boven af bij ons, maar dan zeg ik van, ga er maar zelf mee naar beneden, dat ze er zelf mee naar het onthaal gaan, dat ze zelf weten van kijk ik heb dat briefje nu daar afgegeven, dat het niet is van, ik geef het hier af en het komt wel goed.

IV Nog zaken binnen het DETENTIEHUIS waarin je het gevoel hebt dat je ze wel bepaalde autonomie kan geven, een bepaalde vrijheid?

DB 1 Meer vrijheid kunnen geven, het is ook moeilijk om meer vrijheid te geven eigenlijk he.

IV Ja of de vrijheid dat ze nu al hebben he, in welke zaken kunnen zij autonoom beslissen?

DB 1 Ik denk dat het weer iets is dat er heel veel mogelijk is waar dat ik zelf niet aan denk, maar dat het ook bij ons begint, bij ons begint van, bijvoorbeeld, voor het bewonersoverleg bijvoorbeeld, ja, waarom kunnen de bewoners zelf niet bespreken over wat er nog moet gebeuren, zelf kuistaken verdelen en dergelijke? Als dit nu niet in een gevangenissetting zou zijn, zou ik zelf zeggen voor de bewoners zelf het appel te laten maken, hier is dat nu wel heel riskant omdat je zit met mensen die gestraft zijn, maar wel zo de bewoners, iemand die wil, iemand die bijvoorbeeld al de bewoners van deur naar deur gaat wekken, en zeggen van het is tijd voor te eten ofzo, ik denk daarin dat er nog meer van onze kant moet komen, meer initiatief daarin.

IV Oké, volgens u gewoon in het algemeen, wat vind je van regels, is dat voor u belangrijk, moeten dat er veel of weinig zijn en waarom? Regels naar de bewoners toe dan?

DB 1 Euhm, neen, er moeten voor mij niet veel regels zijn. Ik denk dat je met goede waarden en normen meer kan doen dan met duizend kleine regeltjes. Ik denk dat goede krijtlijnen zoals niet roken binnen het gebouw, dus dat is dan, dan moet je al geen onderscheid maken tussen op kamer, gewoon niet roken binnen het gebouw, gewoon een simpele kleine regel. Maar het grootste dat je hier moet hebben is respect, en respect daar zit heel vele in, als je iemand bent die niet te vertrouwen is, dat wil zeggen dat je te weinig respect hebt, als je niet eerlijk bent, dat is ook respect, dus respect is één grote waarde voor mij. En voor de rest is het de juiste mindset en het gezond boerenverstand, en oké als dat gezond boerenverstand er niet is, wil ik wel degene zijn die hen helpt om daartoe te komen, maar liever niet heel veel regeltjes, want daardoor word je alleen maar meer gebonden, maar ik merk dat we nu soms wel te weinig draagkracht hebben om zo te leven. Voorbeeld daarvan is, gisteren stond ik op LG4, het is al een paar dagen aan een stuk dat ik vraag om op tijd te stoppen met koken, want er zijn bewoners die 's nachts nog eten, en het is iedere keer geklaag, en je vraagt om op tijd te stoppen zeggen ze jaja, we gaan stoppen en we maken het wel proper, maar iedereen heeft zijn eigen perceptie van wat proper is, en ook ja ze stoppen niet op tijd met koken, want je kan moeilijk zeggen van we sturen hem terug naar Brugge, en je komt in Brugge toe en ze vragen van 'ah hij heeft waarschijnlijk wel iets gedaan', 'ja wi hij stond om 21.30h nog te koken en daarom sturen we hem terug naar hier, ik denk dat ze dat ook zelf weten, dat we weinig draagkracht hebben om hen te sanctioneren eigenlijk, en daarom komt er misschien nu een regel bij van 'om 21.00h stoppen met koken, dat is weer de

zoveelste regel die erbij komt, de zoveelste inkrimping, waarbij het natuurlijk leuker is om te zeggen van gasten 'leer het zelf, wil het aan jullie zelf leren', dat is constant die overweging van we willen ze kansen geven, ze verpesten het, maar verpesten ze het omdat ze het willen verpesten, of verpesten ze het, omdat het gewoon toch je m'en fou is', en dat is iets waar we in het beginstadium heel veel tegen botsen, ik denk dat we niet, ik denk dat ze het zeker niet allemaal slecht bedoelen, maar we hebben iets gecreëerd van, puur hetzelfde met alcohol, er komen hier te veel mensen zat binnen, en dat we er, allez, we verschieten er zelf niet meer van, het is allemaal oké, en dat is, nu allemaal in dat begin en dat is heel, dat politiek systeem dat we hier dat DETENTIEHUIS, eerst vol moeten krijgen end at we niet zomaar iemand naar Brugge kunnen sturen omdat hij een pintje heeft gedronken, en ik versta dat, en ik ben daarvoor wel wat gefrustreerd, ik moet gewoon kunnen zeggen van ' ik mag erdoor gefrustreerd zijn, en ik begrijp dat het niet anders kan, maar het is heel jammer dat we zo werken he'.

IV En heb je ook al manieren gevonden om met de bewoners om te gaan, zodat zij uw afspraken nakomen, ook al staat dat niet zwart-wit op papier? Ik kan mij voorstellen, je werkt hier nu ongeveer een jaar, dat er wel al momenten geweest zijn waarop je zegt van 'ze luisteren nu naar mij en eigenlijk staat dat niet op papier, en hoe komt dat dan?

DB 1 Ik denk dat dat komt door eigenlijk respect hé, ik denk blijven van jouw kant ook respect geven, blijven kansen geven, weten dat je met mensen bezig bent in een ander referentiekader, en dat je eigenlijk door respect te tonen dat je respect kan geven, en soms is dat een klein beetje de grens tussen achter hun gat lopen, en gewoon tonen dat het anders kan. Bijvoorbeeld gewoon als ze moeten opkuisen, zelf ook uw handdoek vastpakken om af te drogen, zelf ook meehelpen afwassen, zelf uw eigen gerief ook niet laten slingeren. Als je uw appel, bijvoorbeeld vorige week ik teken mijn appel, en een bepaalde bewoner zijn trui zag ik nog liggen, ik heb zijn trui meegenomen naar zijn kamer, en ik was enorm aan het twijfelen ga ik dat nu doen of niet, maar toen ik dat meenam en gaf aan die bewoner, dan was dat weer wel zo van die bewoner besepte ook van hij had dat ook kunnen laten liggen, dus het is fijn dat hij die trui ziet en denk van dat is van die bewoner ik gat dat geven aan hem, dus puur constant die afweging van loop ik niet achter hun gat, en ben ik niet hun slaafje? Of is het puur dat we respectvol met elkaar omgaan, en dat is wel zo een beetje waarbij je dingen kan creëren.

IV Ja, respect geven respect krijgen?

DB 1 Maar bijvoorbeeld van de keuken die dan nu heel vuil nog was, je bent dan wel soms teleurgesteld maar ik denk dat dat gewoon dan nieuwe kansen geven is, en jammergenoeg als het niet werkt, dan wel met kleine regeltjes, maar ja dat is jammer natuurlijk, maar ik denk dat dat in dat geval niet anders zal kunnen.

IV Ja, dat dat moet? En verder, objectief gezien zijn er weinig incident geweest eigenlijk, hoe komt dat volgens u?

DB 1 Een heel groot stuk geluk denk ik daarbij, ja, ik denk dat dat wel ook is doordat we wel ook toch wel een bepaald profiel aannemen, ook niet zo heel veel volk dat we hier al gehad hebben. En euh, ik denk dat we er wel met genoeg mensen altijd aanwezig waren, ik denk dat er ook, altijd wel met genoeg personeelsleden aanwezig waren voor niet teveel incidenten te doen groter maken dan dat ze waren.

IV Ja, meer preventief optreden dan?

DB 1 Ja, ik denk dat we heel preventief hebben kunnen optreden, met de juiste mindset wel, iedereen welkom en warm ontvangen, ook dat we gevoeld hebben wanneer dat er dingen fout aan het lopen waren. Maar, ja, ergens ook wel soms vragen we ons af van 'is dat wel het juiste profiel om naar hier te komen?', daardoor hebben we nog niet zo heel veel incidenten gehad.

IV Ja, heb je zelf al eens een conflict gehad met een bewoner, dat gaat dan echt gewoon over een onenigheid he, en indien ja, hoe heb je dat aangepakt? Kan ook zijn dat dat nog niet echt voorgekomen is he, kan ook he.

DB 1 Ik zou willen zeggen nee, omdat ik nog niet echt een zwaar conflict heb gehad, maar kleine conflictjes kom je bijna dagelijks tegen, ik denk dat dat gewoon bepaalde basisprincipes zijn, uitleggen waarom dat je bepaalde dingen zegt, op de feiten blijven, en vooral geen bloemetjes wijsmaken. Dus concreet, niet subjectief zijn van 'dat het express die persoon is ofzo dat je viseert of dergelijke'.

IV Ja, oké, merci. Heb je het gevoel dat bewoners daarin eerlijk en gelijk behandeld worden, niet enkel als er een conflict is, maar in het algemeen?

DB 1 Ja, ik denk wel dat we, dat er heel veel is ten voordele van de bewoners. Ik ben heel hard fan van hoe er nu wordt gewerkt, van het feit dat ze menswaardig worden behandeld en dergelijke, maar naar veiligheid toe, vind ik dat we, ja, wel meer zouden kunnen doen, puur ook voor, ik gaan een voorbeeld geven, als je het gerief controleert van een bepaalde bewoner, moet je zeker zorgen dat je met twee bent. Want onlangs kwam er een bewoner toe met een gsm die gebroken was, die wou die gsm weg, en we moesten daar dan een papier van opmaken dat die gsm, dat we die gsm hebben vernietigd of weg gedaan, maar als ik dan alleen was en die ene gsm heb weggedaan, maar dan kan hij wel zeggen hij heeft die tweede gsm bij zich genomen, en die dertig euro die in mijn rugzak zat. Ik denk dat er heel veel, dat wij gewoon, desondanks dat we wel onder eed staan, dat er misschien al te veel incidenten in het verleden zijn geweest waardoor dat we ons als DB en als cipier ook, dat we ons in een vrij triestige positie hebben gezet, dat we niet meer zo

- geloofwaardig zijn, door toedoen van collega's die effectief al dingen hebben gestolen of expres kapot hebben gemaakt door bepaalde bewoners.
- IV** Ja, dus door het feit dat bewoners al in een klassieke gevangenis hebben verbleven, dat zij daardoor negatieve ervaringen hebben, en dat dat moeilijk is voor jullie om dat om te draaien. En heb je het gevoel dat dat altijd het geval is of heb je al bevestiging gekregen van bepaalde bewoners dat het wel anders is, of wel andere omgang met jullie dan met PBA's?
- DB 1** Ja, naar verloop van dat ze hier zijn wel, sommige komen heel nors toe, maar dat kan redelijk snel slijten. Ik denk dat het niet te onderschatten is wat sommige hebben meegemaakt in de gevangenis.
- IV** Ja, en dan qua activiteiten, heb je het gevoel dat er voldoende wordt aangeboden, dat zij zelf ook een inbreng hebben in activiteiten?
- DB 1** Is het ooit voldoende natuurlijk? Je wilt altijd meer, en je zou altijd meer willen in de ideale wereld. Ik denk dat deze locatie, ons gebouw, waar wij nu zitten, is voor sommige dingen een goede locatie, een goed gebouw, maar voor sommige dingen een serieuze ramp. Stel dat je gewoon toerkes van 400m wil lopen dan lukt dat al niet, we hebben een heel kleine binnenplaats, heel weinig ruimte om eens te voetballen, te volleyballen, echt heel weinig activiteiten te doen. Ik denk dat dat nog serieus kan verbeteren, we hebben wel onze bezoekszaal maar dat is ook heel statisch, daar kan nog meer sfeer in gebracht worden. Want nu kunnen de bewoners daar samen gezelschapsspellen spelen s'avonds, door de groepen door, daar kan ook nog meer sfeer in gebracht worden. Ik zou dan eerder denk van ook een playstationkamer in de plaats van overal een PS te zetten, waar dat we nu eigenlijk, het is gewoon, je kan heel veel bereiken door te zeggen van na het eten kuisen we de tafels af en staat het nieuws op om 19.00h, je gaat heel vele bewoners hebben die interesse hebben, maar ik denk dat nu gewoon de keuze tussen de PS en...
- IV** Ja, ze geven daar de voorkeur aan?
- DB 1** Ja, wat wel jammer is, omdat dat ook wel weer bepaalde inzichten, of tot bepaalde gesprekken zou kunnen komen binnen de LG.
- IV** Is er zelf een activiteit waar je al hebt aan deelgenomen en die u is bijgebleven en waarom?
- DB 1** Ja, veel activiteiten. Een activiteit dat ik eens had gedaan, was eens mee gaan voetballen buiten op zondag, en dat was, ja dat was wel al efkes geleden en we wisten niet goed waar we konden voetballen, en we waren gewoon met vier mannen op stap naar een veldje, en je voelde de zuurstof dat ze efkes kregen, en dat was wel fijn om van te genieten. En ook jij bent in sporttenu, zij ook.

IV Ja, hoeft niet veel te zijn?

DB 1 Nee, gewoon onder elkaar, en losse babbel erbij, ja dus dat was wel fijn.

IV Ja, goh en dat is dan, ja misschien dat gaat dan over integriteit en veiligheid, maar voel je u veilig in het DETENTIEHUIS, en zijn er momenten waarop je u al minder veilig hebt gevoeld en waarom?

DB 1 Eerst nog die activiteit? Soms bij die activiteit maken bewoners een grapje van ‘wat als we weglopen of dergelijke’, maar ik denk dat dat is om ons te testen, ik denk dan aub loop weg als je wilt weglopen, het kan niet plezanter zijn, enerzijds de politiediensten gaan met veel plezier achter u zoeken, en anderzijds is het u eigen dat je den duvel aandoet door dat te doen, dus dat van veiligheid. Maar door met de bewoners bezig te zijn denk ik wel dat we daar een goede verstandhouding over kan hebben. Qua veiligheid heb ik mezelf ook al wat minder veilig gevoeld, maar meer de andere, ik denk dat er heel veel diensten binnen en buitengekomen die dan soms een gesprek hebben met de bewoners, en dat we als DB niet altijd op de hoogte zijn dat zij op uw LEEFGROEP zijn, en dat zij dan ergens in een of andere gespreksruimte zitten, en dan denk ik wel van ‘nu kan er iets misgaan...’. Dan de manier waarop dat de mensen hier toekomen vind ik dat we al een hele weg afleggen vooraleer dat we al hun materiaal hebben doorzocht, en dat we die mens volledig hebben gefouilleerd. Oké, je mag niet altijd het ergste denken, maar stel dat er een bepaalde bewoner is die hier verblijft en die in Brugge wat vijanden heeft gemaakt en dat er nog een afrekening volgt, en dat er in Brugge iemand wordt omgekocht voor, zorg maar dat je nekeer goed uit de bus komt en dat je naar het DETENTIEHUIS mag gaan, en die komt dan op eigen transfer naar hier, met dan de bedoeling dat de opdracht wordt gegeven van vanaf dat je hem ziet, lynch je hem, en dan heeft die wel al door heel het gebouw gelopen met al zijn gerief heeft hij wel al heel veel kansen, en dat de rugzakken nog niet zijn gecontroleerd.

IV Ja, dus dat zijn wel dingen waar je bij stil staat?

DB 1 Ja,

IV Maar over het algemeen wel een veilig gevoel?

IV Ja, goed, ik denk dat dat de vragen waren die ik wou stellen, je hebt nooit in een klassieke gevangenis gewerkt, maar wat denk je dat de grootste verschillen zijn met een klassieke gevangenis, positief of negatief.

DB 1 De open deuren, de kamer dat wij altijd kunnen buitengaan, de LGen, gewoon dat je echt wel veel gesprekken kunt hebben, echt kort erbij dat je bij de mensen kan staan, de kansen dat ze meer kunnen krijgen, hun netwerk van familie en vrienden waar ze meer toegang tot hebben, een bepaald warmtegevoel dat je kan hebben bij

elkaar, wat je in de gevangenis minder hebt. Wat je hier minder hebt is echt wel een bepaalde structuur, dagstructuur, dat vind ik dat we hier minder hebben dat daar wel meer is. Maar ik zou liever hebben dat we hier wel een goede dagstructuur hebben dan dat we naar een gevangenis gaan. Ja, dus eigenlijk vind ik niet veel goeds aan een gevangenis.

IV Goed, dat was duidelijk. Oké, goed, dan heb ik eigenlijk geen vragen meer, tenzij dat jij nog iets wil zeggen dat je kwijt wil.

DB 1 Ik denk dat ik al veel heb gezegd.

IV Ja, supergoed, merci.

TRANSCRIPT DETENTIEBEGELEIDER 2

Algemene info

Hoedanigheid: Detentiebegeleider 2

Duur: 41:25

Datum: 17 november 2023

Persoonlijke info

Leeftijd: 34

Geslacht: man

Gewerkt in klassieke gevangenis: ja

Werkzaam in het detentiehuis sinds: 09/2022

IV Ja, ik ga beginnen met heel algemene vragen te stellen om dan wat specifieker te gaan. Mijn eerste vraag is wat zijn de meest positieve zaken volgens u aan werken in het detentiehuis?

DB 2 Het contact met de bewoners. Dat is toch echt wel een beetje een vertrouwensband met de bewoners.

IV Ja.

DB 2 Maar wel op de hoogte bent van alles.

IV Ja.

DB 2 Ja, zeker dat je zo heel dicht bij de bewoners staat.

- IV** Oké, nog zaken waarvan je zegt.
- DB 2** Wel ik denk dat wel een beetje de voornaamste dingen zijn en dat je echt nauw betrokken bent ook met alle dossiers, alle met veel dossiers toch van de bewoners. Ik heb heel veel geleerd van alle bewoners.
- IV** Ja. En hoe bent u betrokken met de dossiers van de bewoners?
- DB 2** Ja, dat kan je toch wel redelijk wat informatie weet. Je doet altijd een praatje met bewoners als die terugkomen van UV, hoe is het geweest op het werk enzo.
- IV** Oké, merci. En nu de omgekeerde vraag wat zijn de meest negatieve zaken aan werken in het detentiehuis? Dat kan heel breed zijn, niet enkel het contact met de bewoners.
- DB 2** Ja. euhm. Ja, dat kan natuurlijk wel een valkuil zijn dat je te dicht staat bij de bewoners, dat je het u te persoonlijk aantrekt, en dat niet kan loslaten.
- IV** Ja, beetje de afstand nabijheid niet altijd makkelijk is.
- DB 2** En wat niet altijd zo makkelijk is.
- IV** Ja. Nog zaken waar je aan kunt denken?
- DB 2** Euhm, niet direct eigenlijk waar ik kan aan denken.
- IV** Oké, Dat hoeft ook niet. Nu wil ik wat specifieker gaan over de de job zelf van detentiebegeleider. Die job zelf, ben je daar trots op dat je die uitvoert?
- DB 2** Tuurlijk. Ja, ik ben alle met mijn vorige job euh alle, dus ik had hier een job gezocht in West-Vlaanderen. En dat sprak me echt wel enorm hard om aan om mensen terug op het rechte pad te helpen en bij te dragen door de mensen die de juiste richting te wijzen en een. En het bezig zijn met die mensen.
- Zien dat ze stappen zetten bijvoorbeeld als ze een job vinden enzo. Ja dat je ze de juiste richting stuurt voor terug op het rechte pad te komen.
- IV** Ja. En is dat je iets dat je merkt dat je al bepaalde situaties had waarin je dacht ik, ik heb dat nu gedaan of daar heb ik in geholpen of?
- DB 2** Gewoon of in het algemeen.
- IV** Ja.

- DB 2** Maar ik heb alleen bijvoorbeeld een bewoner gehad die suïcidaal gedrag vertoonde en daar heb ik een heel gesprek mee gehad. En dan nadien heeft ze gezegd die van kijk, ik heb echt deugd gehad van een gesprek, ik ga nu met een positief gevoel buiten.
- IV** Ja dat is wel een beetje.
- DB 2** Ja.
- IV** Ja, dat is wel een leuk gevoel. Ja, achteraf dan. Ervaar je ook een bepaalde verantwoordelijkheid in de job,.
- DB 2** Dat wel ja.
- IV** En op welke manier?
- DB 2** Ja je hoopt natuurlijk dat de bewoners buitengaan voor UV dat ze altijd terugkomen. En dan zijn we altijd blij, toch?
- IV** Ja.
- DB 2** Dat ze terug euh terugkomen en dat ze nog niet gedronken hebben of.
- IV** Ja. Zeker als je op het onthaal zit, je bent de laatste persoon die ze ziet. .
- DB 2** Ja.
- IV** Soms maken ze wel een grapje van “denk je dat ik niet ga terugkomen misschien?”
- DB 2** Want ja, dat is eigenlijk ook wel wat verantwoordelijk naar de buitenwereld toe. Ja, ja, dat snap ik ook. Heb je ook het gevoel dat je jezelf kunt ontwikkelen in de ob. Dat je zo dat je bijvoorbeeld sinds begin dat je hier werkt en nu al een ontwikkelingsproces hebt doorgemaakt. Het kan ook zijn van niet, hè.
- IV** Ja, er zijn echt wel bewoners die zo een praatje komen doen, dan heb ik het gevoel dat ik een psycholoog ben, precies.
- DB 2** Ja.
- IV** Dat je een luisterend oor bent voor hen, zonder iets specifiek te zeggen dat je ze toch nog geholpen hebt, dat ze zo voelen van ik heb mijn verhaal kunnen doen.
- DB 2** Ja.

- IV** En dan zijn ze opgelucht dat ze precies hebben kunnen vertellen.
- DB 2** Het hoeft ook niet altijd om om daar gepast op te reageren.
- IV** Ja, dat zee gewoon hun verhaal kunnen doen.
- DB 2** Zonder je ze een bepaalde richting uitstuurt, je voelt dat ze opgelucht zijn dat ze iets hebben kunnen zeggen en dat je ze wel probeert te kalmeren ofzo in crisissituaties.
- IV** Ja, inderdaad, dat is iets kleins die toch voor hen toch belangrijk is.
- DB 2** Bijvoorbeeld dat ze gehoord worden en dat er iemand is die naar hen luistert.
- IV** Ehm. En nu het algemeen is, is de functie van detentiebegeleider. Dus het is een nieuwe functie die ook helemaal anders is denk ik in een detentiehuis, in vergelijking met een gevangenis, euhm, is dat volledig duidelijk altijd wat je moet doen? Zijn er soms onzekerheden?
- DB 2** Ja, er zijn natuurlijk altijd onzekerheden, maar als ik iets niet weet of zo dan ga ik het aan collega's vragen.
- IV** Ja.
- DB 2** Maar de functiebeschrijving is wel redelijk duidelijk.
- IV** Ja.
- DB 2** Ik denk dat we in sommige dingen nog wel meer kunnen betrokken raken, door bijvoorbeeld echt actief op zoek te gaan naar een job. Maar dat ligt dan misschien in hetzelfde vaarwater van de PSD.
- IV** Ja, die afstemming is niet altijd makkelijk.
- DB 2** Want dat lijkt mij wel tof. Er zijn al bewoners geweest die ik heb geholpen met een job, door mails te sturen enzo, dat is wel plezant.
- IV** Dat is wel leuk dat je zo op die manier kan helpen. Ja, nu je daar toch over bezig bent, over het feit dat niet altijd gemakkelijk is om af te stemmen met bijvoorbeeld de PSSD of externe hulp en dienstverlening, euhm, in het algemeen die communicatie tussen jullie en andere diensten hoe verloopt die, en is dat volgens u voldoende?

- DB 2** Ik denk hier zeker binnen het detentiehuis dat dat op zich wel heel goed is. alleen een telefoontje naar de betrokken persoon en je krijgt altijd direct een antwoord of stuur een mailtje naar en krijgt ook regelmatig antwoord.
- IV** Ja.
- DB 2** Ik weet van in Ruiselede, bijvoorbeeld in de gevangenis was dat wat moeilijker om die persoon altijd te contacteren.
- DB 2** De PSD kwam ook niet langs op de sectie zelf.
- IV** Ja, dat is moeilijk.
- DB 2** Nu is dat wel zo, hier is dat echt wel een luxe eigenlijk.
- IV** Ja.
- DB 2** Als je met een vraag zit, ze komen direct met een antwoord.
- IV** Ja.
- DB 2** En ook voor de bewoners zelf, ze hebben een vraag, en een paar minuten later staat de PSD er bij wijze van spreken, ja.
- IV** Dat is voorlopig nog een luxe dat ze zo snel worden verder geholpen.
- DB 2** Ja.
- IV** Maar ook een andere dienst, CAW of weet ik veel wat. Telefoontje of stuur een mailtje. Ja, je hebt altijd een relatief snel antwoord en dat kan je dan direct doorcommuniceren aan de bewoners, wat ze wel appreciëren.
- DB 2** Ja inderdaad.
- IV** Bijvoorbeeld het multidisciplinair overleg tussen jullie PSD, directie.... Hoe verloopt dat volgens u? En dat is een bijdrage, of een meerwaarde.
- DB 2** Ja dat is absoluut een meerwaarde. Je komt ook wel wat meer te weten over de bewoners zelf.
- IV** Ja. Je komt ook wel wat meer te weten.
- DB 2** Ja dus dat is zeker wel interessant om zo'n multidisciplinair overleg te worden.

- IV** Heb je ook het gevoel dat je daar zelf aan kunt bijdragen? Als detentiebegeleider zijnde?
- DB 2** Ja, we kunnen puntjes opgeven als er iets is met een bewoner of in het algemeen eigenlijk van de werking, dan kan je het op de agenda plaatsen.
- IV** Allez ik heb al een paar keer meegevolgd, en euh, ja, mijn eigen gemengd in het gesprek bij wij ze van zeggen. Ik vind wel dat we daar een bepaalde zeg in hebben over de bewoners en over de werking.
- DB 2** Ja, ervaar je soms tijds of werkdruk tijdens het uitoefenen van uw job?
- IV** Euh, misschien soms aan het onthaal. Dat er zoveel mensen tegelijkertijd staan dat je niet echt meer een overzicht hebt. , dan zit je daar als portier, maar andere collega's laten bijvoorbeeld dan die personen binnen, en ik heb dat al eens gehad 'wat sta je hier te doen'. Dat niemand mij iets gezegd heeft, 'ja ik kom hier op bezoek', ah, en ben je al aangemeld?
- DB 2** Ja, ik wil dat goed doen, maar dan krijg je telefoon binnen ,gaat er net iemand op UV, er komt iemand toe, dat kan chaotisch zijn.
- IV** Ja , en als je op de leefgroep staat heb je dat gevoel ook dan dat het soms chaotisch is of dat je denkt van ik moet nu nog dat en dat doen?
- DB 2** Nee, ik heb dat eigenlijk nog niet echt gemerkt op de leefgroep. Ik heb ook een lijst van mezelf met taken die ik kan afvinken. Ik heb vanochtend ook een paar dingen opgeschreven en dan weet ik van ah er moet nog koffie gezet worden bijvoorbeeld. Die en die taakjes.
- IV** Ja.
- IV** En de lijst dat daar op Teams staat, dat helpt ook voor een beetje te kijken van welke taken moet ik doen afvinken?
- DB 2** Ja.
- IV** Oké. Ehm. Krijg je vaak te maken met onvoorziene situaties waarin je denkt van oei, ik weet nu niet hoe ik hier moet reageren.
- DB 2** Euhm ja, als er een alarm binnenkomt. Ik heb dat nu nog niet voorgehad, allez bij mij is het nog niet voorgekomen als ik op dienst was, maar agressie bijvoorbeeld dat er toch al geweest is.

- IV** Ja.
- DB 2** Ja, bijvoorbeeld met die brand. Dat brandalarm afgaat, dat ook zo beetje is van oei, wie gaat er?
- IV** Ja, ja, en.
- DB 2** Ik zat eens op het onthaal en dat was een beetje hectisch.
- IV** Ja. En als je dan die vergelijking maakt met Ruiselede, krijg je daar vaak te maken met zo'n zaken, onvoorziene situaties en heb je het gevoel dat je daar beter op voorbereid was of zekerder in was?
- DB 2** Nee, niet echt, want dat was ook wel. Ik weet dat daar bijvoorbeeld een agressiegeval was en dan moest ik ook mee naar boven, en ik had dat nog nooit gedaan. Ik stond daar zo alleen om de hoop te versterken zal ik maar zeggen. Van stel dat ze toch uithalen of weet ik veel wat, dat we toch met redelijk veel personeel waren.
- IV** Ja.
- DB 2** Maar er zijn ook die daar zat terugkwamen van UV, die dan in de veiligheidsceel moesten geplaatst worden. Maar dat was ook voor mij ook allemaal nieuw, ze hebben dat wel uitgelegd, van kijk, je moet dat en dat doen.
- IV** Ja, oké. Misschien eerst wat vragen stellen over de contacten met bewoners. Euhm, je hebt het al kort aangehaald, maar heb het gevoel dat je de bewoners voldoende wilt en kunt steunen. Dat je die mogelijkheid hebt daartoe.
- DB 2** Ja, absoluut. Alleen niet iedereen standaard, maar dat is afhankelijk van de personen zelf, dat ze gesloten zijn en echt niet echt hulp willen of kunnen aanvaarden. Dat ze dikwijls ook wantrouwig zijn naar justitie en personeel.
- IV** Ja, ja. Ja. Ja.
- DB 2** Of waarschijnlijk ook van een situatie van vroeger, altijd alles alleen gedaan en op straat geleefd.
- IV** En zie je daar soms een evolutie in?
- DB 2** Ja, hoe langer dat ze hier verblijven.
- IV** Ja.

- DB 2** Ja , je kunt het ook maar alleen aangeven, dat ‘We zijn hier, We zijn hier om u te helpen’.
- IV** Ja.
- DB 2** En dan proberen ze die hulp te aanvaarde”n. Ook al denk ik dat dat voor sommige moeilijke is om dat los te laten en iemand te vertrouwen, te kunnen vertrouwen überhaupt.
- IV** Oké. Heb je het gevoel dat de bewoners voldoende verantwoordelijkheden krijgen, autonomie krijgen om zelf te beslissen zelf taken te doen? Of zijn we te sturend daarin?
- DB 2** Nee, want ik vind bijvoorbeeld de activiteiten dat ze toch wel mee betrokken worden in de. Niet d-Kern?
- IV** Ja, jawel.
- DB 2** JA d-kern, dat ze toch activiteiten mogen beslissen
- IV** Ja, ja.
- IV** En nog voorbeelden waarvan dat je zegt van: daar krijgen de bewoners zelfstandigheid en autonomie.
- DB 2** Ja, de leefgroep, tijdens het bewonersoverleg voor de leefgroep in orde te houden, en in de gang te poetsen enzo. Ik heb nog nooit gehad dat ik iets moest gaan zeggen of ze pushen.
- IV** Ja.
- DB 2** Meestal zat er dan iemand die zegt, zal ik dat wel doen?
- IV** Ze doen het uit zichzelf. Ja, zijn regels in het algemeen voor u belangrijk. En waarom?
- DB 2** Euhm, langs ene kant is dat wel belangrijk, omdat je dan ook een stok achter de deur hebt, als ze bijvoorbeeld een regel overtreden zal ik maar zeggen, en de regel staat uitgeschreven, dan kan je verwijzen naar die regel, kijk je hebt nu dat en dat gedaan, in het reglement staat er dat dat niet mag. En dat is gewoon verwijzen naar iets wat ik nu niet gedaan had.
- IV** Ja.

- DB 2** Ik denk dat dat dat is, dat je dat kunt zeggen, want anders kan dat wel eens een staartje zonder einde zijn, een discussie die geen einde kent, want als het nergens niet op papier staat.
- IV** Ja, dat je daarnaar kan verwijzen.
- DB 2** Je moet natuurlijk niet alles in regels gieten, want dan ga je ook weer naar de klassieke gevangenis gaan.
- IV** Ja ja.
- DB 2** Je moet toch ook nog wat vrijheid geven.
- IV** Ja.
- DB 2** Ook de. Maar allez dat ze zelfstandig enzo euh, hoe moet ik dat nu verwoorden?. Ja, de verantwoordelijkheid wat meer bij henzelf leggen.
- IV** Ja.
- DB 2** Maar het is natuurlijk wel goed dat bepaalde dingen wel in de regels zitten.
- IV** Ja. Zijn er volgens jou nu te veel regels?
- DB 2** Neen. Ik denk de noodzakelijke regels die er zijn en kan altijd zijn dat er nog regels bijkomen, we zitten ook nog niet op volle capaciteit en ik denk als dat het geval is, dat dan wel een.
- IV** Dat er meer regels gaan komen. Ja.
- DB 2** Omdat nu nog soms wel redelijk los is ook.
- IV** Ja, ja, ja ja. Want inderdaad, als je dan een vergelijking maakt met Ruiselede, dat ook een open regime, maar waren er daar meer regels dan hier?
- DB 2** Ja, daar waren veel meer regels.
- IV** Ja.
- DB 2** bijvoorbeeld ook voor de wandeling, ze zitten daar op hun sectie, dat is één grote open ruimte. Maar vanaf ze buiten gaan dan moet het allemaal goed verlopen, dan word je weer een nummertje.
- IV** OK.

- DB 2** Dat was dan weer een nummerke.
- IV** Ja,
- DB 2** Die zeggen niet hun naam, ah ik ben nummer zoveel, terwijl wij zeggen van ja zeg maar gewoon uw naam, je bent geen nummer.
- IV** Ja ja.
- DB 2** Wij waren de eerste detentiebegeleiders.. ik en ... allez. Ja, doet er nu niet toe, maar die spraken dus echt in nummers, ik ben nummer dertien.
- IV** Ja.
- DB 2** Ja en dan probeer je ook wel te zeggen van ja, voor mij ben je geen nummer, zeg maar gewoon uw naam. Ja, het is om het u gemakkelijker te maken zeggen ze dan. Ja, het zou makkelijker zijn voor ons als we uw naam leren kennen, dat we weten van wie is die persoon, en je bent geen nummer. Want in de gevangenis ben je een nummer.
- IV** Inderdaad, hetzelfde met het taalgebruik denk ik in het detentiehuis. Het zijn geen gedetineerden, maar het zijn bewoners. Wat vind je daarvan? Dat we die op een andere manier aanspreken?
- DB 2** Het is denk ik al lastig genoeg voor hen om die stempel gedetineerde te krijgen.
- IV** Ja.
- DB 2** En het feit dat ze in detentie zitten en ook wat meer vrijheid hebben.
- IV** Ja.
- DB 2** Naar de toekomst toe dat dat toch wel euhm, ook voor hen belangrijk is dat ze niet gedetineerden worden genoemd of die stempel krijgen van de gedetineerde. In het achterhoofd denk je wel dat is een gedetineerde, maar dat zijn ook maar mensen zoals jij en ik.
- IV** Het is een negatieve stempel eigenlijk he, het woord gedetineerde.
- DB 2** Er zijn ook veel bewoners die zeggen chef.
- DB 2** Ik zeg dan allee ik spreek ze daar ook direct op aan.
- IV** Ja.

- DB 2** Ik ben nooit echt chef geweest, ook niet in Ruiselede, ik spreek ze daar ook direct op aan als ze zeggen chef.
- IV** Denk jij dat ook het feit dat wij hier geen uniform dragen? Je kunt het daar ook aan koppelen.
- DB 2** Ja tuurlijk, in Ruiselede waren wij ook de enige die zonder uniform rondliepen. En je bent dan ook meer een aanspreekpunt. Ik voel dat mensen dan sneller naar u toe komen om hun verhaal te doen of een klapke te doen. Zeker als je op de wandeling staat, dat is allemaal losser precies als je zo geen uniform aandoet.
- IV** Ja, er.
- DB 2** Dat straalt toch ook wat macht uit als je uniform staat. Het is veel losser als je gewoon dezelfde kleren aandoet.
- IV** Ja, inderdaad. Leidt dat ook soms tot problemen?
- DB 2** Euhm, ik heb dat nog niet gehad, problemen. Maar ik denk wel, dat allez, uniform maakt dikwijls toch iets duidelijk.
- IV** Ja, ja, het heeft zijn voor-en nadelen. Ja.
- DB 2** Ook naar interventies toe ofzo, je moet altijd maar kijken naar de badges om te zien of het een bewoner is.
- IV** Ja ja, maar volgens u wel meer positieve zaken dan negatieve zaken.
- DB 2** Ja je bent veel losser. Ze bekijken u niet als chef.
- IV** Inderdaad. Er zijn ook het afgelopen jaar eigenlijk redelijk weinig incidenten echt geweest in het detentiehuis.. Voleefgroepen u hoe komt dat?
- DB 2** Ja, ik denk toch door de samenwerking en de veiligheid die toch ook nog wel belangrijk is. Vaak ook met collega's. Bijvoorbeeld als er iemand ziek is of weet ik veel wat, ze proberen altijd voor elkaar in te springen, dat de dienstlijsten toch gegarandeerd blijven. Dat er genoeg personeel is ook euh, om de De veiligheid en de werking te kunnen garanderen.
- IV** Ja, ja, want er zijn. Er zijn eigenlijk weinig camera's. Maar los daarvan zijn er weinig echt van die veiligheidsmiddelen. Kamers die niet worden gesloten, geen tralies langs buiten. Heeft u dat soms een onveilig gevoel?

- DB 2** Nadat ik heb eigenlijk vanaf ik hier werkte mij geen enkele keer onveilig gevoeld.
- IV** Ja.
- DB 2** Ja ja, en als er iets is, dan verwittigt je een collega? Ja, dit kan misschien wel eens een beetje in een crisissituatie worden, je verwittigt uw collega of weet ik veel wat. je verwittigt uw collega van kijk ik ben efkes naar daar, zodat ze het efkes in het oog kunnen houden.
- IV** Ja.
- DB 2** Ik denk dat iedereen nu wel zeker met die ontvluchting daar dat hier eens geweest is, dat iedereen toch wel erbij betrokken was, en e was van aangedaan, dat dat gebeurd is en sindsdien zijn er toch wel wat maatregelen genomen, bijvoorbeeld die sloten.
- IV** Vond je dat nodig?
- DB 2** Ja, ja zeker naar de toekomst toe dat dat niet nog eens zou gebeuren.
- IV** Ja.
- DB 2** Ook naar de buurt toe natuurlijk. Is dan ook een beetje moeilijk, in ontvluchting als er meerdere gaan zijn. Ik heb wel de indruk dat dat de buurt gekalmeerd is of hoe moet ik dat zeggen allez.
- IV** Hoe komt dat denk je?
- DB 2** Ja, ik bedoel, ik kan alleen maar zeggen van in de Vlasblomme dat ze toch redelijk positief zijn.
- IV** Ja, ja. Ehm. Oké.
- DB 2** Dus in begin stond hier altijd een bewoners, zo precies controle te doen.
- IV** En ja.
- DB 2** Dat is er is niet meer.
- IV** Ja.
- IV** Misschien ehm. Nu nog een keer over de bewoners. Komen zij vaak met problemen of vragen naar u?

- DB 2** Ja, dat wel.
- IV** En. Weet je dan ook hoe dat je daarop moet reageren?
- DB 2** Ja, probeer eerst een luisterend oor te bieden en dan kijken of ik een oplossing kan bieden? Of ik het zelf kan doen. Bijvoorbeeld voor treinuren, of een treinticket bestellen, of iets op hun gsm?
- IV** Ja ja, zo.
- DB 2** Praktische zaken eigenlijk, En als ik het zelf kan oplossen, dan los ik het zelf op, samen met een bewoner bijvoorbeeld.
- IV** Ja.
- DB 2** Maar als ik het niet kan oplossen, dan geef ik alle informatie door aan de juiste personen en geef ik ze ook wel feedback van kijk, 'ik heb die persoon verwittigd, en ze gaan u contacteren, of er gaat iemand bij u langskomen'
- IV** Is dat iets wat je in Ruiselede ook ervaarde?
- DB 2** Knikt nee.
- IV** Nee?En hoe komt het dat dat hier wel..?
- DB 2** Omdat daar op sectie eigenlijk, ze komen vragen stellen voor de PSD. Ze moeten dan dat briefje invullen, maar nadien weet je daar niets van.
- IV** Ja.
- DB 2** En dan hoor je wel dat iemand werd opgeroepen voor de PSD, maar je weet niet, of ze hebben geholpen of niet.
- IV** Ja, die terugkoppeling.
- DB 2** Ik zag dat daar heel hard, als de directrice daar op de werkvloer kwam, Petra, iedereen kwam naar voren met mijn vragen en dan.
- IV** Ja en hier en hier wordt er eerst misschien de vraag aan jullie gesteld vooraleer dat er hogerop wordt gegaan.
- DB 2** Als je het zelf kun oplossen des te beter, dan kan je de andere persoon ook ontlasten.

- IV** Heb jij al eens een conflict gehad met een bewoner of een discussie? En hoe ben je daar mee omgegaan?
- DB 2** Er was inderdaad een bewoner, die was hier nieuw was toegekomen, en euhm die dacht dat ik vanalles slecht over hem had gezegd.
- IV** Ja.
- DB 2** Maar dat was eigenlijk helemaal niets van waar. Die reageert dan ook een beetje geagiteerd.
- DB 2** En ik heb dat ook nadien met hem uitgesproken, van kijk, ik heb niks verkeerd gezegd over u. Maar die was hier ook toegekomen met een heel ander beeld van het detentie. Die dacht dat hij ook direct buiten mocht, van die observatieperiode wist die precies niks, maar dat was misschien een beetje de taalbarrière.
- IV** Ja.
- DB 2** Ja maar, hij dacht dat ik over hem slecht had gepraat of andere dingen had gezegd, maar daar was helemaal niets van waar.
- IV** Ja, en dan ben je met hem gaan praten.
- DB 2** Ja, dan heb ik een gesprek gehad van: Ik heb niks gezegd over u.
- IV** Ja, ja.
- DB 2** Die heeft hier wel een beetje geacclimatiseerd.
- IV** Ja.
- DB 2** Heb je dat ook al bij andere detentiebegeleiders al hebt waargenomen dat als er een conflict is, dat dat wordt, Ja, dat er wordt gecommuniceerd met de bewoner?
- IV** Ja, als er een conflict is, allez ik heb eigenlijk nog een ander conflict ook gehad met een bewoner, die mij stond op te wachten na mijn shift, terwijl hij eigenlijk al op zijn kamer moest zijn.
- DB 2** Ja.
- IV** Ja.

- DB 2** En dan heb ik ook een gesprek gehad en ook gezegd, van kijk ‘ ik zou het heel jammer vinden, dat je mij niet meer vertrouwt’. En dan heb ik daar ook een heel gesprek mee gehad.
- IV** Ja.
- DB 2** En ook gezegd van kijk ik, ik vertrouw u en ik vind dat jammer dat je mij niet meer kan vertrouwen.
- IV** Ja.
- DB 2** Ja, maar ik heb gewoon mijn job gedaan en melding gedaan aan de juiste dienst, ook maar gewoon, allez.
- IV** Ja inderdaad.
- DB 2** Ja hij voelde zich wat aangesproken, omdat hij ook door de PSD in volle groep was aangesproken geweest, dus dat was voor hem wat moeilijk. Maar dat is nu opgelost, en ik heb geen problemen meer met die persoon, allez. Ik denk alle collega’s wel, als er een conflict is, proberen ze met die persoon te spreken. Ik heb bijvoorbeeld al gehoord dat er een bemiddelingsgesprek is geweest tussen euhm bewoner en een teamleider en personeelslid. Ja, je moet zoiets niet laten aanslepen he, want euh, als dat dan blijft hangen en dat klikt niet meer met euhm, dan kan dat... dan is dat voor de groep ook niet plezant.
- IV** Is dat ook iets waar bewoners onderling, stel dat er conflicten zijn tussen bewoners onderling, wordt dat op dezelfde manier aangepakt?
- DB 2** Ja, maar we weten het niet altijd denk ik.
- IV** Ja.
- DB 2** Ik weet dat er laatst een conflict was, ik stond dan op de leefgroep de dag nadien, ik heb daar niets van gemerkt, maar ik hoorde dat dan op de leefgroep de dag nadien, dat er blijkbaar een conflict was geweest tussen twee personen. Ik heb dan een collega daarmee zien praten, maar ik weet niet waar daar de uitkomst van is, dus dan ga ik mij ook niet moeien in dat gesprek, ik vond daar ook niets van terug in de observaties ofzo.
- IV** Ja, kan dat volgens u nog beter aangepakt worden zo’n zaken?
- DB 2** Ja, omdat dat toch wel duidelijk te vermelden dat dat incident zich heeft voorgedaan, hou er rekening mee dat er spanningen zijn tussen persoon X en.

- IV** oke, euhm, denk je dat voor de bewoners dat alle regels en structuur, dat dat allemaal duidelijk is?
- DB 2** Euhm, ik denk dat het heel belangrijk is dat de communicatie goed gebeurt naar de bewoners zelf, ik merk dat dat voor hen heel belangrijk is. Soms verandert er iets, of dat er iets beslist wordt en dat dat niet duidelijk wordt gecommuniceerd naar hun, en dan, ik merk wel dat ze dat echt nodig hebben, om duidelijkheid te hebben, en dat het op papier staat. Zoals de infobrochure, daar staat ook heel veel in, en dat je ze naar daar kan doorverwijzen, van kijk ja ‘sorry het staat in de infobrochure dat het niet mag’, maar ze proberen toch nog om wel hun zin te krijgen zal ik maar zeggen.
- IV** En zijn er andere zaken, los van de infobrochure, waarmee je nieuwe dingen kan communiceren aan bewoners?
- DB 2** Ja, ik had gehoor dat er sprake zou zijn van een youtube-kanaal?
- IV** JA, voor activiteiten is dat.
- IV** Maar bijvoorbeeld het bewonersoverleg is dat een manier om zaken te communiceren aan bewoners?
- DB 2** Ja absoluut, ik stel ook altijd vragen in het bewonersoverleg, dan bevraag ik iedereen apart, spreek ik ze aan met hun naam, heb jij nog een vraag, jij, als je dat in groep vraagt gaan ze toch niets zeggen, als ze met iets zitten en je ziet dat zo, en als je het dan persoonlijk vraagt, dan gaan ze al sneller geneigd zijn, van ja ik heb ook nog een vraag.
- IV** Ja, je geeft ze het woord.
- DB 2** Ja, want anders, zeker de stille personen in de groep, zouden dan niets zeggen, terwijl ze bijvoorbeeld wel iets willen zeggen.
- IV** Ja.
- DB 2** Euhm, heb je het gevoel dat alle bewoners eerlijk en op een gelijke manier behandeld worden?
- IV** euhm, goh, dat vind ik een moeilijken, omdat niet alle bewoners volgens mij eerlijk zijn.
- DB 2** Ja,

- IV** Ik vind het een beetje moeilijk om zo echt, om sommige bewoners te vertrouwen, want je weet niet is het nu waarheid wat de persoon zegt of niet, je moet wel altijd wat rekening houden van, allez dat je toch nog een beetje niet achterdochtig zijn ofzo, maar, ik denk dat vertrouwen toch wel een heel belangrijk ding is, ook al is dat soms een beetje moeilijk.
- DB 2** Ja.
- IV** Zeker als er dan eens echt iets gebeurt, en dan sta je daar van ja is het nu waar wat de persoon zegt of niet.
- DB 2** ja, dat is moeilijk. is er een manier waarop je dat kunt achterhalen, of dat er toch een vertrouwensband is, of is dat toch iets waar je op stoot? euhm?
- IV** Goh ik vind dat soms wel een beetje moeilijk, want allez, ik vraag het ook na bij de psd soms als ik een verhaal hoor, dan vraag ik van klopt dat wel? Ik zeg het ja, er zijn bepaalde personen die dingen zeggen die dan achteraf totaal niet waar zijn, dus dat vind ik wel moeilijk om mee om te gaan .
- DB 2** Oke, euhm, heb je het gevoel dat er ook voldoende activiteiten zijn voor de bewoners? euhm en is het makkelijk en/of moeilijk hen daarvoor te motiveren?
- IV** goh de ene activiteit is de andere natuurlijk niet, zoals bijvoorbeeld de activiteit voor de voetbal bijvoorbeeld, er zijn wel al leuke activiteiten geweest waar dat er, zeker activiteiten buiten, dat er altijd wel volk is dat mee wilt gaan, maar hier intern heb ik precies wel de indruk dat er niet elke keer, allez dat ze er personen niet warm voor kunnen maken voor de activiteit, dat ik denk van allez, bijvoorbeeld die slam poetry, allez dat is toch iets bere graaf dat je dat kunt doen, en dan waren ze blijkbaar met redelijk wat volk gestart, en na de eerste les ofzo, waren er nog maar twee over. Ik vind dat jammer allez, dat kost waarschijnlijk ook redelijk wat centjes om zoiets te organiseren, en ik vind dat toch wel allez, we kunnen ze waarschijnlijk niet verplichten om aan activiteiten mee te doen, maar ik vind toch voor sommige activiteiten... dat is gemakkelijk zeggen van ik heb er geen zin in, of ze schrijven zichzelf in en als dat puntje bij paaltje komt dan hebben ze geen zin. Er is nog een verschil tussen ziek zijn of, maar dikwijls merk je ook dat het uitvluchten zijn. Iedereen kan wel eens een slechte dag hebben, maar ik vind bij sommige activiteiten dat het toch wel, ze engageren zichzelf, schrijven zichzelf in, en dan haken ze af.
- DB 2** Ja moeilijk ja. Is er volgens u een manier waarop we dat kunnen verbeteren.
- IV** goh ik denk meer de bewoners erbij betrekken bij de activiteiten, maar ik denk dat dat nu wel al gebeurt, bijvoorbeeld de filmavond, zoals bewoner x, hij/zij vertelt daar vol lof over he, hij/zij ziet dat volledig zitten om dat te organiseren, maar als er dan een voetbalmatch is ofzo, dan zitten ze liever op hun kamer want het is

voetbal, en dan zien ze de film niet, maar als je de bewoners echt zelf laat kiezen tussen films, zonder dat één of twee personen beslissen over de film, en je geeft ze een lijst waarop ze suggesties kunnen doen, dat dat toch ander is.

DB 2 Ja dan zijn ze trots op zichzelf dat ze zelf iets hebben georganiseerd.

IV Ik denk bijvoorbeeld de sportactiviteiten, er zijn wel wat sportievelingen, dat die activiteiten wel meer succes hebben dan informatieve activiteiten, allez.

DB 2 Inderdaad.

IV Dat dat nog meer succes heeft dan andere activiteiten.

DB 2 Ja, klopt. Ben eens aan het denken, dat heb je al aangehaald. Euhm, qua collega's ook, jullie detentiebegeleider's onder elkaar, heb je het gevoel dat je hier welkom bent in het detentiehuis en dat je kunt als er problemen zijn bijvoorbeeld dat je kan discussiëren met elkaar?

IV Ja absoluut, ik ben blij dat ik bij de eerste was bij de opstart, ik vond dat natuurlijk ook jammer voor andere collega's die nog niet mochten opstarten, en dat daar toch wel wat wrevel over was, dat sommige collega's wel mochten komen en sommige niet, dat dat toch wel wat euhm, negatieve dingen ook over zijn gezegd, wat ik wel jammer vond, maar als die toe zijn gekomen, dat was direct één team.

DB 2 en nu als er nieuwe detentiebegeleider's toekomen, hoe verloopt dat?

IV Ja, ik heb, ik denk dat er wel verbetering is om die beter op te vangen en meer te laten meedraaien, ik heb dat daarstraks ook gemerkt met een detentiebegeleider, die zat aan het onthaal en ze wist nog niet hoe ze iemand moest inschrijven en die was dat aan het leren.

DB 2 Ja de ondersteuning.

IV De ondersteuning kan denk ik wel nog beter, ik weet dat daar ook aan gewerkt wordt.

DB 2 Ja, inderdaad, daar zijn we mee bezig.

IV En ook als je nieuw begint, dan ben je vrij om vragen te stellen, ik denk dat de meeste dat wel doen, ze moeten niet bang zijn om, betere teveel vragen dan te weinig, en dat bestaat niet te veel vragen. Schrijf ook zaken op, de ene is wel beter daarin om dat te noteren. Maar ik denk dat daar misschien nog wel wat verbetering is, ik heb dat nu ook gehoord op het MDO.

DB 2 Ja, wordt aan gewerkt. Kan je ook terecht bij leidinggevenden als je met iets zit, of nieuwe ideeën hebt of?

- IV** Ja, ik vind allez, je kan die makkelijk aanspreken en, ook tussen de soep en patatten bij wijze van spreken, als je met een vraag zit ofzo, heb je direct een antwoord.
- DB 2** Ja.
- IV** Ook weer meer als in de gewone gevangenis, allez beter, daar zaten ze ergens anders, en dat was zo wat meer, je zag die ook bijna niet.
- DB 2** Ja, en hier zijn ze aanspreekbaarder of?
- IV** Ja, ze lopen hier zelf ook vele rond in het gebouw, en als je ze tegenkomt en je zit met een vraag, in de tegenovergestelde richting ook he, dus ik vind dat wel een pluspunt.
- DB 2** Euhm, dan heb ik nog één vraag over de manier waarop dat bewoners kunnen communiceren met de buitenwereld, dus ze hebben hier, we zijn eigenlijk het eerste detentiehuis die computers en smartphones toelaat, en hoe ervaar je dat als detentiebegeleider?
- IV** Goh, ik vind dat op zich wel positief, want je weet dat ze contact hebben met de buitenwereld, een keer videobellen met familie, vrienden of kennissen, anderzijds kan het ook misbruikt worden door sommigen, dat ze hun zaakjes van hieruit binnen kunnen krijgen. Dat is in het verleden ook al gebleken, bepaalde bedreigingen die werden geuit, maar daar is ook wel een gepast gevoleefgroep aan gegeven door verwijdering in het detentiehuis. Ja, er zijn veel dingen die we niet weten, als mensen van buitenaf dat niet melden ofzo.
- DB 2** Moeilijk te controleren?
- IV** Ja, heel moeilijk te controleren.
- DB 2** Heb je daar nog bedenkingen over, over die euhm, over het feit dat ze die communicatie kunnen hebben en? Niet direct?
- IV** Neen, ik vind dat wel bijvoorbeeld, maar ja dat is meer de wetgeving daarrond, ik weet het niet maar, dat mensen hier kunnen gokken bijvoorbeeld, je hebt heel veel mensen met geldproblemen, en dat ze hier gewoon, ik weet niet of ze dat kunnen, dat mensen die onder bewindvoering staan, die worden automatisch op de zwarte lijst geplaatst in casino's en gokdingen, en dat ze hier gewoon, het is al gebleken dat bepaalde bewoner met geldproblemen hier toch zitten gokken ja.
- DB 2** Ja moeilijk te controleren.
- IV** Ik heb daar een bewoner al over aangesproken, maar die deed daar lachwekkend over he, terwijl die wel 300 euro kwijt was, en die ging daar zo licht over, en ik zei

‘gast weet je wel wat je zegt’, maar hij zei: ‘ik wou dat doen om mezelf goed te doen voelen’, maar hij was zijn geld wel kwijt het.

DB 2 Ja, moeilijk, nog een algemene vraag, wat zijn volgens u de grootste verschillen tussen het detentiehuis en een klassieke gevangenis?

IV De locatie, de kamers zijn veel ruimer, het is ook veel losser van personeel naar bewoners toe, de omgang met elkaar, euhm ja, ze hebben hier toch nog een bepaalde vrijheid binnen het detentiehuis.

DB 2 Ja. zijn er ook zaken waarvan je het gevoel hebt dat het misschien negatiever is dan in een klassieke gevangenis?

IV Neen,

DB 2 Niets?

IV Oké,

DB 2 Het eten misschien dat euhm, ze moeten er niets van

IV Ook wel belangrijk eigenlijk he.

DB 2 Ja tuurlijk, maar ik vermoed dat er nog wel meer duidelijkheid zal komen met andere leveranciers en toestanden, en als er meer bewoners zijn, dat er meer kansen of leveranciers zijn die gaan toehappen. Want je hoort hen wel vaak klagen over het eten, en dan denk ik ‘dat ziet er zo goed uit’ en dan denk ik ‘wat ga je doen als je buiten bent’?

IV Ja, als ze zelf moeten instaan. Oké goed, heb je nog dingen die je wilt zeggen?

DB 2 Nee, ik hoop dat de werking van het detentiehuis kan blijven bestaan. Ja, inderdaad, en euhm, ja ik denk dat dat een heel belangrijk punt is. Dat dat wel er aan bijdraagt, euhm, om een zinvollere detentie te beleven.

IV Ja, oké, dankuwel.

TRANSCRIPT DETENTIEBEGELEIDER 3

Algemene info

Hoedanigheid: detentiebegeleider 3

Duur: 39:25

Datum: 25 november 2023

Persoonlijke info

Leeftijd: 30

Geslacht: man

Gewerkt in klassieke gevangenis: Nee

Werkzaam in het detentiehuis sinds: 11/2022

- IV** Ik ga beginnen met een heel algemene vraag te stellen, om dan wat specifieker te gaan.
- DB 3** Eerste vraag, wat zijn de meest positieve zaken aan werken in het DH?
- IV** Amai, direct euh.
- DB 3** Bedoel je dan voor uzelf, of gewoon praktisch wat ik vind?
- IV** Ja, voor uzelf?
- DB 3** Een gevoel van een betekenis kunnen vormen, als je detentiebegeleider bent of was in mijn geval, was dat voor de bewoners, en nu als TL, is dat voor een meerwaarde nog kunnen betekenen, ook voor bewoners, maar ook voor collega's, ik denk dat dat voor mij het grootste positieve is, dat je ergens het gevoel hebt dat je echt een functie of een job uitvoert die bijdraagt aan iets groters.
- IV** En ik welke zin kan je bijdragen aan iets groters dan, door welke dingen te doen?
- DB 3** Het zit vooral, denk ik in de kleinere dingen, dat we niet gaan moeten verwachten dat we de bewoners gaan veranderen in engeltjes en, dat ze perfect in de maatschappij horen, maar het zit in de kleine dingen dat we ze dingen kunnen bijdragen, aanleren, sociaal gedrag, sociale vaardigheden, helpen aan een beetje structuur, en hun echt weer op weg zetten en dat het dan weer aan hen is.
- IV** Ja. Oké, dan de omgekeerde vraag, wat is het meest negatieve aan werken in het DH?

- DB 3** Ik denk de vele regels waardoor dat er heel veel spontaniteit wegvalt.
- IV** Ja.
- DB 3** Ook bijvoorbeeld het spontaan, het is nu zaterdag bijvoorbeeld het spontaan vertrekken omdat er iemand een wandeling wil doen, om een gesprek te hebben, dat gaat niet zomaar, je hangt vast aan de UV's, je hangt vast aan die regels, je moet toestemming voor dit en voor dat, wat dat wel een beetje de moeilijkheid is aan de job, een beetje de frustratie soms ook.
- IV** Zijn er steeds meer regels bijgekomen, of zijn dat de regels die er ook al in het begin waren.
- DB 3** Ik denk dat het vooral de regels gaan zijn dat er ook al in het begin waren. Ik denk de regels die er nu bijgekomen zijn, zijn denk ik meer voordelen omdat ze wat structuur bieden, dat het niet zo beperkend is, maar eerder uitklaren. Ik ga het zo zeggen.
- IV** Oké, ik ga eerst over uw contacten met de bewoners, heb je het gevoel dat je de bewoners voldoende wilt en kunt steunen?
- DB 3** Als detentiebegeleider?
- IV** Ja, ook als detentiebegeleider.
- DB 3** Als detentiebegeleider vind ik het wel, omdat je het, het is te zien hoe je erin staat, als je erin staat met de gedachte van ik ga die persoon hier helemaal veranderen, dan gaat dat niet lukken, maar als je gewoon openstaat en je kan kleine dingen gaan veranderen, dan ga je uzelf wel het gevoel geven dat je iets kan doen, en dat je een goed contact hebt.
- IV** Oké, kan je genoeg verantwoordelijkheid geven aan bewoners?
- DB 3** Ik vind dat een moeilijke, het is te zien hoe ver je verantwoordelijkheid ziet, maar als het gaat over het samenleven in groep en de eigen verantwoordelijkheid dragen tot de sfeer, en tot uw kamer en tot alles, ja, ik denk dat dat wel lukt. Ja, eigenlijk wel.
- IV** Ja, dus bewoners volgens u hebben wel wat autonomie?
- DB 3** Ik denk dat we dat casus per casus moeten bekijken, ja zo op die manier, in principe kunnen ze genoeg autonomie hebben of hebben ze de kans daartoe, als ze het zelf bezitten is wat anders soms.

- IV** Ja, beetje afhankelijk van hun gedrag hier dan?
- DB 3** Hun gedrag, en ik denk ook de beperkte mogelijkheden dat sommige stellen, dat dat niet evident is voor....
- IV** Ja, dus dat bij sommige dat het eigenlijk beter is om ze wat minder autonomie te geven omdat ze.
- DB 3** Ja, en daarom is die observatieperiode zo belangrijk, omdat je daarin kan gaan aftoetsen van hoe zit het met de autonomie van die persoon en wat heeft die nodig of, kunnen we dat gewoon loslaten en is die persoon gewoon verantwoordelijk op zijn eigen en kan die zichzelf onderhouden?
- IV** Ja, zijn regels volgens u belangrijk en waarom?
- DB 3** Ja, ze zijn belangrijk omdat ze structuur en duidelijkheid bieden. Ik denk dat dat het belangrijkste is, natuurlijk als je te veel regels hebt kan je overgaan naar iets dwingend, waar er wel wat frustraties rond kunnen zijn, maar te weinig regels zorgt er toch ook voor dat het niet duidelijk is, dan heb ik het puur over het praktische, want hoe minder regels hoe beter vind ik persoonlijk, maar hoe minder regels dat je ook hebt zijn er, allez hoe meer dat het ruimer is voor een collega om te snappen wat er gebeurt en dat er uiteenlopend ga gewerkt worden. En dat is het moeilijke eraan, en dat is voor de bewoners ook moeilijk, want bij die mag het wel en bij die niet.
- IV** Ja, zwart-wit is in sommige denken wel beter denk ik dan.
- DB 3** Ja zwart-wit is beter in praktische regels.
- IV** In praktische regels ja, oké. Komen bewoners, allez zeker toen je detentiebegeleider was, kwamen zij vaak met hun problemen of vragen naar u?
- DB 3** Ja, eigenlijk wel, ik had het gevoel dat je wel snel een band kan maken met bewoners, als je uzelf openstelt en u niet gaat verstoppen op een plaats waar het misschien soms voor begeleiders veilig is, op een bureau bijvoorbeeld, maar als je uzelf openstelt en dat contact legt, want we kunnen niet verwachten van bewoners dat zij zomaar zelf dat eerste contact leggen, maar als je u openstelt komen ze zeker af met problemen of gewoon eens iets zeggen. En dat zit hem in de kleine dingen 'hoe is uw dag geweest?', en dat kan er al voor zorgen dat ze een gesprek starten.
- IV** Heb je ook al eens een conflict gehad met een bewoner of een discussie, indien ja hoe heb je dat aangepakt.

DB 3 Ja he, met onze fameuze, ja de namen, kweet niet of ik dat?

IV Ja, ik zet dat er gewoon niet in, je mag dat zeggen.

DB 3 Dus met bewoner x geweest hé, die onder invloed is teruggekeerd.

IV Ja, dat was een serieus conflict.

DB 3 Ja, dat was direct een serieuze situatie, waar dat ik naar mijn gevoel nog altijd het idee heb dat we het juist hebben aangepakt, ja hoe moet ik het zeggen, dat we niet fysiek hebben ingegrepen, dat we geprobeerd hebben om in contact te gaan, om te babbelen, maar als we eerlijk zijn achter 10 minuten merkten we al van ‘oei, dit gaan we mondeling niet kunnen oplossen’, ik denk dat bewoner x te ver zat voor nog te beseffen, en voor terug te keren. Maar ik denk dat het goed was dat we gewoon de veiligheid van de andere bewoners even in het achterhoofd gehouden hebben, de veiligheid van de collega’s, en dat de politie correct tussengekomen is.

IV Ja, inderdaad, nu in het algemeen er zijn redelijk weinig incidenten geweest het afgelopen jaar, hoe komt dat denk je?

DB 3 Goh, ik denk enerzijds dat er niet heel veel verwachtingen gesteld worden van onze bewoners, wat dat misschien, bij collega’s wel een frustratie kan zijn.

IV Ja?

DB 3 Als we het dan vooral hebben over taken en verantwoordelijkheden, over het werken in het DH, dat daar niet echt een, het wordt verwacht, maar als ze het niet doen, doen ze het niet, en dat is al een conflict dat je minder hebt.

IV Ja, die vrijheid om te kiezen.

DB 3 Ja, die vrijheid, de conflicten, ja, de conflicten, de discussies dat je hebt zijn veeleer praktisch, over eten, een UV die niet klopt, het geld die niet klaarligt, zo een beetje die problemen, maar buiten dat, we hebben discussies of ja, het zit hem vooral dan in de, een beetje dat we los zijn, eigenlijk wel ergens los zijn in de LG, dat iedereen zijn eigen stijl, de ene botst daarop, de andere niet, dus met de ene kan het rapper botsen dan met de andere. Maar omdat we denk ik net veel doorgeven aan de bewoners, veel verwachten van de bewoners in de zin van jullie moeten dat oplossen, dan zijn het minder wij die ze iets opleggen, en als ze het niet doen, dan doen ze het niet.

IV Dus bijvoorbeeld als zij een conflict hebben met een andere bewoner dan proberen we ze wel een duw te geven, maar ze moeten het zelf doen?

DB 3 Ja, ik denk dat we zeker die, strategie of hoe je het ook noemt, hebben, en dat we gewoon de tussenpersoon zijn om te proberen conflicten tussen bewoners op te lossen, gisteren was er bijvoorbeeld nog een detentiebegeleider die een tussenpersoon was en zei van 'kijk misschien moet je er eens over babbelen' en dat is gelukt.

IV Ja, soort van bemiddeling?

DB 3 Ja, beetje bemiddeling.

IV Ja, oké.

DB 3 Wat ook soms frustrerend is, omdat je soms het gevoel hebt dat ze heel veel mogen, dat hoor je toch, dat merk je toch wel veel, beetje de frustratie. Ze gaan sporten, maar ze willen niet gaan werken, wat ook frustrerend is.

IV En denk je dat er een manier is om daar beter mee om te gaan dan?

DB 3 Ja, ik denk wat we beslist hebben op de laatste vergadering geweest, dat ze in de observatieperiode iets meer gaan moeten kunnen tonen en werken al voor dat ze iets krijgen, want nu is het ze doen het niet, maar ze gaan het sowieso wel bekomen. Om een voorbeeld te geven nu, iemand die meegaat naar de voetbal, terwijl dat hij eigenlijk niets doet in het DH, dat frustreert en dat wringt, zeker oké dat is nu opgelost, maar zeker als die persoon in eerste instantie een plaats ging innemen van iemand die wel doet wat er van hem verwacht wordt. Dat vind ik niet zo correct, ik denk dat we net bij die mensen rapper wat mogen verwachten, rapper het voor wat hoort wat-principe kunnen toepassen, niet dat we ze dwingen om iets te doen, maar als ze het niet doen, sorry maar dan kan je ook niet de toffe dingen doen.

IV Je zei van dat sommige bewoners meer hun best doen dan andere, heb je het gevoel dat bewoners op een gelijke manier behandeld worden?

DB 3 In grote mate wel. In iedere LEEFGROEP waar je ook werkt, hier of in bijzondere jeugdzorg, heb je altijd personen die beter liggen als bewoners of minder liggen, waardoor dat je al sneller geneigd bent om een extra inspanning te doen, maar je doet het minimale voor iedereen, in de zin van je doet uw werk, hoop ik of veronderstel ik, dat iedereen zijn werk doet, dat is toch de bedoeling, maar ik snap wel dat je rapper bij iemand die goed in de groep ligt, die altijd zijn nek uitsteekt om iets te doen in het DH, dat je al rapper zegt van ik ga toch wel een extra duwke geven voor die persoon. Dus wordt iedereen gelijk behandeld,

Ja en neen, iedereen wordt op de basis behandeld, maar voor de mensen die het extreem goed doen, vind ik dat er nog een extra inspanning mag zijn.

IV Ja, denk je dat dat dan ook wel gesnapt wordt door de andere bewoners, of denk je dat dat tot frustraties kan leiden?

DB 3 Neen, ze gaan al, de ervaring leert me dat het heel frustrerend kan zijn en dat ze heel vaak, en dat is net wat ons bewoners tekort hebben, zelfreflectie, het eigen aandeel, of hun eigen aandeel in wat ze hier brengen niet zien. ZE gaan er altijd vanuit dat ze doen wat er van hen verwacht wordt, terwijl dat dat niet klopt. En ik, ergens is dat ergens menselijk denk ik, want iedereen denkt altijd dat hij doet wat hij moet doen en goed bezig is, maar ja.

IV Ja, oké, wat vind je van de activiteiten die worden aangeboden aan de bewoners?

DB 3 Langs de ene kant supergoed, omdat het ontspannende activiteiten zijn, dat moet ook eens, dat we de goede kant kunnen tonen van 'kijk je kan op een goede manier naar de voetbal gaan, je kan op een goede manier naar buiten gaan, maar ik mis nog de re-integrerende activiteiten, ik mis nog de sociale vaardigheden, ik mis nog eigenlijk alle activiteiten die de bewoners kunnen helpen om iets dat hun kan hulp bieden eens ze terug buiten zijn. Bijvoorbeeld ze zijn nu bezig met, eigenlijk al een tijdje bezig met de sociale wandeling in elkaar aan het steken, die activiteiten missen we nog, de activiteiten die iets praktischer zijn, simpelen dingen hoor, eens met een bewoner gaan tonen hoe die best boodschappen doet, dat zijn soms domme dingen, maar als je dan ziet wat onze bewoners soms kopen terwijl ze weinig hebben, dat je denkt van je kan zoveel meer uithalen uit uw geld. Of we gaan er altijd vanuit dat onze bewoners hun plan kunnen trekken in de maatschappij, wat niet klopt, want ik denk dat ze hier anders niet zouden zitten, en ja, ja een beetje die dingen.

IV Ja, kan je ze hier binnenin wel wat dingen aanleren die hen zal helpen als ze buiten zijn?

DB 3 Ja, ik denk vooral in groep, we kunnen ze het aanleren, we kunnen ze het aanbieden, aanleren is wat anders, maar we kunnen het wel tonen, vooral, 'hoe leef je samen in groep', ik denk dat dat de belangrijkste is die ze kunnen leren, en hoe ga je om met frustraties, want in een groep ga je frustraties hebben, en dan dat intern proces van oké wat doet dat met u, hoe ga je daarmee om, en hoe kan je het op een andere manier oplossen dan waar dat je vroeger misschien gewoon op hem ging slaan.

IV Ja, inderdaad.

- DB 3** Die dingen, en dan misschien nog wat praktisch in de zin van kamer, en eten, en die dingen.
- IV** Ja, oké. Denk je dat alle regels en afspraken duidelijk zijn voor de bewoners?
- DB 3** Nee. Nee, ze zijn zelfs volgens mij niet duidelijk voor ons, als zelfs voor directie heb ik soms het gevoel.
- IV** Ja.
- DB 3** Dus dan kunnen we onmogelijk verwachten dat ze duidelijk zijn voor onze bewoners.
- IV** Ja, is er een manier waarop dat we daar verbetering in kunnen brengen?
- DB 3** Euh, ja, maar dat begint denk ik helemaal bovenaan en dat vloeit naar beneden, dus ik denk dat het vooral dus directie is die op één lijn moet zitten en de juiste regels toepassen, dan gaat dat door naar de coördinatoren, en dan door naar de teamleiders, en dan naar de detentiebegeleiders, maar zolang dat er daar ergens een onenigheid inzit, of een niet-duidelijkheid, dan gaat dat niet voor onze bewoners, en dan gaat dat niet voor onze detentiebegeleiders.
- IV** Ja, wordt er voldoende gecommuniceerd naar de bewoners over dergelijke zaken?
- DB 3** Neen. Ik denk dat er heel veel input komt van de bewoners die dingen weergeven, frustraties weergeven, waarop ze meestal het antwoord krijgen, wat ook klopt 'we zijne r mee bezig', en het wordt inderdaad besproken maar dat weten onze bewoners niet, en ik denk dat dat hetzelfde is voor onze detentiebegeleiders, het wordt besproken en we zijn er mee bezig, maar ze weten niet, wat is de stand van zaken, wat is ermee gedaan. Soms is het gewoon het antwoord neen en dat kan al genoeg zijn van 'neen, we gaan dat niet doen', maar ik denk niet dat ze dat altijd weten.
- IV** Weten bewoners wel voor wat dat ze bij detentiebegeleiders terecht kunnen, of bij andere personeelsleden?
- DB 3** Euhm, goh, ik heb de neiging om te zeggen dat ze met alles wel terecht willen of kunnen komen, maar dat dat denk ik voor sommige bewoners een blokkade is om dat te doen, ik denk dat ze ergens wel beseffen dat ze met gelijk welk iets er kunnen komen, en we hebben bewoners die daar het perfecte voorbeeld van zijn, die hier hun hebben en houden op tafel gaan leggen en alles gaan bespreken en doen, en we hebben bewoners die zich afsluiten, en ik denk dat dat oké is.

- IV** Ja.
- IV** Maar ik denk wel dat dat lukt, ja maar kan je wel zo'n vertrouwensband opbouwen met een bewoner?
- DB 3** Als detentiebegeleider?
- IV** Ja.
- DB 3** Ja, ik vind van wel, ik denk dat het omgekeerd moeilijker is, ik denk dat een bewoner het moeilijker zal vinden om een vertrouwensband op te bouwen, wij gaan een vertrouwensband opbouwen want dat is ons werk, wij doen dat, dat wordt van ons verwacht, dus er is sowieso automatisch een vertrouwen. Maar omgekeerd niet, want die doet dat voor zijn werk, en die gaat naar buiten en doet dan wat hij wil, en zegt door wat hij wil dat doet er niet toe.
- IV** Beetje wantrouwen?
- DB 3** Wantrouwen ja.
- IV** Nu de bewoners kunnen, hebben heel veel contact met de buitenwereld via hun smartphone, via de mogelijkheid tot de computer, hoe ga je daarmee om, hoe ervaar je dat?
- DB 3** Ik vind het superpositief, hoe meer contact ze hebben met de buitenwereld in positieve zin, zolang dat ze geen feiten plegen, maar goed, laten we ervan uitgaan dat we het echt hebben over re-integratie en terug in de maatschappij terecht komen, dan vind ik het supergoed, ze zijn van alles op de hoogte, ze weten wat er speelt en gebeurt, ze kunnen ondersteuning vragen van een detentiebegeleider om ze te helpen in zaken. Dus ik denk dat dat het meest positieve is dat je kan hebben.
- IV** Kan dat ook negatieve zaken met zich meebrengen?
- DB 3** Tuurlijk, ja, als ze bezig zijn met nieuwe feiten of met zo'n zaken, dan kan dat altijd negatief zijn, maar ook richting detentiebegeleiders, het nemen van foto's, beetje de privacy, het is altijd wat gevoelig de privacy en... Maar goed.
- IV** Maar meer voordelen dan dat er?
- DB 3** Ja, dat sowieso, dan moeten we vooral kijken of dat de bewoner op de juiste plaats in het DH zit, maar als we ervan uitgaan dat de juiste profielen in het DH zitten, dan is multimedia het beste dat er is.

IV Kan je de bewoners voldoende helpen bij hun re-integratie en hoe?

DB 3 Voldoende is moeilijk hé voor te zeggen, wat is voldoende voor een bewoner om ze te helpen he, het moeilijke vind ik is dat je niet volledig dossierkennis hebt, wat ik ook begrijp, omdat dat wetgeeflijk niet kan en dat dat bij de PSD ligt. Ik mis sowieso een detentieplan gericht op een leefgroepswerking. Daarvoor moeten de feiten er niet instaan, maar de problematiek kan wel aangekaart worden, iemand die moeite heeft om met alcohol bijvoorbeeld, dat je weet die heeft een UV hoe kunnen we hem daarin helpen als detentiebegeleider, want het is wij die hem gaan buitenlaten en ontvangen, dat mis ik nog vooral een beetje.

IV Ja, oké, dan de dagstructuur, uw mening daarover?

DB 3 De kapstok is er, we hebben ergens een kapstok, er is een timemanagement en dat is oké, dus je hebt opstaan tot slapen, en dat is allemaal oké, maar alles wat erin gebeurt, is te weinig, het is niet duidelijk genoeg, en of, er is te weinig aanbod, er is te weinig, we missen iets, ik kan er nog niet echt 100% de vinger op leggen wat het is, invulling, structuur, of wat dan ook, maar er is voorlopig nog iets waarin je voelt dat het niet 100% klopt.

IV Ja. Oké, dan over de job zelf, heb je het gevoel dat je u zelf kan ontwikkelen binnen uw job?

DB 3 Ja, ja, leefgroep is altijd confronterend, ge gaat uzelf altijd tegenkomen, je gaat uzelf altijd in vraag kunnen stellen, je gaat u als detentiebegeleider in vraag kunnen stellen hoe je bezig bent, of je de juiste input hebt gegeven, dus dat helpt u ontwikkelen.

IV En nu, uw functie als teamleider is die volledig duidelijk voor u?

DB 3 Hoe ik het zelf zie wel, maar ik weet niet of dat de juiste invulling is in mijn hoofd.

IV Ah ja, je hebt er zelf een invulling aan gegeven?

DB 3 Ik heb er zelf een invulling aan gegeven van wat voor mij een goede teamleider is, en in mijn hoofd probeer ik dat uit te voeren, maar voor hetzelfde geld zegt een andere teamleider van oei, dat is niet hoe ik het doe. Dus in principe is dat niet 100% duidelijk, je gaat uit van het woord TL, dus je leidt een team op de correct mogelijke manier, dat is hoe ik het invul.

IV en heb je het gevoel dat je de detentiebegeleiders voldoende kan ondersteunen vanuit de functie?

DB 3 Ja, vooral uit ervaring proberen te praten, bij situaties of hoe je het zou aanpakken en op leefgroepsgebied, sowieso kan je ze heel hard helpen als teamleider door praktisch met alles mee te zijn, door alles te snappen, dat is een belangrijken waar je vele in kan doen, omdat je weinig situaties hebt moet je minder uw ervaring gaan gebruiken voor wat je ooit al hebt tegengekomen, hoe je het dan hebt opgelost, maar het gaat meer over als ze praktische vragen hebben, kleine dingen, en i het begin is dat frustrerend omdat je het zelf niet weet, en als je hier een tijd niet geweest bent voel je dat van 'ow er is hier', en dat is de moeilijkheid die er, dan terug over de regels die niet duidelijk zijn of de communicatie die te weinig is, je komt soms toe achter drie dagen en er is iets veranderd en je bent niet op de hoogte, als teamleider is dat heel frustrerend, want je wilt info geven, je krijgt de verkeerde info, en dan hoor je van de andere was het wel zo. En dan zit je weer op de lijn van allemaal samen, en ja, dat is het grootste probleem, denk ik.

IV Hoe verloopt de communicatie tussen collega's en diensten?

DB 3 En diensten?

IV Ja, ook andere functies en externe diensten.

DB 3 Ik denk dat het nog te chaotisch verloopt, ik denk dat we stappen overslaan, dat we, voor een voorbeeld te geven, communicatie die lijnen overslaat, niet dat ik dat superbelangrijk vindt dat ik als teamleider op de hoogte ben als een detentiebegeleider belt naar een COO, maar het gaat om het principe dat er info verloren gaat, ik vind het niet erg bijvoorbeeld dat er een detentiebegeleider belt naar directie om iets te bespreken, ik vind dat absoluut oké, want de directie laat dat ook toe, maar je mist wel wat info dan, terwijl ik liever zou hebben dat het dan wel volgens de lijn verloopt zodanig dat het duidelijk is. En dan inderdaad worden er soms afspraken mondeling gemaakt, en dat je weet, en dat je er dan eigenlijk vanuit gaat dat een bewoner juist aan het spreken is, je moet ze dat vertrouwen geven van het gaat wel kloppen, maar als je dan achteraf hoort van als directie heb ik dat nooit gezegd of heb ik anders afgesproken, dan begin je wel te twijfelen. Dus het is beter, soms raar om te zeggen hoe meer er gecommuniceerd wordt hoe beter, maar natuurlijk dan heb je wel situaties waarbij je hier twee dagen niet bent, en dat je 200 mails hebt.

IV Ja, waardoor het soms niet meer duidelijk is en je door het bos de bomen niet meer ziet he.

DB 3 Nee, en uw laatste mails van uw 200 klik je bijna door dat gaat niet meer.

IV Nu misschien niet de communicatie met andere functies, maar hoe verloopt de samenwerking tss verschillende functies en diensten?

DB 3 Ik denk wel op zich positief omdat iedereen op dezelfde lijn staat, en de lijn is gewoon simpel, we willen die mensen helpen, en ik denk dat dat het belangrijkste is en de sleutel is tot wat je wilt, natuurlijk de manier waarop kan wel altijd beter, maar dat gaat op iedere situatie beter kunnen.

IV Bijvoorbeeld het MDO? Hoe ervaar je dat?

DB 3 Vind ik positief als we daar niet met teveel zitten, ik heb al MDO's meegemaakt dat we met 20 man zaten, dat ik toekwam en geen stoel meer had, dan denk ik al van oei dit wordt een chaotisch MDO. Ik vind het supergoed dat er verschillende mensen aanwezig zijn van de Vlaamse, van de detentiebegeleiders, van overal, maar ik denk dat we wel moeten voorzichtig zijn dat we er geen 20 zetten, want dan gaan we niet functioneel vooruit, het gaat echt traag dan en het is op een gegeven moment chaotisch want je zit in verschillende groepen te praten, als je dan voorzitter bent is dat te hel, je moet het dan stil leggen, maar toch luisteren en doen, nee dat gaat niet.

IV En voor de detentiebegeleiders, kunnen zij voldoende inbreng hebben in het MDO?

DB 3 Ik vind dat ze het zeker kunnen, ik denk dat het aan hen is om de inbreng te doen. Ik vind het heel jammer om soms te zien dat er mensen zeggen van ja' als we iets aanbieden en dit en dat', maar als je dan achteraf bekijkt, zie je dat die persoon nog nooit naar een MDO is geweest, nog nooit een inbreng heeft gedaan, dan denk ik, dat is wel heel jammer, je hebt de kans om te gaan, maar natuurlijk wilt dat wel zeggen dat je langer moet blijven om te werken, en dat gebeurt niet. Dus ze hebben zeker de kans om die inbreng te doen.

IV Oké, voel jij u thuis in het DH?

DB 3 Ja, eigenlijk wel, ik voel mij hier wel goed. Ik ben blij dat ik de stap gezet heb om hier te komen werken, het is een gekend iets voor mij, ik heb altijd in Leefgroepen gewerkt, het is iets gekends, maar het doet goed om in de buurt te kunnen werken met mensen die een beetje dezelfde interesses hebben ook naast het werk. Dus dat is wel aangenaam ja, het werk zelf is ook goed dus.

IV Voel je u veilig in het DH?

DB 3 Ja. Ik heb heel lang getwijfeld om hierheen te komen omwille van dat gevoel, omdat ik heel vele agressie meegemaakt heb in Leefgroepen vroeger, en ik ben daarom eigenlijk veranderd vroeger, dus het was wel een moeilijke stap om dat hier te komen doen. Dan heb ik die opleiding gehad in Brugge waarvan dat ik, van alle soorten mensen tegengekomen heb, waar ik de wildste cowboyverhalen gehoord heb, waarbij ik dacht van oei waar ga ik terecht komen, waar collega's

zeggen van het gaat daar wat zijn hoor in Kortrijk, je hebt geen veiligheid, geen interventies. Maar dan uiteindelijk sta je hier een week en denk je van oké.

IV Ja, heb je eerst de basisopleiding gehad voor dat je?

DB 3 Ja.

IV Niet goed he?

DB 3 Nee, het had beter geweest, het had veel aangenamer geweest als ik hier twee weken gestaan had, en dan naar daar, dan ging ik al heel veel kunnen ontcrachten hebben, want dat leeft in het OCPP, dat leeft daar sowieso , terwijl ze niet altijd zijn wat hier gebeurd.

IV Maar nee ze zijn daar niet in mee hé, soms denken ze van euh wat doen jullie nu?

DB 3 Ze zouden beter allemaal eens komen.

IV Ja Merksplas is al gekomen, maar Brugge zou inderdaad beter ook eens komen.

IV De detentiebegeleiders, zijn zij voldoende professioneel volgens u? Moeilijke vraag he.

DB 3 Het is een moeilijke vraag, voldoende, voor mij neen als er al één iemand inzit die niet voldoende professioneel is dan is het neen, het is jammer om dat dan te zeggen, maar in principe 99% of 95% is voldoende professioneel en doet wat van hen verwacht wordt, je hebt altijd uitschieters die niet correct zijn.

IV Ja, en krijgen ze voldoende en nuttige opleidingen om deze job te kunnen uitoefenen hé.

DB 3 Neen, maar ik denk, als je de basisopleiding bekijkt en de opleiding bekijkt dat je krijgt als detentiebegeleiders dan is die veel te weinig voor hier, voor hier eigenlijk te werken. Maar dan verwacht je ergens dat justitie een opleiding à la opvoeder of ortho geeft, wat onmogelijk is. Dus is het eigenlijk wel voldoende voor hier te kunnen aan de slag gaan en dan uw eigen ervaringen op te bouwen voor eigenlijk te kunnen werken.

IV Al doende een beetje?

DB 3 Ja, vooral al doende leren. Maar eigenlijk, ik ga eerlijk zijn, als je mij nu vraagt wat ik al gezien heb in de basisopleiding of andere opleidingen die mij nu al geholpen heeft hier, dan ga ik gewoon niets zeggen omdat ik gewoon mijn ervaring sowieso mee heb en mijn opleiding heb gehad, maar anders zit er weinig

in dat ik denk van... Behalve dan praktisch een appel en een rapport schrijven, maar puur over hoe je u opstelt in de LG, neen dat heb ik niet.

IV Oké, heb je het gevoel dat jij voldoende ondersteund wordt door de leidinggevendenden hier?

DB 3 Het is echt goed, ik heb wel het gevoel dat ik met al mijn vragen weg kan, dat er geen barrière in zit, dat je ik zit hier niet in een job waarin dat je soms kan twijfelen van zou ik dat wel vragen, misschien moet ik het laten, nee dat heb ik totaal niet, als ik een vraag heb dan ga ik ze gewoon vragen. Ja, neen, maar ik snap wel dat dat er misschien kan zijn hier in justitie, omdat je hebt het fameuze paraplusysteem en de angst om fouten te maken, maar dat zit er niet in bij mij, maak ik een fout dan is het zo en dan ga ik dat gewoon... Maar neen, ik ben voldoende ondersteund.

IV Goh, ik weet eigenlijk niet ofdat ik nog een vraag heb... Ik denk dat ik aan mijn laatste vraag gekomen ben, ik ga nog twee algemene vragen stellen. Wat is volgens u, wat zijn de grootste verschillen tussen het DH en een klassieke gevangenis ?

DB 3 Euhm, dat is een moeilijke, omdat ik zelf nooit in een klassieke gevangenis gewerkt heb.

IV Wacht, moet ik eerst anders, mijn andere vraag ging zijn, wat is het grootste verschil tussen de contexten waarin dat jij al hebt gewerkt, pak een jeugdinstelling en het DH?

DB 3 De grootste verschillen? Ik denk dat de jeugdinstellingen veel uitgebreider en methodieker werken, dat er daar een duidelijkere visie zit dan hier in het DH, ik denk dat wij hier totaal nog niet daarin op dat gebied zitten. Waar je vroeger in een jeugdinstellingen niet het gevoel had van 'we zijn hier nu en we gaan gewoon de dag overbruggen, je kwam ergens toe en je was bezig met een plan en je kende uw jongere, en je wist van dit is ons jarenplan, ons plan dat we hebben, en je wist van hier gaan we aan werken, en we gaan die jongen zien groeien, en we gaan bezig zijn, stappen zetten, context... Terwijl dat je hier wel meer dat gevoel hebt dat je hier bent van oké we gaan maken dat de dag goed verloopt en de PSD gaat ervoor zorgen dat die persoon echte stappen in zijn leven zet, en wij zijn de personen die gaan tonen hoe je het kan doen eventuele in een leefgroep, maar gewoon vooral de dag in goede banen leiden, en we gaan onze beste kant tonen en ze helpen daarin. Ik denk dat dat het grootste verschil is, dat dat misschien ja, met tijd wel uitgebreider gaat zijn, of duidelijker gaat zijn.

IV Ja, inderdaad het zit hem echt in die daginvulling he, als detentiebegeleider ben je er voornamelijk voor dat hé.

IV Ja, oké, en nu misschien wel het verschil met de klassieke gevangenis ?

DB 3 Ja, ik vin het een moeilijke want ik heb nooit in een klassieke gevangenis gewerkt. Mijn stereotiep beeld was sowieso dat er 23 uren de deuren worden toegedaan en dat je voor de praktische dingen gaat kijken, wat ik nu al gehoord heb en gezien heb ook via tv enal, omdat je nu hé, de gevangenis en zijn in de laatste periodes, Haren en allemaal. Dan merk je wel dat je ook toch wel nog veel kan betekenen in een gevangenis . Ik denk vooral dat het hier in het relaxtere zit, die veiligheid dat je het gevoel hebt, dat iedereen ook gewoon een gelijke is, dat je je bent, je moet rekenen op elkaar, in een gevangenis is het heel simpel, een gedetineerde moet in de gevangenis echt rekenen op de cipier of op de detentiebegeleider, want als hij de deuren niet gaat opendoen dan zit hij daar. Hier zit je samen, ga je samen aan de slag, je hebt sowieso uw detentiebegeleider die nog net iets 'boven de bewoners staat, dat is nu eenmaal hoe het is, maar je zit wel heel dicht bij elkaar, en je gaat samen naar een oplossing gaan zoeken, samen gaan kijken. Ik denk dat dat het grootste verschil is, dat je hier niet zomaar de deur toe gooit en het is einde gesprek, hier moet je in gesprek gaan, en hier moet je eigenlijk uw trucken gaan uithalen wanneer je vastzit in een discussie of wat dan ook, ik denk dat het grootste verschil zal zijn.

IV Je zegt, je zit heel dicht bij de bewoners, die afstand-nabijheid, ja hoe wordt er hier, hoe wordt daarmee omgegaan in het DH?

DB 3 De meeste mensen doen dat wel op een goede manier omdat ze zelf die afstand willen inbouwen omwille van hun eigen privacy, hun eigen veiligheid. De moeilijkheid zit er vooral in bij de collega's die dat, die zeggen van ik heb daar geen problemen mee voor die afstand-nabijheid, bij mij mogen ze veel weten en doen, maar daar ligt de denkfout dat dat misschien voor hen geen probleem is, maar dat de bewoners daar niet mee om kunnen gaan. ER wordt te weinig gekeken bij afstand-nabijheid naar de andere toe, er wordt veel gekeken afstand)nabijheid, ik weet hoe ik mijn afstand moet bewaren, en ik weet hoe ik dit en dat, dat klopt, daarom ben je ook hier aangenomen denk ik dan, dat is één van de verwachtingen of eigenschappen. Maar je moet net kijken naar de persoon waar je tegenover staat, want die persoon kan zijn afstand-nabijheid niet altijd correct inschatten.

IV Ja, inderdaad. Oké, euhm wil je nog iets zeggen algemeen over het DH, over het klimaat die hier leeft?

- DB 3 Neen, ik hoop, de enige angst die er nog wat is, is zo van ‘wat is de toekomst van het DH”, ik denk dat dat vooral leeft als je dat wat hoort bij de collega’s ook. In eerste instantie rond het gebouw, wat gaat er gebeuren met het DH hier in Kortrijk, naar waar gaan we, blijven we hier of gaat er toch iets anders zijn, dus beetje die onduidelijkheid. Maar nog een grotere onduidelijkheid, wat gebeurt, er stel dat er verkiezingen zijn, kan dat gesloten worden, ik heb nog nooit in een instelling gewerkt waar je ergens in uw achterhoofd moet houden van ‘op een dag kunnen ze zomaar beslissen dat ze daar meer stoppen’, terwijl hier heb je dat wel.
- IV Wat dat misschien wel voor wat onzekerheid kan zorgen bij het personeel, dat snap ik?
- DB 3 Ja, dat is het enige dat ik denk, want anders zou het heel jammer zijn voor dat project hier te stoppen.
- IV Oké, ik ga de opname stoppen.

INFORMED CONSENT

ONDERZOEK NAAR HET LEEFKLIAMAAT IN DE BELGISCHE DETENTIEHUIZEN

Ik ondergetekende, Van Simang Levy,

Verklaar hierbij dat ik, als deelnemer aan een masterproefonderzoek (Universiteit Gent):

- (1) de informatiebrief heb gelezen. Ik weet wat het doel van het onderzoek is en dat ik extra informatie kan vragen als ik dat wil;
- (2) volledig vrijwillig deelneem aan het onderzoek;
- (3) weet dat ik er op elk moment voor kan kiezen om mijn deelname aan het onderzoek stop te zetten;
- (4) ~~geen~~ wel (duidt aan wat van toepassing is) toestemming geef aan de onderzoeker om het interview op te nemen;
- (5) toestemming geef aan de onderzoeker om mijn resultaten op anonieme wijze te bewaren, te verwerken en te rapporteren;
- (6) weet dat ik een samenvatting van de onderzoeksresultaten kan krijgen;
- (7) toestemming geef aan de onderzoeker om in de resultaten te vermelden dat ik een bewoner van het detentiehuis ben;
- (8) ~~geen~~ wel (duidt aan wat van toepassing is) toestemming geef aan de onderzoeker om mijn specifieke hoedanigheid in de onderzoeksresultaten te vermelden. Met name
 - a. Leeftijd: 30 jaar
 - b. Geslacht: man
 - c. Nationaliteit: Belg
 - d. Verblijfsduur detentiehuis: 5 maanden

Gelezen en goedgekeurd te (plaats) Katwijk

Op datum van 17/11/2023

Handtekening van deelnemer: Van Simang Levy

INFORMED CONSENT

ONDERZOEK NAAR HET LEEFKLIAMAT IN DE BELGISCHE DETENTIEHUIZEN

Ik ondergetekende, Rok Yolanda

Verklaar hierbij dat ik, als deelnemer aan een masterproefonderzoek (Universiteit Gent):

- (1) de informatiebrief heb gelezen. Ik weet wat het doel van het onderzoek is en dat ik extra informatie kan vragen als ik dat wil;
- (2) volledig vrijwillig deelneem aan het onderzoek;
- (3) weet dat ik er op elk moment voor kan kiezen om mijn deelname aan het onderzoek stop te zetten;
- (4) geen / wel (*duidt aan wat van toepassing is*) toestemming geef aan de onderzoeker om het interview op te nemen;
- (5) toestemming geef aan de onderzoeker om mijn resultaten op anonieme wijze te bewaren, te verwerken en te rapporteren;
- (6) weet dat ik een samenvatting van de onderzoeksresultaten kan krijgen;
- (7) toestemming geef aan de onderzoeker om in de resultaten te vermelden dat ik een bewoner van het detentiehuis ben;
- (8) geen / wel (*duidt aan wat van toepassing is*) toestemming geef aan de onderzoeker om mijn specifieke hoedanigheid in de onderzoeksresultaten te vermelden. Met name
 - a. Leeftijd: 58
 - b. Geslacht: VB
 - c. Nationaliteit: B
 - d. Verblijfsduur detentiehuis: ~~1965~~ 21-6-2023

Gelezen en goedgekeurd te (*plaats*) Zelene en goedgekeurd

Op datum van 21/11/23

Handtekening van deelnemer: [Handwritten Signature]

INFORMED CONSENT

ONDERZOEK NAAR HET LEEFKLIAMAAT IN DE BELGISCHE DETENTIEHUIZEN

Ik ondergetekende, Nicolas de Meulenaere

Verklaar hierbij dat ik, als deelnemer aan een masterproefonderzoek (Universiteit Gent):

- (1) de informatiebrief heb gelezen. Ik weet wat het doel van het onderzoek is en dat ik extra informatie kan vragen als ik dat wil;
- (2) volledig vrijwillig deelneem aan het onderzoek;
- (3) weet dat ik er op elk moment voor kan kiezen om mijn deelname aan het onderzoek stop te zetten;
- (4) geen wel (*duidt aan wat van toepassing is*) toestemming geef aan de onderzoeker om het interview op te nemen;
- (5) toestemming geef aan de onderzoeker om mijn resultaten op anonieme wijze te bewaren, te verwerken en te rapporteren;
- (6) weet dat ik een samenvatting van de onderzoeksresultaten kan krijgen;
- (7) toestemming geef aan de onderzoeker om in de resultaten te vermelden dat ik een bewoner van het detentiehuis ben;
- (8) geen / wel (*duidt aan wat van toepassing is*) toestemming geef aan de onderzoeker om mijn specifieke hoedanigheid in de onderzoeksresultaten te vermelden. Met name
 - a. Leeftijd: 30 jaar
 - b. Geslacht: M
 - c. Nationaliteit: Belg
 - d. Verblijfsduur detentiehuis: 4,5 maanden

Gelezen en goedgekeurd te (*plaats*) Kerngh

Op datum van 17/11

Handtekening van deelnemer: [Handwritten Signature]

INFORMED CONSENT

ONDERZOEK NAAR HET LEEFKLIJMAAT IN DE BELGISCHE DETENTIEHUIZEN

Ik ondergetekende, Verheest Bont,

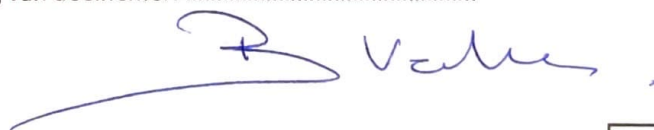
Verklaar hierbij dat ik, als deelnemer aan een masterproefonderzoek (Universiteit Gent):

- (1) de informatiebrief heb gelezen. Ik weet wat het doel van het onderzoek is en dat ik extra informatie kan vragen als ik dat wil;
- (2) volledig vrijwillig deelneem aan het onderzoek;
- (3) weet dat ik er op elk moment voor kan kiezen om mijn deelname aan het onderzoek stop te zetten;
- (4) geen wel (duidt aan wat van toepassing is) toestemming geef aan de onderzoeker om het interview op te nemen;
- (5) toestemming geef aan de onderzoeker om mijn resultaten op anonieme wijze te bewaren, te verwerken en te rapporteren;
- (6) weet dat ik een samenvatting van de onderzoeksresultaten kan krijgen;
- (7) toestemming geef aan de onderzoeker om in de resultaten te vermelden dat ik een bewoner van het detentiehuis ben;
- (8) geen wel (duidt aan wat van toepassing is) toestemming geef aan de onderzoeker om mijn specifieke hoedanigheid in de onderzoeksresultaten te vermelden. Met name
 - a. Leeftijd: 45
 - b. Geslacht: man
 - c. Nationaliteit: Belg
 - d. Verblijfsduur detentiehuis: 2 maand

Gelezen en goedgekeurd te (plaats) Kortrijk

Op datum van 25/11/2023

Handtekening van deelnemer:

Faculteit Recht en Criminologie

E: louise.decabooter@ugent.be

INFORMED CONSENT

ONDERZOEK NAAR HET LEEFKLIAMAT IN DE BELGISCHE DETENTIEHUIZEN

Ik ondergetekende, YVES GALLOO.....

Verklaar hierbij dat ik, als participant aan een masterproefonderzoek (Universiteit Gent):

- (1) de informatiebrief heb gelezen. Ik ben duidelijk ingelicht over de aard en het doel van het onderzoek en heb altijd de mogelijkheid om bijkomende informatie te vragen;
- (2) volledig vrijwillig deelneem aan het onderzoek;
- (3) op de hoogte ben van de mogelijkheid om mijn deelname aan het onderzoek op ieder moment stop te zetten;
- (4) ~~geen~~ *wel* (duidt aan wat van toepassing is) toestemming geef aan de onderzoeker om het interview op te nemen;
- (5) toestemming geef aan de onderzoeker om mijn resultaten op anonieme wijze te bewaren, te verwerken en te rapporteren.
- (6) Ervan op de hoogte ben dat ik een samenvatting van de onderzoeksbevindingen kan krijgen.
- (7) toestemming geef aan de onderzoeker om mijn hoedanigheid te specificeren in de onderzoeksbevindingen (bewoner of personeelslid).
- (8) ~~geen~~ *wel* (duidt aan wat van toepassing is) toestemming geef aan de onderzoeker om mijn specifieke functie of hoedanigheid te specificeren in de onderzoeksbevindingen. Met name
 - a. Leeftijd: 30 jaar
 - b. Geslacht: man
 - c. Gewerkt in klassieke gevangenis: ja/ *nee*
 - d. Werkzaam in het detentiehuis sinds: oktober 2022

Gelezen en goedgekeurd te (plaats) Morkeijh.....

Op datum van 14/11/2023

Handtekening van participant:

Y Galloo

Faculteit Recht en Criminologie

E: louise.decabooter@ugent.be

INFORMED CONSENT

ONDERZOEK NAAR HET LEEFKLIJMAAT IN DE BELGISCHE DETENTIEHUIZEN

Ik ondergetekende, Adams Dennis,

Verklaar hierbij dat ik, als participant aan een masterproefonderzoek (Universiteit Gent):

- (1) de informatiebrief heb gelezen. Ik ben duidelijk ingelicht over de aard en het doel van het onderzoek en heb altijd de mogelijkheid om bijkomende informatie te vragen;
- (2) volledig vrijwillig deelneem aan het onderzoek;
- (3) op de hoogte ben van de mogelijkheid om mijn deelname aan het onderzoek op ieder moment stop te zetten;
- (4) geen / wel (duidt aan wat van toepassing is) toestemming geef aan de onderzoeker om het interview op te nemen;
- (5) toestemming geef aan de onderzoeker om mijn resultaten op anonieme wijze te bewaren, te verwerken en te rapporteren.
- (6) Ervan op de hoogte ben dat ik een samenvatting van de onderzoeksbevindingen kan krijgen.
- (7) toestemming geef aan de onderzoeker om mijn hoedanigheid te specificeren in de onderzoeksbevindingen (bewoner of personeelslid).
- (8) geen / wel (duidt aan wat van toepassing is) toestemming geef aan de onderzoeker om mijn specifieke functie of hoedanigheid te specificeren in de onderzoeksbevindingen. Met name
 - a. Leeftijd: 34
 - b. Geslacht: man
 - c. Gewerkt in klassieke gevangenis: ja/nee
 - d. Werkzaam in het detentiehuis sinds: 09/2022

Gelezen en goedgekeurd te (plaats) Kortrijk

Op datum van 17/11/2023

Handtekening van participant:

Faculteit Recht en Criminologie

E: louise.decabooter@ugent.be

INFORMED CONSENT

ONDERZOEK NAAR HET LEEFKLIJMAAT IN DE BELGISCHE DETENTIEHUIZEN

Ik ondergetekende, Yves GALLOO,

Verklaar hierbij dat ik, als participant aan een masterproefonderzoek (Universiteit Gent):

- (1) de informatiebrief heb gelezen. Ik ben duidelijk ingelicht over de aard en het doel van het onderzoek en heb altijd de mogelijkheid om bijkomende informatie te vragen;
- (2) volledig vrijwillig deelneem aan het onderzoek;
- (3) op de hoogte ben van de mogelijkheid om mijn deelname aan het onderzoek op ieder moment stop te zetten;
- (4) ~~geen~~ wel (duidt aan wat van toepassing is) toestemming geef aan de onderzoeker om het interview op te nemen;
- (5) toestemming geef aan de onderzoeker om mijn resultaten op anonieme wijze te bewaren, te verwerken en te rapporteren.
- (6) Ervan op de hoogte ben dat ik een samenvatting van de onderzoeksbevindingen kan krijgen.
- (7) toestemming geef aan de onderzoeker om mijn hoedanigheid te specificeren in de onderzoeksbevindingen (bewoner of personeelslid).
- (8) ~~geen~~ wel (duidt aan wat van toepassing is) toestemming geef aan de onderzoeker om mijn specifieke functie of hoedanigheid te specificeren in de onderzoeksbevindingen. Met name
 - a. Leeftijd: 30 jaar
 - b. Geslacht: man
 - c. Gewerkt in klassieke gevangenis: ja/nee
 - d. Werkzaam in het detentiehuis sinds: Oktober 2022

Gelezen en goedgekeurd te (plaats) Kortrijk

Op datum van 14.11.2023

Handtekening van participant:

Yves Galloo

Faculteit Recht en Criminologie

E: louise.decabooter@ugent.be

